

КАРА МАЙ

Горски скитник

КАРЛ МАЙ ГОРСКИ СКИТНИК

Превод: Веселин Радков

chitanka.info

ПРЕДГОВОР

Настоящият роман е от най-ранния творчески период на Карл Май и за разлика от другите произведения на писателя представлява една преработка, която обаче се различава съществено от залегналия в основата ѝ класически индиански роман от Габриел Фери.

Обстоятелството, че при романа на Карл Май „Горски скитник“ става въпрос за изцяло самостоятелно произведение, обуславя неговото включване в Събраните съчинения. Към това се прибавя и още една причина: преработката на „Горски скитник“ води до значителен поврат в творчеството на Карл Май, и така ни дава възможност да разберем по-добре някои важни моменти в развитието му като творец.

Преди да се залови с преработката на „Горски скитник“, Карл Май е написал само някои отделни приключенски индиански истории. Ако не броим няколко по-къси разказа, това са единствено „Олд Файерхенд“ (превърнат по-късно в централна част от втория том „Винету“), както и „Капитан Кайман“. Първоначалният вариант на тези две произведения едва ли се различава по същество от многобройните индиански романи без особено значение, възникнали след „Кожения чорап“ на Купър. Главните им отличителни белези са оскъдните познания в областта на нравите и обичаите на червенокожите, както и непрекъснатият низ от кървави сражения. Често индианците се щемпелуват с презрителното „диваци“, а само отделни по-изтъкнати воители получават ролята на „герои“. Впрочем действието на тези ранни индиански истории на Май се развива в северните, „класически“ индиански територии на Америка, с други думи, на първо място сред племената на сиусите. „Апачерията“, където се разиграват събитията от „Горски скитник“ на Фери, разкрива нови индиански земи и толкова силно събужда интереса на Карл Май, че скоро след това той пренася действието на няколко свои романа в южните райони на Северна Америка. Но докато в своя „Горски скитник“ той запазва както съчувствието на Габриел Фери към

команчите и отрицателното отношение към апачите, така и честата употреба на прозвището „диваци“, то още в следващото си произведение (*Deadly dust* — Смъртоносен прах, представляващо началото на третия том „Винету“) Карл Май променя времето, в което се развиват събитията, като го премества с повече от трийсет години по-късно, отколкото е в „Горски скитник“, т.е. тогава, когато се разиграват и приключенията от всичките романи с главен герой Винету. И колкото повече индиански романи пише Карл Май, толкова по-настойтелно се застъпва за апачите, за онзи народ, който си е спечелил толкова лоша слава от годините, когато едно негово племе под предводителството на кръвожадния вожд Джеронимо се превръща в ужас за всички бели, докато в същото време преобладаващото мнозинство от апачите под ръководството на върховния вожд Кочисе сключва мир с белите.

Ето как по всяка вероятност преработката на „Горски скитник“ се превръща на първо място в подтик за Май да изостави северните племена и народи и да се обърне към Апачерията, земите на апачите, към техните обитатели, и в толкова голяма степен да им дари своето съчувствие и своя интерес, че с образа на Винету да им изгради единствен по рода си безсмъртен паметник. В две свои статии, поместени като послеслов на този роман, Франц Кандолф е изследвал доколко и индианският герой на Фери е допринесъл за това.

Карл Май Ферлаг, 1959 г.

1. СЪНЛИВЕЦА ПЕПЕ

Там, където Бискайският залив, познат на всички мореплаватели като „Моряшкото гробище“, се врязва между Франция и Пиренейския полуостров, на северното испанско крайбрежие се намира малкото пристанище Еланчове. Красиво и същевременно внушително брегът се издига терасовидно нагоре, защитен срещу ненаситните морски вълни с дига от правоъгълни дялани камъни, от която човек може да се изкачи нагоре по стъпаловидно издигащата се скала, за да се добере до единствената улица, напомняща гигантска стълба, сътворена сякаш от природата специално за великани — ето, това е то селото Еланчове.

На най-високия скалист връх се издига вече порутен замък, който със своите покриви с плочки от шисти и готически ветропоказатели има открит изглед надалеч в морето. Той е собственост на стария богат род Медиана.

От дълго време графовете Медиана не живееха в този замък, намиращ се в тази дива и самотна местност, а почти целогодишно пребиваваха в Мадрид, където военните им задължения повеляваха да бъдат близо до краля. По времето, когато войските на Наполеон завладяваха Испания, по-възрастният от двамата братя, Хуан де Медиана, служеше в армията като висш офицер. Дон Антонио, помладият брат, бе на служба във военния флот, но беше безследно изчезнал по време на една експедиция до испанските владения в Централна Америка. Тъй като никой нищо повече не чу за неговия кораб, скоро се разнесе мълвата за смъртта му, без тази вест да бъде потвърдена от сигурен източник.

Победоносните легиони на френския император прегазваха провинция след провинция. Войната се водеше с цялата си страстна непримиримост и испанското правителство се видя принудено да полага върховни усилия, за да се опита да спре устрема на дръзкия завоевател. Граф Хуан де Медиана също получи нареждане да вземе участие в отбранителните действия със своята войскова част. Но още преди да тръгне за армията, той заведе жена си доня Луиса, както и

единственото си дете, малкия Фабиан, в замъка Еланчове, където вярваше, че двамата ще са далеч от всяка опасност в уединението на онази толкова затънтена местност. Той повери двамата на особените грижи на своя управител дон Хуан де Диас до завръщането си, както каза самият той. Ала графът не се върна, за да вземе своите толкова обичани близки, защото френски куршум го повали в едно от сраженията, които предхождаха битката за Бургос.

Оттогава доня Луиса живееше в замъка Еланчове с любимото си дете съвсем сама и жалеше своя съпруг, изтръгнат ѝ от толкова жестоката съдба. С майчинска нежност тя бдеше над малкия Фабиан, мислейки единствено за неговото добро, детето, което според онова, което тя знаеше и вярваше, бе единственият потомък на рода им.

Повечето жители на селото са рибари и през целия ден не са в домовете си. Ето защо на пръв поглед Еланчове изглежда необитаемо и запуснато. Само от време на време над лишените от всякакви комини покриви на къщите се издига дим, който показва, че домакините приготвят храна за очакваните съпрузи и синове. По-късно все по-често на малките прозорчета започват да се мяркат женски лица или тук-там на прага се показва женска фигура, облечена в пъстра рокля, с дълги спуснати плитки, за да види дали се задават лодките на мъжете им. Еднообразният тих живот на високия скалист бряг, неразривно свързан с далечния тътен на разбиващите се в прибой вълни, придава на Еланчове доста тъжен и меланхоличен вид, който оскъдната растителност, бореща се с пясъци и бури за своето оцеляване, по-скоро засилва, отколкото да смекчава.

При своето изолирано и усамотено разположение на брега на Бискайския залив, както човек лесно може да предположи, пристанището на Еланчове разполага с многоброен гарнизон, състоящ се от *miqueleles*. Тези войници не се намираха в кой знае колко приятно положение. Испанското правителство в никакъв случай не им отказваше заплата, само дето постоянно забравяше да им я изплати. В резултат на това бдителността на по-добрите от тях се удвояваше, за да могат от време на време да спечелят по някоя премия чрез конфискуването на контрабандни стоки. Недотам съвестните измежду митническите служители обаче се съюзяваха с контрабандистите и деляха с тях плодовете на този забранен занаят. Ето защо всички, от капитана на карабинерите до най-незначителния микелет, разгръщаха

неуморна дейност, при което съвсем естествено техните тайни интереси често бяха на два срещуположни полюса, тъй че им се налагаше да използват всичката си хитрост и находчивост, за да измъкнат един другиму изпод носа една или друга печалба.

Измежду бреговата стража имаше един войник, на когото контрабандната търговия бе напълно безразлична. Той стигаше дори дотам да твърди, че контрабандата в Еланчове била нещо напълно невъзможно и съвсем немислимо. Известно беше, че той постоянно заспиваше на поста си, и затова всички го наричаха Сънливеца, едно име, което той се стараеше възможно по-често да оправдава.

Казваше се Пепе и беше мъжага на двайсет и пет години, висок, слаб, жилив и изключително силен. Неговите черни, дълбоко хлътнали под гъсти рунтави вежди очи гледаха света с необичайно равнодушие, ала когато не го наблюдаваха, те можеха да хвърлят и мънии, каквито иначе никой не би очаквал да види в тях. Изразът на лицето му бе безкрайно сънлив, а походката му, както и цялото му поведение бяха като на човек, на когото му е все едно дали земята се върти, или не. При всичките признаци за здраво и яко тяло, както и за буден ум, той, изглежда, бе най-мързеливият и най-отпуснатият човек на света. Лежейки непрекъснато в своя хамак, Пепе спеше всеки ден по двайсет часа, а когато се събудеше и си запалеше цигара, с блаженство си мечтаеше как скоро пак ще заспи.

Човек би си помислил, че неговият началник, капитан дон Лукас Деспиерто, страшно много ще се ядосва и гневи заради тази пълна липса на всякакво служебно старание, ала това съвсем не беше вярно и то си имаше своето добро основание. Наистина на заповедта за назначаването на дон Лукас бе написана като заплата значителна сума, от която обаче от дълги години той, както и неговите подчинени, не беше забелязал в джоба си ни най-малка следа, а тъй като финансите на кралството се намираха в безкрайно плачевно състояние, капитанът не се и надяваше, че някога ще му платят и един петак. Ето защо неговата философия беше следната: „Щом кралят не изпитва угризения на съвестта, че въпреки важната си служба мога да умра от глад, тогава и аз няма да изпитвам угризения на съвестта, ако въпреки тази служба се опитам да преживея по някакъв начин. Трябвало да си отварям очите на брега и да гладувам... е, добре, аз пък ще държа очите си отворени и ще печеля пари. Но моите карабинери не бива да

забележат каквото и да било, иначе мога да загубя тази хубава работа, а служба без заплата е все пак нещо по-добро, отколкото съвсем нищо. Най-умният от всички войници е този доблестен Пепе. Той потиска глада си със сън и сигурно никога няма да прояви интерес към частните гешефти на своя капитан. Напълно мога да разчитам на него и на неговата патологична сънливост. Ще го изпращам на пост винаги там, където няма да са ми необходими свидетели!“

Пепе бе изцяло съгласен с това положение на нещата и не полагаше ни най-малки усилия да представи служебното си старание и качества в малко по-добра светлина. Може би и това си имаше своите основания.

Една вечер той се беше облегнал на своята врата и стоеше заслушан в никога незамлъкващите гласове на природата. Гъста ноемврийска мъгла се стелеше над морето и заедно с нощната тъмнина създаваше за всяко зрение непреодолимо препятствие. Още на здрачаване Пепе зърна далеч на хоризонта някакъв платноход, който бе започнал да кръстосва и изглежда, изчакваше нощта, за да може незабавно да спре на брега.

Ето че в този момент се разнесоха стъпки и очите на Пепе незабавно се затвориха, главата му клюмна на гърдите, а от полуотворената му уста избликнаха онези чудни звуци, които музикалният лаик нарича с грозната дума „хъркане“. Приближаваше се един от неговите другари.

— Пепе! — подвижна той, щом забеляза спящия човек. Сънливеца му отвърна с кратко изгрухтяване.

— Пепе, събуди се, пор такъв!

— Кой... кво... къде? — попита войникът, като си придаде такъв вид, сякаш току-що се събуждаше от най-дълбок сън.

— Por Dios^[1], този тип спи даже и когато стои прав подобно на някое муле със схванати крака, което вече не е в състояние да легне на земята! Разтъркай си очите и да те няма! Капитанът иска незабавно да говори с теб!

— Капитанът ли? — едва произнесе Пепе със страхотна прозявка.

— Да, капитан дон Лукас Деспиерто.

— Тъй значи, капитанът. Колко чудесно би било, ако човек можеше да спи, без да му се налага толкова често да се буди! Ти върви,

аз ще видя дали ще мога да дойда.

— Дали ще можеш да дойдеш ли? Да можеш? Казвам ти, че трябва да дойдеш! Службата те зове, разбираш ли? А тя е далеч по-важна от съня!

— Добре че ми го напомни! Значи ще дойда.

Той влезе в караулното, за да вземе шапката си, а неговият другар бързо се отдалечи. След като видя, че пак е сам, сънливо отпуснатата фигура на Пепе се стегна и изпъна, помътнелите му очи отново придобиха онзи блясък, който се наблюдава при хора с темпераментен и решителен характер.

— Ама той наистина си помисли, че спя прав. Санта Лаурета, колко лековерни са тези хора! Какво ли го е прихванало капитана, че е изпратил да ме повикат? Да не би в кесията му отново да е настъпил отлив? Да не би заедно с онези платна на хоризонта в нея да се върне приливът? Скоро ще разбере.

Той се отправи към жилището на своя началник. Очевидно в главата на капитана се въртеше нещо важно, защото той беше толкова замислен, че изобщо не забеляза появяването на Сънливеца.

Пепе се облегна на стената и затвори очи, но много добре забеляза сгънатия лист хартия на пода, който несъмнено се е намирал вече в нечий джоб. Един изпитателен поглед, хвърлен изпод спуснатите му клепачи към капитана, който беше с гръб към него, му показва, че би могъл да рискува. Със светкавично движение той вдигна хартията и я скри в един джоб под наметката си. После отново изпадна в състояние на привидно пълно безразличие. Някакъв вътрешен глас му казваше, че просто ще е жалко да остави ей така да лежи на земята този лист, който сигурно си има своята стойност, тъй като допреди малко някой грижливо го бе съхранявал.

В този момент капитанът се обърна и го видя.

— Хей, Пепе, спиш ли?

Войникът изпусна дълбока въздишка и отвори очи.

— Ето ме, господин капитан — отвърна той, като почтително отдаде чест — Струва ми се, че ме викате, а?

— Струва ли ти се? Ама наистина този човек е дошъл дотук дълбоко спящ и не е сигурен дали е бил буден, или е сънувал!

— Но аз идвам даже и когато спя, господин капитан, а това е такова доказателство за подчинение и дисциплина, каквото никой друг

не е в състояние да ви даде.

— Прав си! — засмя се дон Лукас. — Но да преминем на въпроса по същество! Времената са тежки, нали, Пепе?

— Имам чувството, като че чух някой да го споменава.

— Имаш чувството ли? Е, да, мизерията на нашето съвремие те притиска само наполовина — та ти непрекъснато спиш!

Пепе потисна една прозявка.

— Когато спя, не чувствам глад. А освен това от време на време ми се присънва, че правителството ми плаща заплатата.

— Е, тогава за твое щастие ти си негов кредитор само през малка част от деня. Но знаеш ли, че всъщност това безкрайно спане никак не се вметва в задълженията на войника?

— Така ли? Защо?

— Един войник на брегови пост трябва да е преди всичко бдителен. А ежедневно все повече говорят за твоята ленивост и като нищо може да се стигне дотам, че да те изгонят от тази служба, щото си напълно негоден за нея. Би било много тъжно, ако останеш съвсем без работа!

— Направо ужасно, господин капитан! — съгласи се Пепе извънредно добродушно. — Когато съм на служба, умирам от глад, а какво ли ще стане, ако ме изхвърлят от нея!

— Ще бъде далеч по-страшно от служебната гладна смърт, но аз ще те предпазя от подобно нещастие и още днес ще ти дам едно доказателство за доверието ми към теб, което ще възстанови добрата ти репутация.

— Направете го, господин капитан! — рече Пепе, извади тънка хартия и тютюн и спокойно започна да си свива цигара. — Такова доверие е кажи-речи също толкова ободряващо, колкото и една кратка дрямка.

— Тази нощ ще ти бъде даден пост, който мога да поверя само на проверени и сигурни хора. Ти никога досега не си бил изпращан на такова място и много се надявам, че ще изпълниш дълга си с най-голямо прилежание!

— Санта Лаурета! Като че ли това не се разбира от само себе си! Къде е този пост?

— В енсенадата.

— В залива ли? Добре! Какво ще трябва да правя там?

— Преди всичко да не спиш на поста си!

— Ще положа всички усилия, макар че от три часа не съм мигвал, господин капитан! И после?

Дон Лукас му даде толкова объркани нареждания за неговото поведение, че даже и най-проницателният и бистър ум не би могъл да проумее нещо от тях. Въпреки това накрая го попита:

— Разбра всичко съвсем точно, нали, Пепе?

— Съвсем точно! — увери микелетът, полагайки обаче върховни усилия да държи отворени натежалите си клепачи.

— И преди всичко вземи със себе си фенера, за да те намеря в тъмнината, когато мина на проверка. Сега можеш да си вървиш!

Въпреки тази заповед Пепе не се помръдна от мястото си. Независимо от всичко очите му се бяха затворили. Капитанът разтърси ръката му.

— Не ме ли чу? Можеш да си вървиш!

Микелетът с мъка се отърси от завладяващия го сън.

— Добре, господин капитан!

С провлачена стъпка той се затътри към вратата и излезе, а дон Лукас самодоволно потри ръце и си каза:

„Тип като този и със злато не можеш да купиш. Да го бяха търсили по моя поръчка, пак нямаше да ми намерят човек толкова подходящ за моите лични интереси и нужди. Той ще спи на поста си и ще хърка като хипопотам, а аз ще мога да пъхна в джобовете си няколко шепи дублони^[2].“

Щом излезе от жилището на капитана, Пепе също поде свой монолог:

„Санта Лаурета, всичко е точно така, както си го представях! Дон Лукас си е наумил да прави нещо в залива. Сигурно е някой таен и доходен гешефт, а понеже някой друг би проявил бдителност и би попречил на плановете му, той възлага онзи пост на мен. Е, добре, драги ми дон Лукас, аз ще спя, но само докато според мен си заслужава. А сега ще хвърля и един поглед на писмото, може би то ще ми обясни някои неща. Няма нищо по-изгодно от това да спиш, когато всъщност службата ти повелява да бдиш!“

С бърза еластична походка той се върна в къщурката си, където запали лампата и извади сгънатия лист. Беше се научил да чете — нещо, с което никой от бойните му другари не можеше да се похвали,

обаче гледаше да пази в тайна това свое умение. Писмото напълно задоволи неговите очаквания.

— Точно така! Този кораб е бригът „Есмералда“, чийто капитан не споменава името си. Той иска разрешение с неколцина свои хора в една лодка точно в десет часа да спре на брега в енсенадата, за което ще плати четирийсет златни монети. Моли и за светлина, която да му служи като ориентир. Значи затова капитанът ми нареди да взема фенера! Сигурно това писмо му е донесено от някой моряк на „Есмералда“ и едва ли е могло да попадне в по-добри ръце! Господин капитан, правителството не ми плаща никаква заплата. Ще се видите принуден да предоставите кесията си на разположение на краля!

Малкият залив, наричан енсенада, който току-що бе поверен на бдителността на Пепе, беше толкова добре скрит между скалите, сякаш бе създаден единствено за да благоприятства онази тайна и незаконна търговия, която се върти по испанското крайбрежие с кама в пояса и точно стреляща пушка в ръката. Заради уединеното разположение на залива тамошният пост съвсем не беше безопасен. В онази мъглива ноемврийска нощ изпаренията от морската вода бяха покрили с гъста пелена околностите, отнемаха всяка възможност на обикновеното човешко зрение да забележи каквото и да било и биха заглушили всеки глас, който може би ще е принуден да вика за помощ.

Пепе зареди своята карабина, затыкна ножа в пояса си, запали маскировъчния фенер и излезе навън в тъмнината, за да отиде на своя пост. Онзи, който в този момент видеше сънливия, винаги уморен и отпуснат микелет, едва ли щеше да го познае — толкова твърдо и сигурно стъпваше иначе тромавият Пепе, толкова пъргави и сръчни бяха движенията му, толкова изправена и стегната бе иначе неговата отпусната и прегърбена фигура.

Може би бе минало вече девет часът. Нощта бе тиха, тъмна и студена. Откъм селото не долиташе и най-слаб шум. Мълчанието на природата се нарушаваше единствено от глухия тътен на океана, чиито вълни неуморно и непрестанно връхлитаха срещу каменните диги. По небето не се мяркаше нито една звезда. Единствената светлинка идваше от фенера на микелета, който вече бе пристигнал на брега на залива и след като предпазливо освети всичко наоколо, се убеди, че е сам.

Той постави фенера така, че да осветява както водата на залива, тъй и водещия между скалите тесен път към селото. После се загърна в мантията си и легна на няколко крачки от фенера, така че да има възможност да оглежда и пътя, и залива.

— Господин капитан — самодоволно си промърмори той, — наистина се доверявате малко повече на хората, които много спят. Изглежда, за вас е много важно да подремна мъничко. Е, добре, сам се убедете, че умея да се подчинявам!

Около половин час Пепе остана сам, потънал в мислите си. Той много внимателно наблюдаваше залива и пътя за селото. Имаше остро зрение като никой друг и знаеше, че нищо няма да му се изплъзне.

Когато гореспоменатото време изтече, Пепе дочу как пясъкът по пътя тихо заскърца и на осветеното от фенера място се появи тъмен силует, в който микелетът разпозна достопочтения дон Лукас. Той незабавно затвори очи, отвори уста и започна да издава онези звуци, които са следствие от неудобното положение на тялото, заето по време на сън.

Капитанът се приближи и се надвеси над него.

— Пепе! — полугласно подвикна той.

На микелета и през ум не му мина да отговори.

— Пепе! — повторно подвикна капитанът, и то малко по-силно. Микелетът спокойно продължи да хърка. Дон Лукас постоя още малко в нерешителност, сякаш изчакваше нещо, после, изглежда, все пак остана доволен и скоро шумът от крачките му заглъхна в далечината.

— Отиде си! — рече си Пепе, докато се изправяше — Би трябвало да съм страшно смотан, ако не успея да докопам нещичко там, където капитанът е хвърлил мрежите си!

Той пропълзя предпазливо до ръба на стръмния откос, под който се простираше тясната ивица на брега, скри се сред високата и гъста трева и започна да дебне. Но вместо напразно да измъчва зрението си, той напрегна слух и предостави всичко на неговата чувствителност и острота.

Ето че по едно време откъм водата на залива до него долетя тих шум и броени минути по-късно Пепе ясно различи неговия източник — увити в парцали гребла почти беззвучно пореха водата, като приглушено поскърцваха в ключовете на лодката. В пепелявосивата мъгла изплува някакво тъмно петно, което с всяка изминала секунда

нарастваше, докато накрая се превърна в лодка, следвана от бяла разпенена бразда. Тя се насочи към брега на залива и там спря.

— Сеньор Деспиерто! — подвижна приглушен глас.

— Тук съм!

Силуетът на капитана изникна изпод земята съвсем близо до плавателния съд, където до този момент Пепе не бе успял да забележи абсолютно нищо.

— Всичко наред ли е?

— Наред е.

— Сам ли сте?

— Там горе до фенера лежи един от моите карабинери. Спи като заклан. Ако не исках да се издам, трябваше да поставя стражи в енсенадата, но изпратих на пост един човек, който неизлечимо страда от някакво подобие на сънна болест.

— Добре, ето ви четирийсет златни монети! Но се погрижете никой да не ме смущава. Сега ще се оттеглите обратно в селото, но преди това ще ми дадете знак, че онзи човек наистина спи.

— Както желаете, сеньор капитан. Ще имитирам крясък на чайките. Така ще сте напълно сигурен в безопасността си.

Пепе долови още звънтене на злато, а после побърза да се върне обратно на мястото, където доскоро беше лежал. Не измина и минута, и ето че капитанът отново се изправи до него.

— Пепе!

Микелетът продължи да хърка и не се помръдна. Дон Лукас докосна ръката му.

— Пепе, ставай!

Спящият човек обаче изобщо не реагира и неговият началник се отдалечи. Когато се разнесе уговореният крясък на чайка, бреговият пост вече отново лежеше до самия ръб на откоса и наблюдаваше лодката. В нея имаше само трима мъже, но все още никой от тях не беше слязъл на сушата. По облеклото си обаче изобщо не приличаха на контрабандисти.

— Охо — учудено прошепна Пепе, — в лодката няма и една-единствена бала със стока! Да не би пък тези да не са никакви контрабандисти? Ами че тогава какво ли са намислили?

— Слизайте! Сега сме в безопасност! — обади се един от тримата с глас, по който си личеше, че е свикнал да заповядва. — Вие

ще тръгнете покрай водата и ще се изкатерите по издълбания в скалите улей, който води към балкона. Аз пък трябва да разбера дали всички вече спят.

Двамата мъже излязоха от лодката и се отдалечиха. Пепе забеляза, че по облеклото си те приличаха на корсари. Невъзможно бе да се различат чертите на лицата им изпод баските барети. Останалият в лодката човек се бе загърнал плътно в мантията си и се беше загледал в откритото море, тъй че не видя силуета на Пепе, който бавно се изправи и премери на око разстоянието, разделящо го от равния бряг. В този момент непознатият се раздвижи, канейки се да слезе на сушата, и в същата секунда с тигърски скок пъргавият микелет скочи долу при него. Преди изненаданият човек да успее да извика, Пепе допря дулото на карабината си в гърдите му.

— Сеньор, никакъв звук и никакво движение, иначе смъртта ви е сигурна!

— Кой си ти? — попита непознатият, а искрящите му очи измериха нападателя от глава до пети.

— Кой съм аз ли? Че кой друг, освен Пепе, който лежи ей там горе и спи като заклан. — Чайката не е такава птица, на която можеш да имаш доверие!

— Значи дон Лукас Деспиерто ме е измамил? Тежко му!

— Той да ви измами? И през ум не му е минавало! В този случай действам на своя глава. Той е съвсем неспособен да ви измами, за което говорят и четирийсетте златни монети в неговия джоб.

— Тогава ти ни вземаш за контрабандисти, така ли?

— Не. Та вие изобщо нямате никакви стоки, освен ако човек не гледа на въжената стълба върху пейката на гребците като на мостра за онова, което предлагате. По-скоро ви смятам за някой господин, който иска да се поразходи из енсенадата, за да се поразтъпче малко, а тъй като всъщност не бива да допускам подобно нещо, искам да вярвам, че в джоба ви все ще се намерят още няколко златни монети.

— Аха, тъй значи! И колко искаш?

— Дадохте на капитана четирийсет дублона, нали?

— Двайсет!

— Аз на ваше място бих предпочел да кажа четирийсет, защото това е действителната сума, а и...

— Двайсет ти казвам!

— Добре, аз съм деликатен човек и не ми се спори надълго и нашироко с вас. Значи капитанът е получил дваисет! Няма да бъда нескромен, той е офицер, а аз съм само обикновен войник. Ако му бяхте дали четирийсет дублона, щях да се задоволя с дваисет, но понеже той е получил само дваисет, аз трябва да поискам от вас четирийсетте!

— Негодник!

Непознатият беше млад мъж на около дваисет и пет години. Имаше обичайния за моряците слънчев загар. В основата на кокалестото му чело се виждаха гъсти и рунтави тъмни вежди. В очите му, където гореше мрачен огън, се четяха неукротими страсти. Извитите надолу ъгълчета на устата му свидетелстваха за горд и язвителен характер. Въпреки младостта му неговото лице бе набраздено от дълбоки бръчки, които му придаваха високомерен и презрителен израз. Както изглеждаше, отмъстителността и честолюбието се числяха към основните качества на този човек. Само черната къдрава коса смекчаваше донякъде студенината и суровостта на чертите му. Що се отнася до облеклото му, то представляваше офицерска униформа от испанския военноморски флот. Когато извика последната дума, в очите му проблеснаха заплашителни искри и той направи такова движение, сякаш се канеше да скочи на крака.

— Останете си спокойно на мястото, сеньор, иначе ще получите куршум! Ще се престоря, че не съм чул думата „негодник“, но не я повтаряйте, защото тогава и мен няма да ме интересува към кой вид човешки същества се числите! И така, четирийсет дублона, сеньор!

— Нямам в мен толкова!

— Съжалявам заради вас, защото в такъв случай ще трябва да ви задържа като подозрително лице!

— Почакай, докато дойдат моите хора. С тяхна помощ може би ще успея да събера сумата!

— Нямам никакво желание да се бия с онези двамата. Слезте от лодката и ме последвайте! Тук съм на пост и мой дълг е да задържам и предавам всеки човек, който ми се стори подозрителен.

— Значи ако платя, ще мога да правя каквото си поискам, така ли?

— Четирийсет дублона!

— Наистина нямам толкова пари в мен, но ето ти един пръстен, който струва петкратно повече!

Той свали пръстена от ръката си и го предложи на микелета. Пепе го взе и го огледа. Изглежда не можеше да се реши.

— Вземай го и се омитай! — гневно му извика капитанът.

— Ще рискувам и ще го приема вместо четирийсет златни монети.

— И сега ще се глух, сляп и ням, нали?

— Доколкото мога, при условие че си вършите работата по такъв начин, че да не се видя принуден да чуя, да видя и да викам!

Без да каже нито дума повече, Пепе се върна при своя фенер, на чиято светлина взе да върти пръстена насам-натам, така че диамантът му заискри.

— Не съм познавач на такива неща, но ми се струва, че направих по-добър гешефт от достопочтения дон Лукас Деспиерто. Ако този камък е истински, тогава с удоволствие ще подаря неизплатените си заплати на правителството на най-християнското кралство, макар че ще съм принуден още утре в ранни зори така да се разкрещя заради неполученото си възнаграждение, че всеки да се убеди в близостта на моята гладна смърт.

Той легна на земята и изглежда заспа, ала внимателният наблюдател би забелязал, че в левия си юмрук стискаше ножа, а пък десницата му здраво държеше карабината. Това бе сигурно доказателство, че нямаше особени причини безрезервно да се доверява на морския капитан и на неговите двама моряци.

Междувременно въпросният капитан все още продължаваше да седи в лодката и явно очакваше някаква вест, която щеше да го накара да се отдалечи. Ето че не след дълго той долови тихи дебнещи стъпки, които се приближаваха.

— Хосе?

— Капитане?

— Значи си ти! Е?

— Всичко е като по поръчка. Донята е все още будна, а хлапето спи в люлката си.

— Тогава вземи въжената стълба и да вървим!

Той слезе от лодката, подхвърли стълбата на другия и закричи начело все покрай водата, докато най-сетне стигна до един улей между

скалите, водещ право нагоре. Въпреки тъмнината той се изкатери чак до замъка, озовавайки се на място, точно над което се издигаше балкон, подпрян върху масивни каменни колони. Погледна нагоре и съзря другия си помощник, който вече го очакваше.

— Хуан, подхвани стълбата и я завържи за парапета! Заповедта му бе изпълнена съвсем безшумно. След малко той се изкачи на балкона и през широката остъклена врата хвърли поглед в толкова голяма стая, че намиращата се на подставка лампа успяваше да я освети доста оскъдно.

До една детска люлка седеше млада чудно красива жена и с изпълнените си с голяма любов очи гледаше спящото в нея момченце. Силен юмручен удар раздроби стъклото на вратата и в следващата секунда капитанът се озова в стаята. Изплашената млада жена скочи на крака и впери поглед в него, сякаш той бе някакъв призрак, който всяваше страх и ужас.

— Боже мили, кой сте вие и какво искате?

— Кой съм аз ли? Нима доня Луиса не познава своя девер?

— Своя...! Пресвета Дево, да, той е, вие сте, дон Антонио, когото всички смятаха за мъртъв!

Графинята изпадна в неопишуема възбуда. Със спокойна и подигравателна усмивка графът оглеждаше пребледнялото ѝ лице.

— Да, смятахте ме за мъртъв, но съдбата нямаше чак толкова лоши намерения към мен, колкото сте си мислили. Все още съм жив и трябва да ви помоля за извинение, че дръзвам да ви убедя в съществуването си на този свят.

— Тогава заедно с нас ще благодаря на Бога, който тъй милостиво ви е запазил жив и здрав и щастливо ви е довел дотук! Но я ми кажете, къде се губихте толкова време, та до нас не достигна никаква вест от вас!

— Получих заповед да замина за Куба, ала бях настигнат и взет на абордаж от френски кораби. Съпротивата ни бе напразна, отведоха ме на остров Мартиника, където по-късно заедно с други мои другари по неволя успях да превзема един хвърлил там котва бриг, чийто екипаж избихме, за да потеглим малко по-късно в открито море. Оттогава кръстосвах из водите на Централна и Южна Америка, неведнъж и дважд се сдобивах с хубава плячка, и ето че се върнах, за да се наслаждавам на плодовете от моето морско щастие.

— Казвам ви най-сърдечно добре дошли в родината, дон Антонио! Но защо идвате в замъка Еланчове в такъв необичаен час и по толкова странен начин?

— Не се ли досещате, скъпа ми доня?

При тона, с който изговори тези думи, тя се взря по-внимателно в лицето му и неволно потрепери, когато видя там изписани само омраза и злобно коварство.

— За какво да се досетя, дон Антонио?

— За това, че ми пречите, и вие, и ей това дете, отнело ми наследството, което би ме направило най-богатия човек в това кралство, ако моят брат не беше допуснал вашият глас да му завърти главата. Свикнал съм да гледам на имота и на богатството на Медиана като на моя собственост и нито за миг не мога да се разделя с този навик.

— Правилно ли чувам! Възможно ли е да...

— Чувате много правилно — прекъсна я той — и всичко е възможно, стига само аз да го поискам. Идвам при вас в този толкова късен час и по този тъй странен начин, за да мога още утре посред бял ден да вляза в замъка Еланчове като единствения останал жив от рода Медиана. Ще смачкам всеки, който ми се изпречи на пътя, а вие сте ми застанали на пътя, вие и вашето дете!

С разширени от ужас очи тя го гледаше втренчено. Не й беше лесно да проумее намеренията на брата на нейния починал съпруг, довели го при нея, ала после през главата й светкавично мина мисълта, че трябва да защити както себе си, тъй и своя малък Фабиан, и с бързи крачки се втурна към звънеца. Обаче, преди да успее да дръпне шнура му, зловещият посетител я настигна и със силен рязък удар я повали на земята, където тя остана да лежи в безсъзнание.

— Хосе! Хуан!

Двамата мъже влязоха откъм балкона. Те имаха типични лица на корсари. Сигурно бяха способни на всяко престъпление, от което можеха да очакват някаква награда.

— Тази фуста ме улесни. Очистете я... ама пипайте сигурно и внимателно! В замяна всичко, каквото виждате тук, е ваше!

Без да се колебаят нито за миг, двамата сурови и груби типове сграбчиха графинята и я помъкнаха. А графът се наведе над люлката и се вгледа в лицето на спящото момченце.

— То има чертите на Медиана и е син на моя брат. Тази жена ми беше чужда. Смъртта ѝ изобщо няма да ме разстрои, но него ще оставя жив. Ако никога не узнае къде е роден, няма да може и никога да ми навреди.

Хуан и Хосе отново влязоха в стаята. С безизразно лице капитанът видя как избърсаха кървавата кама в бялото копринено одеялце на детската люлка.

— Сеньор, сега можем ли вече да вземем туй-онуй?

— Вземайте каквото ви харесва! Само че побързайте и не избирайте ненужни неща. Лодката е малка и не може да побере кой знае колко много!

— Ами детето?

— Ще го взема с мен. Ще получи други дрехи и на географската ширина на Байон^[3] ще го спуснем в лодка!...

Междувременно микелетът лежеше до своя фенер и си мислеше за многото златни монети, които щеше да получи за тъй лесно спечеления пръстен. Той бе доблестен човек с честен характер, но бе и човек, който трябваше да се храни, ако не иска да умре от глад. Но тъй като държавата невъзмутимо го оставяше да умре от глад, той не чувстваше никакви особени угризения на съвестта, ако спечелеше нужните му средства по тайни и незаконни пътища. Ала колкото по-красиво блестеше пръстенът на неговия пръст, толкова по-замислен ставаше погледът му. Пропускането на няколко бали с контрабандна стока не му се струваше смъртен грях, обаче в лодката не видя никаква стока, а възената стълба говореше за някакво начинание, което можеше да обремени съвестта му далеч повече, отколкото някаква си дребна незначителна контрабанда.

— Света Лаурета, ами ако в този случай съм помогнал да се извърши някакво тежко престъпление! Пепе, ей там горе на небето има един, който вижда всичко, каквото правиш! Ами какво ли ще си помисли той за теб, ако... хмм, те се отправиха към замъка, какво ли ще правят там?

Изпълнен от безпокойство, той се въртеше насам-натам, разглеждаше пръстена, който щеше да му осигури хляба, после пък замислено се взираше в гъстата мъгла, поглеждаше и нагоре към облаците, докато най-накрая явно не бе в състояние повече да понася обзелото го мрачно и потискащо предчувствие.

— Отивам там! Трябва да видя какво са намислили да правят! Той се надигна, остави фенера на мястото му, пъргаво се спусна надолу по ската и с безшумни крачки продължи да се промъква към онзи улей между скалите. Изведнъж му се стори, като че долавя приближаващи се стъпки, както и сподавен детски плач. Пепе побърза да се хвърли на земята.

Зададох се трима мъже. Първият от тях носеше на ръце малко момченце и с тихо произнасяни заплахи се опитваше да го накара да мълчи. Другите двама мъкнеха на гръб обемисти пакети. Тук сигурно бе извършено някакво престъпление, може би дори отвлечаха детето! Микелетът се канеше вече да се изправи на крака и да заповяда на мъжете да спрат, когато първият от тях забави крачка, и като се обърна към другите, им каза:

— Оставете на земята товара си и се промъкнете нагоре до фенера. Бреговият пост, който лежи там, ни видя и по-късно може да ни издаде. Знаете какво трябва да направите!

Хуан и Хосе оставиха плячката си на земята и се намериха да изпълнят заповедта, но в същия миг Пепе се изпречи пред тях с карабината, вдигната в положение за стрелба.

— Стойте, сеньори! Нито крачка по-нататък!

— Дръжте го! — заповяда капитанът.

Изтрещя изстрел и улученият в главата Хосе рухна на земята. Микелетът светкавично измъкна ножа си и се втурна към капитана, който обаче мигновено се извъртя, тъй че избегна удара му, ала острието на ножа все пак леко резна... бузата на малкото момче. То нададе силен болезнен вик, който вся такъв смут в душата на добрия Пепе, че той пропусна да използва следващите мигове. После обаче се впусна толкова по-енергично подир двамата бегълци, ала все пак закъсня, защото, когато стигна до мястото, където бе акостирали лодката, тя не се намираше вече там, а на няколко удара с веслата навътре във водата, и само за броени секунди изчезна в гъстата мъгла, която сякаш с оловна тежест бе затиснала целия залив.

— Санта Лаурета, престъпниците отплаваха! Да имах лодка или нещо подобно, навярно нямаше да ми се изплъзнат. Но така се виждам принуден да се откажа! Любезни ми дон Лукас Деспьерто, от туй, дето го надробихме, може да излезе хубава каша, която ще трябва да изсърбаме. Веднага ще отида да видя онзи тип, по когото стрелях.

Може би при него ще намеря нещо, което да хвърли светлина върху намеренията им.

Той взе своя фенер и закрачи по брега. Хосе беше мъртъв. Двата пакета лежаха до него.

— Не бива да ги отварям, ще трябва да изчакам, докато дойдат да ме сменят, или пък капитанът мине на проверка.

Той поклати замислено глава, отново зареди своята карабина и се върна обратно на поста си. Но не измина много време, и ето че наблизко пясъкът заскърца.

— Пепе!

— Господин капитан!

— Ти ли стреля?

— Да.

— По дяволите! Надявах се, че в съня си си бутнал пушката така, че сама е гръмнала. По кого стреля?

— Елате и сам вижте!

Той взе фенера и поведе изплашения дон Лукас към мъртвеца.

— Кой е този човек?

— Не знам, господин капитан!

— Защо стреля по него?

Вместо да отговори, Пепе посочи двата пакета.

— Аха, значи контрабандист!

— Трима бяха!

— Трима ли? — разтревожено попита капитанът. — Ами къде са другите?

— Избягаха с лодката си.

— С лодка ли?

Дон Лукас тропна с крак. Не беше ясно дали го направи от яд, че хората са избягали, или пък от гняв, че Пепе се е забъркал в тази щекотлива и опасна работа.

— Откъде пристигна лодката?

— Хмм... когато се събудих, тя си беше тук. Слязох долу на брега и я заварих празна. После тръгнах покрай водата и ги срещнах. Един от тях носеше някакво дете, другите мъкнеха тези неща. Канеха се да дойдат при мен и да ме пречукат. Извиках им. Тъй като не спряха, аз стрелях. Останалото го знаете, господин капитан.

— Por Dios, ама че странна история! Ще проверя какво има в пакетите.

Той развърза възлите и след кратък оглед изплашено отстъпи назад.

— Пресвета Дево, влезли са с взлом в замъка! Кое беше онова дете? Да не би да е бил малкият дон Фабиан?

С големи крачки обърканият капитан започна да се разхожда нагоре-надолу, а накрая внезапно се спря съвсем близо пред микелета и попита.

— Пепе, преди малко не каза ли, че когато си се събудил, лодката била вече там, до брега?

— Да.

— Значи си спал, така ли?

— Хмм! — покашля се микелетът.

— Добре! Помниш ли какво ти казах вечерта?

— Че ако заспя, може да бъда изгонен от тази служба.

— Да, а също и че искам да ти дам доказателство за моето доверие, като те изпратя на пост в енсенадата. И въпреки всичко ти заспа! Ако горе при графинята е станало някакво нещастие, това ще ти струва главата!

Пепе не прояви никакви признаци на страх или на безпокойство. Само се прозя.

— Е, какво ще кажеш?

— Хич не ме е страх за моята глава, господин капитан.

— Защо?

— Защото имах право на малко сън.

— Какво право?

— Наистина видях как лодката акостира тук. На кормилото ѝ седеше капитанът на брига „Есмералда“.

— Аа! Ами откъде го знаеш?

— От едно писмо, което някой беше загубил. Този някой се появи в енсенадата и получи четирийсет златни монети, за които бе необходимо само да изкрещи като чайка. Нямах ли известно право на сън, сеньор Лукас Деспиерто?

— Diablo^[4]! Писмото все още в теб ли е?

— Да.

— Къде е?

В моето жилище.

— Трябва да го видя!

— Добре, господин капитан! Но може би ще ми позволите преди това да го покажа на алкалда^[5] дон Рамон Кочо?

Капитанът понижи гневния си силен глас до тихо поверително шушукане:

— Пепе, ти знаеш, че винаги много съм държал на теб!

Микелетът се прозя.

— И също тъй добре знаеш, че аз съм ти началник, пред когото не бива нищо да криеш и на когото не бива нищо да отказваш. И така, ако в замъка е станало някакво нещастие, то...

— То ще ми струва главата!

— Всъщност да, но можеш да разчиташ на пълното ми покровителство и аз ще направя за теб всичко, което е по силите ми!... Покажи ми писмото!

— Ще го получите!

— Но още преди алкалда, нали?

На Пепе сигурно страшно много му се спеше. Той отново се прозя и то толкова продължително и така разчекна уста, че изглежда, капитанът започна да се безпокои.

— Е?

— Господин капитан, аз имам двама началници, вас и алкалда. Мисля, че писмото се полага на втория, но ще трябва да остана в епсенадата до сутрешната смяна на постове и ако дотогава писмото изчезне от жилището ми, изобщо няма да мога повече да го споменавам.

— Добре, драги ми Пепе. Къде се намира то? Хубавичко си го скрил, нали?

— Мисля, че е пъхнато в джоба на панталона ми.

— Е, това не е кой знае колко подходящо място за толкова важен предмет! Прочете ли го?

— Да.

— Значи можеш да четеш? — прозвуча извънредно учуденият му въпрос.

— Малко, господин капитан.

— Къде си се научил?

Бреговият пост изглеждаше изморен до смърт. Той така се прозя, сякаш е бил принуден да стои на пост цели месеци без никаква почивка. От широко отворената му уста дойде и накъсаният отговор:

— По... вре... ме... на... сън, госпо... дин... капи... тан!

— По време на сън ли? — попита другият, като с мъка сдържаше яда си.

— Да. Сънувах, че съм в манастир и ме карат да уча, понеже трябвало да стана игумен или велик инквизитор.

— Тогава продължавай да спиш, Пепе. Може пък и наистина да станеш игумен! Но сега трябва да си вървя и да направя донесение, за да може да се състави констативен протокол. Погрижи се нищо да не се пипа и променя по трупите и пакетите.

Капитанът изчезна в тъмнината, а Пепе остана заслушан в стъпките му, докато те заглъхнаха в далечината.

— Санта Лаурета, как само капитанът ще рови и ще търси в старите ми панталони! И все пак му казах чистата истина, защото писмото наистина е в тях, само че не в онези, дето висят на пилона, а в тези, дето са ми на задника! А що се отнася до моята глава, на мен ми се струва, че тя стои на раменете ми по-здраво, отколкото главата на доблестния дон Лукас, който не е научил четенето на сън. А сега трябва да взема мерки да не би пръстенът да се хареса на някого, който да реши да ми свети маслото.

Той се приближи до един лежащ на пясъка скален къс, който като нищо тежеше няколко центнера^[6]. Изглежда, сам човек изобщо не бе в състояние да го помръдне без помощта на механични средства. Ала Пепе го напъна с рамо, без особени усилия повдигна единия му край, постави пръстена под него в една вдлъбнатина и отново отпусна камъка в предишното му положение. Очевидно микелетът разполагаше с такава физическа сила, която несъмнено би го направила равностоен противник и на най-силните мъже. После отново легна на земята, загърна се в мантията си и търпеливо зачака развоя на събитията...

По същото време една възрастна жена бързаше с все сила през Еланчове, и когато стигна края на селото, почука на капака на прозореца на някаква мизерна къщурка.

— Дон Грегорио, сеньор ескрибано^[7], ставайте, ставайте! Случи се нещо страшно!

Във вътрешността на къщурката се разнесе недоволно сумтене и пшккане, а малко след това се дочу и ядосан глас:

— Кой е там?

— Аз съм, Николаса, икономката на дон Рамон, алкалда!

Тогава прозорецът се отвори, някой блъсна капака му и в отвора се появи нечия глава.

— Наистина ли сте вие, доня Николаса? — попита тъй неочаквано изтръгнатият от съня си човечец с онази испанска учтивост, с която завързалите помежду си разговор ваксаджии се обръщат един към друг, сякаш са благородници от най-висш ранг. — Какво се е случило?

— Ах, скъпи ми дон Грегорио, станаха много ужасни неща! Само преди минути ни събуди капитанът дон Лукас Деспиерто и ни съобщи, че долу край водата лежи мъртвец, застрелян от Пепе Сънливеца. До него имало два големи пакета, пълни само със скъпоценности от замъка. Били са трима мъже, двама от които избягали с лодка навътре в морето, а единият от тях носел малко дете. Предполага се, че са влезли в замъка с взлом и там са извършили ужасяващи престъпления. Моят господар дон Рамон ще отиде незабавно заедно с капитана горе в замъка, за да разследва целия случай, а тъй като вие сте ескрибаното, ми наредиха да ви извикам. Побързайте, сеньор, няма време за губене! Междувременно аз ще изтичам напред и ще се помоля на свети Бартоломео да закриля Еланчове.

— Вървете, вървете и се молете! Идвам веднага! — отвърна писарят, отдръпна глава и затвори прозореца.

Само след десетина секунди той излезе от вратата и се забърза към дома на своя началник, където се намираше и капитанът. Алкалдът посрещна писаря си с такава сериозност, която позволяваше да се направи заключение за важността на събитията.

— Сеньор ескрибано, изпратих да ви повикат, за да разследвам заедно с вас едно такова престъпление, което трябва да се нарече небивал, изключителен криминален случай, ако изобщо е извършено. Носите ли си мастилото?

— Por Dios, дон Рамон, увлечен от служебното си усърдие, виждам, че съм го забравил.

— Тогава вземете моето!

— Но то е съвсем засъхнало, защото от девет месеца не ни се е налагало да напишем и една-единствена буква.

— Няма значение. В замъка сигурно имат мастило! А какво е положението с хартията?

— Трите листа, които купихме малко преди Коледа, свършиха още преди месеци.

— Няма значение. В замъка ще намерим достатъчно хартия! Запалете фенера си и ни осветявайте пътя! Дон Лукас, мога ли да ви помоля да се присъедините към нас?

— С удоволствие, сеньор алкалд!

Тримата мъже напуснаха къщата и закрачиха към замъка. Завариха портата заключена и потропаха с тежкото желязно чукче. Едва след доста време те доловиха бавни провлачени стъпки, които прекосиха двора. Нечий сърдит глас попита:

— Кой идва в този късен час?

— В името на закона, веднага отворете! Тук в този замък е извършено изключително престъпление!

— Какво престъпление? — попита човекът, докато дърпаше резето. Когато портата се отвори, застаналите пред нея хора разпознаха управителя на графинята.

— Престъплението се състои в отвличането на едно дете и е придружено от утежняващи обстоятелства във формата на два пакета, дон Хуан де Диас — достолепно отвърна алкалдът. — Къде е вашата екселенсия, милостивата госпожа графиня Де Медиана?

— Спи в стаята си.

— Настоятелно ви моля да я събудите и незабавно да ни заведете при нея!

— По това време? Каква е тази работа с детето, и какво искахте да кажете с обстоятелствата около двата пакета?

— Това все още е предмет на нашата юридическа дискретност. И така, напред в името на закона!

Добрият алкалд нямаше толкоз често възможност да покаже цялото достолепие на своя служебен пост и затова човек не биваше да му се сърди, че в случая се опитваше да действа с изключителна настойчивост и енергичност. Крачейки важно и тежко, четиримата мъже минаха през двора и се заизкачваха нагоре по стъпалата. Хуан

изчезна в покоите на графинята, но съвсем скоро се върна с всички признаци на току-що преживян ужас.

— Дон Рамон, дон Лукас, сеньор ескрибаноооо, какво видях, какво... ооо!

Той с мъка се опитваше да си поеме въздух, закърши ръце и безпомощно се заоглежда.

— Че какво видяхте, дон Хуан?

— Нещо страшно, нещо ужасно, нещо, от което може да ви настръхне косата, нещо...

— Нещо, нещо... но какво? В името на закона ви призовавам най-сериозно да ми кажете незабавно, какво сте видели!

— Графинята...

— Е, ами да, сигурно сте я видели, та нали ви изпратих при нея. Но откога донята се е превърнала в толкова ужасяваща дама, от която може да ви настръхнат косите?

— Откакто... е била намушкана с нож! — с мъка прошепнаха треперещите устни на стария човек.

— Намушкана ли? Пресвета Дево! Добре ли видяхте?

— Много добре, толкова добре и ясно, че от уплаха едва успях да се върна при вас. Елате с мен и се убедете сами!

Той заведе тримата в стаята с балкона, където лампата все още гореше, а оттам влязоха и в съседното помещение, в което графинята лежеше на леглото, потънала в собствената си кръв. Дълбока зееща рана точно в сърцето показваше твърде ясно, че вече нямаше никаква надежда. Сковаващ ужас отне на застаналите пред трупа хора възможността да говорят през първите няколко минути. После алкалдът пръв се съвзе от това вцепенение и с твърд глас попита:

— Дон Хуан де Диас, имате ли перо и хартия?

— Ей там на писалището се намира всичко, от което се нуждаете.

— Сеньор ескрибано, седнете на писалището и запишете всичко, каквото чуете тук! С това започвам разследването.

Разпитът на извиканата прислуга доведе до следния резултат: никой от тях не знаеше абсолютно нищо за извършеното престъпление, никой от тях не беше чул абсолютно нищо, никакъв необичаен шум не бе смутил съня им. Малкият Фабиан беше изчезнал. Счупеното стъкло на вратата на балкона ясно показваше пътя, по който

бяха влезли престъпниците. Всичко по-ценно беше откраднато, а възжената стълба, която все още висеше от парапета на балкона, допълваше съвсем ясната картина на това отвратително престъпление.

Ескрибаното дон Грегорио седеше на писалището и пишеше толкова усърдно, че пачето перо със скърцане летеше по хартията. Едри капки пот се стичаха по челото му, защото през целия си живот не беше изразходвал толкова много мастило, както през този половин час. Най-сетне той получи възможност да изтръска перото от мастилото и да го почисти, защото алкалдът заяви, че вече е приключил с разследването си в замъка.

— В името на закона заповядвам всичко тук да остане точно така, както си е в момента, докато дойде прокураторът^[8], на когото ще докладвам случая веднага щом се върна от брега!

Той подкани присъстващите да напуснат стаята, заключи вратата и пъкна ключа в джоба си. После заедно с капитана и писаря излезе от замъка, за да се отправи към мястото, където лежеше застреляният човек.

— Дон Рамон, няма ли да вземете и алгуасила^[9]? — попита писарят. — В такива случаи присъствието на полицията е наложително.

— Самият аз съм полицаи, а и сега не бива да смущаваме алгуасила, защото до обяд трябва да е готов с новото ми палто. Ако не владееше благородното шиваческо изкуство, неминуемо щеше да умре от глад, понеже не може да получи никаква заплата, тъй като в общинската каса не са предвидени средства за подобни разходи.

Когато тримата мъже стигнаха брега, капитанът се изкачи горе при Пепе, който все още лежеше при своя фенер.

— Пепе!

Бреговата охрана спеше.

— Пепе!

Дон Лукас хвана сънливия пост за ръката и здравата го разтърси.

— Пепе, събуди се, алкалдът иска да те разпита!

Микелетът се събуди.

— Да ме разпита ли? Аа, господин капитан, значи сте вие! Ами къде е алкалдът?

— Долу при трупа. Но Пепе, я ми кажи веднага, къде си сврял писмото?

- Мисля, че е в панталоните.
- Мислиш ли? Значи не си сигурен?
- Съвсем сигурен съм, защото каквото знам, го знам.
- Но там го няма!
- Няма ли го? Откъде знаете, дон Лукас?

Изглежда, този въпрос посмути капитана, ала все пак той сметна, че ще е най-добре да каже истината.

— Помислих си, че по време на отсъствието ти онова скъпоценно писмо би могло да изчезне, и затова влязох в стаята ти, за да го преместя на сигурно място. Обаче джобовете на твоя панталон са празни. Я си припомни къде е писмото?

— Беше в панталоните ми, господин капитан. Ако вече не е там, то единствената възможност е да се намира на онова сигурно място, за което споменахте.

— Значи смяташ, че съм го взел?

Пепе се прозя.

— Нямаше ли да ходим при алкалда?

— Да. Значи писмото...

— ... се намира в панталоните!

Микелетът взе фенера и предостави на капитана избора дали да го последва, или не.

Когато се озоваха при трупа, там завариха дон Рамон, който се бе заел да направи списък на откънатите вещи. Той бе приключил вече с огледа на тялото.

— Сеньор Пепе, я елате за малко! — поде той. — В името на закона трябва да ви задам няколко въпроса. Днес сте били на пост в енсенадата, нали?

— Да.

— И кога застъпихте?

— В девет.

— Какво направихте, когато се озовахте на въпросното място?

— Аз... хмм, седнах на земята.

— А после?

— После... после пак станах.

— Но междувременно сигурно сте си поспали, а?

Последната дума изглежда оказа особено въздействие върху микелета. Той здравата се прозя.

— Та няма днес вие не сте спали, дон Рамон?

— Да, спях, ала не бях на пост. Значи отново станяхте и тогава...?

— ... слязох долу на брега и застрелях този човек право в главата.

— Как стана всичко?

Пепе разказа случилото се. Ескрибаното се беше настанил между двата фенера, беше сложил хартията на коляно и записа целия доклад на микелета.

— Ще вземем пакетите, но трупа ще оставим тук — нареди алкалдът. — Поверяваме го на вас, Пепе, и се надявам, че е в сигурни ръце.

— В пълна сигурност е, сякаш се намира в лоното Авраамово, защото ми се иска да вярвам, че този тип няма да вземе да оживее и пак да отиде в замъка. Иначе би трябвало отново да му пратя един куршум!

— Елате, дон Лукас! Задачата ни тук е изпълнена!

Тримата мъже се отдалечиха, а Пепе отново се изпъна на земята. До смяната на поста никой повече не го смути, а после той се върна в селото, за да спи не само привидно, ами и съвсем истински.

Убийството и грабежът в замъка Еланчове възбудиха духовете невероятно силно, и то в най-различни кръгове. Правосъдието в страната никога не се намираше в похвално състояние, а още по-малко пък в онези години. Правеха всичко възможно, или поне така твърдяха, да открият престъпниците и да разберат каква е била участта на малкия Фабиан — ала всичко оставаше напразно. Двамата единствени свидетели, които можеха да дадат някакви сведения, капитанът и Пепе, мълчаха, понеже с откровените си показания те неизбежно щяха да се изложат на опасност. Обаче честният микелет имаше угризения на съвестта. Не можеше да свикне с мисълта, че именно той самият носеше част от вината, която тегнеше върху убийците. Ето защо пръстенът си остана скрит под големия камък. Пепе предпочиташе да умре от глад, отколкото да се нахрани с окървавени пари. И тъй той продължаваше да се измъчва с какви ли не мисли, по какъв ли начин би могъл да свали този тежък товар от душата и сърцето си.

Беше изминала около седмица от онази нощ в енсенадата, когато Пепе получи дневната стража на пристанището. Един английски

тримачтов кораб, който бе изчакавал отлива в открито море, навлизаше тъкмо в този момент в пристанището. Изглежда, искаше да вземе само вода и имаше един-единствен пасажер, който, веднага щом спуснаха котвата, поиска да го откарат с лодка на брега.

Пепе стоеше до управителя на замъка Хуан де Диас, когото някаква лична работа бе накарала да слезе от селото. Микелетът неволно следеше с очи лодката, в която седеше въпросният пасажер. Ето че в един момент управителят извика от изненада:

— Какво има, дон Хуан де Диас?

— Виждате ли човека в лодката?

— Да.

— Знаете ли кой е той?

— Не. Закрил е лицето си с края на мантията, за да се предпази от слънчевите лъчи.

— И все пак го познах! О, та това е цяло чудо! Мъртвите възкръсват и отново оживяват!

— Санта Лаурета, кажи-речи ме плашите! Нима този човек е бил мъртъв?

— Никога ли не сте чували, че граф Антонио де Медиана е мъртъв?

— Мъртъв или безследно изчезнал! И какво общо има този сеньор с граф Антонио?

— Какво общо имал с него ли? Por Dios, много общо има с него, защото това е самият той! Аз го познавам и веднага ще го поздравя!

Старият майордомо^[10] се втурна към мястото, където пасажерът току-що бе скочил на брега като човек, който е свикнал на подобни скокове. Лицето му не беше вече закрито и ясно можеше да се различат чертите му. И ето... ето че от устата на Пепе се изтръгна полугласно възклицание, изразяващо по-скоро ужас, отколкото изненада.

— Пресвета Дево от Сеговия, този не е никой друг, освен капитана, от когото получих оня пръстен! И действително, той трябва да е графът, защото протяга ръка към Диас и го поздравява тъй, както господарят поздравява слугата си!

Двамата поеха по пътя към замъка и трябваше да минат съвсем близо покрай Пепе, който, кажи-речи треперейки от възбуда, бе втренчил в новодошлия искрящия си поглед. Нямаше как графът да не забележи този поглед. Тъмните му очи се впиха в лицето на микелета и

изведнъж той леко пребледня. Вземайки бързо решение, Пепе направи крачка напред и каза:

— С ваше позволение, дон Хуан де Диас! Този господин наистина ли е екселенсият Де Медиана?

— Да, Пепе, излязох прав. Това е моят високопоставен господар и повелител, който се завръща в Еланчове от продължително и далечно пътуване!

Тогава Пепе се обърна към графа:

— В такъв случай, дон Антонио, ви моля за разговор!

— Защо?

— Защото имам да ви задавам един въпрос, който е много важен.

— Задай го!

— Ще го направя само на четири очи.

— Тогава ела да отидем в замъка!

— В шест часа ще ме сменят на моя пост. После ще дойда!

В тона на микелета липсваше онова традиционно смирение, с което обикновено разговаря човек от нисшите слоеве с някой високопоставен благородник, а пък последните му думи бяха почти заплашителни. В очите на графа проблеснаха гневни искри, но той се овладя и по устните му заигра презрителна усмивка.

— После ела! — прозвуча в отговор студено и сурово, кажи-речи като предизвикателство. След това двамата продължиха нататък към замъка.

Пепе го проследи с поглед, докато изчезнаха зад скалите.

— Санта Лаурета, действително е той, разпознах го по гласа! Той е убил графинята и е отвлякъл малкия дон Фабиан, за да заграби имотите им. Сега вече ще се отърва от мъките, които ми причиняват угризенията на съвестта. Ще го обвиня! Да, ще го направя, нищо че е граф, а аз съм само Пепе Сънливеца!

Той едва можа да изчака да стане шест часът и щом се освободи от служба, с широки припрени крачки тръгна нагоре към замъка.

Там го заведоха в същата стая с балкона, където беше нападната графинята. Графът стоеше до прозореца и гледаше към морето. При влизането на микелета той рязко се обърна към него и попита:

— Защо не остави карабината си отвън?

— Защото не съм убеден, че тук няма да ми потрябва — най-спокойно отвърна Пепе.

— Аха! Какво искаш?

— Исках да попитам дали ще си вземете обратно пръстена.

— Какъв пръстен?

— Онзи, който получих в енсенадата от капитана на „Есмералда“.

— Я си върви! Нямам нито време, нито желание да слушам загадъчните ти думи!

— Но за вас не са никак загадъчни. Къде е малкото момче дон Фабиан, с което ми се изплъзнахте?

Графът направи няколко бързи крачки напред. Той сви юмруци, но щом Пепе насочи карабината си към него, веднага отпусна ръце.

— Ти да не си умопобъркан?

— Не съм — усмихна се микелетът. — Сетивата и мислите ми са толкова добри и ясни, че няма да позволя да ме измамат с никакви титли. Върнете момчето!

— Ще наредя да те арестуват и ще те изпратят в лудница!

— Аз ще наредя да ви арестуват и ще ви изпратят на ешафода или пък на галерите!... Къде е момчето?

Дон Антонио пристъпи съвсем близо до него. По лицето му си личеше как подигравателният израз се бореше за надмощие с израза на омраза и презрение.

— Човече, ти наистина ли си въобразяваш, че непременно трябва да се страхувам от теб? Ще те убедя тъкмо в обратното! Да, аз съм капитанът на „Есмералда“, аз наредих да убият графинята и да отвлечат момчето. Заповядах да го спуснат в малка лодка в открито море, защото не желях да се превръщам в негов непосредствен убиец. Вече сигурно е умряло от жажда и глад или е станало жертва на вълните. Хайде сега, върви, и ме предай в полицията, червей такъв!

Пепе го погледна твърдо и спокойно право в очите.

— Дон Антонио де Медиана, ще изпълня волята ви. И ако човешкото правосъдие позволи да го подкупите, то съществува и друг по-висш съдник, от когото сигурно няма да се изплъзнете. Той ще ви намери дори и да се опитате да се скриете от него в най-затътената пустош. Запомнете го! И когато неговата ръка ви достигне, тогава си спомнете за Пепе, който ще се моли на Бога, да не оставя това убийство ненаказано!

Микелетът си тръгна, но не отиде в жилището си, а се отправи към алкалда. При него завари и своя началник. Развълнуван и оживен, дон Рамон пристъпи към Пепе и каза:

— Пепе, идваш съвсем навреме, за да чуеш една новина! Дон Фабиан е жив!

— Санта Лаурета! Истина ли е?

— Уверявам те в името на закона, а в такъв случай е истина, както лесно можеш да си представиш!

— Къде е той?

— Не знам.

— Тогава в името на закона ще ви кажа, че вероятно не е вече жив.

— В името на закона ти нямаш право нито да ме уверяваш, нито да ми казваш каквото и да било. А що се отнася до моите думи, мога да докажа, че са чиста истина.

— Ще ви бъда много благодарен, ако още сега приведете това доказателство!

— Тогава слушай внимателно! Ариерото^[11] Карлос Палгенсо от Гуерника беше днес при мен и ми разказа, че брат ми Манфредо пристигнал с някакъв френски кораб, който на географската ширина на Байон намерил една лодка, където лежало малко момченце, на чиято буза имало лека рана от порязване с нож. Цялото му описание напълно съвпада с външността на дон Фабиан де Медиана.

— Какво име носи корабът?

— Палгенсо не знаеше. Французинът веднага отплавал в открито море. Но аз ще предприема широкомащабни издирвания и вече изпратих да извикат дон Лукас Деспиерто, за да чуя и неговото мнение.

— Кое то гласи — намеси се капитанът, — че това откритие трябва възможно по-бързо да се съобщи на дон Антонио де Медиана, завърнал се днес от дълго пътуване.

— Той едва ли ще е особено благодарен за тази вест — обади се Пепе.

— Защо?

— Защото тъкмо той и никой друг е човекът, който е убил графинята и е похитил детето.

— Кой? Дон Антонио ли?

Алкалдът скочи на крака, същото направи и капитанът. Тази новина бе за тях толкова невероятна, тъй чудовищна, че те зяпнаха микелета с широко ококорени очи.

— Да, дон Антонио. Разпознах го и току-що бях при него. Той ми призна, че е извършил престъплението.

— Ти не знаеш какво говориш! — извика капитанът.

— Изслушайте ме и сами съдете!

Пепе описа събитията и завърши разказа си, заявявайки, че желае да се гледа на казаното от него като на официално донесение. Алкалдът просто не знаеше какво да прави, обаче нямаше как да не си признае, че е напълно невъзможно да се оборят доводите на микелета.

— Ти съвсем наясно ли си какво правиш? — предупредително го попита той.

— Съвсем наясно съм, сеньор Кочо. Искam от вас да арестувате графа. И ако се смятате твърде слаб за тази задача, тогава изпратете моето обвинение до някоя по-висша инстанция.

— Дай ми време да обмисля този труден въпрос! А и ти самият не забравяй, че графът има достатъчно власт да те погуби.

— Не ме е страх от него, понеже изпълнявам дълга си!

Той заряза двамата слисани мъже и се върна в жилището си, ала не бе лежал кой знае колко дълго в хамака си, когато неговият началник влезе.

— Пепе, алкалдът ме изпраща да те попитам дали сериозно мислиш да направиш донесение.

— Съвсем сериозно, господин капитан.

— Тогава той ще докладва по-нагоре, защото отговорността в цялата тази работа е твърде голяма за него. Но я ми кажи, Пепе, къде е онова писмо?

— Ей тук, в панталоните ми!

Той бръкна в джоба си и извади листа.

— Я ми го покажи!

— Не сега, дон Лукас Деспиерто. Това писмо има висока стойност за мен?

— И каква е тя?

— Граф Антонио ще положи всички усилия да ме погуби. Успее ли, тогава в това писмо ще е последното ми спасение, защото, Санта Лаурета... заклевам ви се, че ще го покажа, ако ме изоставите на

произвола на съдбата. Така ще го скрия нейде по себе си, че никой да не може да го намери. Помогнете ли ми, ще го получите обратно, но вдигнете ли ръце от мен, и с вас е свършено!

Сънливият Пепе изведнъж се бе превърнал в проникателен, решителен и енергичен мъж, който не допускаше да бъде отклонен от целта си нито от молбите, нито от заплахите на своя началник. Дон Лукас се видя принуден да си отиде, без да постигне абсолютно нищо...

Няколко дни по-късно се разнесе вестта, че Сънливеца Пепе бил арестуван заради лъжливо обвинение, отправено срещу граф Антонио. По-късно се разчу, че на една галера ще го откарат до Пресидио^[12] Сеута, за да лови риба тон. Но се случи нещо друго. Преди още да го бяха приковали на веригата, той бе посетен от капитан дон Лукас Деспьерто и на следващото утро изчезна. Къде — никой не бе в състояние да каже...

[1] За Бога! Б.пр. ↑

[2] Старинни испански златни монети Б.пр. ↑

[3] Неголям град на френския бряг, на около 30 км от испанската граница. Б.пр. ↑

[4] По дяволите! Б.пр. ↑

[5] Кмет и (или) съдия на малко селище Б.пр. ↑

[6] Центнер — тежест, равна на 50 кг Б.пр. ↑

[7] Писар Б.пр. ↑

[8] Прокурор, пълномощник. Б.пр. ↑

[9] Полицай, стражар. Б.пр. ↑

[10] Майордом — управител на дворец, замък Б.пр. ↑

[11] Мулетар ↑

[12] Каторга Б.пр. ↑

2. БОНАНСАТА

Сонора, един от най-богатите щати на конфедерация Мексико, представляваше по-рано една от най-малко известните области на Централна Америка. Природата бе надарила тази страна с големи богатства. Там дори и плитко разораната земя дава два пъти годишно богата реколта. Горите крият безмерни количества скъпоценен дървен материал, както и дървесина, от която се добиват бои. Животинският свят предлага на хората както големи стада говеда и коне, тъй и почти неизчерпаем резерв от различен дивеч за задоволяване на най-важните им нужди. А що се отнася до рудните залежи, доскоро там често можеше да се намери злато в големи количества; на места тази страна бе надарена тъй прахоснически щедро с природни богатства, че едва ли отстъпваше на по-късно толкова прехвалената Калифорния.

Имаше мнозина, които благодарение на плодovitостта на стадата и плодородието на почвата натрупаха повече от царско състояние. Други пък, намирайки един-единствен къс самородно злато, се сдобиваха с голямо богатство, но често то се стопяваше също тъй бързо, както и бе спечелено.

Там, където има много светлина, със сигурност се намира и много сянка. Предимствата на щата Сонора са свързани и с някои злини, които в изключително голяма степен намаляват ползата от тях. Страната е прошарена от огромни пустинни райони, достъпни единствено за сърцати мъже. В горите живеят великански представители на хищни животински видове, а по необятните равнини разиграват своите коне непримиримите непокорни апачи, за които най-голямото богатство са скалповете, смъкнати от главите на техните бледолики врагове.

От време на време в пустинните райони дръзват да навлязат хора, чиято единствена работа е да използват познанията си за експлоатирането на рудните залежи. Излагайки се на хиляди лишения и опасности, те с трескава бързина изчерпват някоя открита сребърна жила или пък се залавят с промиването на златоносен пясък. После,

подгонени и преследвани от индианците, те се завръщат в населените области и охотно разказват какви ли не фантастични истории за несметни богатства, които бегло зърнали, но били съвсем непристъпни, за приказно богати мини или за неизчерпаеми открити златни залежи. Тези златотърсачи, или както още ги наричат гамбусиноси, са съвсем същото за минната индустрия, каквото са северноамериканските скватери и трапери за земеделието и търговията. Със своите разкази, където силното преувеличаване постоянно играе по-голяма роля, отколкото правдивостта, те непрекъснато поддържат несекваща жаждата за злато и вечно живо непреодолимото желание за завладяване на всички онези земи, в които хората се надяваха да задоволят именно тази своя жажда.

Понякога отнякъде се появява някой смел авантюрист, който, използвайки всеобщото настървение за злато и сребро, скроява някой хитър план. Той с удоволствие се впуска в най-примамливи описания, а може би има и щастливата възможност да покаже някое тежко късче самородно злато или пък някаква друга не съвсем обикновена находка. Към него се присъединяват и други авантюристи, млади хора от добри семейства, загубили може би на хазарт цялото си имущество, мъже, които по един или друг начин са скарани с правосъдието, ловци и трапери, желаещи да използват всяка възможност... накратко, организира се експедиция. Обаче дали защото е била лекомислено подготвена, или пък е била безразсъдно рисковано ръководена — тя завършва злополучно и се връщат само малцина, за да разкажат за опасностите и лишенията, на които другите са станали жертва. После пък изведнъж нейде другаде някой открива ново богато находище, треската започва отново, пак се организира експедиция и... по съвсем същите причини и тя претърпява неуспех.

Най-големият враг на всички тези начинания не са гладът и жаждата, нито великанската мечка на американските гори, не е и силният, бърз като светкавица ягуар, нито дебнещият в блатата кайман, а индианецът, който в лицето на белия вижда единствено разбойник, защото без никакво право той иска да го изгони от земите, където са гробовете на неговите прадеди, вигвамите на неговото племе, и където безбройните стада бизони от векове осигуряват препитанието му. Съчетавайки силата на мечката с хитростта на пантерата, издържайки на всякакви трудности и лишения, тези отлични ездачи, придобили

голяма сръчност в употребата на всякакъв вид оръжия, готови както на всякакви жертви в битката с враговете, така и способни да проявят безумна смелост, индианците са такъв противник, по-страшен от който човек изобщо не може да си представи. Смълчаните девствени гори и безбрежните савани често стават свидетели на геройски подвизи, каквито не могат да се срещнат в нашата по-нова европейска история и които напомнят по-скоро за онези юначни воители, описани ни само в легендите...

През 1830 г. жителите на Ариспе, столицата на мексиканската провинция Сонора, бяха обзети от голямо вълнение. Мълвеше се за някаква експедиция, която била толкова многобройна и предлагала такива добри изгледи за успех, като никоя друга от предишните експедиции. Нейният организатор бил някакъв чужденец, испанец, дошъл едва преди два месеца, който се казвал дон Естебан де Аречиса. Изглежда, бил живял вече известно време в страната, ала никой не го беше виждал. Както топографските му познания, по-пълни и точни от които едва ли можело да има, така и неговите сведения за хората и положението в тази провинция, очевидно придобити от най-добрите източници, доказвали, че Сонора не била вече за него непозната страна.

Този човек сигурно бе дошъл от Европа с много добре скроен план, защото всичко, което вършеше, издаваше дълбоко премисляне на нещата, както и твърде ясна вътрешна връзка и смисъл. Той разполагаше с колкото значителни, толкова и тайнствени финансови източници, защото живееше на изключително широка нога, правеше приеми, играеше хазарт с много големи суми, даваше на познатите си пари назаем, без някога да поиска да му ги върнат, и никой не можеше да каже откъде идваха средствата, с които покриваше необичайно високите си разходи.

От време на време той предприемаше по някое недалечно пътуване, което продължаваше най-много една седмица. После отново се появяваше, без никой да разбере къде е бил, понеже слугите му, несъмнено заплатени много добре, не казваха и дума за делата на своя господар. Неговият благороден и изискан характер, неговото великодушие и щедрост скоро му спечелиха в Ариспе огромно влияние, тъй че никак не му беше трудно да организира и снабди с всичко необходимо една експедиция, за чиято същинска цел обаче той

все още не бе споменал нищо. Разгласи само, че тя щяла да се отправи към място, където дотогава не бил стъпвал кракът на бял.

След това съобщение от всички краища на страната при него започнаха да се стичат авантюристи, които искаха да вземат участие в експедицията, и хората разправяха помежду си, че вече осемдесет решителни мъже били потеглили на път към Пресидио Тубак на индианската граница — място, което им било определено от Аречиса за сборен пункт. Ако можеше да се вярва на слуховете, не бил далеч денят, когато самият дон Естебан щял да отпътува от Ариспе, за да застане начело на тези хора.

Точно по това време из улиците на града бавно яздеше един конник, който настоятелно разпитваше за дома на дон Естебан де Аречиса, и когато го намери, скочи от коня си.

Облеклото му се състоеше от елече без копчета — дреха, която човек навлича като риза, — както и от широки панталони. И едната, и другата дреха бе изработена от щавена кожа с керемиден цвят. Панталонът, цепнат от коляното до глезена, позволяваше да се види кракът, напъхан в украсена с различни фигурки козя кожа. Тези своеобразни безформени ботуши се държаха от здраво завързани яркочервени ластици за чорапи, в които бе затъкнат дълъг нож с ножница. Ешарп от червен китайски креп и голямата филцова шапка, украсена с шнур с нанизани на него венециански перли, допълваха това живописно облекло, чиито цветове бяха съчетани с много вкус с багрите на сарапетото, наметнато на неговите рамене.

Един слуга го попита какво желае.

— Мога ли да говоря с дон Естебан де Аречиса?

— Ще видя! За кого да му съобщя?

— За Педро Кучильо.

Слугата се отдалечи, но скоро го пусна да влезе в една стая, където седеше човекът, когото той търсеше.

Дон Естебан, висок малко повече от среден ръст, изглежда, се канеше да излиза. Той носеше тъмносиня хусарска куртка с шнурове, богато украсена по ръбовете с копринени бордюри. Но почти цялата куртка бе закрыта от широка бяла кърпа, извезана с небесносиня коприна. Под палещите лъчи на слънцето белотата на подобен вид ешарп, наречен „паньо дел сол“^[1], отразява слънчевите лъчи също както и бурнусът на арабите.

На краката му, обути в лъскав марокен, голям ремък със златни и сребърни украшения притягаше железни шпори, чиито колелца с техните пет дълги остриета и подрънкващи верижки трептяха с онзи сребрист звън, с който мексиканските ездачи обичат да определят хода на конете си. Неговата манга^[2], богато украсена със златни ширити, покриваше широките му панталони, които по цялата дължина на краката му бяха обшити със сребърни нишки и редица копчета.

Тук-там по първоначално черната му коса вече се виждаха доста бели нишки. Чертите на загорялото му от слънцето лице издаваха, че е човек, живял дълго под тропическото небе, и изглежда, бяха надарени с онази живост, която издава буйни и неукротими страсти. Тъмните му пъргави и малко неспокойни очи искряха под широко и кокалесто чело, набраздено от преждевременно появили се бръчки.

— Какво искаш от мен? — попита той застаналия пред него мъж, приличащ досущ на един от онези бандити, които правеха несигурни и опасни пътищата между мексиканските селища. Той му хвърли изпитателно-пронизващ поглед, който, изглежда, проникна до дъното на душата му, а след това не съумя да прикрие изненадата си.

— Имам честта да целуна ръцете на ваше превъзходителство и съм...

Кучильо изведнъж млъкна. Видя пред себе си мъж, когото веднага позна въпреки дългите години, през които не се бяха срещали.

— Попитах те какво искаш от мен! — грубо прозвуча гласът на дон Естебан.

— Сеньор капитан, колкото съм изненадан, толкова съм и радостен да ви...

— Името ми е Аречиса, запомни го!

Тогава в очите на Кучильо проблеснаха искри.

— Сеньор, името прилича на бойния кон. Застрелят ли го под мен, просто яхвам някой друг. Не е ли с вас същото?

По лицето на дон Естебан си личеше, че с мъка съумяваше да овладее надигания се в него гняв, но все пак гласът му прозвуча по-мекко отпреди, когато за трети път попита:

— Какво искаш от мен, дон Педро Кучильо?

— Нищо, нося ви нещо!

— Какво?

— Една голяма скъпоценна тайна.

— Ако имаше някаква стойност, навярно щеше да я запазиш за себе си!

— Сам не мога да използвам стойността ѝ и ми се иска да ви помоля за вашата помощ.

— Тъй! И каква е стойността ѝ?

— Ами това е бонанса, която съдържа неизчислимо богатство.

— И къде се намира тази бонанса? Сигурно във въображението ти.

— Ако съществуваше само там, щях да съумея да се заема с експлоатацията ѝ, можете да ми вярвате, сеньор капи... дон Естебан исках да кажа. Обаче, тъй като тя е истинска бонанса и се намира сред територията на апачите, мога да изчерпя съдържанието ѝ единствено с помощта на някоя експедиция, която ще трябва да е достатъчно силна, за да се разправи с тези индианци.

— Аха! И наистина ли мислиш, че аз съм човекът, който ще повярва на подобна басня?

Кучильо посегна към ножа си.

— Сеньор, дали вярвате, или не, ми е все едно, но внимавайте да не ме обидите! Има разлика между борда на кораб, където капитанът е всичко, и свободната Сонора, където всяка непредпазлива дума струва удар с нож или пък куршум.

— Ами! Дали е на палуба, или в Сонора, винаги си казвам мнението. Впрочем, за да приключим веднъж завинаги с тази работа, ще имаш ли нещо против, ако те познавам само като Кучильо, тъй както сам се наричаш сега? Естествено за същото ще имам претенции и аз, ако нашата неочаквана среща по един или друг начин бъде от полза за теб. А сега ми кажи най-искрено и без задни мисли какво искаш от мен! Познаваш ме достатъчно, за да знаеш, че празни приказки и възторжени измислици изобщо не ми минават.

— Не ви нося нито измислици, нито празни приказки, а чистата истина. Известна ми е една бонанса, предлагаща несметни богатства на човека, който съумее да я експлоатира.

— Къде се намира?

— Не смятам, че съм длъжен да ви кажа. Само многобройна експедиция може да се надява да извади златото. Положих всички усилия да събера такава група, ала всичко бе напразно. Тогава чух, че някой си дон Естебан де Аречиса събира в Ариспе внушителна

експедиция и с последните си средства дойдох дотук, за да ви предложа тайната си.

— И каква е историята на тази бонанса?

— Трябва да знаете, че от завръщането си от Европа съм работил като гамбусино. Вече съм пребродил много страни под Божието небе и съм виждал такива златни залежи, каквито навярно не са виждали очите на никой друг човек.

— Видял си златото и си го оставил там, където си е било, а?

— Не се подигравайте, дон Естебан! Видях толкова богато златно находище, че онзи, който го притежава, няма нужда от нищо друго, за да е щастлив. Толкова богато златно находище, че с него могат да бъдат задоволени и най-ненаситните амбиции, защото то е напълно достатъчно, за да се купи и цяло кралство. С една дума, находището е толкова богато, че нито за миг не бих се поколебал да откажа на дявола в замяна да му продам и душата си!

— Сеньор Кучильо, дяволът не е толкова глупав да плати тъй скъпо за една душа, която всеки миг може да получи съвсем безплатно. Но я ми кажи как откри този пласер?^[3]

— Чували ли сте някога името Марко Ареляно?

— Да, както казват, той бил най-прочутият гамбусино на Мексико.

— Е, добре. Той е открил тази бонанса заедно с един друг гамбусино. Но след като вече се канели да вземат със себе си част от златото, те били открити и нападнати от индианци. Неговият спътник е трябвало да заплати красивата златна гледка със смъртта си, а самият Марко е успял да се изплъзне с голяма мъка след какви ли не перипетии. В Тубак случаят ме срещна с него. Той ми предложи заедно с мен да направи втори опит. Приех предложението му и тръгнахме на път. Щастливо се добрахме до Златната долина, както самият той наричаше онова място. О, всемогъщи небеса! Трябваше отнякъде да видите как тези златни кюлчета блестяха на слънцето! За нещастие и ние можахме само да си напълним очите. Мястото е свято за апачите, там са издигнали гробницата на един от най-прочутите си вождове и бяхме принудени да избягаме. Върнах се сам... клетият Ареляно. Много съжалявах за него! Както и да е, именно тайната на тази Златна долина искам да ви продам.

— А кой ще ми гарантира истинността на казаното, както и твоята вярогност?

— Собственият ми интерес.

— Как така?

— Продавам тайната си на вас, обаче не се отказвам от правата си над находището. Като ръководител на експедицията на вас се пада една пета от добива. Наистина, това прави значителен дял от съкровището, но ако пресметнете, че само малка част от вашите осемдесет мъже ще се върне, то за всеки от оцелелите ще остане толкова много злато, че ще може да прекара остатъка от дните си в разточителство и разкош. Освен една подобаваща сума като цена за тайната, ще искам и една десета от изкопаното злато в качеството си на водач на експедицията, още повече че същевременно ще бъда ваш водач и зложник.

— Естествено, и аз схващам нещата по този начин. На каква сума оценяваш тайната си?

— Ще ви поискам само една дреболия. Десетата част, която ще ми обещаете, е предостатъчна за мен, тъй като и без друго сам не мога да сложа ръка на тези недостъпни съкровища. Освен това ще ми платите разноските по моето снаряжение, които оценявам на петстотин пиастри.

— Петстотин пиастри? Наистина си по-разумен човек, отколкото си мислех, Кучильо, и това ми вдъхва доверие в твоите думи. Ще получиш петстотин пиастри, както и една десета от целия добив!

— Колкото и да е голям, нали?

— Колкото и да е голям. Давам ти думата си! Къде се намира Златната долина?

— Отвъд Пресидио Тубак. Вашата експедиция ще трябва да тръгне от Тубак, следователно не е нужно да променят маршрута си.

— Добре! Значи си видял златото със собствените си очи, така ли?

— Видях го, без да имам възможност да го докосна. Видях го, скърцайки със зъби, тъй както прокълнатите в ада биха зърнали през пламъците на преизподнята малко късче от рая. Видях цели блокове от този самороден метал, тежащи десетки килограми, виждам ги в съня си и до ден-днешен!

Тези думи бяха изречени с цялата ярост на измамената човешка алчност. Нямаше как Аречиса да продължава да се съмнява в истинността на казаното. От малка тежка касетка той извади кесия от еленова кожа и наброи на Кучильо трийсет и две квадрупли^[4]. Това беше малко повече от петстотин пиастри. Кучильо прибра златните монети и като вдигна ръка за клетва, каза:

— Заклевам се в кръста на Спасителя, че ще казвам само чистата истина! На десет дни път в северозападна посока зад Тубак се стига до полите на една планинска верига, която лесно може да се разпознае, понеже ден и нощ върховете ѝ се крият в гъста мъгла. Покрай нея минава малка река, в която се влива друга плитка рекичка. Там, където водите им се събират, се издига стръмен хълм, на чийто връх се намира гробницата на индианския вожд. В подножието на хълма е разположено езеро, а съвсем близо до него започва тясна долина. Именно тя е Златната долина, където водите са натрупали промитите и довлечени несметни съкровища.

— Този маршрут лесно може да се запомни.

— Но толкова по-трудно е да го следваш. Безводните пустини, през които се минава, са най-малката пречка. Индиански орди кръстосват тези степи по всяко време. Гробът на вождя представлява обект на техен суеверен култ и е цел на постоянни посещения. Тъкмо при едно от тези поклонения те изненадаха Ареляно и мен.

— И този Ареляно само на теб ли разкри тайната си?

— Да.

— Нямаше ли роднини? Може би жена, а?

— Вчера още докато пътувах, узнах, че жена му е умряла.

— Ами деца?

— Имаше един син.

— Син ли? Но той сигурно знае тайната!

— Не ми се вярва. Когато Ареляно се завърна от пътуването, синът му не си беше у дома. Впрочем той е само осиновено дете, което не познава нито баща си, нито майка си.

— Сигурно е потомък на някой клет бедняк от тази провинция!

— Нищо подобно. Дошъл е от Европа и най-вероятно е роден в Испания.

— Аа!

Дон Естебан неволно наостри слух.

— Поне така е казал комендантът на един военен английски бриг, пристигнал в Гуаймас през 1811 г. Това дете, което говорело и испански, и френски, било пленено заедно с екипажа на френски едномачтов ветроход след кървава битка. Някакъв моряк, който без съмнение е бил баща му, понеже детето непрекъснато плачело за него, е бил или убит, или е успял да избяга. Комендантът не знаел какво да прави с момчето. Тогава Ареляно го взел със себе си и направил от него истински мъж, защото колкото и да е млад сега, има вече добра репутация на такъв растреадор^[5], който никога не греши, както и на укротител на коне, комуто неминуемо се подчинява и най-буйният и див звяр.

— Как му е името?

— Тибурсио Ареляно.

— Ти виждал ли си го?

— Не, но затова пък толкоз повече съм чувал за него.

— А не мислиш ли, че този растреадор, който никога не греши, този дързък и смел укротител на коне, може да се превърне в голяма опасност за нас, ако знае тайната на своя осиновител?

— Че какво ще направи сам срещу осемдесет мъже?

— Прав си! Впрочем вече се разбрахме по нашата сделка и всичко останало можем да предоставим на бъдещето. Бях решил да потегля за Тубак след три дни, обаче поради новите обстоятелства променям решението си и ще тръгна още утре. Ти ще се присъединиш към моите хора и дотогава ще получиш място в дома ми. Погрижи се за снаряжението си до утре в ранни зори да е готово, иначе ще е твърде късно!

На следващото утро цялото население на Ариспе се стече, за да присъства на отпътуването на дон Естебан де Аречиса. Ако не броим него, групата се състоеше само от шест души, но въпреки това бяха сметнали за необходимо да поведат цяла кавалкада от над трийсет коня, за да изминат значителното разстояние между Ариспе и Тубак с най-голямата възможна бързина.

Тези коне бяха от такава порода, която е свикнала свободно да препуска по необятните пасища. И след двацет часа път, но без ездачи, тези коне са все тъй свежи и бодри, сякаш току-що са излезли от конюшната. Ако се налага да се изминат големи разстояния, седлата се прехвърлят от един кон на друг и по този начин пътуването е също

тъй бързо, както в Европа с пощенската кола, където на всяка станция изморените животни се сменят с нови.

След три дни пътят им ги отведе най-напред до селото Уерфано. Там се беше разиграла тъжна сцена между две лица, споменати в разговора между дон Естебан и Кучильо.

В малка, но чисто поддържана къщица лежеше една старица, на чието лице настъпващата смърт бе поставила вече своя отпечатък. Пред нея беше коленичил хубав като картина младеж, облечен в кожените дрехи на гамбусиносите. По дясната му буза преминаваше тънка черта, която изглежда бе останала от порезна рана като едва забележим белег. Жената беше сложила дланите си върху гъстите му къдрици и с видимо усилие говореше с тих глас:

— Това е тайната, която ми довери баща ти, преди да започне последното си пътуване. Казах ти я, защото той не се върна, а при твоята бедност онова злато може да ти е от голяма полза.

— И ти не знаеш името на човека, с когото той се е свързал в Тубак?

— Не.

— Разпитвах за него, търсих го, ала не успях да узная нищо друго, освен че леко куцал, а конят, който яздел, често се спъвал.

— Но ти ще го намериш, Тибурсио! Ти си най-добрият следотърсач надлъж и нашир и ако поискаш да го заловиш, той няма да ти избяга. Знаеш какво се казва в Светото писание: „Око за око, зъб за зъб, кръв за кръв!“ Тибурсио, аз отивам в един друг живот, ала не мога да си тръгна, преди да получа увереността, че наказанието ще сполети убиеца. Сложи ръката си в моята и ми се закълни, че няма да намериш покой, докато не го откриеш и куршумът ти не го улучи!

— Заклевам се!

— Благодаря ти, защото знам, че ще изпълниш клетвата си!

Изморена от говоренето, тя се облегна назад и затвори очи. Той не сваляше от нея изпълнения си с любов поглед. Когато се наведе, за да целуне костеливата ѝ ръка, очите му се напълниха със сълзи.

— Майко!

— Какво искаш още, мой Тибурсио?

— Искам да ти благодаря за цялата голяма и безрезервна любов, която намерих при теб.

Щастлива усмивка се плъзна по лицето ѝ.

— Ти ни възнагради за нея пребогато. Де да беше пожелал Бог да мога да назова името на истинската ти майка!

— Казахте ли ми всичко, каквото знаехте за мен?

— Всичко.

Той замълча.

Въпреки близостта на смъртта, поставила вече своя печат върху застиващите черти на умиращата жена, в паметта на младежа изплуваха спомени, които го пренесоха далеч назад в миналото. Те бяха единствената му собственост, която донесе със себе си в къщурката на гамбусиното и която с голяма грижливост бе съхранил. Над него се бе надвесило чудно красиво женско лице, очарователно и приветливо като лика на ангел. После той се видя в ръцете на някакъв груб мъж и чу един изстрел. Стори му се, че усеща как острието на нож порязва бузата му. След това пред очите му имаше вода и само вода, и дълго време прекара на някакъв кораб. Там го беше отвел един ужасно висок човек, ала той бе към него много мил и добър и те си викаха един на друг „тате“ и „сине“. И до ден-днешен виждаше лицето на този човек, как го гледа с любов и благодост; после веднъж той дотича при него с облени в кръв ръце и обезумял поглед и му извика „Моли се, сине, смъртта е тук!“ И до ден-днешен в ушите му кънтяха страшни крясъци. Най-сетне спомените му избледняха и изчезнаха, а той отново се опомни в къщурката на своя осиновител Марко Ареляно.

— Тибурсио!

Той вдигна глава и видя, че агонията на старицата бе вече започнала.

— Майко моя!

Той притисна устни в обляното ѝ в пот чело и стисна студените ѝ ръце така, сякаш искаше на всяка цена да я задържи да не направи голямата решителна крачка.

— Бог да те благослови сега и завинаги! Не забравяй клетвата си! Думите се отрониха от устните ѝ тихо, като паузите помежду им ставаха все по-големи и по-големи. Тялото ѝ мъчително потръпваше... последен мощен гърч... и тя бе мъртва.

Той прекара дълго време на колене край леглото ѝ, молейки се, а после се изправи, за да повика съседите. В онези географски райони живите се виждат принудени колкото е възможно по-бързо да се разделят със своите мъртъвци. Природата там е по-могъща и по-

неукротима, отколкото в умерените зони, и не дава отсрочка на хората при плащането на дължимия ѝ данък. Още през вечерта изкопаха гроба, а на следващата сутрин земята прие единственото близко същество на растреадора Тибурсио.

Той се огледа в окаяната бамбукова къщица, където бе живял заедно с вече мъртвите си родители. Една постеля от животински кожи, мизерен хамак, конският череп, който служеше вместо малко столче — това бе всичко, каквото имаше в нея. Тя беше малка, твърде тясна за неговия неспокоен и енергичен дух. Нещо винаги го беше теглило към толкова богатата на приключения дива пустош. Къщурката не му предлагаше вече абсолютно нищо, което да може да го задържи. Излезе навън, където се намираше неговото най-голямо богатство, един кон, който надлъж и нашир нямаше равен на себе си. Животното го посрещна с радостно цвилене. Той го потупа по мускулестия и все пак толкова изящен, красиво извит врат, а после го оседла. Пръхтейки темпераментно и нетърпеливо, конят потри малката си глава в неговото рамо.

— Търпение, търпение, храбрецо мой! Ти си единственото същество, което ми остана! Тръгваме към горите и саваните. Трябва да занеса мъката си в самотата на дивата пустош и да я заровя там, където никой няма да я открие. Трябва да потърся опасности, които ще закалят душата и сърцето ми, опасности и... онзи куц човек, чийто кон често се спъва. А когато го намеря, ще изпълня клетвата, която дадох на моята майка!

Той се отправи към цистерната, за да напълни с вода своя мях, взе оръжията си и се метна на седлото. Не след дълго селото остана далеч зад гърба му. Следотърсачът бе вече сам със себе си и с мислите си. Несмущаван от никого, можеше да прецени своето положение и да преосмисля бъдещето си.

Неговата майка му бе завещала като наследство тайната за несметните златни съкровища, ала тези богатства се намираха сред земите на апачите и съвсем сам нямаше да успее да ги вземе. Дали не трябваше да се довери на някой друг? Ако това бе единственият начин за постигането на целта, то се налагаше час по-скоро да го използва, тъй като несъмнено убиецът на Марко Ареляно правеше междувременно всичко възможно, за да се докопа до Златната долина. Един след друг планове се сменяха в главата на растреадора, но при

по-продължително и по-внимателно обмисляне нито един от тях не му се струваше практичен и изпълним. На всяка цена трябваше да сложи ръка на златото и то не заради самото злато, а за да може с помощта на скъпоценния метал да хвърли светлина върху своето минало и произход.

Така измина денят в безплодни размисли. Бързият му кон го отнесе дълбоко в дивата пустош, където далеч от всяко човешко селище щеше да се види принуден да лагерува през нощта под обсипаното със звезди небе.

Слънцето се беше вече скрило зад западния хоризонт. Дневната светлина започна да отстъпва на тъмните тонове на сумрака. Тибурсио спря коня си и се заоглежда за някое място, подходящо за нощен бивак. Тогава му се стори, като че в далечината зърна няколко тъмни точки, които се движеха така, че пресичаха неговата посока. Той напрегна зрението си и успя да различи четирима конници, които яздеха през високата до коляно трева. Тибурсио бе твърде добре запознат със законите на дивата степ и знаеше, че ако иска самият той да е в безопасност, трябва непременно да последва четиримата, за да си изясни, що за хора са, и да разбере целта на пътуването им. И така, той изчака ездачите да се скрият зад вълнообразните хълмчета на прерията и едва тогава смуши коня си да препусне в галоп.

След петнайсетина минути стигна до техните дири и слезе от седлото, за да ги разгледа.

— Трима мъже и една жена! — учудено си каза той. — Няма място за съмнение, понеже три от конете са оставили обичайните кръстосани следи, докато четвъртият е крачил по начина, типичен за яздените от дами коне — с меча стъпка, вдигайки едновременно двата крака от една и съща страна. Кой ли може да са тези хора? Да не би...

Следотърсачът не довърши изречението, ала по дотогава сериозното му лице пробяга лека радостна усмивка и след кратък размисъл той реши:

— На всяка цена трябва да ги последвам!

Все още беше достатъчно светло, за да може да различава отпечатъците от гърба на коня си. Незабавно тръгна по тях, макар и бавно, понеже искаше да наблюдава тези хора на светлината на техния лагерен огън. Може би бе изминал вече почти една английска миля, когато изведнъж изненадано спря коня си, скочи от седлото и отново

най-внимателно огледа дирите. Върна се няколко крачки назад, а после, без да отделя острия си поглед от земята, свърна встрани и измина кратко разстояние.

— Не съм се излъгал. Тук двама мъже, които са вървели пеша, са се натъкнали на дирята и незабавно са я последвали. Те носят индиански мокасини, но ходят също като белите — с извърнати леко навън пръсти на стъпалата. Носят хубави мечкоубийци от Кентъки. Вижда се ей тук по отпечатъците на прикладите им, където са ги опирали в земята. Ако, както предполагам, първите четирима са сеньор Агустин Пена от асиендата Дел Венадо заедно с дъщеря си Росарита и двама вакероси, тогава може би ги заплашва опасност. Не мога да изоставя тези следи!

Той отново яхна коня си и тръгна по дирята, докато най-сетне съгъстващата се все повече тъмнина му попречи да различава от седлото оставените отпечатъци. Тогава продължи преследването пеша, водейки жребеца си за юздите.

Отдавна вече по земята се виждаха някои остри и твърди видове трева, както и тук-там отделни храсти, каквито се срещат само в близост с гъсти храсталаци или с гора и вода. Скоро се показаха и отделни мескитови храсти^[6]. Постепенно те се съгъстваха все повече и повече и само благодарение на острото тренирано зрение на Тибурсио опитният следотърсач не изгуби криволичещата между тях диря. Той се видя принуден да върви съвсем ниско наведен и така забеляза, че следите ставаха все по-ясни. Сочната трева, по която можеше да се заключи за близостта на поток, все още не се бе изправила нито на милиметър, един признак, че преследваните хора се намираха едва на няколко метра пред него. Той реши да остави коня си, върза го за един храст и с безшумни стъпки се запромъква напред.

Ето че изведнъж пред него проблесна някаква светлинка. Тя идваше от лагерния огън на четиримата, чиито следи бе забелязал най-напред. Той гореше на малка открита полянка, покрай която течеше тясно поточе.

Един поглед му бе достатъчен, за да се убеди, че не се бе излъгал. Край огъня стоеше висок красив мъж, който носеше облеклото на богат асиендеро, а до него на постлано на земята пончо си почиваше млада девойка, чието лице бе обляно от пламъците в

розова светлина. Двама вакероси се занимаваха с разседлаването на конете.

— Наистина е дон Агустин със сеньорита Росарита — прошепна си той и сърцето му заби по-силно. — Но кои ли са онези двама мъже, които пеша следват дирите им?

Вече бе станало толкова тъмно, че му беше невъзможно да различава следите. И така, ако искаше да намери отговор на своя въпрос, трябваше, пълзейки, да обходи близката околност. Тибурсио легна на земята и започна бавно да се промъква напред, стремейки се да избягва всякакъв шум. Насочи се настрани между храсталаците и не след дълго забеляза търсените от него мъже. Те бяха залегнали на земята също като него, насочили пламтящите си погледи към огъня. Само един-единствен храст го делеше от тях, така че успя да чуе по-голямата част от водения шепнешком разговор. Бяха облечени като мансас^[7], но по-светлият цвят на кожата им показваше, че произхождат от кавказката раса. Поне по-възрастният нямаше как да има във вените си индианска кръв, докато по-младият, който без съмнение бе негов син, притежаваше острите черти и подсиления от слънчевия загар тъмен ген на кожата, който е характерен за лица с баща от кавказки произход и майка с кафеникавомеден цвят на кожата.

При вида им Тибурсио трябваше да положи всички усилия, за да потисне вик на уплаха. Той твърде добре познаваше тези двама мъже. Бяха се прочули с лошата си слава от Канада до Мексико и Юкатан, а хората се страхуваха от тях. Говореха всички езици и на всеки език си имаха отделно име. На френски старият се казваше Мен-руж, американците пък го наричаха Ред-хенд, а испаноговорещите — Мано Сангриенто (Кървавата ръка). По-младият, чиято майка бе индианка, също носеше различни имена — в Съединените щати — Хаф-брийд^[8], във френска Канада — Сан-меле^[9], а в Мексико, както и сред апачите, го наричаха Ел Местисо.

Намираха се някои бели, които приемаха свободния неуседнал живот на индианците. Те сключваха незаконни бракове с индианки и така създаваха мелези, наричани от хората метиси, които най-често наследяваха пороците и на бялата, и на червенокожата раса, обаче не и техните добродетели. Неуморими в грабежите също като дивите племена, страшни в употребата на огнестрелните оръжия като бащите си, едновременно и цивилизовани и диви, говорещи езика и на бащите,

и на майките си, винаги готови да използват тези способности и качества, за да мамят както индианците, тъй и белите, въпросните метиси се бяха превърнали в ужаса на дивата необятна пустош и бяха най-страшните врагове, които можеше да срещне човек. Мано Сангриенто и Сан-меле имаха най-лоша слава измежду всички тях. Способни на всяко злодеяние и ненадминати по своята физическа сила и ловкост, където и да се появяха, те се държаха като безскрупулни господари и тежко и горко на онзи, който дръзнеше да им се противопостави. Той бе загубен, независимо дали беше бял, или индианец. И както не знаеха що е то милост и състрадание към другите, тъй баща и син живееха също и помежду си в най-ужасяващи отношения. Хората разправяха, че между тях се разигравали такива сцени, от които можело да ти се изправи косата.

— Познаваш ли ги, старче? — тихо попита в този момент Метиса.

— Дон Агустин, богаташа! — кратко отвърна Кървавата ръка.

— Искаш ли пари, много пари?

Прерийният бандит кимна с такава усмивка, която издаваше цялата жестокост на неговата престъпна и порочна душа.

— Добре! Ще очистим вакеросите. Асиендерото ще трябва да ни обещае откуп, а момичето ще остане при нас като заложенник.

— Дори и ако платят сумата ли?

— Дори и тогава — усмихна се Ел Местисо. — Или си мислиш, че не заслужавам жена ли?

— Но не ти е толкова необходима. Какво ще правим, ако започнеш да пълзиш пред някоя хубава муцунка? Ще я пречукам с първия си куршум, може да ми вярваш!

— Ами тогава аз пък ще те пречукам с втория, също тъй и ти можеш да ми вярваш, стари негоднико!

— Да си вземеш жена, това ще е най-тъпият номер, който може да направи един ловец!

— А ти не си ли имал също една скуоу^[10]? И то такава, от която и до ден-днешен би трябвало да се срамуваш!

— Мълчи, подлецо, иначе ще ти забия ножа си право в сърцето! Взех я, защото бях пленник и само по този начин можех да се спася. Тя ти е майка!

— Може само да се радва, че вече не е жива, защото иначе бих ѝ одрал кожата, загдето ми е дала такъв баща! Но я вече вземай пушката си и гледай да свършваме тук час по-скоро! Аз ще се заема с десния, а ти се погрижи за левия!

— Well^[11]! И по-късно можем да си разчистим сметките заради думите ти „такъв баща“!

Те бавно-бавно промушиха цевите на пушките си между клоните. Тибурсио се надигна и съвсем тихо пристъпи зад тях. Изпитваше неприятно чувство направо да ги убие, макар че несъмнено куршумът съвсем нямаше да е незаслужен за тях. Един удар с приклада просна Метиса на земята, а втори удар направи същото и с Кървавата ръка. Пръстът на стария е бил вече на спусъка, защото пушката му изгърмя, но куршумът не улучи никого. Асиендерото и двамата вакероси светкавично грабнаха карабините си и впериха погледи в онова място, откъдето видяха да се издига леко облаче от барутен дим. Тибурсио се показва от храстите и извика:

— Дон Агустин, елате бързо насам! Нуждая се от помощта ви!

— Тибурсио Ареляно! — възкликна асиендерото, щом го видя.
— Където е той, там не съществува опасност за нас. Каква помощ ви е нужна от мен?

— Помогнете ми да вържа двама разбойници, които се канеха да ви нападнат!

— Ха, нима е възможно? Бързо, хора, напред!

Вакеросите се втурнаха и вързаха с ласата си ръцете и краката на двамата лежащи в безсъзнание мъже.

— Кои са те? — попита дон Агустин.

— Все още нищо ли не сте чували за Ел Местисо и за Кървавата ръка?

— За Сатаните на саваната ли? Чувал съм предостатъчно, ала слава Богу, никога не съм ги виждал!

— Тогава погледнете ги тези двамата тук! Това са те!

— Santa Madre!^[12] Истината ли казвате, Тибурсио?

Следотърсачът кимна.

— Срещал съм ги само веднъж. Беше на север край Рио Гранде. Вярно, няхах си вземане-даване с тях, обаче добре запомних лицата им. Един растреадор лесно може да се натъкне някой път на тяхната диря, както стана днес. Яздех по вашите следи, които открих в

саваната, и видях, че на едно място се сливат с тяхната диря. Тук те лежаха в засада и бяха решили да очистят вашите придружители и да пленят доня Росарита, за да ви изнудят да платите откуп. Обаче и след това нямаше да я видите, понеже Метиса искаше да я задържи за себе си като жена. Повалих ги с приклада си тъкмо в мига, когато се канеха да стрелят.

— Тибурсио! — извика девойката, която се беше приближила и бе чула думите му. — Какво щастие, че сте ни последвали!

Той видя как тя пребледня и се разтрепери при мисълта да попадне в ръцете на Сатаните на саваната.

— Росарита е права — съгласи се с нея дон Агустин, подавайки ръка на младежа. — Дължим ви най-голяма благодарност. Асиендата Дел Венадо е отворена за вас по всяко време и е готова за всякакъв вид помощ. Не го забравяйте, Тибурсио Ареляно!

— Изпълних само дълга си, сеньор Пена, нищо повече. Но ако искате да ми направите една услуга, позволете ми да прекарам нощта край вашия лагерен огън!

— Не само че ви разрешаваме, но ви и молим да останете при нас — намеси се Росарита. — Спокойно ще спя под вашата закрила!

— Какво ще правим с бандитите? — попита Пена.

— Завлечете ги при огъня — нареди Тибурсио на вакеросите. — Не бива да ги изпускате из очи.

Едва след като пламъците осветиха пленниците, дон Агустин видя с какви страшни врагове си имаше работа. Старият, Кървавата ръка, който произхождаше от Севера на Съединените щати, е бил още в младежките си години един от най-прочутите трапери и стрелци. Животът в дивата пустош го бе закалил и превърнал мускулите му в стомана, а жилите му в желязо и бе направил от него един до този момент непобедим противник. Неговият син, който по физическа сила и ловкост му беше равностоен, сигурно го превъзхождаше по лукавство и коварство. Четиримата спасени стояха и гледаха пленниците с онези чувства, с които хората зяпат победения лъв, чиято лапа с един-единствен удар може да разкъса всеки неприятел.

— Тибурсио, вие сте най-добрият растреадор и ездач в Сонора, ала тук показахте и друго истинско майсторство — обади се дон Агустин с въздишка на облекчение. — Тези сатани не са били побеждавани от никого досега!

— Ако ме бяха забелязали, и аз щях да съм загубен като всеки друг, сеньор. Да проснеш на земята човек с удар откъм гърба не е кой знае какво майсторство.

— Но сте ги улучили много добре! Все още са като мъртви.

— Така ли мислите? — усмихна се Тибурсио — Залагам и живота си, че вече от пет минути са в пълно съзнание и чуват всяка наша дума. Този вид гадини имат много жилав живот. Ако нашите ремъци не бяха толкова здрави и стегнати, тези дяволи отдавна да са на свобода. Но понеже не виждат никаква възможност да ни се изплъзнат, предпочитат да се преструват на умрели.

Той се наведе и вдигна от земята дългата, необикновено тежка пушка на Ел Местисо.

— Заедно с една-единствена друга пушка тази е най-хубавата от Канада до Хондурас. Тя има такава стойност, която може да бъде оценена само от ловеца. Отсега нататък става моя собственост.

— Кучи син! — процеди през стиснатите си зъби Метиса.

Тибурсио доволно се усмихна.

— Виждате ли, сеньор Пена, че са живи! Той не би продал карабината си и за десет хиляди унции злато, а сега ще трябва да я даде ей така, без нищо. Това му развърза езика. Има само още една-единствена пушка, която може да се мери с нея, и тя се намира високо горе в Скалистите планини. Тя е собственост на канадски ловец на мечки, който заедно с един испанец се е заклел, че ще избие всичкия дивеч, а също така и някой и друг индианец. Казват, че бил истински великан и само с юмрук повалял биволица, а из цялата савана нямал равен на себе си. Куршумите му никога не пропускат целта си. Червенокожите го наричат Големия орел, а пък на неговия спътник са дали името Изгаряща мълния. Край всеки лагерен огън отвъд Рио Гранде дел Норте се разказва за неговите подвизи, а ако нейде в гората се разнесе неговият изстрел, всеки със сигурност ще познае гласа на карабината му. Индианецът се разтреперва, но почтеният бял с чиста съвест се радва, че ще бъде под неговата могъща закрила.

— Известни ли са ви някои от тези подвизи? — попита девойката.

— Много от тях. Не съм го виждал досега, но затова пък толкова съм слушал за него.

— Тогава, след като свършим вечерята си, разкажете ни нещо за него, Тибурсио!

— С удоволствие, доня Росарита!

Следотърсачът се увери още веднъж в здравината на ласата, с които бяха вързани пленниците, а после се загледа как дъщерята на асиендерото се залови да вади различни неща за ядене от дисагите на коня и да приготвя твърде вкусна и за онези диви местности съвсем необикновена вечеря. Както си стоеше облегнат на пушката в цялата си младежка сила и мъжка красота, облечен в живописните дрехи на конеукротител, никак не беше чудно, че погледът на девойката се спираше на него по-често и по-продължително, отколкото възнамеряваше самата тя.

Ала и той едва смогваше да отвърне очи от това миловидно същество, което тук тъй близо до двама толкова страшни мъже, но все пак както под неговата закрила, така и под закрилата на баща си, шеташе с такава прелест и грация, сякаш се намирал сред своя обичаен и безопасен домашен уют. Тибурсио не беше непознат човек в асиендата Дел Венадо и често се отбиваше там, тъй като дон Агустин оказваше на много хора рядко срещано дори и за тези райони гостоприемство. Младежът знаеше, че в цяла Сонора Росарита предизвикваше нескрито възхищение и се чувстваше щастлив, че ѝ беше оказал една не съвсем обикновена услуга. С непознато и за самия него досега чувство на възхищение той виждаше, че нейните красиви, светнали от радост очи често се извъръщаха към него.

— Елате, Тибурсио, седнете да вечеряте с нас! — подкани го асиендерото. — Ако не бяхте вие, сигурно нямаше да имаме тази възможност.

— Сеньор Пена, как стана така, че изложихте донята на такава опасност?

— Наложил ми се да отида до асиендата Дел Еменда, а понеже Росарита има там една приятелка, не ме остави на мира, докато не ѝ разреших да тръгне с мен. Не можех и да предположа, че ще ни нападнат, защото по този път сме минавали много често и не сме имали никакви неприятности.

— Тогава разрешете ми да ви дам един добър съвет за други подобни случаи!

— Какъв е той?

— Когато преди малко се разнесе онзи изстрел, вие останяхте да стоите наред полянката близо до огъня и силно осветените ви фигури предложиха на вашите неприятели сигурна и удобна цел. А трябваше с бърз скок веднага да се хвърлите зад най-близките храсти.

— Прав сте, Тибурсио. Един асиендеро има твърде малко общо с един следотърсач, за да може в такива мигове веднага да вземе правилното решение.

След като приключиха вечерята, мъжете си запалиха неизбежните цигари и младият растреадор започна да разказва за подвизите на Големия орел и Изгарящата мълния. Росарита внимателно слушаше благозвучния му глас, а когато той свърши, не успя да се сдържи и възкликна:

— Ако не бях жена, нямаше да искам да стана нищо друго, освен такъв ловец, чието име се споменава край всеки лагерен огън. Навярно и за вас също ще се разказват подобни неща, Тибурсио!

Светналите му очи срещнаха нейния поглед.

— Надявам се. Пушката на Метиса ще ми помогне да си спечеля прочуто име!

— Наистина ли е с толкова отлични качества?

— Гледайте внимателно!

Той взе пушката, която беше заредена, измъкна от огъня тънко борово клонче и се обърна към един от вакеросите:

— Отдалечете се на сто крачки и забийте клончето в земята! Куршумът ми ще го улучи точно под мястото, където гори.

— Това е невъзможно!

Тибурсио не отговори, но само след секунди изстрелът изтрещя и разкъса клонката точно на споменатото място.

— Тъй! Това не може да се направи с коя да е пушка. Но хайде сега лягайте да спите! Аз пръв ще застана на пост.

— А аз ще съм втори. Всеки ще пази по един час — подхвърли дон Агустин.

Тибурсио направи на девойката мека и удобна постеля от свежи клонки на дървото засафрас, а после, след като хората се загърнаха в одеялата си, внимателно претърси цялата околност, за да се увери дали наистина е безопасна. След това пак се върна при огъня и седна близо до пленниците.

Те продължаваха да лежат съвсем неподвижно, но от време на време отваряха очи, което доказваше, че и те будуват. Особени чувства вълнуваха младото му сърце. Тибурсио можеше да влезе в бой с хиляди неприятели, само и само да донесе спокойствие и сигурност за Росарита. Когато изтече уговореният един час, той не вдигна баща ѝ от сън. Никой от спящите хора не се събуди през нощта и едва когато утрото настъпи, асиендерото отвори очи. Щом зърна дневната светлина, той незабавно скочи на крака и попита:

— Защо не ме събудихте?

— Не мислех, че нещо ви застрашава.

Росарита, а и събудилите се вакероси също му отправиха приятелски укори. После всички закусиха и започнаха да се приготвят за път.

— Какво ще правим с тези сатани? — попита дон Агустин.

— Предоставям на вас да решите.

— Мисля, че заслужават смърт.

— Сигурно, и то не само заради това, което ви крояха, но стократно са заслужили да умрат и заради предишните си престъпления.

И вакеросите изказаха същото мнение, ала Росарита с умолителен глас се противопостави, така че мъжете, които и бездруго едва ли мислеха сериозно да изпълнят подобна толкова сурова присъда, решиха да пуснат пленниците на свобода.

— Но за да не се изложим на нова опасност, нека им вземем всичките оръжия! — предложи асиендерото.

— Извинете, сеньор — възрази Тибурсио — но това би означавало тук, наред саваната, все пак да ги осъдим на смърт.

— Защо?

— Те се нуждаят от оръжията си, за да се прехранват. Оставете ме да се погрижа за това, как да избегнем всяка опасност. Вие можете да стигнете до асиендата Дел Венадо до вечерта, а после ще сте в пълна сигурност. Аз ще остана тук, за да ви гарантирам такъв аванс от време, че те да не могат да ви настигнат.

— Не, няма да го допусна — възрази Росарита, — защото така ще поемете опасността единствено върху себе си.

Фактът, че тя се страхуваше за него, бе изключително приятен за Тибурсио. От радост страните му поруменияха и той отговори:

— Не се тревожете за мен, доня Росарита! Така ще наредя нещата, че да не може да ми се случи нищо лошо.

— Ще ни го обещаете ли съвсем твърдо?

— Съвсем твърдо!

— Тогава нека бъде както искате, обаче само при условие че ни посетите в асиенда Дел Венадо час по-скоро, за да ни дадете възможност да ви изразим благодарността си по-добре, отколкото можахме да го сторим тук!

И асиендерото изказа същото желание.

— Ще дойда — увери ги следотърсачът, докато помагаше на красивата си приятелка да се качи на седлото.

— И то скоро, нали? — попита дон Агустин.

— Скоро!

Малката група ездаци потегли и не след дълго изчезна от погледа на Тибурсио. Тогава той се обърна към пленниците. От предишния ден те едва ли се бяха помръднали, не бяха яли или пили абсолютно нищо и с изключение на онова подвижното „кучи син!“ не бяха проронили нито дума. Ала в изражението на лицата им се четеше такава ярост, чиито последици сигурно щяха да са страшни, ако получеха възможност да задоволят жаждата си за отмъщение.

— Искате ли да пиете вода? — попита ги той.

Никой не му отговори.

— Или да хапнете малко месо?

Въпросът му бе последван от същото гробно мълчание.

— Добре, както желаете! Имах намерение да поразхлабя ласата и да ви дам малко повече свобода. Но сега това няма да стане.

Още предишната вечер той бе довел коня си и го беше завързал наблизко за забито в земята колче. Сега го пусна на свобода, за да си намери достатъчно храна. Самият той се изтегна на земята, за да може в тази удобна поза отново да извика в съзнанието си току-що преживяното приключение с всичките му подробности. Предобедът премина в упорито мълчание и едва след като слънцето достигна зенита си, той стана и подсвирна на коня. Щом го оседла, Тибурсио се обърна към пленниците с думите:

— Знам каква опасност ме застрашава от ваша страна и затова ще постъпя с вас малко по-предпазливо. Тази пушка става моя собственост. Това ще ви е единственото наказание, но в замяна пък ще

ви оставя моята карабина. Всичко друго, каквото ви принадлежи, ще сложа ей под онзи смрадлив храст. Няма да ви е особено трудно да се докопате до вещите и с помощта на ножовете да прережете ремъците.

След като направи каквото бе казал, Тибурсио се метна на коня и напусна мястото, което без неговата намеса можеше да се окаже толкова съдбоносно за четиримата от асиенда Дел Венадо. Двата бандити не обелиха нито една дума, нито го удостоиха с поглед, обаче и той знаеше, че в тяхно лице си беше спечелил страшни и непримирими врагове.

От въпросното място до асиенда Дел Венадо нямаше и един цял ден езда. Пътят водеше през гори, чиито дървета бяха с великански размери и растяха на такова разстояние едно от друго, че между тях спокойно можеше да се язди, сякаш се минаваше между колонадите и под куполите на гигантска катедрала. Гората стигаше в непосредствена близост до асиендата, отвъд която се простираха нейните обработваеми земи. Докъдето стигаше погледът, се ширеха необятни царевични ниви, както и огромни плантации с маслинови дръвчета. Известно беше, че дон Пена е един от най-богатите земевладелци в страната.

Самата асиенда изглеждаше като всички подобни постройки, които са разположени в близост с индианските територии, и следователно са изложени на нападенията на скитащите се наоколо орди. Тя бе нещо средно между вила и укрепление. Изградена от тухли и дялани каменни блокове, обградена от тераса с амбразури, с масивни здрави порти, тя спокойно можеше да издържи обсадата на неприятел, който не е запознат по-добре с военната стратегия, отколкото съседните племена на апачите. На един от ъглите ѝ се издигаше триетажна кула, построена също от дялан камък. В случай че неприятелят превземаше главната сграда, кулата можеше да послужи като кажи-речи непристъпно убежище. Най-накрая яки палисади от колове и цели стволове на дървета обграждаха както самата асиенда, така и принадлежащите ѝ постройки, служещи за жилища на прислугата, на вакеросите, а и на недотам важни гости, потърсили тук временен подслон. Около трийсетина къщурки извън палисадата образуваха малко селце, обитавано от надничари и семейства на хора, зависими от асиендата по един или друг начин. В дни на

опасност тези хора можеха да намерят закрила в укрепената асиенда и да подсилят редовете на нейните защитници.

Към асиендата се числеше и намиращата се недалеч богатата златна мина, нейни бяха и безбройните стада едър и дребен добитък, бикове, коне и мулета, които се скитаха свободно из обширните савани или пък из простиращите се надалеч гори. Имение с такава огромна територия не е нещо чак толкова рядко в онези страни, където има частни владения, напомнящи на някои немски княжества.

Асиендата Дел Венадо бе често посещавано място, защото бе разположена на пътя, свързващ Ариспе и Тубак. Разбира се, в случая под думата „път“ човек не бива да си представя нещо като немските междуградски пътища, а само приблизителната посока, в която запознатите с района пътници трябва да поемат, като, разбира се, по желание минават през различни места.

На един ден езда преди Венадо се стигаше до местността Ла Поса, спечелила името си заради намиращия се там водоем — голяма рядкост за онези горещи райони, но въпреки жегата по всяко годишно време в него имаше вода. Макар наблизко да липсваше каквато и да било постройка, обикновено пътниците оставаха да нощуват на това място, понеже и за тях, и за техните животни там се намираще живителната течност, без която нямаше да оцелеят.

Няколко вечери след последните описани събития при Ла Поса гореше буен огън и осветяваше шестима души, лагеруващи край него. Седмият, в когото разпознаваме дон Естебан де Аречиса, бе седнал малко встрани върху сваленото седло на един от конете и с дима от тънката си пура майсторски правеше кръгчета във въздуха.

Естествено мъжете говореха за голямото богатство, към което се бяха устремили, и разговорът им бе толкова оживен, че никой не забеляза безпокойството, обзело трийсетината коня, намиращи се в непосредствена близост до огъня.

— Бенито! — заповеднически подвикна дон Естебан. — Я виж, какво им става на животните!

Човекът, един от слугите на Аречиса, се понадигна и хвърли изпитателен поглед на конете.

— Пресвета Дево! Виждате ли настръхналите им гриви и изплашените им блеснали очи? Сигурно наблизко има някакво опасно животно!

Сякаш в потвърждение на думите му в същия момент някъде встрани от разположилите се на бивак хора се разнесе дълбоко силно ръмжение, което бързо премина в по-висока тоналност и се превърна в ужасяващ рев.

— Ягуар!

Тази дума предизвика внезапно вълнение сред хората. Наистина, Аречиса си остана спокойно седнал на седлото и най-равнодушно продължи да пуши, сякаш бе чул мяукането на някое домашно коте, обаче другите неволно се скупчиха близо един до друг и безмълвно се заслушаха в посоката, откъдето проехтя този рев.

— Ха — прекъсна най-сетне мълчанието един от мъжете, — че защо ли да се страхуваме? Ягуарът не напада хора, освен когато е ранен. Не се осмелява да се нахвърли дори върху кон. Най-много да сграбчи някое жребче, което не умее да се защитава с копитата си.

Човекът, който каза тези думи, искаше да окуражи повече самия себе си, отколкото останалите.

— А ти, Бараха, познаваш ли добре нрава на ягуара? — попита го слугата, когото преди малко Аречиса нарече Бенито.

— Всъщност не съм виждал още ягуар.

— Тогава да мълчиш! Аз ти казвам, че ягуарът скача на гърба дори на най-якия кон, язди го така, докато той остане без сили, а после му изтръгва гръкляна. Често съм го виждал, а докато бях вакеро, заради него съм губил най-добрите си коне.

Отново се разнесе ревят и то по-силно и по-наблизо.

— Вземете оръжията си! — заповяда дон Естебан.

— Няма нужда, сеньор — отвърна Бенито. — Нека по-добре да засилим огъня. Това е най-ефикасното средство, за да стои ягуарът по-надалеч. И нека проверим дали конете са здраво вързани, иначе ще се подплашат, ще скъсат ласата и ще избягат.

Той хвърли няколко клона в огъня, докато Бараха връзваше конете по-старателно. Животните знаеха каква опасност ги заплашва и целите трепереха.

— Така, сега стана светло почти като през деня и онзи звяр няма да дръзне да се появи на това силно осветено място. Впрочем, ако го мъчи жажда, трябва да кажа...

— Какво? — изплашено го прекъсна Бараха.

— ... че тогава той не се бои нито от светлина, нито от пламъци. В такъв случай най-умното е да не му се мяркаш пред очите. Тези животни винаги ги мъчи повече жажда, отколкото глад.

— Ами след като се напият с вода?

— Хмм, тогава обикновено им идва и апетитът. И ми се струва, че е съвсем естествено.

— Наистина. Но какво ядат тогава?

— Хмм, каквото им падне, коне, други животни, а може би и хора, ако...

— Ако...? — попита страхливият Бараха.

— Ако са опитвали вече човешко месо. Трябва да ви кажа, че тези животни са големи гастрономи, и щом веднъж са разбрали колко е вкусно човешкото, те го предпочитат пред всякаква друга храна.

— Не звучи много успокоително! — обади се Кучильо.

— Защо не? — попита Бенито, който изглежда си беше наумил да изплаши другарите си възможно повече.

— Е, ами кого ли от нас ще докопа?

— Не знам! Ние сме седмина. Един навярно ще му е достатъчен, а тогава другите шестима ще са спасени, освен ако...

— Освен ако какво? — настоя Бараха. — Та кажи ни всичко де, дявол да го вземе!

— Искях да кажа, освен ако не води със себе си и женската, защото в такъв случай... но защо да ви измъчвам повече!

— Изплюй камъчето! — заповеднически му се сопна Кучильо.

— Нали човек трябва поне да знае какво да очаква!

— В такъв случай ягуарът ще се почувства задължен да прояви галантност към своята съпруга и би трябвало да измъкне измежду нас още един и за нея.

— Санта Мария, тогава много ми се иска този ягуар да е все още ерген!

Разнесе се глухо ръмжение и ето ти на... действително от отсрещната страна проехтя ревът на друго животно.

— Женен е! — извика Кучильо. — Само петима от нас ще останат живи!

— Сред които съвсем сигурно ще съм и аз — обади се Бенито.

— Вече съм стар, а ягуарът не обича сухо и жилаво месо. Но я чуите!

Нейде далеч пред тях се разнесе кратък, но силен и отривист звук, който Бенито познаваше също тъй добре, както и гласа на ягуара.

— Какво беше това?

— Пума!

— По дяволите, да не би тук срещу нас да са пуснати всички изчадия адови! — запроклина Бараха. — Искан ми се да съм на всяко друго място, само не и толкова близо до сатанинската Ла Поса! Какво ще правим, добри ми Бенито?

— Гледай да изтънееш възможно повече, та този звяр да те помисли за страшно мършав!

Изглежда, че вече и дон Естебан се разтревожи. Той се приближи до огъня и също взе пушката си в ръка.

В този момент се разнесе шум от бързи стъпки и сякаш от земята край огъня изникнаха двама мъже, които приличаха на потомци на някой измрял великански род. Единият от тях бе истински исполин, но въпреки това другият стърчеше цяла глава над него.

— Good evening, мешърс!^[13] — поздрави той. — Ще бъдете ли така добри замалко да изгасите огъня си?

— Огъня...? Да го изгасим...? — попита Бараха, изплашен и смаян. — Сеньор, да не сте луд?

— Луд ли? Защо?

— Защото в такъв случай пумата и ягуарите ще ни изядат!

— Именно за да не ви изядат, ще трябва да изгасите огъня!

— Кой сте вие и какво търсите тук при Ла Поса? — осведоми се дон Естебан.

— Наричат ме Боа-розе.

— Боа-розе! — възкликна Бенито, скачайки на крака. — Значи вие сте Големия орел?

— Да, ако нямате нищо против.

— А този човек до вас е Изгарящата мълния, така ли?

— Санта Лаурета, правилно отгатнахте! — обади се спътникът на Големия орел.

— Тогава, в името на Бога, нека изгасим огъня, дон Естебан — извика Бенито. — Знам какво искат да направят тези двама мъже.

— Какво?

— Трябва, да се оттеглим по-назад от водоема, за да могат зверовете да пият вода, и тогава...

— ... и тогава ще опитат нашите куршуми! — потвърди Големия орел.

— Твърде опасно е!

— Страхувате ли се? — надменно попита Изгарящата мълния, докато измерваше дон Естебан с презрителен поглед.

— Гасете! — заповяда последният, без да отговори каквото и да било.

— Добре! Оттеглете се заедно с конете на двеста крачки и ви давам думата си, че само след десетина минути ще можете отново да запалите огъня си.

— Но как попаднахте тук? Толкова късно, пеша и само двамата?

— Доскоро ловувахме мечки в Скалистите планини, но вече се каним да се запознаем и с ягуарите. Но хайде, побързайте да се отдалечите, иначе преди още да се усетите, животните могат да се появят, а на тази трептяща и несигурна светлина да стреляш безпогрешно отсреща в тъмното, си е трудна работа!

Едва бе изтекла една минута, когато двамата новодошли останаха сами при водоема.

— Ягуарите са два, един на отсамната страна и друг на отсрещната.

— Така е. Хайде, ела!

Вече беше съвсем тъмно. Двамата коленичиха на едно коляно, като опряха гърбовете си един в друг, за да могат така да държат под око изцяло околния терен и в случай на нужда да имат по-здрава опора. С ловджийския нож между зъбите и тежките карабини в ръка те спокойно зачакаха появяването на зверовете.

Не бяха изминали и две минути, когато се разнесе лек шум от тихо промъкване.

— Пепе, моят е вече тук. Какво става с твоя?

— Санта Лаурета, това добиче клечи точно пред мен и ме зяпа така, сякаш очаква нещо да му кажа. Струва ми се, че тукашните ягуари изобщо не са наясно какво да мислят за нас.

— Значи имаш възможност за изстрел?

— Добра.

— Давай тогава!

Двата изстрела се сляха в един, а после стрелците светкавично захвърлиха пушките и стиснаха дръжките на ножовете. Чу се само

кратко едно фучене и сумтене, а след това всичко утихна.

— Добре ги улучихме! Останаха на място!

В далечината се разнесе ревът на пумата.

— С нея ще се разправяме по-късно, защото тя отива на водопой едва на зазоряване. Хей, хора, запалете пак огъня! Ние свършихме.

— Наистина ли? — боязливо попита Бараха отдалече.

— Елате да разгледате тези котки!

Малко по-късно огънят отново гореше и телата на двата звяра бяха довлечени при него. С учудване мексиканците започнаха да оглеждат силните животни, а после и двамата мъже, които с такова хладнокръвие поеха риска да се изправят в открита борба с тях.

— Къде сте ги улучили? — попита Бараха. — Та по тях изобщо не се вижда следа от рана!

— Човече, навярно никога не сте държали в ръката си пушка, а? Санта Лаурета, пита си този човечец къде сме ги улучили! Ами естествено там, където трябва да улучиш такъв ягуар! Нима не виждате как тези зверове са ви зяпнали кривогледата?

— Наистина, всеки изстрел е попаднал в дясното око! — извика дон Естебан. — Вашата слава действително не е никак преувеличена. Вие сте най-добрите стрелци, които съм виждал!

— Хмм — обади се канадецът — щом човек има такова славно пушкало като моето, тогава сигурно няма да пропусне целта си. Съществува само още една такава пушка от този вид и тя е...

Той млъкна. От посоката, където се бе разнесъл ревът на пумата, проехтя изстрел.

— По дяволите! — възкликна по-ниският от двамата ловци. — Познаваш ли гласа на тази пушка?

— Познавам го тъй добре, както познавам и гласа на собствената си карабина. — Тя е същата, за която току-що бях започнал да говоря. Хора, внимавайте, Сатаните на саваната са наблизно, защото този изстрел е даден не от коя да е пушка, а от оръжието на Ел Местисо!

Той извади ножа си и се наведе над ягуара, за да одере кожата му. Неговият другар последва примера му.

Все още не бяха свършили тази работа, когато дочуха шум от галопиращ кон и скоро пред огъня се появи ездач. Той бе завързал единия край на ласото си за предната издадена част на седлото, а за

другия му край бе вързана една пума, довлечена дотук именно по този начин.

— Ще ми разрешите ли да седна край вашия огън, сеньори? — попита той.

— Ареляно, Тибурсио Ареляно, следотърсачът! — възкликна Бенито — Добре дошъл, добре дошъл край Ла Поса!

При произнасянето на това име както дон Естебан, тъй и Кучильо изненадани вдигнаха поглед.

— Бенито, наистина, старият Бенито е тук! Тогава слизам от седлото без много-много да питам! — каза новодошлият.

Той скочи от коня, заби в земята колче, завърза го за него, а после довлече пумата до ягуарите.

— Пресвета Дево, ама че добър улов сте направили тук, сеньори! Кой даде тези майсторски изстрели?

Големия орел бавно се изправи и вместо да отговори, сам попита:

— Вие ли застреляхте пумата?

— Да.

— Мътните го взели, никога през живота си не съм се заблуждавал толкова много! Можех да се закълна, че преди малко чух пушката на Ел Местисо!

— Не сте се заблудили. Тя е.

— Какво? Наистина ли? Невъзможно е! Метиса ще се раздели с пушката си само след своята смърт!

— Или когато е пленен.

— Пленен ли? Да не би да ми се подигравате?

— Нямам такова намерение, сеньор! Той бе пленен и принуден да се откаже от пушката си.

— Тогава е попаднал в ръцете на многоброен неприятел!

— И това не е вярно. Един-единствен човек го победи, него и баща му.

— И него, и Кървавата ръка? В такъв случай въпросният човек е или ангел, или дявол.

— Нито едното, нито другото Искате ли да го видите?

— Естествено, стига да е възможно!

— Погледнете ме, сеньори!

В думите му нямаше гордост, макар че в тях ясно се долавяше известно задоволство.

— Вие ли? Разказвайте!

— После, след като одера кожата на моята пума. Не бива да я оставям да изстине. Но, сеньори, вече чухте моето име, а как да се обръщам към вас?

— Това са Големия орел и Изгарящата мълния, Тибурсио — отговори Бенито вместо човека, към когото бе насочен този въпрос.

— Или Боа-розе и Пепе Дормилон, както ни наричат белите — допълни по-високият от двамата голиати.

— Наистина ли? — попита Тибурсио, който изненадано отстъпи крачка назад.

— Наистина! — потвърди Големия орел.

— Тогава ето ви ръката ми, мешърс! С удоволствие я подавам на прочути хора.

Преди малко, когато дон Естебан де Аречиса зърна младия следотърсач, той леко пребледня. А сега, когато чу и името Пепе Дормилон, хвърли бърз изпитателен поглед към ловеца, а после незабавно се отдръпна по-назад в сянката, където и остана, докато кожите на трите животни бяха одрани и всички присъстващи се настаниха около огъня, за да чуят как Тибурсио беше успял да плени Сатаните на саваната.

Следотърсачът започна своя разказ. Когато спомена името на асиендерото, Кучильо попита:

— Значи е бил дон Агустин Пена? Ние отиваме при него, за да си починем няколко дни в асиендата Дел Венадо!

— Тогава ще дойда с вас. И аз искам да отида при него.

Когато свърши разказа си, Големия орел и Дормилон му подадоха ръка с думите:

— Млади човече, чували сме да се споменава името ви по тези места. Продължавайте все така и за вас ще се говори все повече! Но сте направили извънредно голяма грешка.

— Каква?

— На всяка цена е трябвало да застреляте или да пронижете с ножа си Сатаните, защото така щяхте да накажете многобройните им злодеяния, както и да предотвратите немалко беди и нещастия за в бъдеще. Човешката кръв е нещо твърде скъпоценно и трябва по

възможност да сме пестеливи с проливането ѝ, това е истина, обаче кръвта на тези двама мъже е отровна драконовска кръв и човек не бива да ги щади. Бих ви завидял за карабината, ако моята не беше също толкова хубава. Само я пазете добре, защото съм твърдо убеден, че Ел Местисо изгаря от желание пак да си я вземе, нея, че и нещо друго — вашия скалп.

В този момент Кучильо се приближи до младия следотърсач и го попита:

— Тибурсио, я ми кажете жив ли е още вашият баща Марко Ареляно?

— Не. Познавахте ли го?

— Само съм чувал за него. Казват, че бил изключителен гамбусино и сигурно ви е оставил значително наследство.

— Нищо друго, освен една бамбукова къщурка.

— Ами майка ви?

— И тя не е жива. Преди няколко дни я погребях.

— Къде умря баща ви?

— Не знам.

— Наистина ли? Но аз мисля, че синът би трябвало да знае мястото, където е загубил баща си.

Тибурсио хвърли бърз поглед на Кучильо, чието лице вдъхваше съвсем малко доверие. Тези въпроси му се сториха подозрителни и той реши внимателно да го наблюдава.

— Баща ми беше гамбусино. Той отиваше там, където се надяваше да намери злато и рядко се свърташе вкъщи. По време на едно такова пътуване изчезна безследно. Може би е станал жертва на индианците или на някое хищно животно.

— Неговите пътешествия никога ли не са се увенчавали с успех?

— Ако беше имал успех, наследството ми сигурно щеше да е по-голямо от споменатата бамбукова къщурка.

— И вие избрахте неговия занаят, така ли?

— Да.

— Може би и вие ще намерите също толкова малко, колкото е намерил и той. Присъединете се към нашата експедиция!

— Каква експедиция? Нищо не знам.

— Ей този сеньор, дон Естебан де Аречиса, е предприел едно начинание, което от Тубак ще ни заведе навътре в територията на

апачите. Той знае къде има една неизчерпаема бонанса, която все още не е открита от никой друг, и сега е тръгнал заедно с осемдесет души, за да започне да я експлоатира. Вие сте златотърсач, ловец, растреадор, и с всички тези качества сте много полезен човек. Изобщо няма съмнение, че експедицията ще се увенчае с успех, а после изведнъж ще станете богат.

Кръвта в жилите на Тибурсио закипя, но той с нищо не издаде какви мисли пронизаха главата му.

— Искан да отида при дон Агустин, за да му предложи услугите си като вакеро, но я ми кажете, наистина ли мислите, че експедицията ви ще има успех?

— Толкова съм сигурен, колкото и че седя ей тук до вас!

— Тогава ще обмисля цялата работа. Ще ми дадете ли срок до тръгването ви от асиендата?

— С удоволствие. Нали там ще сме заедно и скоро ще се опознаем.

Кучильо се изправи, като подметна, че иска да донесе клони за огъня. Дон Естебан също потъна в тъмнината. На известно разстояние от огъня двамата се срещнаха.

— Много странна и ненадейна среща, нали, сеньор?

— Съвсем ненадейна. Ама наистина добре го разпита. Убеден съм, че той нищичко не знае за бонансата. Марко Ареляно е умрял, без да може да предаде своята тайна на жена си или пък на сина си. Ножът ти го е пронизал безпогрешно тъкмо навреме!

— Моят нож ли? Да не би ваша милост да иска да каже, че аз...

— Ха, разправяй басните си на когото щеш, само не и на мен! Убеден съм, че си все така безпогрешен в използването на ножа, както навремето в замъка Еланчове.

— Дон Естебан! Струва ми се, че се уговорихме да се познаваме едва от Ариспе, нали?

— Всъщност да, обаче се появи ново обстоятелство, което като нищо може да ни даде повод да си спомним за миналото.

— Че какво ли може да е това обстоятелство?

— Огледа ли добре този Тибурсио Ареляно?

— Струва ми се да.

— Не намираш ли някаква прилика?

— Хмм, по дяволите, не помислих за това! Той наистина има почти същите черти, каквито съм виждал у вас по времето, когато бяхте на неговата възраст, или най-много да я бяхте прехвърлили с няколко години.

— Веднага го забелязах. Сравни по-нататък възрастта му с годините, изминали от онази нощ!

— Вярно, това съвпада, ала възраст и прилика все още далеч не са неопровержимо доказателство. Възможно е да са случайни.

— Ами резката на бузата му?

— Има ли такава?

— Има я, макар да е едва забележима. Времето е заличило белега от леката рана кажи-речи напълно.

— Бях седнал така, че не можех да го огледам съвсем подробно. Ако действително има такъв белег, то няма място за съмнение. Какво мислите да правите с него?

— Той трябва да умре!

Гордият мъж изрече тези думи толкова спокойно, сякаш ставаше въпрос за смъртта на някоя досадна или вредна гадина.

— Да умре ли? Как?

— Това е изцяло твоя работа, също както навремето предоставих на Хуан възможността да оцвети острието на ножа си в червено.

— Да, клетият Хосе се бави твърде дълго. За съжаление трябваше да си плати, тъй като куршумът на онзи проклет микелет го прониза.

— Би ли познал микелета и сега?

— Не. Виждал съм го само в тъмното и то за един кратък миг.

— Той седи ей там край огъня.

— Там... край огъня? — попита Кучильо, някогашният Хуан, и от смайване широко опули очи.

— Да.

— И кой е по-точно?

— Пеппе Дормилон, Изгарящата мълния. Още в Еланчове му викаха Пеппе Сънливеца, а и външността му не може да ме измами. Той е точно онзи висок тип, който бе осъден да бъде изпратен в Сеута, откъдето обаче успя да избяга по съвсем необясним начин.

— Не се ли лъжете?

— Напълно невъзможно.

— Каква изключителна среща! Какво ще правим?

— Ще трябва да се отървем от него на всяка цена.

— Трудна работа. Двамата великани са страшни хора. Онзи, който в тъмна нощ е хукнал да преследва ягуар, за да го улучи право в дясното око, не е човек, с когото ще се справиш лесно.

— Често пъти хитростта струва повече и от най-голямата физическа сила. Най-обстойно ще обмисля цялата работа, но вече трябва да се връщам, защото едновременното отсъствие и на двама ни лесно може да направи впечатление.

Той се върна в бивака и се настани на такова място, където огънят не можеше да освети лицето му.

Двамата новодошли ловци лежаха настрани съвсем близо един до друг. Тя бяха по-калени от мексиканците, с лекота можеха да се лишат от топлината на пламъците, и ето защо избраха това място. След като другите заспаха, те все още бяха будни.

— Пепе, ти защо искаш да тръгнем толкова скоро?

— Санта Лаурета, ама че необикновена история! Знаеш ли кой е този дон Естебан де Аречиса?

— Да.

— Е, кой е той?

— Дон Естебан де Аречиса.

— Да, наистина. Това го знае всеки, който вярва в истинността на името му. Обаче аз не вярвам в нея, а знам и още нещо.

— Какво?

— Че той е онзи дон Антонио де Медиана, който отвлече твоя малък Фабиан, уби майка му, а мен изпрати да ловя риба тон, като ме обвини в тези престъпления.

Ако Пепе не му бе направил знак с ръка да се овладее, Големия орел щеше да скочи на крака от вълнение. Той мълча доста време. Онова, което чу, бе толкова невероятно, че трябваше да го премисли, преди да каже каквото и да било.

— Можеш ли да се закълнеш, Пепе? — попита накрая той.

— С хиляда клетви.

— Но понякога хората си приличат.

— Чак такава голяма прилика не може да има. Пепе Сънливеца има отлично зрение, а лице, което е видял при подобни обстоятелства, съвсем сигурно никога няма да забрави.

— Добре, вярвам ти. Но я ми кажи, какво ли ще търси граф де Медиана тук, в Сонора?

— Не знам, но ще научим. Ще ми разрешиш ли да те попитам нещо?

— С удоволствие.

— Толкова години бяхме все заедно.

— И никога единият от нас не изостави другия.

— Вярно! Никога, в никаква опасност, в никаква нужда или в лишения, при никакви обстоятелства. Сега обаче се появи ново обстоятелство, излезе ми една работа...

— ... в която също няма да те изоставя.

— Наистина ли?

— Щом ти казвам, значи е истина! Или някога съм изричал пред теб и най-малката лъжа?

— Никога! Но сегашната работа е трудна и сложна. Трябва да узная какво търси графът тук.

— Точно така.

— Трябва да го накажа за убийството, за отвличането на детето, както и за скалъпеното обвинение срещу мен.

— Точно така.

— И знаеш ли, всъщност ей този пръстен на моя пръст е виновен, че това престъпление бе извършено. Пазя го, за да ме подсеца, че трябва да изкупя един тежък грях. Искаш ли да ми помогнеш?

— Разбира се, верни ми приятелю Пепе!

— Дори и ако ми се наложи в продължение на години да преследвам тръгналата за злато експедиция, сражавайки се с неприятели, търпейки големи лишения?

— Дори и тогава, и то не само заради теб, а също и заради моя малък Фабиан, когото измъкнах от лодката, взех на моя кораб, а после след три години отново изгубих. Пепе, никого по целия широк свят не съм обичал толкова много, както това момче, и ето на, виждаш ли я тази десница, като нищо бих позволил да ми я отсекаат, ако можех пак да го намеря. Графът уби майка му, а него остави в открито море, осъждайки го на гибел. И аз имам някои сметчици за уреждане с този дон Естебан де Аречиса!

С това разговорът им приключи. Двамата мъже се загърнаха поздраво в одеялата си и се опитаха да поспят. Когато на сутринта хората станаха от сън, Големия орел и Пепе Сънливеца бяха изчезнали. Никой не се учуди. Мълчаливият ловец или следотърсач не се смята задължен да дава обяснения за постъпките си на всеки, с когото някой път е седял край лагерния огън.

Отведоха конете на водопой, след което оседлаха необходимия брой от тях, а после се понесоха като вихрушка към асиенда Дел Венадо. Дон Естебан яздеше начело. Той не обичаше да общува с хората си повече, отколкото бе абсолютно наложително. През повечето време Кучильо яздеше до Тибурсио, към когото се опитваше да проявява нескрита симпатия и очевидно търсеше сприятеляване. Поне външно следотърсачът приемаше поведението му с благодарност и любезност, но в общуването си с този подозрителен човек той стана двойно по-предпазлив. Още преди да тръгнат от Ла Поса, Тибурсио беше открил, че Кучильо куца, а по време на бързата езда забеляза, че конят на този потаен човек понякога се спъва — две обстоятелства, които кажи-речи не оставяха място за съмнение, че този тип бе убиецът на неговия осиновител. А вече беше и убеден, че бонансата, целта на експедицията, не бе никоя друга, освен онази, пътят до която бе описан от неговата умираща майка толкова подробно, че изобщо нямаше как да се обърка и да не намери Златната долина. Тайно в себе си реши да се присъедини към експедицията, за да разобличи убиеца и да предяви правата си над откритата от Марко Ареляно бонанса.

Но преди всичко той се радваше на предстоящата среща с Росарита, чиято благосклонност бе почувствал толкова ясно. Оттогава мислите му бяха постоянно заети с нея. Той се отдаде на своите мечтания. Провидението не е позволило на хората да виждат в бъдещето си, но затова пък ги е дарило с нещо друго, далеч по-добро, с надежда, а тя е благоразположена към всеки и особено много към младежта, която има най-голямото право да очаква от бъдещето само щастие и радости.

[1] Букв. „слънчев плат“ Б.пр. ↑

[2] Дреха, подобна на наметка. ↑

[3] Златен залеж, находище (исп.) ↑

[4] Стара испанска златна монета. Б.пр. ↑

[5] Следотърсач ↑

[6] Мексикански каучукови растения ↑

[7] Название на цивилизованите индианци, от исп. дума „мансо“

— питомен, нежен ↑

[8] Половин раса, смесена кръв, метис Б.пр. ↑

[9] Половин раса, смесена кръв, метис Б.пр. ↑

[10] Индианска жена ↑

[11] Е, добре! Б.пр. ↑

[12] Пресвета Богородице! Б.пр. ↑

[13] Добър вечер, господа! Б.пр. ↑

3. ПОСЛЕДНИЯТ МЕДИАНА

Беше привечер. Златиста светлина играеше по трептящите вълни, които вечерният ветрец образуваше в разлюлените царевични ниви. Разтърсвани от този освежителен благотворен вятър, маслиновите дръвчета ръсеха по зеления килим белите си цветове така, сякаш падаха снежинки. След свършената работа надничарите се завръщаха в къщурките си. Едни от тях носеха земеделски сечива, а други пък — дълги остени, с които подкарваха ленивите волове.

По бреговете на потока, преминаващ през нивите на асиендата Дел Венадо, се струпваха хиляди глави добитък, за да утолят жаждата си. На едно място се виждаха дълги редици от бикове и крави, които, зърнали водата, започваха да реват и мучат от радост. На друго място пък лудешки притичваха големи стада свободни коне, които, играейки си, се гонеха един друг по обширната равнина. Земята потреперваше под копитата на препускащите в галоп благородни животни, които макар и доста привикнали на срещите си с човека, все още бяха запазили боязливата гордост на дивите мустанги, а безбройните глави с искрящи очи, широко разтворени изпускащи пара ноздри и развени гриви представляваха очарователна гледка. След като утоляха жаждата си, подобно на развълнувано море стадата хукваха обратно с бързината на вятъра; някои от животните игрово хвърляха къчове, докато най-сетне изчезнеха сред вдигнатите гъсти облаци прах.

От гората излязоха двама ездаци и се насочиха към асиендата. Единият от тях беше яхнал кон, а другият муле. С фино изваяните си крака, красиво закръглените хълбоци и благородната извивка на гърба без съмнение двете животни можеха да се причислят към най-красивите от техния вид. Ездачът на коня беше дон Агустин Пена. Той носеше сламена шапка от Гуайякил, риза от фина бяла батиста без елече, както и плътно прилепнали около ханша панталони от кадифе със златни копчета. Другият ездач беше католическият свещеник на асиендата, един достопочтен францискански монах в синьо расо. Вместо пояс той бе запасал копринен шнур. Ала дългата му дреха бе

запретната високо над ботушите за езда, съоръжени с дълги звънтящи шпори. Голяма сива филцова шапка, килната доста дръзко и напето на една страна, му придаваше по-скоро войнишки, отколкото монашески вид. Двата се бяха срещнали недалеч от асиендата и сега се връщаха заедно.

— Но я ми кажете, преподобни отче, защо се забавихте толкова много? Очаквах да се завърнете от пътуването си още преди три дни, и тъй като не идвахте и не идвахте, кажи-речи си помислих, че просто сте били изоставени от свети Хулиан, който според вашите собствени уверения е закрилник на всички пътници, и именно заради това ви се е случило някакво нещастие.

— Човек навсякъде е в Божиите ръце, сеньор Пена, а самият аз се връщам с такова закъснение, защото по време на пътуването си използвах всяка възможност да служа на Бога с думи и дела. Храних гладувачи, давах вода на жадувачи, утешавах отчаяни, посещавах болни, давах светото причастие на умиращи...

— На умиращи? Да не би да е умрял някой в близката околност?

— Не, не беше наблизо. На два дни път оттук бях повикан при майката на следотърсача Тибурсио Ареляно. Тя очакваше смъртта си като жена на един истински доблестен и смел гамбусино — със смирено благочестиво сърце и неустрашима душа.

— Майката на Тибурсио ли? Да, знам, че е умряла. Самият той ми каза.

— Къде и кога?

— Ще ви разкажа по-късно. За това ще ми е необходим цял час. Видяхте ли я как умира?

— Не. Имах толкова малко време, че трябваше веднага да си тръгна. Но чух нейната изповед и после ѝ дадох последното причастие.

— Но не се знае съвсем точно дали нейният мъж, Марко Ареляно, е мъртъв, или само безследно изчезнал, нали?

— Мъртъв е.

— Със сигурност ли го знаете?

— Със сигурност.

— Къде е умрял?

— Край Рио Хила, обаче не е умрял ей така, ами е бил убит от подлата ръка на човек, който се е ползвал от пълното му доверие.

— Аа! Убиецът разкрит ли е? Признал ли е престъплението си?

— Не.

— Но как тогава може да се знае с такава сигурност как и къде Марко Ареляно е умрял, и то от насилствена смърт?

— Нито вие, нито пък аз имаме и най-малката представа от удивителната прозорливост, с която тези ловци и златотърсачи с най-голяма сигурност разплитат цели объркани истории от съвсем незначителните белези и следи, останали за очите на други хора незабележими и неоткриваеми.

— Обичам Тибурсио Ареляно, много съм му задължен, както скоро сам ще разберете, и ми се иска да чуя тази история.

— Няма причина да не ви я разкажа. Тя не е част от изповедта на майката, макар и да ми я довериха под печата на строга тайна. Нейде отвъд Пресидио Тубак Марко Ареляно открил изключително богато златно находище, но бил принуден от апачите да се оттегли. Върнал се при жена си, за да се пригответи там за второ посещение на бонансата. На нея той доверил тайната си и дори ѝ оставил една скица, на която съвсем точно били отбелязани както пътят дотам, тъй и разположението на Златната долина.

— Защо го е направил? На жени не се доверяват толкова важни неща.

— Съпругата на Марко е била такава жена, която е щяла да пази тайната до гроб. Той ѝ я е издал, за да не се загуби завинаги, ако му се случи нещо.

— Вие виждали ли сте тази скица?

— Не.

— Кой я притежава?

— Тибурсио. Ако той си беше у дома, Ареляно сигурно щеше да сподели тайната си с него, а не с жена си. И така, Марко повторно се отправил на път и стигнал до Тубак. Там всеки ден са го виждали в компанията на един гамбусино, с когото напуснал града. Сигурно е, че този човек го е придружавал до бонансата.

— И той е неговият убиец, така ли?

— Несъмнено. Явно пак са били прогонени от индианците, понеже един вакеро ги срещнал на два дни път отвъд Хила. После той проследил дирите им, които водели към реката, минал покрай две огнища, където били пренощували, а накрая стигнал до едно място, откъдето продължавала следата само на един човек. Липсвала дирята

на Ареляно. Изпогазената окървавена земя доказвала, че там е имало схватка и че е извършено убийство.

— Без съмнение убиецът е искал да запази тайната единствено за себе си.

— Така е. Вакерото успял да се върне поживо-поздраво. Той изгубил следата на убиеца, но въпреки това счел за свой дълг да уведоми вдовицата на мъртвеца.

— Ето това е проклятието на златото. Моите слънчеви поляни и ливади ми се виждат хилядократно по-ценни от всичките златни кюлчета, скътани в сандъците ми.

— И все пак одобрявате експедицията, която смята да предприеме дон Естебан де Аречиса.

— Одобрявам я, защото нямам друг избор. С това свое начинание дон Естебан преследва такава цел, която ми изглежда възвишена и няма нищо общо с обичайната алчност и жажда за този лъскав метал. А освен всичко друго вие знаете онова, което не знае никой друг — асиендата Дел Венадо не е моя собственост, а негова, и аз съм само неин пожизнен арендатор.

Двамата мъже стигнаха до оградата, накараха конете да влязат в двора и слязоха от седлата в подножието на една външна стълба, която първо водеше до обширно преддверие, а оттам и до приемната на асиендата.

Този салон представляваше голямо помещение, в което според обичая на горещите страни постоянно поддържано течение осигуряваше по всяко време приятна прохлада. Фини красиво изработени китайски рогозки бяха постлани по покрития с големи дялани плочи под, а други, още по-разкошни рогозки служеха за завеси на прозорците. По варосаните стени висяха скъпи медни гравюри. Обзавеждането се състоеше от кожени люлеещи се столове, наричани бутакас, сребърни брасерос, както се казват там мангалите, от чието разжарено съдържание пушачите си палят своето сигарильо, едно канапе от ротанг^[1], както и тапицирани столове от същия материал. На маса от полирано балсамово дърво се намираха шуплести съдове с вода, за да се поддържа влажността на въздуха.

Големи резени диня, на езика на тази страна — пастеки, се розовееха върху сребърен поднос, на който се стичаха бистри капчици от вкусния сладък сок. До полуотворени нарове имаше питаляс —

плодове на една разновидност на кактусите канделабри, които грееха с тъмния пурпур на своите зърна; виждаха се портокали и гренадили, сладки лимони, с една дума — имаше всякакви видове южни плодове, които те карат да почувстваш жажда и я утоляват. Това изобилие свидетелстваше за гостоприемните намерения на дон Агустин.

Заедно с францисканския монах той седна, за да опита от споменатите деликатеси. Те току-що се бяха заловили с тази работа, когато влезе един слуга и съобщи:

— Сеньор, отвън има двама пътници, които молят за вашето гостоприемство. Единият от тях твърди, че ви познава.

— Те са ми добре дошли — гласеше дружелюбният отговор.

Скоро след това двамата мъже влязоха при него. По-младият имаше открито, вдъхващо доверие лице, а челото му свидетелстваше за интелигентност и дръзновение. Беше строен. Въпреки своята сеплост облеклото му не бе лишено от известна елегантност, която нямаше как да не му спечели симпатиите на хората.

— Аа, вие ли сте, Педро Диас! — възкликна дон Агустин. — Нима нейде наблизо се намират неколцина индианци за убиване, та сте се озовали в тази уединена местност?

Педро Диас наистина се славеше с непримиримата си омраза към индианците, със смелостта, с която се биеше срещу червенокожите, както и с ловкостта, с която умееше да се измъква и от най-трудното положение.

— Преди да ви отговоря — усмихнато поде той, — позволете ми да ви представя краля на гамбусиносите, същевременно и цар на музикантите, сеньор Диего Ороче! Той надушва златото, тъй както и кучето надушва дивеча, а на мандолина умее да свири като никой друг.

Ороче поздрави с небивала сериозност. Впрочем навярно вече от твърде дълго време той не бе имал възможност да пусне в действие своето изтънчено обоняние, споменато от Педро Диас, понеже външността му изобщо не свидетелстваше за някакво голямо богатство. За да посегне с ръка към своята праисторическа филцова шапка, той нямаше нужда да предизвиква безпорядък в изкусно надиплената си мантия. Само трябваше да избере някоя от многобройните нейни дупки, за да промуши най-удобно ръката си направо през нея. Имаше едри мазолести длани и пръсти, които завършваха с орлови нокти, а това наистина бе доказателство, че

притежаваше изкуството да изтръгва от мандолината особено нежни звуци. И действително на каишка, праметната през врата му, висеше такъв музикален инструмент. Докато правеше дълбок поклон пред дон Агустин, дългите му гъсти къдрави и невчесани коси закриха лицето му. Тези къдрици бяха тъй сплъстени и втвърдени, че напомняха тръстиката, с която според митологията били обкичени реките на боговете и богините.

След като двамата си избраха места и седнаха, Диас взе думата:

— Чухме, че в Ариспе се подготвя експедиция към вътрешността на Апачерията. Сеньор Пена, вие познавате ли нейния водач?

— Да, той се казва дон Естебан де Аречиса.

— А дали е човек, на когото можеш да се довериш?

— Струва ми се, да.

— Научих, че той често се е отбивал при вас и ми се искаше да попитам, как бих могъл да му заявя желанието си и аз да участвам в експедицията.

— Ами останете тук, докато дойде! Очаквам го тези дни и тогава ще можете сам да говорите с него.

— Значи не сте запознат с подробностите, така ли?

— В много неща той е доста потаен. И така, драги ми Диас, значи най-сетне и вас ви обзе жаждата за злато, а?

— Съвсем не! Търсенето на злато предоставям на един толкова опитен гамбусино като сеньор Ороче. Що се отнася до мен, аз виждам в експедицията само отлична възможност да си разчистя сметките с червенокожите диваци заради многобройните злини, които са ми причинили.

След доста продължителен разговор на двамата гости бе посочено едно подходящо помещение и прислугата тъкмо се беше заела под ръководството на Росарита да сервира вечерята, когато навън се разнесе тропот на конски копита и пред прозорците се мернаха светлините на десетина факли.

— Дон Естебан де Аречиса пристигна! — подвикна един от слугите.

Пена незабавно се втурна навън, за да посрещне госта си, когото все още не очакваше. Никой от придружителите на дон Естебан не посмя да влезе в гостната стая. Само Тибурсио прекрачи прага й така,

сякаш от само себе си се разбираше, че той не се числи към неговата свита.

Розарита веднага се отправи към него, за да го посрещне, и му подаде ръка с думите:

— Сеньор Тибурсио, добре дошли! Хубаво, че идвате! Отдавна вече ви очаквам!

После много почтително тя поздрави и дон Естебан, който хвърли злобен поглед на младежа, към когото тя бе проявила предпочитание.

— Колко съм щастлив — каза той, — че и за мен намерихте някоя и друга блага дума! Вече си бях помислил, че конеукротителят ви е ангажирал изцяло за себе си!

При този съвсем неделикатен упрек Росарита се изчерви, а и асиендерото леко сбърчи чело.

— Дон Естебан, не се сърдете на детето ми! Ние сме много задължени на Тибурсио Ареляно и сигурно ще ни позволите да му докажем благодарността си без излишна резервираност. Впрочем вие ни заварвате неподготвени, тъй като очаквах да пристигнете едва след няколко дни.

— Извинен сте, сеньор! Моят престой тук няма да е продължителен, понеже имам важна причина да стигна до Тубак възможно по-бързо. Ще трябва да си поговорим за това малко по-подробно.

Всички седнаха да се нахранят. Но веднага щом задоволи глада си, дон Естебан се оттегли заедно с асиендерото в неговия работен кабинет.

— Знаете, че според първоначалния си план смятах да стигна съвсем близо до Рио Гранде дел Норте, нали?

— Да, тъй си мислех и аз.

— Но го промених. При мен дойде един човек, който е открил невиджана бонанса край Рио Хила и ми продаде тайната си. И така, експедицията ще се отправи най-напред натам, а после ще видя дали ще намеря време да изпълня и първоначалния си план.

— Този човек тръгна ли с вас?

— Да.

— Как се казва?

— Кучильо.

— Куца ли?

— Да. Откъде ви хрумна пък този въпрос?

— А конят му се спъва понякога, нали?

— И това е вярно. Познавате ли го?

— Много добре, макар че никога не съм го виждал — отговори Пена, чието неволно предположение бе потвърдено толкова бързо. — Пазете се от него, той е убиец!

— Убиец ли? Какво ви прихваща!

— Бонансата е собственост на Тибурсио Ареляно. Открил я е неговият баща, който е бил убит от този Кучильо.

— Откъде го знаете?

— Чух го от сигурен човек.

— И все пак сте погрешно осведомен. Кучильо никога не е виждал Марко Ареляно.

— Той е бил заедно с него в Апачерията, пронизал го е с камата си и после го е хвърлил във водата. Нека се пази от куршума на Тибурсио!

— А младежът знае ли нещо за тази работа? — изпълнен с напрежение попита Аречиса.

— Той знае всичко!

— И местонахождението на бонансата ли?

— И него. В джоба си носи съвсем точен план.

— По дяволите! Аа, и все пак нещата стоят другояче. Много внимателно ще проверя вашите сведения, но предварително съм твърдо убеден, че Кучильо и убиецът са две съвсем различни лица. Имате ли в наличност уговорената сума?

— Да, но си позволявам да отбележа, че парите, които постоянно ви давам, са покрили вече размера на арендата за дълги години напред.

— Няма значение. Значи съм ваш дължник, но скоро ще съм в състояние хилядократно да погася този заем. Или не искате да давате повече кредит на господаря на имението?

— Ще ви давам, докато желаете! Та нали владенията ви отвъд океана в родината са безмерно големи! Поне доколкото може да се съди по приходите, които получавате от тях. Вие нямате нужда от мексиканска бонанса.

— За себе си нямам нужда, обаче за целите, които съм си поставил — имам. Мексико не бива повече да продължава да е

република. То може да очаква по-голям ред и по-добри порядки само от конституционната монархия. Необходимите ми за тази цел милиони ще взема от бонансата и после ще дам на страната такъв крал, който е законен престолонаследник, но за съжаление е бил прогонен от достойна за съжаление политика.

— Но дали Дон Карлос ще приеме мексиканската корона?

— Аз действам по негово поръчение. Не е необходимо да знаете повече. Всичко, ама всичко до най-малката подробност е пресметнато и подготвено. Веднага щом вземем златото, мечът ще премине над страната и ще изгради триумфалната порта, през която ще трябва да преведа монарха.

— Ами ако бонансата е собственост на някой друг?

— Както споменах преди малко, ще проверя как стоят нещата. Впрочем на един-единствен човек тя би могла да донесе само нещастия и гибел. Отвсякъде е обградена от диви индиански племена, чийто кордон може да бъде пробит само от обединените усилия на повече храбри и силни мъже. Моите стаи готови ли са?

— Винаги ги поддържахме готови за вас. Позволете ми да ви заведа до тях!

Дон Агустин придружи госта си до разкошно обзаведените помещения, предназначени единствено за собственика на асиендата, а после се оттегли.

Именно от асиендата Дел Венадо, но през Ариспе, дон Естебан бе получавал необходимите пари. Предприеманите от него по-рано пиратски набези бяха имали изключително голям успех и със средствата, получени от продажбата на своята плячка, той бе закупил това имение, което беше поверил на ръководството на Пена с увереността, че е в сигурни и верни ръце. Всичко това бе началната стъпка към голямото дело, за чието завършване наскоро беше пристигнал от Испания.

Веднага щом остана сам, той изпрати човек да повика при него Кучильо.

— Какво прави Тибурсио?

— Не знам.

— Спомняш ли си още какво ти казах вчера за него?

— Че трябва да умре.

— Е, добре! На колко го оценяваш?

— Хмм, десет златни монети няма да са прекалено много. Пет веднага и другата половина, щом си свърша работата.

— Ето ти пет.

— Благодаря ви, сеньор. Кога трябва да стане?

— Още днес.

— Аа, значи толкова скоро?

— Така трябва. Той не само знае за нашата бонанса, ами носи в джоба си и подробна скица на местоположението ѝ.

— Сигурен ли сте в това, дон Естебан?

— Толкова съм сигурен, че ще прибавя и други десет златни монети веднага щом ми донесеш тази скица.

— Тогава тръгвам веднага. Обаче може би ще ми е необходима помощ.

— Вземи един от нашите хора. Сам си избери кого.

— Вече го избрах. Бараха и Ороче ще ми помогнат веднага, щом им обясня, че ще имат голяма полза от тази работа.

— Наистина ли си толкова сигурен в двамата?

— Бараха е бандит, чиято кама неведнъж е почервявявала от човешка кръв, а макар Ороче да се нарича гамбусино, той винаги е живял само от хазарт и за една златна монета ще прониже с нож и собствения си баща.

— Тогава върви! Ще остана тук да чакам резултата.

Кучильо се отправи към помещението, което беше отредено за придружителите на неговия господар. Бараха и Ороче играеха хазарт. Диас и другите бяха налягали вече да спят в една съседна стая. На масата имаше голяма полупразна кана с мескал^[2], а погледите на двамата мъже издаваха, че вече не бяха никак далеч от момента, в който човек престава да е разумно мислещо същество.

— Елате тук, Кучильо, пейнете си и ни разкажете за бонансата!
— изломоти с натежал език Бараха.

— Бонансата ли? С нея е свършено!

— Свършено? — извикаха и двамата, при което сякаш тази ужасна вест изведнъж ги накара напълно да изтрезнеят.

— Да, свършено е!

— Защо? Как?

— Защото има някой, който ни я оспорва.

— Кой е той? Веднага ще го пречукам! — увери Ороче, като грабна мандолината си и направи такова движение, сякаш се канеше да я строши в нечия глава.

— А аз пък съвсем тайно и тихо ще забия ножа си между ребрата му — тържествено заяви Бараха, чийто страхлив характер изглеждаше по-пригоден за извършването на подобно подло злодеяние.

— Тибурсио!

— Тибурсио ли? Че какво общо има той с нашата бонанса?

— Твърде много. Той е бил там вече веднъж и сега иска да заяви правото си на собственост над нея. Присъединил се е към дон Естебан само за да ни подпита незабелязано за намеренията ни.

— Той трябва да умре!

— Да, трябва да умре!

— Лесно е да го кажеш, ала между думи и дела има доста дълъг път.

— Дълъг път ли? Нищо подобно, няма и един пръст разстояние, няма място дори къде да падне и косъм от главата ми! Какво ще ми дадете, Кучильо, ако изневиделица го пронижа?

— На каква сума играехте?

— На нищо. Джобовете ни са толкова празни, че на човек направо да му се доплаче.

— Тогава ще ви се притека на помощ! Бараха, виждате ли тази златна монета?

— Естествено! Дайте я!

— А вие, Ороче, виждате ли тази?

— Насам ти казвам!

— Веднага щом Тибурсио получи десетина сантиметра студено желязо между ребрата си, и на двама ви ще дам по една!

— В такъв случай, все едно че вече сме ги спечелили. Ще го отучим този подлец от желанието да ни оспорва бонансата. Къде е той, Кучильо? Искам да отида при него!

— Почакайте още няколко минути! Ще видя дали ще мога да го намеря.

Кучильо излезе навън на двора и внимателно взе да се промъква около сградата. В една стая на приземния етаж имаше светлина. На рамката на отворения прозорец се беше облегнала Росарита и вдишваше аромата на цветята, които растяха в градината. Той

продължи нататък. Откъм другата страна на къщата светеше само един прозорец и Кучильо забеляза силуета на мъж, който сновеше из стаята нагоре-надолу.

— Там е Ареляно!

Кучильо се размисли по какъв ли начин най-лесно би могъл да стигне горе. В този момент светлината угасна.

— Отива да спи — рече си той. — Вратата на външната стълба е отворена. Сигурно и неговата няма да е заключена. Работата ще стане.

Кучильо се оттегли в онова крило на сградата, където се намираха другарите му. Все пак неговата обиколка му отне повече време, отколкото бе предполагал, и когато влезе в стаята, още от пръв поглед разбра, че не може повече да разчита на двамата бандити. Бяха пресушили каната до дъно, Бараха лежеше под масата, а Ороче пък с половината си тяло върху нея. Нито единият, нито другият имаше власт над сетивата си. Не му оставаше нищо друго, освен отново да отиде при Аречиса и да го уведоми за положението на нещата.

Докато се прокрадваше през двора, той видя как нечий силует безшумно се спусна по външната стълба и се отправи натам, където струеше ярката светлина от прозореца на Росарита.

— Ето го пак! — рече си Кучильо. — И той иска да се наслади на аромата на цветята. Само че това ще му е последната наслада в живота!

В следващата минута той отново се изправи пред дон Естебан.

— Е!

— Нищо не успях да направя.

— Защо?

— Бараха и Ороче са се напили до несвяст и не могат да се помръднат.

— Ами Ареляно?

— Разхожда се долу на двора. Ако имам само един помощник, скоро всичко щеше да свърши!

— Нима е толкова необходим?

— За всеки непредвиден случай.

Дон Естебан беше съблякъл вече горните си дрехи. Той пак се облече, затъкна камата си и решително отсече:

— Аз ще дойда с теб!

Тибурсио се намираше под един покрив с Росарита. Тази мисъл не му даваше покой. Тя го караше да обикаля насам-натам из стаята, а после го подгони и надолу по стълбите, за да излезе навън в прохладната нощ. Тогава той забеляза осветения прозорец и разпозна Росарита.

Дали щеше да се разсърди, ако го видеше? Биваше ли да я заговори? За момент той забави крачките си, но след малко продължи напред и скоро се озова близо до прозореца. Светлината падна върху него и Росарита го позна.

— Тибурсио!

— Сеньорита!

— Нима ароматът на теменужките ви се струва по-сладък от съня?

— И да не беше този аромат, пак нямаше да ме хване сън!

— Защо?

— Ами и аз не знам, доня Росарита.

— Потиска ви някаква мъка. Хайде, доверете ми се!

Той се приближи до ниския прозорец и така се озова съвсем близо до нея.

— Тибурсио, да не би смъртта на вашата майка тъй да ви натъжава?

— Много скърбих за нея, ала скоро ще преодолея тази болка. Но и най-голямата мъка, притиснала човека, трябва да остане скрита дълбоко в сърцето му, понеже къде ли ще се намери някоя душа, която да пожелае да я сподели с него, на която той би си позволил да я довери?

Тя се наведе още по-ниско към него.

— Вие рискувахте живота си заради мен, вие бдяхте над мен и сте толкова добър и смел. Нека си побъбрим!

Тя му говореше толкова мило и дружелюбно. Скоро безпокойството му го напусна и те се заприказваха като две невинни деца за всичко, каквото им дойдеше наум, тъй че не забелязаха как към тях безшумно се промъкнаха два силуета, които неподвижно се притаиха зад няколко наблизостящи лимонови дръвчета. Тибурсио бе хванал ръката ѝ и стоеше с гръб към дръвчетата. В този момент Аречиса прошепна:

— Напред, Кучильо! Сега му е времето!

Бандитът извади ножа си и с два бързи скока се нахвърли върху младежа. Викът на Росарита спаси живота на Тибурсио. Той светкавично се обърна и насоченият към сърцето му нож го улучи само в ръката. В следващия миг Кучильо лежеше по гръб на земята и стенеше под хватката на ръката му, стиснала го за гърлото.

— Сеньор Кучильо, кажете си молитвата, свършено е с вас!

— Тибурсио! — извика ужасената Росарита.

Той вдигна поглед. Друг тъмен силует, загърнат в наметало, бе вдигнал ръка за удар, в която блестеше острие на нож. Младежът се изви назад, светкавично се изправи, сграбчи новия нападател и силно го блъсна назад така, че той отлетя обратно при лимоновите дръвчета, а веднага след това с чевръст скок Тибурсио се озова в стаята на девойката.

— Извинете, сеньорита, но само тук съм в безопасност!

— Да, елате при мен! Останете, останете, не си отивайте, иначе ще ви убият! — замоли го тя смъртно бледа, разтреперана от ужас, като безсилно се отпусна на креслото и протегна към него умолително ръце.

Той затвори прозореца и се отдръпна навътре в стаята.

— Познахте ли ги сеньорита?

— Не. Видях само силуетите.

— Бяха Кучильо и дон Естебан.

— Дон Естебан, херцогът?

— Херцог ли? — учудено попита младежът.

— Ах, да, та вие не го знаете! Това е дълбока тайна, но на вас мога да я издам — всъщност дон Естебан се казва граф Антонио де Медиана, или херцог Де Медиана. Той е собственикът на тази асиенда и е невъзможно да ви е нападнал.

— Той беше, а знам и причината, поради която е решил да ме убие.

— Коя е тя?

— Позволете ми да я премълча! Асиендата е негова собственост, така ли? Тогава тук нито за миг няма да съм в безопасност. Разрешете ми да си тръгна!

Преди тя да успее да му попречи, той отвори вратата и изчезна в тъмния коридор. Едва тогава девойката забеляза кръвта, която бе изтекла от раната му по пода.

— Той е ранен! Ще умре!

Тя грабна свещта и се втурна подир него. Горе се разнесоха стъпки. Той се връщаше вече надолу по стълбите с наметнато сарапе и пушка в ръка.

— Не можете да си тръгнете, Тибурсио, ранен сте!

— Лека драскотина, сеньорита, която е без значение.

— О, влезте тук, ще ви превържа!

Погледът му просветна, а после с успокоителен израз се сведе и спря на лицето ѝ, издаващо силен страх.

— Благодаря ви, сеньорита! Но навън ще намеря една билка, която е по-добра от всяка превръзка. Сбогом!

Тя го хвана за ръката и го задържа.

— Няма да го позволя! Вие ни спасихте и закриляхте, а в замяна тук при нас ви нападнаха. Татко трябва да ви даде някакво удовлетворение!

— Това му е невъзможно. Удовлетворението, което трябва да получа, мога да потърся единствено аз самият, а вашият дом не бива да се превръща в полесражение, защото мястото на подобни неща е само в саваната.

— Тибурсио!

— Росарита!

Той поднесе ръцете ѝ към устните си.

— Сбогом — засега!

После се втурна надолу по външната стълба, прекоси двора и излезе през портата.

Навън пасяха конете. Неговият жребец се намираше сред тях. Той потърси седлото си сред останалите и го метна на гърба на животното, сложи му юздите, яхна го и го пришпори. Отсреща, полузакрита от храстите в началото на гората, се виждаше светлина от лагерен огън. Там можеше да се намират само ловци, или вакероси, предпочели бивака в гората пред мекото легло. При тях той сигурно щеше да бъде приет радушно. Тибурсио насочи коня си натам.

Онази част от равнината, простираща се отвъд асиендата, се намираше все още в съвършено същото състояние, в което я бяха заварили първите заселници. А това ще рече, че беше дива и необработена. На разстояние един пушечен изстрел се издигаха първите дървета, откъдето започваше необятна гора. Тя се простираше

далеч на север, достигайки границата на пустинята, отвъд която бе разположена каторгата Тубак.

Лошо проправеният път, просечен през гората в тази посока, бе единственият, по който човек можеше да стигне до Тубак. Той се пресичаше от река, чиито води шумяха между високи и стръмни брегове. Преди да стане толкова буйна, в нея по-горе се вливаха още няколко други рекички. Протичащият покрай асиендата поток също я подхранваше със своите води. Грубо построен мост, представляващ всъщност само два поставени един до друг дървесни ствола, свързваше двата бряга и така спестяваше на пътниците дългото заобикаляне, което се налагаше, ако човек пожелаеше да прекоси реката на друго по-плитко и по-спокойно място.

Близо до този път и горе-долу по средата между асиендата и споменатия мост гореше огънят, който бе забелязал Тибурсио. Несигурната му трепкаща светлина озаряваше тъмнозеления горски свод, сивата кора на смрадликата, набраздените дънери на корковите дъбове, както и светлата шума на железните дървета. Мъхът се зеленееше и жълтееше под кадифените мрежи от големите листа на змийското грозде, които бяха украсени с красиви цветове, наподобяващи сребърни чаши. Провисналите лиани искряха на отблясъците от пламъците като нишки на разтопен метал, проточили се от пещта на някоя леярна, а ширналите се надалеч горски дебри, потънали в мълчание, което едва-едва се нарушаваше единствено от глухия шум на блъскащата си в скалистите си брегове река, се простираха зад осветеното от огъня място като някаква мрачна и зловеща тайна, чийто воал можеше да бъде повдигнат от човешка ръка само след преодоляването на безброй опасности.

Край огъня бивакуваха Големия орел и Пепе Сънливеца.

В местност, където няма човешки жилища, една толкова обичайна картина като лагерен огън сред гората не би имала никакво по-особено значение, ала тук, толкова близо до асиендата, където на всеки морен пътник с голямо удоволствие се предлагаше гостоприемство, трябваше да има някакви важни причини, за да предпочетат ловците гората пред безспорно по-големите удобства на стаите.

Една доста голяма купчина от сухи клони и клончета, нахвърляна до огъня, свидетелстваше, че те имаха намерение да

прекарат цялата нощ на това място. Два големи клона, завършващи с чатал, бяха забити в земята от двете страни на пламъците и на тях Сънливеца въртеше овнешки бут, чиято мазнина капеше на едри капки в жарта и причиняваше многообещаващо цвъртене и съскане.

Големия орел носеше облекло, което бе смесица от дрехите на индианец и бял. На главата му се мъдреше конусовидна шапка, изработена от лисича кожа. Памучна риза на сини райета покриваше широките му рамене, а до него лежеше мантия, направена от вълнено одеяло. Мускулестите му прасци бяха пъхнати в индиански легинси, а краката му — обути в обувки, обковани с железни гвоздеи.

На праметнат през рамото му ремък висеше много грижливо полиран биволски рог, пълен с барут, докато в кожена торбичка, представляваща пълен антипод на рога, се намираше голям запас от куршуми. На земята до него бе оставена тежка дългоцевна пушка, същата, която бе равностойна единствено на карабината на Тибурсио, отнета от Метиса, а в неговия вълнен пъстър пояс бе затъкнат здрав, масивен, двуостър ловджийски нож.

Великанският му ръст издаваше един от онези храбри ловци, срещащи се вече толкова рядко. Косата му бе започнала да посивява, а голям белег, който минаваше през цялото му чело от едното слепоочие до другото, загатваше, че някога сигурно се е намирал в голяма опасност. Несъмнено преди време Големия орел е бил само на крачка от скалпирането.

Неговото силно загоряло от слънцето лице, обветрено и закалено от дъжд, вятър, студ и пек, изглеждаше като излято от бронз, но чертите му издаваха доброта, която приятно контрастираше с неговото херкулесовско телосложение и сила. Често природата се оказва достатъчно предпазлива да дарява такива колоси колкото с физическа мощ, толкова и с благост.

Макар да бе с една глава по-нисък от него, спътникът му не само че беше всичко друго, но не и джудже, но сравнен и с другите хора, непременно трябваше да се причисли към синовете на Енак^[3]. Неговите черни очи и чертите на лицето му свидетелстваха както за пъргав дух, тъй и за смелост. Облеклото и оръжията му приличаха на облеклото и въоръжението на Големия орел.

Несъмнено тези двама мъже принуждаваха всеки враг да е много предпазлив и никак не беше трудно да се повярва, че са свикнали да се

изправят и срещу числено значително превъзхождащ ги противник без страх и колебание.

С видимо добро настроение канадецът се загледа в цвъртящото чеверме и каза:

— Този дон Агустин Пена ми се струва, че е великолепен човек, особено ако се съди по овните, които има в стадата си. Този бут наистина е голямо лакомство, от което без съмнение ще отрежа с ножа си няколко чудесни парчета.

— Все пак мисля — отвърна Пепе, — че онези в асиендата са си хапвали тази вечер далеч по-големи лакомства. И тук дон Естебан де Аречиса се държи така, че не остава място за съмнение в доброто му посрещане в която и да било друга асиенда.

— Значи си убеден, че той е граф Антонио де Медиана?

— В това съм също толкова убеден, колкото съм убеден, че ти си спасил малкия Фабиан, когото той е искал да погуби.

Добродушното лице на великана просия.

— Пепе, до мига, когато в носещата се по вълните лодка намерих детето, бях самотник. Не познавах нито баща си, нито майка си, нямаш братя или сестри, нито пък приятел или жена, и се посветих на момчето с цялото си сърце и душа. Така го обикнах, сякаш бе плът от собствената ми плът, а откакто онези англичани ми го отнеха, не съм имал никакво друго желание, освен да узная дали все още е живо, или още тогава е загинало. Е, навярно това мое най-съкровено желание никога няма да се изпълни, тъй като съдбата ме грабна от морето и ме захвърли в горите и саваните, където е немислимо да ми се предложи някакъв случай да узная нещичко за него.

— Това все още не е никаква причина да изгубиш всяка надежда! Спомни си за граф Антонио! Бях принуден да избягам, защото през целия ми живот не ме е привличал ловът на риба тон, и както изглежда, никога няма да мога да се завърна в Испания. Санта Лаурета, вече бях забравил клетвата си да му потърся сметка, когато изведнъж го разпознах при водоема! Защо да е невъзможна и за теб някоя такава среща?

— Не е невъзможна, но не ми е писана! Че как бих могъл да позная момчето дори и някога пак да го видя?

— По белега, който му остави моят нож! Нима той не ни послужи за доказателство, че намереното от теб момче е същото, което

бях ранил?

— Раната не беше дълбока. Навярно времето напълно е заличило следите ѝ. А чертите на едно дете след толкова години се променят тъй много, че разпознаването му е невъзможно. Случаят с дон Антонио е малко по-друг. Когато си се запознал с него, той е бил вече със съвсем ясно оформени черти на лицето, които после при стареенето не могат да се променят особено.

— Но тогава същото се отнася и за мен и може да се очаква, че той също ме е познал, още повече че чу и името ми, Пепе Сънливеца.

— Предстои му да се запознае с нас още по-добре!

— И аз мисля така! В Еланчове бях „Сънливеца“, защото трябваше някак да се боря с глада, който бе единственото възнаграждение за прелестната ми служба. Но оттогава винаги съм държал очите си отворени и няма тъй лесно да изпусна такъв улов. И ако законите на този щат вземат страната на престъпника, тогава ще трябва...

Той не довърши изречението, а бързо грабна пушката си и в следващия миг се озова зад храсталаците. Беше забелязал някакъв човешки силует, който предпазливо се опитваше да се приближи до техния бивак. Големия орел седеше с гръб към асиендата и по тази причина не беше успял да види нищо, ала въпреки това светкавично последва своя приятел.

— Стой! Кой е? — извика Пепе и вдигна пушката си, приготвяйки се за стрелба.

— Един човек, който много иска да бивакува при вас! — дойде в отговор.

— Тогава приближете се до огъня, за да можем да ви огледаме!

Тази заповед бе изпълнена безстрашно и двамата горски скитници веднага свалиха пушките си.

— Тибурсио Ареляно! Бъдете ни добре дошли!

Те пристъпиха напред и му подадоха ръка. Той позна двамата смели ловци.

— Ха, вие ли сте? Не предполагам, че сте тук.

— Надяваме се въпреки това да останете при нас! — рече канадецът. — Ако не се лъжа, имахте намерение заедно с дон Естебан де Аречиса да посетите асиендата Дел Венадо, нали?

— Така е.

— Защо не останахте там?

— Защото се опитаха да ме убият.

— Мътните го взели! Кой се осмели?

— Самият дон Аречиса.

— Той самият?! — учудено възкликна ловецът. — И каква бе причината?

— С удоволствие ще ви кажа, но преди това нека да доведе коня си, който трябваше да оставя малко по-назад, за да се промъкна до вас незабелязано. Е, вярно, нямах особено голям успех.

Пепе се засмя и каза:

— Защото горе в Скалистите планини хората имат съвсем различно зрение от жителите на тази страна.

Тибурсио се отдалечи и скоро доведе коня си, който върза за забито в земята колче. Междувременно печеното бе вече готово и Големия орел покани следотърсача да седне край огъня. Едва тогава светлината падна изцяло върху лицето на младия човек. Пепе му хвърли изпитателен поглед и не можа да сдържи едно движение, изразяващо изненадата му. Предишната вечер при водоема той бе заел такова място, което не му беше позволило да го огледа по-подробно.

— Но какво е това? Вие сте ранен? — възкликна канадецът.

— Малко.

— Я ми покажете!

Тибурсио протегна ръката си към него и канадецът прегледа раната му с рядка сръчност и с кажи-речи нежен интерес.

— По дяволите! Имали сте си работа с такъв тип, който е натрупал дълъг опит в боравенето с нож. Струва ми се, че само бързото ви обръщане настрани е попречило на негодника да ви прониже право в сърцето и така да сложи внезапен край на вашия изпълнен с приключения живот. Но не се бойте, момчето ми, няма да имате неприятни последици. Ще получите превръзка със стрити билки върху раната и после няма страшно. Пепе, намери ми шепа орегано, което расте тук навсякъде сред храстите, и го счукай между два камъка, докато почистя раната!

Скоро бе приготвено достатъчно количество от тази билка, която заради превъзходните си качества бе добре позната в цялата страна. Големия орел я сложи върху раната и после я превърза с пояса на Тибурсио, който беше от тънък креп.

— Тъй! Сигурно чувствате вече известно облекчение, понеже нищо друго не възпрепятства толкова добре възпалението на една рана, както билката орегано. Няма да получите никаква треска. А сега на ваше разположение има къс сочно овнешко месо, стига да чувствате глад.

— Вече съм ял.

— Както желаете! Тогава ние ще се заловим с бута, а вие ми разкажете, какво е накарало достопочтения дон Аречиса да се отнесе с вас по такъв начин.

— Не той, а един от хората му нанесе този удар. Но самият Аречиса също присъстваше.

— Двама срещу един, и то от засада! Човек не би могъл да си създаде особено добро мнение за храбростта на този знатен господин. Но все пак той дръзва да поведе една експедиция във вътрешността на Апачерията, така ли?

— Именно заради тази експедиция получих раната с нож.

— Ще ни обясните ли по-подробно?

— Няма да отнеме много време. Баща ми открил изключително богата бонанса и казал за своето откритие на някой си Кучильо. Както предполагам, същият го убил и продал тайната на дон Естебан. Неизвестно ми е по какъв начин са научили, че и аз знам къде се намира златното находище, и днес се опитаха да ме отстранят от пътя си.

— Ама че долна и мръсна работа! Не можете ли да ни разкажете по-големи подробности?

Тибурсио изпълни желанието им. Докато говореше, очите на Сънливеца неотклонно и зорко го следяха, а после по лицето на ловеца се плъзна доволна усмивка, също както става при човек, който най-сетне си изяснява някоя трудна за разрешаване загадка.

— Какво ще предприемете сега? — попита той, след като следотърсачът свърши разказа си.

— Ще тръгна по петите им и ще изпълня клетвата, която дадох на майка си.

— Наистина ли бонансата е толкова неவிждано богата?

— Когато баща ми е откривал тайната си пред моята майка, той просто не е могъл да намери думи, за да опише видените от него съкровища.

— А той истински баща ли ви беше?

— Не Аз съм само осиновено дете.

— Аха! Мога ли да попитам кои са истинските ви родители?

— Никога не съм ги познавал.

— Но знаете къде са живели, нали?

— Не. Като тригодишно момче съм дошъл в Гуаймас с един английски военен бриг. Там Марко Ареляно ме е взел, за да се грижи за мен.

— С английски военен бриг ли казахте? — попита канадецът с внезапно събудил се интерес. — Я се обърнете малко към мен!

Той седеше от лявата страна на Тибурсио и следователно не можеше да вижда дясната му буза, която Пепе толкова внимателно оглеждаше. Учуден от желанието му, следотърсачът обърна към него дясната страна на лицето си. Големият орел забеляза тънкия лек белег, който я пресичаше, и с глас, издаващ както боязливо очакване, тъй и едва сдържана радост, попита:

— Откъде ви е този белег?

— Не знам.

— Не можете ли да си спомните нещо, което да е в някаква връзка с ранното ви детство?

Тибурсио бе направо слисан от настоящия му тон.

— Защо ме питате?

— Защото... мътните го взели, Пепе, ти какво мислиш? Туй с белега и с английския кораб съвпада, а и възрастта му е същата. Дали пък милият Бог не е решил да ме дари с такава радост на стари години? Какво... каква физиономия правиш?

— Хмм, смятам, че физиономията ми отдавна е направена и готова, но ако ти беше видял навремето граф Антонио де Медиана, тогава...

— Граф Антонио де Медиана ли? — прекъсна го Тибурсио. — А вие познавате ли го? Познавате ли и дон Естебан?

— Първо ми кажете дали вие познавате тези двама мъже! — бързо отвърна Големия орел със заповеднически глас.

— За пръв път видях Естебан де Аречиса при Ла Поса, а преди малко в асиендата узнах, че той бил и граф Де Медиана.

— Кой ви го каза?

— Доня Росарита, дъщерята на дон Агустин.

— А тя откъде го знае? Познават ли граф Медиана в асиендата Дел Венадо?

— Той е нейният собственик. Агустин Пена е само арендатор.

Пепе скочи на крака.

— Сега всичко ми е ясно! „Есмералда“ е бил пиратски кораб. Дон Антонио го е командвал, а тук е влагал плячката си. Затова го познават тук толкова добре, а сигурно по време на предишните си скитания е открил някакво златно находище, към което първоначално е смятал да се насочи със своята експедиция, преди още Кучильо да му е продал тайната си.

— Пепе, може и да си прав! — съгласи се с него Големия орел. — Но какво искаше да кажеш преди малко с думите: „Ако ти беше видял навремето граф Антонио де Медиана, тогава...“

— Тогава приликата между него и Тибурсио щеше да ти направи впечатление.

— Наистина ли?

— Не се лъжа. Огледа ли добре дон Естебан?

— Той беше предпазлив и винаги седеше в сянка. Но Бога ми, ти си прав! Приличат си като баща и син, или като чичо и племенник! Тибурсио Ареляно, още веднъж ви питам дали не можете да си спомните нещичко от най-ранното си детство!

Младият следотърсач почувства как този разговор силно го развълнува. Дали пък точно сега тези непознати ловци, идващи от далечния Север, можеха да му дадат онези сведения, които не бяха известни дори на неговите осиновители?

— Ще си помисля. Само ми трябва малко време.

Той подпря главата си с ръка и се опита да извика в съзнанието си някакви спомени от времето, което бе обвито сякаш в най-гъста мъгла.

— Виждам някаква голяма и светла стая... и... и хубавото лице на една жена... и тя се навежда над мен. Тя има големи черни очи и ми говори такива думи, от които лъха любов и чувството на щастие.

Дали беше от вълнението, или по някаква друга причина, но пред вътрешния му взор започнаха да изникват картини и сцени, които до този момент бяха останали за него чужди и неизвестни.

— Прегръщам с ръце врата ѝ. Тя ме целува много пъти и повтаря едно име... чувам го да звучи нейде отдалече, но не мога да различа

отделните срички.

— Фабиан! — намеси се Пепе.

— Фа... би... ан? — повтори Тибурсио, като при всяка сричка се вслушваше внимателно в собствения си глас. — Фа... би... ан... да, това е, това е името! Виждам как се отварят нейните устни, за да го изговорят, и ето сега вече го чувам толкова ясно, сякаш тя е застанала пред мен и ме вика.

Големия орел седеше приведен напред подобно на човек, който сякаш очаква да сграбчи и задържи нещо, което може всеки миг да се появи и да отлети. Очите му се бяха впили в лицето на Тибурсио, а слухът му жадно поглъщаше всяка дума, излязла от неговата уста.

— Продължавай, продължавай! — нетърпеливо извика той.

— Стаята е отворена. Жената ме взема на ръце и ме изнася навън. Намираме се нависоко, толкова високо, а далеч долу е морето...

— Стаята с балкона, стаята с балкона! — тържествуващо извика Пепе.

— После някакъв мъж ме взема и ме отнася със себе си. Тъмно е, а човекът ме заплашва да мълча. Чува се изстрел и... да, вече знам откъде имам белега... някакъв нож ме порязва през лицето. Човекът хуква да бяга заедно с мен.

— Накъде? — затаил дъх пита Пепе.

— Виждам вода, много вода... гладен съм... и жаден и плача, при мен няма никого. Ето че някакъв мъж се навежда през борда на лодката и ме вдига на ръце.

— Как изглежда той, Тибурсио? Как изглежда? — чу се сподавеният глас на канадеца.

— Той е ужасно голям и има мрачно лице, обаче ме обича и ме кара да му викам „татко“.

— Боже мой, продължавай, продължавай, иначе ще се задуша! — настоя Големия орел, като очите му се разшириха, а погледите, които хвърляше на младия следотърсач, излъчваха безкрайна обич.

— Дълго време прекарвам на някакъв голям кораб и страшно много обичам баща си.

— Наистина ли го обичате, Тибурсио, наистина ли?

— Да. Той е толкова добър към мен, тъй нежен, съвсем различно е от онова, което обикновено очакваш от хора с такова исполинско телосложение и груба външност... После на кораба настава ужасна

олелия... чувам как гърмят оръдия и трещят пушки... много гласове викат, крещят и реват. Баща ми се спуска долу при мен и виждам, че лицето му е почерняло от барут, а цялото му тяло е опръскано с кръв.

— И какво прави той, какво казва? — попита Големия орел, изпаднал в невиджано нервно напрежение.

— Казва ми да коленича и да се моля.

— Думите, които изрича, думите! Забравихте ли ги?

— Не. Той само склучва ръце и ми вика: „Моли се, синко мой, смъртта е вече тук!“ После пак се втурва нагоре и скача...

— Моли се, синко мой, смъртта е вече тук! Чуваш ли, Пепе? Чуваш ли думите, които съм ти споменава хиляди пъти? Това е той, той е!

И след като бурно прегърна следотърсача със силните си ръце и така го притисна към гърдите си, сякаш искаше да го смачка, ловецът продължи:

— Онзи човек, онзи великан, съм аз! А ти си Фабиан, моят син, когото обичах и за когото съм пролял единствените сълзи през целия си живот!

— Нима е възможно, възможно ли е? Вие — мой баща? — попита Тибурсио, целият разтреперан от радост, като най-сърдечно отвърна на прегръдката му.

— Да, истина е, аз съм твоят баща, твоят осиновител, понеже истинският ти баща е мъртъв отдавна, а майка ти е била убита.

— Убита ли?

— Да, пронизана с кама от дон Естебан де Аречиса, или наречен още граф Антонио де Медиана!

— А кои са били родителите ми?

— Кажу ми, Пепе, ти си ги познавал!

— Вашият баща беше граф Хуан де Медиана, а майка ви — доня Луиса, най-красивата жена в цяла Бискайя и Астурия.

— Баща ми е бил граф, испански гранд?

— Да, и то един от най-богатите и най-знатни грандове на кралството.

— Дон Хуан де Медиана! И убиецът на майка ми също се казва Де Медиана, така ли?

— Те бяха братя, а убиецът е вашият собствен чичо!

— Боже мой, свят ми се завива от тези разкрития!

— Той ви е разпознал при водоема, това е сигурно, и по тази причина, а не само заради бонансата, е решил да ви убие. Но Бог ви е довел там, където трябва. Пепе Сънливеца си има една малка сметчица за уреждане с този негодник и ако желаете, можете да му помогнете в това дело!

Докато траеше този разговор край огъня в бивака, в стаята на дон Естебан се проведе друг разговор. Застаналият пред него Кучильо се оправдаваше:

— Не съм виновен, сеньор! Ако не се беше обърнал, острието ми съвсем сигурно щеше да прониже сърцето му.

— Не си виновен ли? Тъй! Но аз ти казвам, че си мекушав човек, който всъщност заслужава тояга, защото...

— Тояга ли? — прекъсна го Кучильо с пламнали от гняв очи — Дон Естебан де Аречиса, не забравяйте, че морякът Хуан от онзи пиратски кораб заслужава нещо много по-различно от такава обида! Ами вие пък какво ли заслужавате за това, че позволихте на младежа да ви сграбчи и да ви запрати кажи-речи на десетина метра?

Лицето на дон Естебан силно почервения. Вените му се издуха, но той имаше важни причини да се овладее.

— Кучильо, за в бъдеще избягвай този тон, ако не искаш да се запознаеш с начина, по който имам навик да се отнасям с такива хора. Твоят неуспешен опит да пронижеш онзи младеж ни поставя във възможно най-лошото положение. По отношение правото на собственост над бонансата мнението на дон Агустин се различава от моето. Той я присъжда на следотърсача. А нападението над Тибурсио, който е негов гост, сигурно ще означава за него най-голяма обида и той несъмнено ще разбере кой го е извършил. Престоят ни тук няма да е особено приятен. Както ми каза, Тибурсио си е заминал. Прозрял е намеренията ни и по най-бързия възможен начин ще тръгне за Тубак, за да събуди подозрението на хората срещу нас и да предяви претенциите си на собственост. Ако към всичко това прибавим и присъствието на Пепе Сънливеца, който е станал толкова прочут ловец, то съвсем ясно се очертава необходимостта час по-скоро да си тръгнем оттук. Колко лесно двамата могат да се срещнат! Някое неочаквано обстоятелство, някое от онези непредвидими събития, които тъй често се случват, може да доведе както до разкриването на неговия произход, тъй и до разобличаване на убиеца на майка му. А

кой ти гарантира, че и убиецът на неговия осиновител, Марко Ареляно, ще се изплъзне от отъмщението му?

— Това обстоятелство изобщо не ме засяга. Марко Ареляно не умря от ръката на убиец!

— Не от ръката на който да е убиец, а от камата, която прониза и доня Луиса де Медиана — с горчива ирония подметна Аречиса. — Но да не спорим! В момента имаме да вършим по-важни неща! Тибурсио трябва да умре, и то на всяка цена! Ще тръгнем на път още в ранни зори. Кажи го и на другите и се пригответи! Погрижи се и за това, щото Бараха и Ороче да ти помогнат да нанесеш някой по-точен удар от предишния! Бонансата е заложена на карта! Не го забравяй, Кучильо!

— Той няма да ми избяга, сеньор! На сутринта ще намеря следите му и тогава ще се разбере как трябва да действаме.

Кучильо се отдалечи. На следващото утро отрядът тръгна на път, без да се сбогува с дон Агустин. Аречиса нареди просто да му кажат, че се е появила много важна причина, която го принуждавала незабавно да се отправи към Тубак. Кучильо насочи коня си към челото на колоната, където яздеше дон Естебан.

— Вече огледах дирята.

— Е и?

— Води към отсрещната гора.

— Аха! Значи не е потеглил веднага за Тубак, така ли? На какво разстояние я проследи?

— Докато зърнах самия него.

— Къде е той?

— Недалеч оттук, край един лагерен огън.

— Колко непредпазливо от негова страна! Знае, че над главата му е надвиснала опасност и въпреки това не е продължил нататък.

— Той е под най-добрата закрила, каквато може да намери. При него са Големия орел и Изгарящата мълния.

— Пепе Сънливеца! По дяволите, тогава нямаме време за губене, иначе те ще се съюзят срещу нас.

— Щях да се промъкна до него и да му нанеса по-добър удар, обаче на пост беше канадецът, докато другите двама спяха, а да се захващам с него, би означавало сам да се втурна право в ада. Можех да приключа цялата работа и с някой куршум, ала не си бях взел пушката.

— Сигурен ли си в Бараха и Ороче?

— Да. Те не желаят да загубят бонансата и затова са готови де му попречат да стигне до Тубак. Впрочем аз ще деля с тях златните монети, едно обстоятелство, което най-настоятелно ви моля да вземете предвид.

— Ако си свършиш добре работата, някоя и друга пара в повече няма да е от значение за мен.

— Какво ще ни наредите?

— Заедно с Бараха и Ороче ще се отправите към тях на коне. Двамата ще останат на някое удобно място, за да прикриват отстъплението ти, а ти ще се промъкнеш по-наблизо и ще им изпратиш куршума си. Но се цели хубаво! Аз ще продължа да яздя с другите до моста, където ще ви чакам. Той е единственият път, по който могат бързо да ни преследват, и затова ще трябва да го разрушим.

Щом стигнаха до мястото, където Тибурсио беше свърнал в гората, Кучильо и двамата бандити се отбиха от пътя, докато Естебан, Диас и останалите продължиха към моста.

Междувременно тримата мъже край лагерния огън бяха успели да заспят едва след дълъг и бурен разговор. На Пепе се бе паднало последен да стои на пост и когато утринният хлад започна да отстъпва на по-топлия ветрец, той събуди другите двама. Отново разпалиха огъня и над пламъците му сложиха нов голям къс овнешко месо. Във всичко, което бе необходимо да се направи в момента, канадецът проявяваше изключителна любов и грижа към Тибурсио.

— Сине мой — каза той, — отсега нататък няма да те наричам Тибурсио, а Фабиан, защото това е истинското ти име.

— Добре, татко!

— А сега ми кажи какво смяташ да предприемеш. Аз и Пепе ще те последваме до края на света!

— Санта Лаурета, така е! — потвърди Сънливеца. — Особено ако решите да му го върнете тъпкано на Естебан де Аречиса. Я погледнете този пръстен! Той ми го даде навремето, за да мълча. И аз си мълчах, защото вярвах, че става въпрос за някаква работа, която не е несъвместима с моята съвест. Когато обаче узнах истината, а именно че съм помогнал да бъде извършено убийство и да бъде отвлечено дете, оттогава нямам ни мир, ни покой. Трябваше да се заловя със задачата да открия престъпника и да го предам на правосъдието за наказание. Вместо това обаче ме осъдиха да бъда изпратен на галерите.

Трябваше да ме отведат към Сеута, за да ловя риба тон. Но славният капитан дон Лукас Деспьерто ми помогна да се измъкна от тази каша, защото искаше да си получи обратно писмото, както и стана. Бях принуден да избягам, но се заклях да не пропускам нито един удобен случай, за да предам убиеца на съда, и ако е възможно, да намеря похитеното момче. Пристигнах в Съединените щати и далеч на север в Монтана срещнах един ловец на мечки, който ми разреши да се присъединя към него и...

— ... и който те научи как да боравиш правилно с една хубава пушка — добави Големия орел. — Добрият ми Пепе се мислеше за изключителен стрелец, ала отначало улучваше мечката гризли по-често в опашката, отколкото между ребрата. Но той се оказа добър ученик. След няколко месеца я докарахме дотам, че най-много да сбъркаше окото на някоя видра с нейното ухо, което повреждаше малко кожата ѝ, обаче след една година можех вече да съм напълно доволен от него. Макар и да няма такава пушка като моята и твоята, сине мой, все пак той успява винаги да улучи желаната цел и когато от дулата ни изскочат нашите куршуми, всичко, което е в обсега на един добър изстрел, става наше. Ти също добре разбираш от работата си, както ни доказва пумата, която довлече при водоема, и ако трима такива мъже с безпогрешен поглед и яки мишци се съюзят, аз съм съвсем сигурен, че граф Антонио няма да успее повторно да изпрати моя Пепе да лови риба тон.

— Но той е мой чичо, татко!

— Да, такъв е, момчето ми! Ала това не бива да е някаква причина за снизхождение, защото именно фактът, че е бил девер на майка ти, прави убийството дважд по-безчестно и подло, и отмъщението също трябва да е дважд по-сурово. Аз не се стремя да се сдобия със сребро или злато. Някой точен изстрел ми доставя по-голяма радост от всички бонанси и златни находища в света, но тази Златна долина е твоя собственост, която само с убийството на твоя осиновител можеше да ти бъде оспорена. Ако искаш да си я получиш, то аз и Пепе сме с теб, а дон Антонио дори със своите осемдесет души няма да ти я отнеме. Само че остави коня си тук, тъй като...

— Да оставя коня си ли? Та това би означавало още отначало да се откажа от всичко!

— Нека ти обясня, че един посредствен ловец наистина не може да направи без коня си кажи-речи нищо, но хора от по-добър сой си пробиват по-лесно път напред пеша, отколкото на гърба на кон, който иска да му се отделят много време, грижи и внимание, а следите от копитата му твърде често играят предателска роля. Ако решим да преследваме експедицията навътре в Апачерията, тогава ще си имаме работа с двоен неприятел, с който, ако сме спешени, ще се справим далеч по-лесно, отколкото, ако сме на коне. Наистина там има разстояния, които е възможно да изминеш само на седло, но пък в такъв случай ние притежаваме достатъчно сили и опит, за да си набавим такива животни, каквито ще са ни необходими. А сега мисля, че би трябвало...

Тъй както говореше, той изведнъж скочи на крака. Беше се разнесъл изстрел и куршумът закачи косата на Фабиан. Още в следващата секунда тримата се озоваха сред близките храсталаци и затърсиха в посоката, откъдето беше дошъл куршумът. Доловиха отдалечаващия се тропот от препускащ кон.

— Вие бяхте целта на това покушение, Фабиан — обади се Пепе.

— Сигурно е бил Кучильо, когото е изпратил Естебан, за да ме проследи! — извика изпадналият в ярост младеж. — Ще...

— Чакай! — обади се канадецът. — Първо мисли и едва тогава действай! Този човек беше на кон, а това е сигурен признак, че са тръгнали на път. Само този мост води през реката. Дон Естебан ще изчака там убиеца и може би после ще го разруши. Пепе, ние двамата с теб ще се втурнем натам право през храсталаците, а ти, Фабиан, ще последваш този човек на кон. Твоят път заобикаля, така че ще стигнем там по едно и също време. Напред!

Фабиан грабна ласото, метна се на седлото и препусна — всичко това стана само за секунда. Откъснати и смачкани листа, малки, току-що прекършени клонки, както и отпечатьците от конски копита по земята показваха на набитото му опитно око по съвсем безспорен начин, че е по петите на преследвания от него човек. Стигнал до песъчливия път, който, често криволичейки, водеше към моста, Фабиан ясно видя, че без съмнение ездачът пред него не беше сам. Той отпусна юздите, заби шпорите си в слабините на животното и се понесе по тежкия терен като вихрушка. И въпреки това изминаха няколко минути, преди да се озове близо до реката.

Кучильо си беше помислил, че куршумът му безпогрешно е улучил целта си, и затова от страх пред двамата всяващи боязън ловци побърза да се оттегли. Преднината му бе твърде голяма, за да може Фабиан да го догони въпреки бързината на коня си. Но бученето на горската река бе започнало вече да заглушава силния шум от копитата на неговия галопиращ кон, а скоро сред това бучене можеха да се доловят и човешки гласове.

Вихреното препускане на един кон има способността да разпалва още повече човешките страсти, а самото животно стига дотам, че започва да разбира чувствата на своя ездач. Кръвта на Фабиан кипеше. Повторният опит за убийство заглуши всяко чувство за снизхождение и благост в сърцето му и той имаше само една-единствена мисъл — да догони враговете си и да ги срази. Изобщо не мислеше за численото им превъзходство.

След като остави и последния храст зад гърба си и се понесе право към реката, пред очите му се разкри гледка, която го накара да закипи от ярост.

Както вече споменахме, мостът, състоящ се от два грубо одялани дървесни ствола, свързваше двата бряга, между които със силно бучене се носеха водите на буйната река. Двата края на тези дебели трупи, широки колкото по тях да мине кон, не бяха закрепени с нищо, а лежаха направо върху голата скала. Ето защо няколко силни мъже можеха да разрушат този мост, и така, като се има предвид разстоянието между двата бряга, прекосяването на реката щеше да стане невъзможно на това място.

В мига, когато на Фабиан оставаше малко, за да стигне до трупите, четири пришпорвани от своите ездачи коня с всички сили теглеха моста, вързан за седлата им с ласа, които бяха опънати до крайна степен. Напрегнали всичките си сили, конете успяха да поместят дърветата — те се разделиха и скоро рухнаха долу в реката, чиято вода блисна нависоко, а набързо прерязаните ремъци изсвириха във въздуха и ги последваха.

Фабиан нададе гневен вик. Аречиса го забеляза. Той също изпадна в ярост, защото видя, че следотърсачът повторно се е изплъзнал от замисленото срещу него покушение.

— Кучильо, ти си просто един некадърник!

— Сеньор, сигурно самият дявол закриля този човек, защото съвсем ясно видях, че куршумът ми...

Той млъкна. Не беше нужно другите да знаят какви намерения бе имал в съдружие с Бараха и Ороче.

— Хайде, прехвърлете се при нас де, сеньор Тибурсио! — язвително подвижна Аречиса. — Каним се да направим посещение на бонансата!

При вида на разрушения мост с рязко дръпване на юздите Фабиан накара коня си да спре. Животното стоеше под него неспокойно и учестено дишаше. Самият Фабиан също трепереше от гняв и вълнение.

— Добре, идвам! — отвърна той.

После пусна пушката си на земята, за да не му пречи, извади ножа си, с енергично движение обърна коня и го подкара обратно към храстите, за да се засили. След това хвана здраво юздите, дръпна ги нагоре, изправи се на стремената, заби шпорите си в слабините на животното и полетя като стрела право към реката.

Но не било съдено да се стигне до този ужасен риск — при вида на пенещите се ниско долу води конят се подплаши, изправи се на задните си крака, а после отскочи назад.

— Страх го е хлапето, може да заплашва, но не и да язди! — извика дон Естебан.

— Сеньор Аречиса, каква разправия си имате с Тибурсио? — попита почтеният Диас, който не бе в състояние да схване какво става.

— Само една дребна лична работа, която не ви засяга!

— Тогава го оставете спокойно да си върви по пътя. Невъзможно е да се прехвърли на този бряг и вие с вашите подигравки го подтиквате към сигурна смърт.

— Щом не иска да се откаже, нека се удави.

Фабиан повторно накара коня си да се върне назад, за да се засили отново. Аречиса забеляза решимостта в израза на младежкото му лице, която просто презираше смъртта, видя и как той вдигна ръката си с ножа, за да бодне с него коня във врата и така, причинявайки му болка, да го накара да напрегне всичките си сили.

— Но той не се шегува. По дяволите, тръгва насам! Кучильо, Бараха, Ороче, стреляйте, свалете го от коня!

Пушките на тримата мъже незабавно се насочиха към Фабиан.

— Чакайте! Който стреля, ще умре! — прогърмя мощен глас, който заглуши бученето на реката.

Големия орел и Сънливеца бяха стигнали близо до моста и стояха на отсамния бряг с вдигнати за стрелба пушки. Тримата бандити незабавно свалиха своите оръжия. Те знаеха, че Големия орел ще изпълни заплахата си.

— Фабиан, назад! — извика канадецът. — Иначе си загубен!

— Фабиан! — промълви на себе си Аречиса. — Значи са се познали, Фабиан и Пепе!

Предупреждението на Големия орел закъсня твърде много. Напрягайки до краен предел всичките си мускули, конят летеше към реката... един ужасен отчаян скок... и той успя да стъпи и с четирите си копита на отвъдния бряг. Но проядената от зъба на времето скала поддаде под него... последва вик на ужас от устата на двамата ловци, както и тържествуващо възклицание от страна на дон Естебан... и кон, и ездач с грозен шум паднаха във водите и изчезнаха в бясно блъскащата се в бреговете река, откъдето изглеждаше невъзможно да излязат живи...

[1] Палмово дърво. ↑

[2] Ракия от цветовете на агаве. ↑

[3] Легендарен народ от великани в Ханаан Б.пр. ↑

4. ОСТРОВЪТ В РИО ХИЛА

От другата страна на Пресидио Тубак се простират онези необятни равнини, които отделят Мексико от Съединените щати и са познати на хората само от мъглявите приключенски разкази на ловците и гамбусиносите^[1].

През тези равнини под най-различни имена се извива Рио Хила заедно със своите притоци. Тя извира от най-отдалечените планини на североизток и пресича чудовищно големи разстояния, където земята е песъчлива, и затова там надлъж и нашир не се вижда нито едно дърво. Еднообразието на онези страдащи от продължителна суша райони се нарушава само понякога от дълбоки пропасти и каньони, изровени от дъждовната вода, но водата в тях не ражда живот, а разрушава и опустошава.

Каменистият терен постоянно изпречва пред пътниците отвесно спускащи се пропасти и пресъхнали речни корита, които затрудняват пътя им, без да предлагат на тях или на конете им каквато и да било храна. Бизонът и еленът рогач избягват тези пустинни местности, където с голямо нежелание никне само оскъдна тревица, която изсъхва още преди напълно да е израснала. Там дори и индианецът се появява едва тогава, когато спре жаркият вятър, който с изгарящия си дъх се носи над тези пустини през по-голямата част от годината. Само близо край самата вода може да се забележи някаква ту оскъдна, ту буйна хаотично сплетена растителност.

Беше около четири часът следобед, времето, когато вятърът, макар и допълнително нажежен от излъчваната от нагорещения пясък топлина, все пак не изглежда вече сякаш излязъл от някоя горяща пещ. Лъчите на спускащото се на запад слънце падаха косо, а тънки бели облаци, в които се гонеха розовите отражения на залязващите лъчи, се носеха бавно по небето.

Високо горе във въздуха се рееше един орел, сякаш без изобщо да движи крилете си. От тази височина остро му зрение спокойно можеше да различи многобройни човешки създания, пръснали се долу

из пустинята — някои от тях скупчени на едно място, други пък на такова голямо разстояние помежду си, че всъщност ги виждаше само той, докато едни за други те си оставаха скрити.

Точно под орела се простираше обширно място с формата на окръжност, естествено, но неравномерно обградено от храсталаци, състоящи се от високи кактуси с остри бодли, както и от вида на трънливия нопал^[2]. Тук-там ниски железни дръвчета смесваха бледата си зеленина с мръсните цветове на кактусите и нопалите.

На едно място над тази ограда от растения с формата на пръстен се издигаше малък плосък хълм. А около тази естествена крепост се простираха варовикови скали, пясъчни пустини, както и редица от ниски възвишения, които сред това пясъчно море приличаха на вкаменили се вълни.

Отряд от около шейсет ездаци бе слязъл от седлата в обградения от кактуси кръг. Хълбоците на конете изпускаха пара като след усилена и бърза езда. Чуваше се глъч от безразборно говорещи един през друг хора, цвилене на коне, звънтене и дрънкане на какви ли не оръжия. Копия с развяващи се знаменца, мускети, карабини, както и двуцевки все още висяха вързани на седлата. Неколцина от ездачите се грижеха за конете си, други пък лежаха наоколо върху пясъка на оскъдната сянка, хвърляна от кактусите, и след изтощителния дневен преход си мислеха преди всичко за почивка, понеже от палещото слънце в онези горещи зони крайниците им се бяха схванали също както става при силния студ на Севера.

На известно разстояние от тях се появиха товарни животни, които също се насочиха към мястото за почивка, а още по-далеч назад можеха да се видят и тежко натоварени коли, теглени от около двайсетина мулета, които, макар и по-бавно, също се приближаваха.

Когато мулетата с колите стигнаха до бивака, настъпи известна бъркотия, но тя трая само броени минути. Скоро колите бяха разтоварени, мулетата разпрегнати, а конете разседлани. После подредиха колите във форма на четириъгълник, като ги приближиха една към друга и здраво ги свързаха с помощта на железни вериги. Върху тях натрупаха товарните и ездитните седла, а празните места между колелата запълниха с кактуси и нопали, така че всичко това образува здрава и кажи-речи непревземаема барикада.

Вързаха животните за колите от вътрешната им страна, а различните кухненски съдове подредиха до струпаните наръчи съчки и клони, докарани с колите за горивен материал. След това набързо направиха нещо като походна ковачница и наковалнята заехтя под ударите на чука, който усърдно се зае да изработва или поправя подкови и метални обръчи на колелата.

Един разкошно облечен ездач, чиито дрехи, разбира се, бяха доста пострадали от слънцето и прахоляка, единствен все още седеше на благороден дорест кон наред бивака, а погледът му много внимателно шареше на всички страни. Той беше дон Естебан де Аречиса, граф Де Медиана.

Неколцина мъже се бяха заловили да опъват една палатка на най-високото място върху хълма, който се издигаше над бивака. Когато тя стана готова, въпросният ездач също слезе от коня и се скри под платнището, което го предпазваше от слънцето и вятъра.

Всички приготовления отнеха едва половин час — толкова опростени бяха те от създадените навици и добрия надзор.

В източна посока от този бивак, но далеч зад редиците от пустинни хълмове, от пясъците се издигаше голяма, гъста, но ниска гора от каучукови и железни дървета. В нейната сянка беше спрял друг конен отряд. Там обаче нямаше нито укрепления, нито коли и товарни животни. Това беше индианска орда, наброяваща около сто и двайсет души. Цветът на кожата им бе кажи-речи бронзов. Едни от тях бяха почти голи, другите пък — облечени с леки кожени дрехи. Лицата им бяха изрисувани с ярка цинобърна боя и жълта охра, а и по странната дивашка украса на конете им лесно можеше да се разбере, че са тръгнали по бойната пътека.

Петима от тези синове на дивата пустош, без съмнение вождовете, седяха сериозни около лагерния огън, поддържан по индиански маниер, така че отдалече да не може да се забележи нито дим, нито пламъци, и си подаваха в кръг дългата лула, която играе голяма роля при всички индиански съвещания. Всеки от вождовете бе въоръжен с кожен щит, чиито ръбове бяха украсени с пера, с едно дълго копие, една ача^[3], както и с нож.

На известно разстояние петима воители държаха техните коне. Това бяха все красиви и буйни животни, които едва можеха да се удържат. Те носеха странно изглеждащи дървени седла, покрити с

обезкосмена, но нещавена кожа. Зад седлата си имаха като украса необработени лисичи кожи.

Докато един от вождовете подаваше лулата на следващия, той безмълвно посочи с пръст на запад към някаква точка на хоризонта.

Окото на някой европеец би съзряло там само някакво мъничко сиво облаче, обаче остро зрение на индианеца успя да различи на онова място тънкия стълб дим, който се издигаше от бивака на белите и високо горе образуваше споменатото сиво облаче.

В същия момент се появи един вестоносец с несъмнено много важна новина, понеже всички воини незабавно се струпяха около него. Той се приближи до вождовете и каза:

— Най-старият от нашите бащи ме изпрати да узная накъде са тръгнали белите мъже, които са дошли в земите на червенокожите воини по някаква все още неизвестна за нас причина. Ей там — при това той посочи към облачето — те са спрели да бивакуват с коли, коне и мулета. Броят им е петорно по-голям от луните, които има една година. А пък ей там, където не гори огън — при тези думи той посочи към реката — на зеления остров са се настанили трима бледолики. Те са високи и яки също като предците на червенокожите мъже, измрели още преди хиляда години.

Най-възрастният вожд спокойно изпусна дима през носа си, подаде лулата на своя съсед и заповяда на вестоносеца да опише тримата мъже по-подробно.

— Там видях един толкова висок и широкоплещест мъж, какъвто досега не съм виждал. Той е с две глави над моя ръст. Погледът му е като на дете, ала телосложението му е на мечка. Дори и десетина воини няма да могат да го повалят.

Сред слушателите се разнесе мърморене, което показваше, че не вярваха много-много на казаното. Вождът махна с ръка и заяви:

— Има само един-единствен бледолик, когото и десет воини не могат да повалят на земята. Неговият куршум улучва стрелкащата се във въздуха лястовица, юмрукът му зашеметява бизона, а гласът му е като гръмотевицата в полунощ. Той живее далеч на север в земите на сиусите, кракът му никога не е стъпвал на територията на апачите, а червенокожите мъже го наричат Големия орел. Нека моят син ни опише втория бледолик!

— Другият бял мъж не е толкова висок и силен, ала все пак е по-висок и по-силен от мъжете на апачите. В очите му гори огън, в краката му се крие бързината на елена, а ръката му е пъргава и бърза почти като змийския език, който никога не може да стои спокоен.

— Откъде идват тези бледолики?

— Чертите на лицата им са като на хората, които живеят на север.

— Нека моят син опише и третия!

— Той има южняшко лице, млад е като лъчите на утринното слънце и е красив като някоя скуоу в новия вигвам на воина. По-висок е от мен, а силата и пъргавината му напомнят пантерата във вековната гора. Аз казах!

Вестоносецът се оттегли.

Последваха мигове на мълчание, в които лулата започна по-бързо да обикаля в кръг. После най-възрастният вожд подкани своите четирима подчинени вождове да изкажат мнението си. Вторият веднага се изправи. Той бе висок мъж с очебийно тъмен цвят на лицето, едно обстоятелство, което му бе спечелило името Черната птица. Тъй както стоеше прав, готов да заговори, той имаше много внушителен вид.

— Шейсет лета са радвали очите ми и шейсет зими са набраздили челото ми с бръчки, но никога не съм виждал между белите от Севера и бледоликите от Юга да цари мир и приятелство. Тримата мъже на острова не са от воините, които са запалили онзи голям огън на запад. Те са враждебно настроени към тях и червенокожите синове на прерията би трябвало да изпратят при тях някой да ги повика да дойдат тук, за да се бият заедно с нас срещу хората при колите. Черната птица, вождът на апачите, каза!

Един подир друг останалите също станаха да говорят, но никой от тях не подкрепи мнението на Черната птица. Предложението му бе отхвърлено и взеха решение да изпратят един по-голям отряд срещу бивака и друг по-малък срещу острова.

Петнайсетина минути по-късно сто апачи безшумно се отправиха към лагера, докато двайсет от най-изпитаните и опитни воини поеха към острова, изгарящи от желание да пролеят кръвта на тримата мъже, на които в момента островът предлагаше привидно сигурно убежище...

На север от двата бивака наред Рио Хила се намираше малко островче, покрито с лек воал от мъгла. Там под сенките на крайбрежните дървета и храсталаци реката течеше от изток на запад. На около един час път под острова тя се разделяше на два ръкава и образуваше голяма делта, заградена от едната си страна с ниска планинска верига. Но тези хълмове и възвишения бяха скрити от гъста мъгла и ничий поглед не би могъл да проникне отвъд тази пелена от изпарения, която постепенно придобиваше толкова по-живи небесносини и виолетови багри, колкото повече слънцето се спускаше към хоризонта.

В тази делта, заемаща площ приблизително колкото две квадратни мили, почти на еднакво разстояние от планинската верига и от разклонението на реката, се простираше Златната долина, както Марко Ареляно бе нарекъл това място.

Само на един пушечен изстрел от острова по брега на реката растяха големи трепетлики и върби. Дърветата се издигаха толкова близо до водата, че корените им стърчаха от земята и се потапяха в реката. Свободните места между тези дървета се запълваха от буйно растящи ниски върби или други преплетени едно в друго растения. Но почти срещу островчето имаше доста просторно място, свободно от всякаква растителност.

Това място бе добре утъпкано от стада бизони или диви коне, които са идвали там на водопой. Така от островчето през откритото място можеше да се хвърли поглед към равнината.

Първоначално островът е бил образуван от изкоренени или прекършени дървета, които със своите корени или клони са се закачили и задържали в речното корито. Други довлечени от водата стволоче са се вкопчили в тях. Някои са имали все още шума, други са били отдавна изсъхнали и понеже техните гъсти клони и корени са се вплели здраво едни в други, се е образувало нещо като груб сал, възникнал навярно още преди доста време. Снопчета суха трева, която вълните са отскубнали от двата бряга и довели дотук, отдавна беше запълнила дупките и празнините в този сал, а прахът, който вятърът вдига от земята и носи на големи разстояния, лека-полека беше покрил тревата с твърда кора, и така на този плаващ остров се бе образувал здрав земен слой, и ето защо по бреговете му бяха избуяли различни водни растения.

Върби се издигаха над буйно разлистени млади фиданки, като заедно с тръстиката и водния шип образуваха по брега на островчето зелен гъст пояс, който по причудлив гротескен начин се бе сплел и сраснал с голите дънери и клони на изсъхналите дървета.

Този пояс обграждаше площ от около трийсет-четирийсет квадратни метра, покрита със сочна мека трева, а някой легнал или клекнал човек, независимо от ръста си, можеше изцяло да се скрие зад завесата, образувана от млади шубраци и върбови клони.

Именно зад тази завеса лежаха трима мъже, двама от които спяха, докато най-възрастният бдеше с готовата си за стрелба пушка, стисната в могъщия му юмрук.

Според описанието на тримата бели на острова, което бе направил индианският съгледвач, те не можеха да са някои други, освен Големия орел, Пепе Сънливеца и Фабиан де Медиана.

Въпреки опасното си падане в реката младият граф не беше загинал в бързеите ѝ. То се бе оказало смъртоносно само за неговия кон и тъй като Фабиан бе отличен плувец, а и двамата приятели мигновено му се притекоха на помощ, той бе успял да се спаси, макар и с върховно напрежение на всичките си сили и цялата си ловкост.

Страхувайки се от куршумите на двамата изстребител на ягуари, дон Естебан де Аречиса незабавно се бе отдалечил от реката, като си мислеше, че за младия следотърсач не е имало никаква възможност за спасение.

Тримата съюзници се видяха принудени да тръгнат по твърде заобиколен път, за да намерят брод и да се прехвърлят на отвъдния бряг. Така те загубиха много време и когато най-сетне стигнаха в Тубак, се оказа, че експедицията беше напуснала вече града преди един ден.

Ловците продадоха кожата на ягуарите и на пумата, снабдиха се с всичко необходимо и след това поеха по следите на дон Естебан.

От беден конеукротител и следотърсач Фабиан изведнъж се беше превърнал в човек, който имаше основателни претенции за придобиване на богатство, слава и почести. Обаче неговият начин на мислене бе твърде разумен, а по характер той бе скромнен и непретенциозен човек, така че не съществуваше опасност тези примамливи изгледи да го заслепят. Беше си поставил две цели за изпълнение: да отмъсти за смъртта на своя осиновител, което му

повеляваше дадената клетва, както и да се представи на граф Де Медиана като негов племенник и да му припомни за смъртта на майка си. Тайно в себе си беше решил да не го убива, макар че още от най-ранната си младост бе надъхан с такива разбирания, които го караха да гледа на кръвното отмъщение и на законната самоотбрана като на нещо уместно и необходимо.

Все още не беше наясно какво да прави с бонансата. Нали трябваше да определи начина си на действие според различни обстоятелства, които в момента все още не бяха настъпили, и той нямаше как да има каквато и да било представа за тях.

Съвсем други мисли обаче таеше Пепе. Той никога не бе мразил някой човек така, както мразеше граф Антонио де Медиана, и ако някога му паднеше в ръцете, бе твърдо решен да не го остави да се измъкне жив. Графът трябваше да му плати за всички онези угризения на съвестта, които непрестанно го бяха преследвали и измъчвали в продължение на толкова години... та чак до този ден и час, когато смъртта на графинята все още му тежеше на душата.

Що се отнася до Големия орел, то той нямаше никакво друго желание, освен според силите си да бъде полезен на своя верен приятел Сънливеца, както и на обичния си храненик. Въпреки привидно грубия си външен вид той бе предан и богобоязлив човек и именно неговата набожност, обладала цялото му същество, го караше да вижда престъпленията на дон Естебан в грозна, осъдителна светлина, които искаха възмездие. Ето защо той, прекарал по-голямата част от живота си в такива условия, в които бе принуден да разчита единствено на себе си, съвсем не се стряскаше от мисълта, че куршумът бе напълно заслужено наказание за негодника.

От Тубак нататък те не следваха дирите на кервана стъпка по стъпка, а винаги язدهа встрани от тях, обаче най-внимателно оглеждаха всеки бивак на експедицията.

Лишенията, трудният път и индианските нападения бяха намалили многобройния отряд с двайсетина души, и то още преди да се доберат до Златната долина. Тримата ловци обаче успешно се бяха изплъзнали на всички опасности до този момент, понеже тяхната смелост, съобразителност, проникателност, опит и дързост далеч надхвърляха възможностите на цялата експедиция. Те знаеха къде беше спрял керванът да бивакува, подозираха и опасната близост на

индианците и ето защо решиха да пренощуват на малкото островче, където щяха да се чувстват в безопасност от всяко изненадващо нападение.

Но те не забелязаха, че тъкмо когато съблякоха дрехите си, за да преплуват разстоянието до островчето, съгледвачът на апачите се бе озовал вече на брега на реката и внимателно наблюдаваше всяко тяхно движение.

Пепе и Фабиан спаха дълго. Някогашният Сънливец се събуди едва след като слънцето бе вече близо до хоризонта.

— А сега поспи и ти! — каза Пепе. — Аз ще бдя.

Големия орел поклати глава.

— Нека и аз остана с теб на пост! Я погледни само колко спокойно спи момчето, тъй спокойно, сякаш се намира в къща на някоя улица край Мансанарес^[4], а не на остров в дивата Рио Хила! Че как да не бдя над моето скъпо дете?

При тези думи Пепе не успя да сдържи усмивката си.

— Ами тогава бди заедно с мен! Виж го само как се усмихва! Санта Лаурета, кой знае какви хубави неща сънува!

Силно загорялото от слънцето лице на Фабиан изразяваше върховно щастие. Устните му се разтвориха и той промълви едно име:

— Росарита!

— Мътните го взели, Пепе, прав си! Значи сънува Росарита. Ами коя е тази Росарита?

— Забрави ли вече? Нали Росарита му е казала, че дон Естебан де Аречиса е граф Де Медиана! Тя е дъщерята на дон Агустин Пена.

— Вярно! Ах, скъпи ми Фабиан, ето как човек узнава, че Големия орел и Пепе не са единствените хора, които обичаш!

— Не крещи така силно! Ще го събудиш, защото гласът ти понякога наистина не отстъпва на тътена на някой водопад!

— Вярно! Но нима човек е виновен за силата на собствените си бели дробове? — извини се канадецът с по-тих глас. — Но я виж там онзи облак прах, който се вдига на брега на реката! Това е стадо диви мустанги, които искат да се напият с вода, преди да тръгнат към далечните си пасища, където ще прекарат нощта. Ето ги, появяват се с цялата си горда красота, която Бог е дал на свободните животни. Очите им искрят, червените им ноздри силно се издуват, гривите им се

развяват на вятъра. Ах, как ми се иска да събудя Фабиан, за да може и той да ги види и да им се възхити!

— Остави го да спи, Голям орел! Струва ми се, че после ще му се наложи толкоз по-дълго да държи очите си отворени, понеже, я виж, сега пък изведнъж се понасят като подгонен от вятъра облак!

— По дяволите! Забелязали са нещо обезпокоително! Но ето че сцената се променя — я виж онзи елен, чиито големи влажни очи и черна муцуна се мяркат ей там между дърветата! Сигурно е надушил нещо. Наостря уши. Аха, и той се приближава, за да пие вода. Доловил е някакъв шум, вдига глава... какво е това?

— Вълци, вълци са, които лаят така, защото, когато вълците гонят дивеча...

Той млькна и като омагьосан втренчи поглед надалеч в равнината. Опрял разклонените си рога на гърба, с отметната назад глава и издут врат, за да може през разширените си ноздри по-лесно да вдишва въздуха, необходим за големите му бели дробове, еленът бягаше с бързината на стрела. Зад него се виждаше глутница изгладнели вълци, няколко бели, но повечето черни.

— Пепе, и все пак дали да не събудя Фабиан?

— Да, събуди го, понеже си заслужава да види това зрелище, а после, струва ми се, ще види и още нещо.

Големия орел нежно разтърси младежа и насочи вниманието му към елена.

Животното имаше значителна преднина пред глутницата, обаче по пясъчните дюни, очертаващи се на хоризонта, остроото зрение на ловците успя да забележи застаналите на пост други вълци, които внимателно наблюдаваха усилията на своите другари да подгонят елена право към тях.

Изглежда, благородното животно не ги беше видяло или пък не придаваше особено значение на присъствието им, тъй като все още продължаваше да бяга право натам. Но все пак, когато вече почти стигна до тях, то се спря за един-два мига. Видя се заобиколено от врагове, които все повече стесняваха своя кръг.

Изведнъж еленът се обърна и се втурна към преследващите го вълци, опитвайки се да си пробие път през тази част от глутницата. Обаче не му се удаде с един скок да премине над множеството вдигнати към него виещи муцуни и падна точно сред преследвачите

си. Няколко от тях бяха повалени под него, рогата му улучиха други два-три вълка и червата им увиснаха навън. После клетото животно побягна, влачейки друг вълк, забил зъби в крака му.

Хълбоците му бяха разкъравени, а езикът му увиснал. То се понесе към реката, право към зрителите на този странен лов.

Стигнал до брега, с последно усилие еленът се отърси от своя неприятел и скочи във водата.

— Колко хубаво! Чудесно! — възкликна Фабиан. — Благородното животно се спаси!

Вълците се канеха да скочат в реката подир преследвания дивеч, но внезапно, сякаш обзети от панически страх, се обърнаха и побягнаха обратно.

— Какво е пък това? — извика Фабиан. — Защо бягат?

— Наведи се, наведи се, сине! — отвърна Големия орел. — Скрый се зад храстите!

Тримата мъже мигновено залегнаха на земята, защото в същия момент на обширната арена, която в онези ничии пустинни територии е достъпна за всички, се появиха други далеч по-страшни ловци.

Около дузина от дивите мустанги, които канадецът и Пепе преди малко бяха забелязали, галопираха като луди през равнината. Индианци, възседнали неоседлани коне, за да са по-леки и по-пъргави, препускаха подир подплашените животни. Ездачите седяха толкова свити върху конете си, че коленете почти допираха долната им челюст, с което даваха на животните си възможност да се движат съвсем свободно.

Отначало можеха да се видят само трима индианци, но постепенно на хоризонта изникнаха двайсетина. Едни от тях бяха въоръжени с копия, други пък размахваха във въздуха своите ласа, изплетени от кожени ремъци. Всички надаваха онези крясъци, с които изразяват както радостта си, така и своя гняв.

Пепе хвърли на канадеца въпросителен поглед, а той му отговори с недвусмислено кимване.

— Как мислиш, Голям орел, дали това е истински лов, или е само хитър номер?

— Хмм! Ще трябва да изчакаме, Пепе. Съвсем не ми е ясно откъде червенокожите биха могли да знаят, че се намираме тук.

Бясно препускащите ездаци продължаваха да преследват бягащите пред тях коне. Безбройните препятствия, с които са осеяни тези привидно равнинни местности, клисурите, хълмовете, кактусите с техните остри бодли, не бяха в състояние да ги спрат. Без да заобикалят тези препятствия, или заради тях да позабавят вихрената си езда, те преодоляваха всичко по пътя си с такава безумна дързост, на която нищо не можеше да противостои.

Самият той безстрашен ездач, Тибурсио наблюдаваше майсторската езда на тези неустрашими ловци с истински възторг. Ала всички предпазни мерки, които тримата приятели бяха принудени да вземат, за да не бъдат забелязани от индианците, ги лишаваха от една значителна част от великолепното и същевременно страшно зрелище на този индиански лов.

Саваната, която само допреди малко бе тъй пуста, изведнъж се превърна в арена, на която се възцари голямо оживление и шумна суматоха. Притиснатият от толкова страни елен се видя принуден отново да потърси спасение на брега. Той побягна встрани, обаче там пак бе посрещнат от вълците, които, възбудени от гонитбата, с вой хукнаха по петите му. Дивите коне препускаха пред индианците, чиито крясъци и резове с нищо не отстъпваха на воя на хищниците. Мустангите описваха големи кръгове, за да избягнат копията и ласата.

Но ето че събитията на така описаната арена взеха съвсем друг обрат.

Между две вълнообразни възвишения, без да забелязва индианците, се появи конник, в когото въпреки голямото разстояние тримата ловци веднага разпознаха някакъв бял.

— Санта Лаурета, бледолик! — възкликна Пепе. — Сигурно е разузнавачът на Аречиса, който иска малко да се поогледа в тази местност. Вятърът духа откъм гърба му и все още не е могъл да чуе приближаването на червенокожите. Но ето, ето, те вече го видяха! Внимавайте, Фабиан, той е загубен!

Беше така, както казваше Пепе. Яздейки бавно, човекът се приближаваше през падината между хълмовете, докато индианците описваха вече зад гърба му дъга, за да го обградят. Конете и вълците бяха изчезнали в скритата от мъгла далечина. Бяха останали само двайсетте индианци, разпръснали се в огромен полукръг, в чийто център се намиреше белият ездач.

Ето че в този момент той ги забеляза. Ясно можеше да се види как трепна от уплаха и как после огледа хоризонта, за да потърси някакъв път за спасение. Разбра, че неприятелят е навсякъде, с изключение на речния бряг, и препусна в галоп право натам. Ала конят му или нищо не струваше, или пък бе много изтощен, защото напредваше твърде бавно, докато полукръгът зад гърба му бързо се свиваше. На около трийсетина крачки от брега най-бързият от индианците го догони, ласото му се стегна около гърдите и ръцете на белия ездач и рязко го събори от коня.

Индианецът имаше по-тъмен цвят на кожата от останалите, а перата в косата му показваха, че е вожд. Беше Черната птица.

Тримата ловци все още лежаха скрити зад крайбрежния храсталак на островчето.

— Голям орел, какво ще правим? — попита Пепе.

Канадецът обърна глава към Фабиан.

— Фабиан, сине мой, ще ми отговориш ли самата истина?

— Само ме питай, татко!

— Никога досега през целия си живот не си изпадал в толкова голяма опасност, както в момента. Онзи човек е бял. Отпишем ли го, може би ще спасим себе си, защото едва ли можем да допуснем, че присъствието ни тук е известно на индианците. Ако поискаме да го защитим, сами ще се издадем. И аз, и Пепе ще постъпим така, както ти смяташ, че ще е най-добре. Решавай по-бързо!

— Ще го спасим!

— Добре! Вземете пушките си, но не стреляйте, преди да ви кажа!

Двайсетте индианци настигнаха белия и го освободиха от ласото, без да слизат от седлата. После вождът направи знак и петима от хората му скочиха на земята, за да задържат пленника. Черната птица извади ножа си, а в това време неговият кон остана неподвижен като статуя.

— По дяволите! — възбудено прошепна Големия орел. — Канят се жив да го скалпират, както се опитаха да направят и с мен огелаласите преди години, когато ти съвсем навреме ми се притече на помощ. Пепе, я пусни на вожда един куршум, но да мине на два-три сантиметра от ухото му!

— А защо не в главата му?

— Той също е човек и не бива...

Изстрелът се разнесе точно в мига, когато скалпът предстоеше да бъде одран. Куршумът изсвири на два-три сантиметра от главата на Черната птица, но вождът не прояви никакви признаци на уплаха или на изненада. Той смуши коня си да се приближи до самата вода и отправи към острова остър изпитателен поглед.

— Санта Лаурета, сигурно този тип много добре знае, че сме тук! — възкликна Пепе, докато отново зареждаше пушката си.

— И не само това — добави Големия орел. — Той знае също, че не сме някои безчестни негодници, защото иначе не би се изложил тъй непредпазливо на куршумите ни. Сигурно някой съгледвач ни е открил!

В този момент индианецът сложи длани около устата си подобно на фуния и подвикна към острова:

— Нека белите мъже се изправят на крака, за да може великият вожд на апачите Черната птица да разговаря с тях!

Големия орел се изпъчи в целия си ръст и по устните му заигра самодоволна усмивка, когато видя как индианецът, смаян от исполинското му телосложение, накара коня си да отстъпи две-три крачки назад.

— Какво има да ми казва червенокожият мъж? — проехтя дълбокият басов глас на белия.

— А дали белият човек е вожд, тъй че да мога да разговарям с него, или ще трябва някой от моите воини да стори това?

— Белият е вожд в гората и повелител в саваната. Той няма да разговаря с някой обикновен воин, но няма да има нищо против да чуе гласа на вожда на апачите!

Големия орел познаваше индианците и имаше намерение още от самото начало да ги накара да го уважават.

— Защо моят брат стреля по моите червенокожи синове?

— Защо моят брат пречи на моя бял син да отиде където си иска?

— Този бледалик не е нито брат, нито син на великия вожд от гората. Владетелят на саваната идва от север, а бледаликият е дошъл от юг. Прав ли е вождът на апачите Черната птица?

— Той е прав, обаче забравя, че всички бледалики са братя. Нека освободи пленника, за да не заговори отново гласът на моята пушка!

— Апачът не се бои от този глас, но войните от Юга бягат от него. Нека моят велик бял брат дойде с мен в нашия лагер и заедно с нас се бие срещу онези бледолики. Ние ще изпушим с него калюмета и ще бъдем негови верни приятели.

— Искат ли моят червенокож брат да чуе името ми?

— Нека господарят на саваната го каже!

— Докъдето се простират прериите и планините червенокожите мъже ме наричат Големия орел. Чувал ли е вече моят брат това име?

— Чувал го е — отвърна индианецът, който не може да скрие обзелото го страхопочитание.

— Тогава моят червенокож брат сигурно знае, че Големия орел е справедлив и дружелюбен човек. Той няма да причини никаква злина на червенокожите войни, но няма и да се съюзи с тях срещу белите си братя!

— Тогава този бледолик ще трябва да ни даде скалпа си!

— Но след това много деца на апачите ще загубят живота си!

— Децата на апачите са като пясъка в саваната, а Големия орел има при себе си само двама други мъже. Той или ще изпуши с нас калюмета, или ще се пресели при своите деди!

— Значи вождът на апачите не желае да освободи своя пленник, така ли?

— Не.

— Тогава ще умре всеки, който посегне на бледоликия!

— Нека Големия орел гледа какво ще направим!

Той даде знак и после смуши коня си да отстъпи назад така, че да излезе от обсега на куршумите. Над главата на пленника проблесна нож в ръката на един от индианците. Но канадецът беше вдигнал вече пушката си в положение за стрелба и червенокожият рухна на земята с пробит череп. Десетина ножа се размахаха във въздуха едновременно. Пушките на Пепе и Фабиан избълваха пламъчета и още двама индианци се строполиха мъртви.

Междувременно Големия орел отново зареди.

— Бягай! — със силен заповеднически глас извика на белия, който макар и да не беше вързан, продължаваше да стои на мястото си разтреперан от смъртен страх. Същевременно ловецът застреля право в окото четвърти индианец, така че пред пленника се откри път за бягство към водата, където щеше да се намира под прикритието на

тримата стрелци и по-безопасно можеше да се добере до острова. Ала в объркването си той хукна встрани, където се намираше конят му, и с тази ужасна грешка скоро се озова извън обсега на куршумите на тримата ловци. Само след броени секунди пленникът се намери на земята удушен с ласо и скалпиран.

Индианците нададоха разкъсващ нервите рев.

— Санта Лаурета, ама че глупав излезе този човек! Е, съвсем напразно се изложихме на опасност.

— Не, Пепе. Те и без това щяха да ни посетят. Но я ги виж какво правят!

Шестима от апачите останаха, а другите препуснаха в галоп.

— Ще си вземат пушката, които са зарязали нейде, преди да започнат лова на диви коне.

— Струва ми се, че ще ни се наложи да издържим на истинска обсада — обади се Фабиан.

— Сигурно, момчето ми, освен ако не решим да преплуваме до отсрещния бряг и така да избегнем схватката с тях.

Пепе смаяно го погледна и каза:

— Голям орел, индианците бяха двайсет, а сега са само шестнайсет. Кога червенокожите негодници са виждали гърба ти?

— Ти какво ще кажеш, Фабиан?

— Оставаме!

Канадецът притисна храбрия следотърсач до гърдите си.

— Само така, синко! Искях да разбера дали можем да разчитаме на теб, защото този вид бягство хич не ми е в характера, а и освен това ще накара цялата орда да се втурне по петите ни. Сега обаче ще има кратко примирие. Ще трябва да си изградим укрепление, което да е по-надеждна преграда срещу куршуми или стрели, отколкото е клатещата се тръстика или шумата. Индианците сигурно ще прехвърлят реката, за да ни нападнат от две страни. Хайде, на работа!

Онази страна на острова, която бе обърната към срещуположния бряг, беше достатъчно добре защитена от огромни коренища, стърчащи като палисадите на някое укрепление, обаче страната, срещу която апачите вероятно щяха да подновят нападението си, бе прикрита единствено от наистина гъста, но и твърде слаба и неустойчива преграда от тръстика и млади върби.

Благодарение на изключителната си физическа сила и подпомаган от двамата си приятели канадецът успя да изтръгне от двата носа на островчето, намиращи се точно в посоката на речното течение, няколко големи изсъхнали клона, както и довлечени от реката дънери. За броени минути силните и ловки ловци успяха да укрепят най-слабата и най-застрашена страна на островчето с такава преграда, която бе в състояние да спести на защитниците му не само тежки, но дори и по-леки наранявания.

— Виждаш ли, Фабиан — довольно каза Големия орел, — сега ти си защитен зад тези стволове и дънери тъй добре, както и в някое укрепление, изградено от камък. Ще бъдеш изложен единствено на онези куршуми, които могат да изстрелят срещу нас от растящите по брега дървета. Но ние все ще съумеем да направим така, че червенокожите дяволи изобщо да не успеят да се доберат до високите върхове на дърветата.

Канадецът никак не бе загрижен за себе си, а само за своя Фабиан. Сега той радостно потриваше ръце, защото му се беше удало да издигне достатъчно надеждна преграда между него и смъртта. Естествено че посочи на младежа да застане на пост на най-добре защитеното място.

Ето че десетте индианци се върнаха. Едни от тях бяха въоръжени с пушки, други пък със стрели. Тогава и шестимата, които охраняваха острова, се метнаха на конете и също отидоха да вземат оръжията си.

— Внимавайте, танцът скоро ще започне! — обади се Пепе.

— Само не се откривайте! Не се изправяйте при зареждането, а го правете легнали по гръб! Фабиан, не го забравяй!

Индианците бяха изчезнали от откритото място. Сега трябваше добре да си отворят очите. Нито повърхността на реката, нито върхарите на стоящите по брега трепетлики, нито самият бряг с тръстиката, нищо не биваше да убягва от изпитателния поглед на ловците, защото нощта с всичките нейни опасности вече наближаваше.

Лека-полека се стъмни и растящите по брега храсти и дървета започнаха да придобиват онези фантастични форми и очертания, които несигурната светлина на сумрака така добре умее да сътворява. Зеленото на дърветата премина в студени тъмни тонове, но тримата ловци притежаваха острото зрение на индианците, а и при проявената

от тях през деня бдителност навярно никой и нищо не бе в състояние да заблуди техните изострени и добре тренирани сетива.

— Пепе — тихо попита Големия орел, — не ти ли се струва, като че ей там онзи храсталак — при тези думи той посочи през тръстиката към няколко ниски върби — е променил формата си, а е станал и някак си по-голям?

— Да — отвърна някогашният микелет — предишните му очертания бяха по-други. Но я ми кажи, не забелязваш ли, че ей там третото дърво, пресметнато отдолу нагоре, твърде много е навело клоните си?

— А виждате ли ей там между онази върба и трепетликата един храст, който допреди десетина минути не беше на това място?

— Наистина! Те укрепяват позициите си с отсечени клони. Действително може да те хване яд, като видиш, как искат да измамят хора, от които биха могли да научат още какви ли не други хитрости и номера — разгневи се канадецът. — Зад всяко от тези три споменати места се е сврял по един индианец. Да им изпратим нашите куршуми! Всеки да се заеме с набелязаната от него цел!

Разнесоха се три изстрела. Отговориха им три предсмъртни вика, последвани от многогласен яростен рев. Изкуственият храст изчезна, а и на другите две места контурите на дърветата приеха предишните си форми.

Тримата ловци бързо се обърнаха по гръб, за да заредят отново оръжията си. Като отговор на техните майсторски изстрели над главите им започнаха да се забиват куршуми и стрели, от които обаче наоколо се посипаха само по-тънки клони и листа.

— Ако не се лъжа, от тях останаха само още тринайсет, и то при условие че шестимата вече са се върнали, без да ги забележим. Внимание, деца! Виждам да се движат клоните ей на онази трепетлика. Сигурно вината не е във вятъра. Без съмнение някой от тези обесници се катери по нея или пък вече се е покатерил горе.

Проблесна пламъче на споменатото дърво и забилият се в един от дънерите куршум доказва, че предположението на Големия орел бе съвсем правилно.

— Санта Лаурета, колко далеч от целта стреля този тип! — обади се Пепе, докато провираще цевта на пушката си между тръстиката. — Никакъв не се вижда, но стреля ли пак, тогава е загубен!

Изминаха няколко минути, докато индианецът отново зареди, а след това, когато отсреща проблесна дулото на неговата пушка, изгърмя и мечкоубиецът на Сънливеца. Само за част от секундата врагът бе издал къде се намира, обаче този миг се оказа достатъчен за Пепе. Тялото на индианеца започна да пада от клон на клон като плод, обрулен от едра градушка.

Последва яростен рев, който бе толкова ужасен, че човек трябваше да има мускули и нерви от стомана, за да не потрепери от страх при тези звуци, заплашващи да спукат тъпанчетата на ушите му.

— Санта Лаурета, смили се над мен! Човек може да си помисли, че дузина тигри реват в мрака!

В този момент Фабиан внезапно се обърна с лице срещу течението на реката и подпря цевта на пушката си в чатала на един изсъхнал клон.

— Гледайте, сега ще му покажа как се плува!

Малко по-нагоре от острова, и то съвсем близо до брега, имаше един камък, който стърчеше две-три педи над водата. Фабиан беше забелязал, че със светкавична бързина един индианец се бе спуснал от брега и се беше скрил зад него. От това място някой добър стрелец можеше да им причини големи неприятности, понеже горният нос на островчето бе най-зле укрепен.

Фабиан лежеше безмълвно, без да помръдва. Изчака, докато му се предложи и най-малката цел. Тогава пръстът му леко докосна спусъка и това незначително движение струва живота на индианеца. Улучи го точно в челото. Течението подхвана тялото му и го понесе покрай острова.

И този път последваха неописуеми крясъци и вой. Несъмнено индианците бяха изпаднали в безумна ярост. Бяха понесли вече значителни загуби, без да отбележат ни най-малкия успех.

— Да не би тези негодници да си мислят, че ще ни заблудят с хоровия си рев? — разгневи са канадецът. — Те постъпват също като чакалите през нощта. Тези животни вият и си отговарят сами едно на друго, и изглежда, сякаш са сто, а всъщност са не повече от три-четири. Червенокожите подлеци крещат така, като че са няколко десетки, а наброяват само още единайсет души. Ах, де да можеше да ги накараме да дойдат насам, тогава и един няма да остане жив, та да занесе вестта за поражението им в тяхното село!

За минута-две той се замисли. После извика:

— Чакай, сетих се!

— Какво? — попита Пепе.

— Не можем ли да ги накараме да повярват, че са ни улучили, за да дойдат тук да ни вземат скалповете?

— Наистина!

— Но това е дяволски опасна работа!

— Не чак толкова, колкото си мислиш, Голям орел. Тези червенокожи обесници сигурно ще поискат да проверят дали действително сме мъртви, ала те стрелят далеч по-зле от мен и то навремето, когато обърквах опашката на мечка с някое нейно ребро.

— Е, добре, деца, тогава нека опитаме първо с моята кожена шапка! Една дупка повече с нищо няма да ѝ навреди! Само не крещете, когато я видите да пада, а издайте някой лек болезнен стон!

Той закачи шапката си на един клон и внимателно я показва над прикритието. Индианците я забелязаха. Един точен куршум счупи клона, а след сподавения вик, нададен от Пепе, откъм брега проехтяха направо сатанински крясъци.

— Ама те наистина си помислиха, че са изпратили Големия орел при неговите прадеди. Почакайте малко и ще видите как Орела ще ви изяде до едно, врабчета такива!

— Ей там някой се катери по трепетликата! — съобщи Фабиан.

— Само така! Та нали точно това искам! — отвърна канадецът. — Ако се притиснем до самата защитна преграда, няма да може да ни види. Трябва да си дадем вид, сякаш някой от нас търси нещо в средата на острова. Вече е толкова тъмно, че от онова дърво ще е възможно да се различи само някакъв силует, но не и нещо повече. Пепе, я ми дай елечето и шапката си!

Той измъкна от барикадата клон с чатал накрая, наметна върху него елечето, сложи отгоре и шапката, а после внимателно започна да избутва тази фантастична фигура към средата на островчето. Веднага в клоните на трепетликата проблесна пламъче. Наистина куршумът се заби малко встрани, но въпреки това белият ловец пусна чучелото да падне.

От трепетликата проехтя победоносен вик.

— Добре, добре, мой червенокожи братко! Двама от нас се преселиха вече във Вечните ловни полета. Хайде, вижте сметката и на

третия! Ако онзи тип беше по-добър стрелец и ако сумракът не беше вече толкова гъст, човек изобщо не би могъл да поеме подобен риск, но така... е, Фабиан, я ми дай за малко шапката си!

Ловецът получи каквото искаше. Ако другите двама имаха някаква представа за намеренията му, те сигурно щяха да се опитат да му попречат да ги изпълни. Обаче без да каже нещо, той само се усмихна на някаква своя мисъл, сложи си шапката, която се оказа, че му е твърде малка, но това не си личеше поради широката ѝ периферия. След като сметна, че индианецът на трепетликата пак е заредил оръжието си, белият ловец се понадигна толкова, колкото главата му да се подаде малко над защитната преграда.

Пепе изплашено извика, но викът му бе заглушен от два изстрела — един откъм трепетликата и друг откъм брега. После микелетът с все сила го дръпна обратно на предишното му място.

— Санта Лаурета, какво те прихваща?

— Какво ме прихваща ли? Ами вече нищо, защото сега и тримата сме очистени. Чуваш ли как онези сатани реват и ликуват? Наистина, този път се целиха малко по-добре, отколкото предполагах. Единият от куршумите ми проби ръкава, а другият... ами да, действително в периферията на шапката има дупка!

Фабиан беше пребледнял от страх, но с нито една дума не упрекна дръзкия ловец. А Големия орел тръсна глава и каза:

— А сега внимавайте! Ще последва истинска градушка от стрели и куршуми. Познавам тези хора, които ще вземат похвалното решение да пострелят още малко по трупове, та да ги направят още по-мъртви.

Предположението му излезе вярно, понеже само след броени секунди по островчето бе открит безразборен огън, който продължи почти цяла минута. Стрелите свистяха над главите им. Куршумите откъртваха парчета кора и трески от стволовете, отсичаха цели клони, обаче нито един от тримата мъже не бе улучен.

— Видяхте ли? После ще настъпи пълна тишина, докато над короните на дърветата изгрее луната. Това ще стане след около четирийсет и пет минути, а дотогава можем да им приготвим онова, от което имат нужда.

Над реката се бе спуснал такъв мрак, че от брега не бе възможно да се различи каквото и да било на острова, докато рано изгрялата на

небето луна, издигаща се вече иззад върхарите, все по-силно осветяваше дърветата и храстите на брега и по този начин позволяваше на ловците да наблюдават всичко, което ставаше там.

Те нарязаха суха тръстика от самия край на островчето, усукаха я така, че да се получи форма, наподобяваща глава и тяло на човек, и с помощта на дрехите си изработиха три чучела, които положили в тревата в пози на мъртъвци.

Луната се издигаше все по-нагоре и след споменатото от ловеца време започна да хвърля бледата си светлина и върху островчето. От крайбрежните дървета индианците сигурно щяха да вземат чучелата за човешки тела. В това време ловците лежаха притаени зад укреплението и търпеливо изчакаха развоя на събитията.

— Не се ли катери един от тях ей там на онази върба? — попита Пепе.

— Да — отговори Фабиан. — Ако няхаме други намерения, можехме чудесно да го вземем на мушка.

— Оставете ги спокойно да се катерят по дърветата. Скоро сами ще слязат.

Исклучително предпазливо индианецът се изкачваше нагоре от клон на клон, докато най-сетне достигна необходимата височина, откъдето можеше да огледа и да обстрелва вътрешността на плаващия остров. Там той клекна на един дебел клон и предпазливо протегна врат, за да погледне между листата. Навярно гледката на проснатите на земята „мъртъвци“ не го изненада. Но същевременно той все пак, изглежда, се усъмни да не би това да е някоя хитрост, защото се изправи в цял ръст и вдигна пушката си в положение за стрелба с такава дързост, която в никакъв случай не можеше да е поощрена от примера с убийтия на същото дърво индианец. После свали оръжието си, но след малко пак се прицели към острова. Едва когато неколкратно повтори това движение, той напълно се убеди, че на островчето има само трупове. Изглежда, предположи, че иначе съвсем сигурно по него щяха да стрелят дори и да беше останал жив само един-единствен човек. Тогава нададе силен тържествуващ вик.

— Аха, рибата клъвна! — изсмя се тихо Големия орел. — Това е Черната птица, който след малко сигурно ще направи посещение на белите си братя.

— Слиза от дървото — отбеляза Фабиан.

Междувременно индианците, изглежда, все пак таяха още някакви подозрения, защото последва продължителна тишина, без да проявят каквито и да било признаци на живот.

— Сигурно много им се иска да вземат скалповете ни, обаче все още не се осмеляват — обади се Пепе, като потисна прозявка на скука. — Санта Лаурета, струва ми се дори, че ще започна пак да спя както на времето в Еланчове, където по толкова мизерен начин изгубих чудесната си служба!

— Търпение! — успокои го канадецът. — Ще дойдат! Кой знае какво ги е накарало да се колебаят!

Скоро се оказа, че е прав. Едва бе изрекъл тези думи шепнешком, когато на брега се показа един индианец, последван и от втори. Не след дълго ловците можаха да преброят десет човешки силуета, които бавно нагазиха в реката.

— Ако ги познавам добре, те ще прекосят водата един подир друг — прошепна Големия орел. — Фабиан, ти ще се прицелиш във втория! Ти, Пепе, ще стреляш по някой в средата на колоната, а аз ще дам полагаемото му се на предпоследния. Така ще разредим редицата им и те няма да могат всички едновременно да се нахвърлят върху нас, а ние по-лесно ще се справим с тях. Ще се стигне до схватка гърди срещу гърди, Фабиан, сине мой. Забранявам ти да участваш в нея! Необходимо е само пак да заредиш пушките ни, докато аз и Пепе ги посрещаме с ножовете си!

Начело вървеше воин с висок ръст. Беше Черната птица. Другите го следваха толкова предпазливо, че движенията им във водата не причиняваха ни най-малък шум.

Ето че в този момент вождът стигна до дълбокото, където дъното изчезваше под краката му и бе принуден да плува. Сигурно само с три замаха на ръцете той щеше да се добере до островчето.

— Огън! — проехтя гласът на канадеца.

Ловците се изправиха. Трите изстрела се сляха в един и трима индианци потънаха във водата.

Пепе и канадецът бързо захвърлиха пушките зад гърба си и като заеха по-устойчив стоеж с нож в ръката, се приготвиха за ръкопашен бой. Обаче още при трясъка на изстрелите Черната птица се гмурна в реката, а неговите хора с бясна бързина се втурнаха обратно към брега.

— Апачите наброяват все още осем храбри воини — гръмогласно викна подир тях канадецът. — Ще дръзнат ли да дойдат да вземат скалпа на Големия орел?

— Апачите са страхливи чакали — подигра им се Пепе. — Седмина от тях бягат от трима бели мъже. Кой от тях ще пожелае да вземе скалпа на Изгарящата мълния?

Не последва отговор.

В този момент на известно разстояние Пепе забеляза тъмно, съвсем неподвижно човешко тяло, което бе обърнато по гръб и водата бавно го носеше право към брега.

— Дон Фабиан, за Бога, пушката ми! Това е Черната птица, който се преструва на умрял и се е оставил на течението да го влачи!

Той изтръгна карабината от ръцете на младежа и се прицели. Същевременно извика с мощен глас:

— Сега червенокожият вожд ще плати за скалпа на нашия бял брат. Изгарящата мълния няма да убие страхливия апач, а ще отнеме силата на десницата му, която посмя да вдигне срещу Господарите на саваната!

Вождът незабавно пак се гмурна, но едва бе подал отново глава на повърхността, за да си поеме въздух, когато тежкия куршум на мечкоубиеца строши костта на дясното му рамо.

Големия орел също грабна пушката си. Той видя, че един от избягалите индианци пак се приближава към водата, промъквайки се между храсталаците, за да посрещне ранения вожд, и натисна спусъка. Червенокожият заплати непредпазливостта си със своя живот.

Планът на канадеца не успя напълно, защото апачите избягаха, вместо да стъпят на острова, но от десет четирима трябваше да се простят с живота си, а вождът им беше белязан завинаги. От двайсетте нападатели тринайсет бяха застреляни, без от главите на обсадените да падне и косъм. Такъв успех можеха да постигнат само толкова прочути мъже като Изгарящата мълния и Големия орел, които с все още димящите пушки в ръка стояха изправени в заплашителна поза, подобно на богове на отмъщението, от чиято мъст никой смъртен не може да се изплъзне.

— Пепе, ами сега? — попита канадецът.

— Първо отново да заредим, а после към брега!

— Бяха останали единайсет живи, а десетина нагазиха във водата — подметна Фабиан. — Къде ли е липсващият индианец?

— Правилно, дете мое! Дали е бил на пост на брега, или пък... аа, чувате ли конския тропот? Станало е така, както току-що исках да ви кажа — изпратили са го да извика помощ. Пепе, от отиването ни на брега нищо няма да излезе. Елате, нека похапнем! Това е най-доброто, което можем да направим в момента.

Те седнаха на земята и докато внимателно наблюдаваха околността, изядоха каквото имаше на скромната им трапеза — сушеното на слънце месо с едро мляно царевично брашно.

Наоколо цареше безмълвна тишина, но тримата мъже знаеха, че това е затишие пред буря. Луната се издигаше все по-високо. Времето минаваше. Ето че тя започна отново да се спуска на небосвода, а все още тишината не се нарушаваше от никакъв шум, все още нямаше никакви признаци, по които да се разбере, че наблизо се намираха враждебно настроени човешки същества.

По едно време водата под плаващия остров започна неспокойно да се плиска. Пепе наостри слух и попита:

— Какво е това? Подобно раздвижване не може да е от течението или от водовъртежите в реката. Нито пък в този среднощен час ще дойдат коне или бизони на водопой.

Той се изправи на крака и се наведе, за да огледа повърхността на реката както нагоре, така и надолу по течението. Ала както над острова, тъй и под него се стелеше гъста непрогледна мъгла от онези, които през хладните американски нощи, последвали палещата жега през деня, се образуват от изпаренията на земята, както и от нагрятата от слънцето вода на реката.

— Не виждам нищо друго, освен мъгла — ядосано каза той.

— Раздвижването на водата е лесно обяснимо — обади се Големия орел. — Конският тропот, който чухме, идва от доведените на помощ индианци. Те сигурно са се разделили на две групи и едната от тях са изпратили да прекоси реката малко по-нагоре. Оттам идват и образувалите се в реката вълни.

В този миг и тримата изведнъж се стреснаха.

Едновременно откъм двата бряга най-неочаквано се разнесе такъв мощен, пронизителен и продължителен рев, че ехото от двете страни на реката още дълго го повтаряше.

— Санта Лаурета, ама че концерт! Толкоз хубав и пълнозвучен не можеш да чуеш даже и на Пуерта дел Сол^[5] в Мадрид. Приятели, сега вече можем да поразхлабим скалповете си и да разучим предсмъртната песен, която скоро ще ни се наложи да изпеем!

— Фабиан, какво ще кажеш ти, сине мой? — попита го канадецът с необичайно разнежен глас.

— Че Бог винаги е близо до своите чада, тате!

— Само така, момчето ми! Наистина сме обградени и от двете страни, но след като луната залезе напълно, все ще намерим някакъв начин да се измъкнем от този миши капан.

В същия миг нейде отдалече се разнесоха изстрели в тихата нощ. Ясно можеха да се отличат различните калибри на пушките. Стрелбата не спираше. Сигурно там се водеше ожесточено сражение.

— Мисля, че апачите нападат бивака на Аречиса! — прошепна Големия орел.

— Много ми се иска положението му да не е по-добро от нашето! — ядно каза Пепе. — Едва ли може да се предположи, че той ще се защитава тъй храбро като нас!

В този миг откъм брега изненадващо се разнесе глас:

— Нека белите мъже отворят ушите си!

— Черната птица е! — подхвърли Пепе. Вождът трябва да има голяма сила и издръжливост, за да потиска дотам болките от раната си, че да може да разговаря с нас!

Действително беше Черната птица. Бяха го превързали, а двама воини го подкрепяха.

— Защо бледаликите трябва да държат ушите си отворени? — попита в отговор Пепе.

— Мъжете от Севера са храбри и ще им е нужна цялата им смелост. В този момент храбрите синове на апачите нападат белите от Юга. Защо и мъжете от Севера не се изправят срещу тях?

— Защото един Орел не се бие рамо до рамо с някаква си Черна птица, защото лъвът не ловува заедно с чакали, тъй като чакалите могат само да вият и да джафкат, а лъвът разкъсва и изяжда.

— Вождът на апачите не желае повече да разговаря с Изгарящата мълния, а с Големия орел от Снежните планини, със своя бял брат, който има силата на мечка и гласа на гръмотевицата.

— Какво иска Черната птица от Орела? — попита канадецът.

— Черната птица иска да чуе как Орела го моли за живота си, понеже вече настъпи часът, когато той ще рухне от висините на земята.

— И кой ще го свали на земята?

— Ръката на апача.

— Ръката на апача не стига чак над облаците. Тя е като ръката на дете, което се крие и от мишките, или като на старица, която се бои и от една жаба.

— Тя ще смаже вожда от саваната и гората! Вождът на апачите иска да говори и с Пантерата на Юга!

— Фабиан, теб има предвид! — обясни Големия орел. — Виждаш ли, вече си имаш име!

— Какво иска апачът от Пантерата, която ще го разкъса? — извика Фабиан.

— Пантерата е млад и красив мъж. В сърцето му са се вселили храброст и сила, но смъртта го е сграбчила в лапите си и Пантерата може да се изплъзне от нея само ако се вслуша в гласа, който сега ѝ говори.

— Пантерата не съзира смъртта до себе си, тя е при червенокожите котки, които дебнат край реката и от страх пицят и треперят. Какво иска да ѝ каже гласът?

— Нека младата Пантера дойде при червенокожите си братя! Нека си потърси една скуоу сред дъщерите на апачите и после ще стане вожд и велик воин, чийто глас ще кънти из всички вигвами.

— Санта Лаурета, дон Фабиан, този тип иска да ти намери жена — изсмя се Пепе. — Боядисай се със сажди и охра и приеми предложението, защото не всеки ден подобен шанс се открива пред един граф Де Медиана!

Въпреки неприятното и опасно положение, в което се намираха, Фабиан не можа да се сдържи и весело се разсмя.

— Оставете ме да го попитам още нещо — помоли ги той, а после отново извика към брега: — Ами ако Пантерата на Юга обещае да си потърси червенокожа жена, тогава какво ще прави вождът на апачите с Големия орел и Изгарящата мълния?

— Те ще умрат. Черната птица ще им изтръгне вътрешностите, за да види страха, който се е загнездил в тях. Но ако Пантерата не пожелае да дойде при нас, вождът ще го удуши само с два пръста, от

кожата му ще направи седло за бойния си кон, а скалпа му ще подхвърли на полските мишки, за да живеят в него.

— Нека тогава Черната птица дойде тук и да не забрави да вземе двата си пръста. Но той сигурно се бои от тримата бели вождове и както преди, заедно със страхливите си воини, ще им покаже гърба си. Тримата бледолики изядоха тринайсет от синовете му, а самият Черна птица е осакатен, без от главите на белите ловци да е паднал и един косъм. Ако вождът на апачите дойде тук, те ще го смажат, но ще му оставят кожата на главата, защото скалпът на един апач е като кожата на заек — храбрият воин ще предпочете да умре, отколкото да се накичи с нея!

— Браво, дон Фабиан! — възкликна Пепе. — Изказа точно това, което мисля и аз, макар да се изрази прекалено учтиво. Е, нека видим сега дали ще ни вземат скалповете! При подобни обстоятелства бягството не е израз на страхливост, а е по-скоро геройство. Орелът се издига във висините, мълнията не може да бъде уловена от никой смъртен, а пантерата умее да плува като риба. Нека поразмислим дали не може да им се изплъзнем с плуване!

— Всеки от нас се е учил да пори водата, но преди всичко друго ще трябва да се опитаме да разберем дали индианците са помислили за тази възможност — каза Големия орел.

Луната беше напълно изчезнала. Пукотевицата от далечната битка не се чуваше вече. Наоколо се бе възцарила дълбока тишина и непрогледна тъмнина. Канадецът изтръгна от островчето едно стъбло на върба, чието коренище отдалече доста приличаше на човешка глава. Внимателно спусна дървото във водата и черният му силует бавно заплува надолу по реката.

Със затаен дъх тримата мъже се заслушаха, за да доловят и най-слабия шум, който би могъл да им покаже, че опитът им е открит от индианците, ала изминаха доста минути, без да чуят каквото и да било.

— Ще стане, стига само да плуваме предпазливо и да тръгваме оттук един по един, след като изчакваме достатъчно дълго време. Пушките и мунициите...

Пепе млъкна по средата на своето предложение. На брега пламна огън, после още един... а по-надолу и трети, и четвърти, всички добре поддържани, а и на срещната страна също лумнаха пламъците на

четири-пет огъня, които и през гъстата мъгла хвърляха своята златистопурпурна светлина върху повърхността на реката.

— По дяволите, лошо! — възкликна Големия орел. — Как ще се измъкнем?

— Мъглата ще продължи да се сгъстява, тате, а сухите клони, с които поддържат огъня, сигурно скоро ще свършат. После пламъците ще изгубят своята сила. Но... я чакайте, аз сам ще им внуша мисълта да намалят огньовете!

През тясна пролука, появила се сред валмата на стелещата се мъгла, той зърна главата на един индианец, който беше клекнал на земята и тъкмо в този миг слагаше нови клони в огъня точно срещу островчето. Ловецът вдигна пушката си. Лек порив на вятъра поразшири споменатата пролука. Изстрелът проехтя и многогласен рев показа, че не е пропуснал целта си. За кратко време всички огньове изгубиха първоначалната си сила.

— Това помогна! — обади се Големия орел. — Фабиан, момчето ми, при Марко Ареляно си получил много добра школа. С чиста съвест мога да го засвидетелствам и пред теб, и пред него. Въпреки огньовете ще ни се удаде да се спуснем надолу по реката достатъчно далече, за да можем в безопасност да излезем на брега. Не си ли на същото мнение, Пепе?

— Ако мъглата се сгъсти, което се очаква, да! Безпокоя се само за барута и пушките. Все пак от време на време ще ни се налага да се гмуркаме и да плуваме под вода.

— Хмм — обади се Фабиан замислено. — А може би няма да ни се наложи нито да плуваме, нито да се гмуркаме!

— Ами че какво друго ще правим?

— Само малко ще погребем.

— Какво искаш да кажеш, синко?

— Не забелязахте ли, че докато червенокожите прехвърляха реката, островчето започна да се люлее?

— Естествено.

— И че затрепери и се заклати, докато изтръгвахме няколко клона и дънера, за да се барикадираме?

— И това забелязахме.

— Е, ами ако ни се удаде да пуснем островчето да плава по течението, тогава...

— Санта Лаурета! — бързо го прекъсна Пепе. — Голям орел, колко сме били глупави! Не си ли на същото мнение?

— Напълно съм съгласен с теб. Идеята на Фабиан ще ни спаси. Може би някой забит в дъното корен или дебел ствол задържа островчето на това място. Сигурно са изминали много години, откакто е заседнало тук. Образувалата се на него почва навежда на това предположение. Сигурно потопените във водата дървета и клони отдавна са прогнили и сега ми се иска да се убедя дали съм прав.

Той пристъпи към края на островчето и много предпазливо се спусна във водата. Двата му спътници следяха не без тревога неговите напрегнати усилия. От време на време той изчезваше под повърхността на реката също като водолаз, търсещ покрай стените на кораба пробойната, която може да донесе гибел на плавателния съд. Най-сетне той отново стъпи на островчето.

— Е — попита Пепе, — много ли са котвите, които ни задържат?

— Струва ми се, че всичко ще мине добре. Засега виждам само една, на която се държи островчето, и тя е като аварийна котва.

— Пак ли ще трябва да се гмуркаш? — угрижено попита Фабиан.

— Да, ако искаме да пуснем островчето да плава по реката.

— Тогава внимавай да не се увлечеш много надолу! Лесно можеш да се заплетеш в мрежата от клони и корени и да се удавиш!

— Бъди спокоен, момчето ми — отвърна великанът. — Ще трябва само да действам много внимателно, за да не се разпадне островчето, иначе ще попаднем от трън, та на глог. Сега преди всичко друго ни е необходимо кормило. Тук течението често сменя посоката си и макар че няма да владеем сала напълно, защото няма да можем да гребем, все пак трябва да сме възможно по-независими от капризите на различните течения...

Вождът Черна птица седеше до ствола на едно дърво. Раненото му рамо беше стегнато с ремък. Сигурно страшно много го болеше, макар че той напълно контролираше израза на лицето си, за да не се издаде. Пламтящият му поглед неотменно бе впит в тъмната маса на острова, където, както си мислеше, тримата мъже, за чиято кръв жадуваше, примираха от страх.

През първите нощни часове индианците лесно можеха да виждат какво става наоколо. Но колкото повече се сгъстяваше мъглата около

островчето, толкова повече намаляваше силата на светлината, която огньовете хвърляха над реката. Скоро водните изпарения се сгъстиха толкова, че постове не бяха в състояние да различават отсрещния бряг, а накрая и островчето потъна в мъглата.

Вождът знаеше, че се налага да удвоят вниманието си. Ето защо извика двама от воините си и ги изпрати до постове на двата речни бряга.

— Отидете да им кажете, че трябва двойно да напрягат слуха си, за да заместят очите, които са безпомощни в мъглата. Кажете им, че благодарността на Черната птица е голяма, а наказанието му — сурово. Онзи, който затвори очи и заспи, ще бъде изпратен от бойния боздуган на вожд не във Вечните ловни полета, а в Страната на сенките. Воинът, който спи на пост, отива в пустинните поля на духовете, осъден на вечен сън!

Едва ли има някакъв нощен шум, който може да се изплъзне от слуха на индианеца, а от остро му зрение не убягва тъй лесно предметът, който той настойчиво търси. Обаче тази вечер мъглата скриваше дори най-близката околност и само напрегнатото до краен предел внимание можеше до известна степен да компенсира силно ограничените възможности на човешките сетива.

Със затворени очи и отворени уши индианските воители стояха подобно на статуи край огньовете си и се мъчеха да останат будни, докато цялата природа бе потънала в сън. От време на време някой от тях хвърляше по един клон в огъня. Иначе те търпеливо чакаха неподвижни, но напрегнали цялото си внимание.

Така измина доста време, през което не се долавяше никакъв друг шум, освен далечното бучене на един водопад, намиращ се далеч нагоре по течението, както и нежният шепот на полюляваната от вълните тръстика.

Студеният нощен въздух удвояваше болките на вожд, в резултат на което се удвояваше и неговият гняв. Светлината от горящия до дървото огън, на чийто ствол се бе облегал, озаряваше острите черти на лицето му, което вследствие на загубата на кръв бе придобило малко по-светъл цвят. Грозно изрисуваното му с бои лице, разкривено от силната болка, както и диво, зловещо и отмъстително святкащите очи му придаваха досущ вида на онези кръвожадни идоли, на които са се кланяли хората във варварските страни и времена.

Ето че изведнъж нещо прошумоля в близкия храсталак и пред него се изправи млад индианец. Целият бе покрит с кръв. Беше силно запъхтян, ноздрите му потрепераха — сигурен признак, че е тичал бързо и дълго.

— Какво искаш? Изпраща те вождът, Леопарда! Сигурно се е случило нещо важно, за да избере най-бързия вестonosец на племето ни!

— Леопарда няма да изпраща повече вестonosци. Ножът на един бледолик прониза сърцето му и той последва зова на Великия дух да отиде във Вечните ловни полета.

— Там той сигурно ще е щастлив, понеже е умрял като победител — протичко отвърна вождът, сдържайки любопитството си.

— Той падна като победен. Мъжете на апачите избягаха. Техните предводители, както и петдесетина прославени воители, останаха да лежат на бойното поле.

Въпреки парещата болка в раната и наложената му от неговия ранг сдържаност малко остана вождът да скочи на крака при тази вест. Бяха му необходими десетина секунди, за да си възвърне спокойствието и хладнокръвието.

— Кой те изпраща?

— Воители, които имат нужда от предводител, за да си отмъстят. Досега Черната птица беше вожд на едно от племената, но оттук нататък той става повелител на целия ни народ.

Очите на ранения засияха от гордост и доволство. От една страна, властта му се засилваше, а от друга, нанесеното поражение на другите четирима вождове доказваше колко разумен е бил даденият от него този ден съвет.

— Ако пушките на мъжете от Севера се бяха съюзили с нашите пушки, скалпът на нито един мъж от Юга нямаше да е сега на черепа му. В момента Големия орел, Изгарящата мълния и Пантерата на Юга очакват маكانа^[6] на апача. Всеки, който има бяло лице, трябва да умре. Но какво може да направи един ранен вожд? Половината от кръвта му е изтекла. Краката му не го държат, а той би паднал дори и от коня.

— Ще го вържем на гърба му — отвърна вестonosецът, който се стресна, когато чу прославените имена на ловците. — Ами защо

Черната птица не стовари силния си юмрук върху главите на тримата бледолики?

— Антилопата, най-бързият вестоносец, има краката на елена и мисълта на лисицата. Нека чуе разказа ми за борбата ни срещу Господарите на гората и саваната!

Горд от това рядко оказвано благоволение, вестоносецът безмълвно и неподвижно изслуша думите на Черната птица. Когато вождът свърши, Антилопата остана със забит в земята поглед. Той размисляше. След известно време вдигна глава и каза:

— Тишината на нощта ми проговори. Преди още Черната птица да зърне сипването на зората, бледоликите ще са в неговите ръце.

— Та нима воините ми ще могат да вървят по водата като по бойната пътека?

— Не, но могат да изпратят на острова огън, който ще го погълне и белите мъже ще са принудени да се прехвърлят на брега.

Вождът изненадано погледна съветника си.

— Вече го казах: вестоносецът Антилопа има мисълта на лисица. Нека постъпи, както спомена!

Индианецът се обърна и безшумно изчезна в мъглата.

А тя бе станала толкова гъста, че едва-едва можеше да се вижда на две крачки разстояние. Колкото и малко да беше островчето, неговите обитатели нямаха възможност да проникнат с поглед от единия му край до другия. С големи усилия канадецът беше изтръгнал от този своеобразен сал от сплетени дървеса и клонаци едно дълго тънко стъбло, беше отсякъл по-големите му клони и с помощта на ласото на Фабиан беше завързал върхната си дреха около оставените по-малки клонки на върха му.

— Тъй, сега си имаме кормилно весло, което няма да причинява абсолютно никакъв шум. Ще ни трябват само още две парчета дърво за ключ на греблото и сме готови за отплаване!

Той все още бе зает със своята работа, когато откъм брега повторно се разнесе гласът на вожд:

— Отворено ли е ухото на белия мъж, за да чуе думите на Черната птица, прославения вожд на апачите?

— Ще разменим ли още няколко думи с този обесник, приятели?
— попита Пепе.

— Ти го направи, аз нямам време! — отговори канадецът.

— Какво иска вождът от ловците на Снежните планини?

— Нека тримата бледолики подемат вече своята предсмъртна песен, защото, преди да са я свършили, ще се озоват в ръцете на моите воини!

— По дяволите! — прошепна Големия орел. — Тези типове кроят нещо.

— Вождовете от горите умеят да пеят само със своите пушки — със силен глас отвърна Сънливеца. — Апачите знаят вече тази песен.

— Тя никога повече няма да се разнесе. Нека белите воини сами да дойдат тук, преди да сме ги принудили.

— Господарите на саваната не общуват с мъже, чиито гърбове са видели по време на бой. Един от белите ловци струва повече и от хиляда апачи. Ако червенокожите мъже искат да молят за милост, нека дойдат при нас!

— Езикът на Изгарящата мълния е много остър. Апачът ще го извади от устата му с острието на ножа си.

— А езикът на Черната птица е като езика на скункса, с който той се почиства. Вождовете на бледоликите си запушват носовете, когато апачът започне да говори.

— Ножът на апача ще отреже носа на Изгарящата мълния, за да може той отново да чува онова, което му се говори. Десницата на червенокожите воини е силна. Тя ще го смаже.

— Апачът ще седи във вигвама на своята скуоу и ще разказва на старите женуря как Господарите на саваната са му се присмели. Мълнията е бърза като мисълта и унищожава всичко, до което се докосне. Никой не е в състояние да я улови!

— Апачът ще я улови! Аз казах!

— Аха, ето каква била работата! — възкликна в този миг Големия орел, като скочи на крака и посочи нагоре по течението на реката. — Искат да изгорят острова ни!

Мъглата бе станала вече толкова гъста, че от острова не се виждаха огньовете по двата бряга. Средата на реката бе потънала в дълбок мрак, сред който в момента се появи мъничка светлина. С всяка изминала секунда тя нарастваше и се приближаваше.

— Пуснали са по реката нещо като лодка-подпалвач и знаят, че течението непременно ще я докара до островчето. Подлеци! Идеята им

съвсем не е лоша — чрез огъня да ни принудят да потърсим спасение на брега! — обади се Пепе.

— Направили са си сметката, без да знаят нещо за нашето кормилно весло.

— Какво искаш да кажеш? — попита Фабиан.

— Когато горящата дървесна маса се приближи до островчето, тя силно ще го освети. Това ще позволи на онези типове да ни държат в шах с техните лъкове и пушки и ние ще сме принудени да се прикриваме. Обаче веслото е дълго и ще ни спаси.

— Ще можеш ли сам да се справиш с него?

— Да — отговори канадецът, докато изтръгваше няколко подебели клона от долния край на островчето, за да си направи малко укритие.

— Тогава ми дай пушката си! Ела, дон Фабиан, сега ще ни се удаде случай за някой и друг хубав изстрел. Ти стреляй само веднъж, останалото ще уредя аз, докато бързо зареждаш!

Те пропълзяха близо до укреплението в самия край на островчето и се приготвиха за стрелба.

Горящата маса се приближаваше все повече и повече. Този огнен сал бе направен от смолисти дървета и силното прашене на пламъците се чуваше съвсем ясно. Понеже салът-подпалвач имаше доста внушителни размери, въпреки мъглата високите пламъци силно осветяваха и двата бряга, тъй че силуетите на застаналите там индианци добре се различаваха. Те толкова бяха сигурни в успеха си, мислеха си, че тримата ловци са изпаднали в такъв ужас, объркване и безпомощност, че не виждаха никаква опасност за самите себе си, смятаха за съвсем излишно да се крият и изобщо нямаха намерение да се откажат от зрелището, което щеше да им се предложи при унищожаването на малкото естествено укрепление на белите.

Големия орел лежеше зад своите клони, през които беше проврял кормилното весло, и стегнал всичките си мускули, напрегнато очакваше първия сблъсък със сала-подпалвач. Много добре можеше да разгледа по какъв начин бе построен. Две здраво вързани една за друга корони на дървета носеха натрупан върху тях пласт от зелена трева, върху който индианците бяха нахвърляли значително количество сухи смолисти клони и парчета дърво, като, разбира се, ги бяха запалили. При сблъсъка си с островчето горящата маса сигурно щеше да загуби

равновесие и щеше да рухне върху него, където имаше толкова много сух дървен материал, че само за броени секунди убежището на ловците щеше да лумне в море от пламъци.

— Сега отсреща е достатъчно светло. Огън! — изкомандва Пепе. Разнесоха се два изстрела.

— Улучихме! Двама!

Докато Фабиан се хвърли по гръб на земята, за да зареди, Пепе стреля с третата пушка.

— Трима! — студено рече той, продължавайки да брой жертвите си.

При това неочаквано нападение индианците се оттеглиха колкото можеше по-назад, обаче салът-подпалвач заедно с техните огньове на постове осветяваха дори и най-дребните предмети толкова ясно, че всеки противник се виждаше едва ли не по-добре, отколкото посред бял ден. Тъмните фигури на индианците се различаваха дори между храсталаците, зад които се бяха изпокрили, тъй че Фабиан не сварваше овреме да презарежда оръжията.

— Четирима! Дон Фабиан, по-бързо! Ако имам само пет минути време, ще очистя две дузини червенокожи. Петима!

В този миг островчето бе разтърсено от силен удар. Горещата дървесна маса се удари в кормилното весло. Тя се олюля, но запази равновесие, тъй като канадецът предвидливо отстъпи малко под натиска на тежестта ѝ. После с помощта на дългия прът ловците я задържаха на разстояние от „сала“ си, след което тя плавно премина покрай него и бавно продължи да плава надолу по течението.

Докато островчето бе силно осветено, по него се посипа дъжд от стрели и куршуми, които обаче не успяха да причинят никаква вреда на тримата мъже.

— Шестима! — обади се пак Пепе.

Докато салът-подпалвач минаваше покрай островчето, Сънливеца бе принуден да направи кратка пауза, но после продължи да се прицелва и да стреля с още по-голямо настървение. Фабиан забеляза, че светлината започна да отслабва. Оставащото кратко време трябваше да бъде използвано. Той се обърна и провери цевта на току-що заредената си пушка през защитната стена от дънери и клони.

— Седем! — тържествуващо извика Пепе.

— Осем! — допълни следотърсачът.

— Санта Лаурета! Сега свърши, край! Де да можеше туй хубаво осветление да продължи още няколко минути! Кълна се в душата си, че тези апачи и след петстотин години ще си спомнят за Господарите на саваната, които, само трима на брой, успяха да изпратят във Вечните ловни полета толкова много храбри собственици на физиономии, изрисувани с цинобър и охра! Ще последваме ли сала-подпалвач?

— Не. Налага се да изчакаме. Иначе, ако веднага заплаваме подир него, лесно можем да попаднем в светлината му.

— Или пък — обади се Фабиан — той би могъл да заседне нейде на брега, да го подпали и така да издаде пътя ни.

— Едва ли имаме основание да се страхуваме от това. В такъв случай индианците веднага биха угасили огъня, за да не се изложат самите те на голяма опасност.

Този път червенокожите не нададоха обичайния рев и вой. Навярно яростта им бе достигнала вече онази точка, когато става безмълвна, но затова пък толкоз по-гибелна. След като отново всичко потъна в мрак, бдителността им се утрои.

Измина може би повече от четвърт час, когато Големия орел отново се приготви да се спусне във водата.

— Време е. Не бива да гребем и затова ще напредваме само с незначителната бързина на течението. Ако продължим да се бавим тук, лесно може да стане така, че при настъпването на деня все още да сме в опасна близост до апачите.

Той се спусна във водата. По образувалите се вълнички и водовъртежи около островчето можеше да се разбере, че здравата се е заловил за работа. Този естествен сал скоро започна да трепери. Чувстваше се, че великанът бе принуден да напругне всичките си сили за едно последно чутовно усилие. За кратки секунди Фабиан бе обзет от страх при мисълта, че може би Големия орел се бореше със смъртта... но ето, най-сетне под краката му се разнесе глухо прашене и пукот, подобно на звука, издаван от дървения скелет на кораб, когато се разбива в скалите.

В същия миг канадецът отново се появи на повърхността на водата. От косата му се стичаше вода, а лицето му бе станало пурпурночервено. С един скок той се озова на островчето. То бе започнало вече бавно да се върти около оста си, а после лека-полека

пое надолу по течението. Един огромен корен, здраво забит в дъното на реката, бе донякъде срязан с ножа и донякъде пречупен от яките ръце на исполина, на когото отчаянието бе придало десетократно по-големи сили.

— Слава Богу! — извика той. — Какво страхотно напрежение! Ама вече плаваме!

— Да се махаме по-надалеч от Вечните ловни полета на червенокожите негодници! — допълни Пепе, докато му помагаше с кормилното весло да насочат островчето натам, накъдето трябваше да плава.

Водата се разбиваше в обвитото с меката дреха гребло без никакъв шум. Салът им се подчиняваше и така те пое бавно напред.

Ако се придържаха към средата на реката, тогава едва ли имаше основание да се страхуват, че ще бъдат открити, освен ако не се случеше нещо непредвидено. Тримата мъже се държаха тъй спокойно, че наоколо цареше абсолютна тишина. Така измина доста време. Ето че пред тях изплува някаква светлинка, която непрекъснато ставаше все по-голяма, и както изглеждаше, нещо гореше точно в средата на реката.

— Санта Лаурета, туй пък какво е? — изплашено попита Пепе — Невъзможно е да е салът-подпалвач!

Големият орел не отговори. Той не сваляше зоркия си поглед от огъня, като същевременно се мъчеше с помощта на веслото да усети накъде се устремява течението на реката.

— Това е стражеви огън на брега — отсече той след малко.

— Но той гори наред реката! — възрази Фабиан.

— Реката прави завой.

— Тогава завивай и ти! — настоятелно каза Пепе. — Иначе ще се понесем право към брега и към огъня!

— Тук течението е толкова силно, че кажи-речи съм принуден да го следвам, освен ако не искам да строша веслото или пък салът ни да се разпадне.

Огънят, който дотогава мъждукаше слабо през мъглата, започна бързо да се увеличава, а светлината му да се засилва, и скоро добре освети силуета на един индианец, който стоеше прав и неподвижен със страшно изражение, тъй като лицето му бе изрисувано с цветовете на

войната. Дълга бизонска грива покриваше главата и раменете му, а над нея се спускаше украсата му от пера.

За щастие мъглата бе твърде гъста, за да може апачът да забележи тъмната маса на островчето, което леко и безшумно като чайка се носеше по реката.

В този миг, подтикнат сякаш от някакъв инстинкт, който му подсказваше, че смелостта и ловкостта на враговете ще измамят неговата бдителност, индианецът рязко вдигна глава.

— Да не би този тип да е заподозрял нещо? — промърмори канадецът.

— Ах, пушката причинява такъв силен шум! Но ако имах лък и стрели, щях да побързам да изпратя този човекоподобен бизон на оня свят, където може да кисне на пост, колкото си иска.

В този момент индианецът заби копието си в земята, наведе се малко напред и сложи двете си длани над очите, за да ги засенчи от светлината на пламъците. Сърцата на бегълците забиха така, че кажиречи ударите им можеха да се чуят. Едва смееха да си поемат дъх. Ако апачът ги забележеше, с тях бе свършено.

Докато стоеше така дебнешком, подобно на хищник в засада, с полузакритото си от дългата бизонска грива лице, червенокожият представляваше ужасяваща грозна гледка и някой обикновен човек сигурно нямаше да може да го погледне, без да потрепери.

— Дали този сатана не ни е открил? — попита Пепе.

— Не е. Но скоро ще ни види, ако не... аха, слава Богу, ето че салът ни се извъртя. Пепе, ако искаш да си спомняш тази муцуна още дълги години, тогава я погледни още веднъж, защото скоро мъглата ще скрие този тип от очите ни.

Наистина, не след дълго светлината от пламъците изчезна също тъй бързо, както се беше появила пред тях, и те продължиха плаването си, без да забележат повече нищо необикновено.

— Сигурно това е бил последният лагерен огън — обади се Големия орел. — Пепе, я измъкни няколко по-яки клона. Сега вие двамата спокойно можете да удвоите и утроите бързината ни, като започнете да гребете.

Изпълниха нареждането му и салът отвърна на усилията на тримата мъже с такава бързина, каквато изобщо не можеше да се очаква при неговата конструкция.

Денят настъпи.

— Вече трябва да слезем на сушата! — отсече канадецът. — А после ще се опитаме да избягаме по-надалеч.

— Тогава спри на брега там, където ти хареса — отвърна Пепе. — Оттам ще следваме реката, газейки във водата, за да скрием следите си от индианците. Дон Фабиан, мислиш ли, че до Златната долина имаме още много път?

— Видяхте как слънцето залезе зад Мъгливите планини, които скриват долината. Според картата, изготвена от моя пастрок, може да сме най-много на няколко часа път оттам.

Подпомаган и от другите двама, Големия орел насочи сала към брега и след кратко време той се удари в сушата толкова силно, че под краката им се появи голяма пукнатина. Всички скочиха на брега.

Канадецът свали от главата си шапката от лисича кожа и каза:

— Мили Боже, благодаря ти, че ми достави радостта да видя спасени единствените близки хора, които имам на тази земя! Моя Фабиан и моя стар добър спътник във всички битки и опасности!

При тези думи, радостен и развълнуван, той подаде ръка на двамата мъже.

— Санта Лаурета, старче, добре правиш, че благодариш на Бога за това избавление, което е равно на чудо! — отговори Пепе дълбоко трогнат. — Никога не сме били в толкова отчайващо положение като днес, и ако някога пак срещна дон Черна птица и хората му, ще се постарая да им покажа признателността см!

— Хайде да тръгваме! — настоя Фабиан.

— Чакай, детето ми! Първо трябва да вземем някои предпазни мерки. Ще разрушим нашия сал, който досега ни беше толкова полезен и частите му ще предоставим на течението, за да не намерят индианците абсолютно никакви следи от нас.

След прерязването на корена, забит в дъното на реката, който бе задържал островчето на мястото му, както и след силния удар в брега, салът се беше доста разнебитил и нямаше как да устои дълго на обединените усилия на тримата ловци.

Първо изтръгнаха дънерите и ги блъснаха към течението, което ги отнесе. Те бяха последвани от клоните, насъбраната почва сама изпада и скоро нямаше вече никаква следа от островчето, над което природата се бе трудила толкова дълго време.

После ловците усърдно се заловиха да заличават следите от своите стъпки и да изправят всяко сгазено стръкче трева.

— Тъй! — отсече Пепе. — Най-сетне сме готови и можем да тръгваме. Но какво ли не бих дал да видя физиономии на червенокожите, когато забележат, че островчето е изчезнало и Изгарящата мълния е потънал вдън гори тилилейски!...

[1] Нека на такива места винаги се има предвид времето, когато е написан този роман. ↑

[2] Вид кактуси от рода „нопаля“ с много разновидности Б.пр. ↑

[3] Бойна секира. ↑

[4] Река, преминаваща през Мадрид Б.пр. ↑

[5] Централният площад в Мадрид. Б.пр. ↑

[6] Боен боздуган ↑

5. БИВАКЪТ

След като експедицията на дон Естебан де Аречиса изгуби двайсет от хората си по време на десетдневното пътуване през земите на индианците, тя се установи на бивак недалеч от Рио Хила. Но въпреки тези загуби между белите авантюристи и индианците, винаги готови да защитават своята територия, все пак имаше приблизително равновесие на силите. И двете страни използваша същото лукавство и същата хитрост, а алчността на едните се уравнивяваше от храбростта на другите, граничеща с презрение към смъртта.

Впрочем въодушевлението на шейсетте мъже далеч не бе вече толкова голямо, както в деня, когато под оръдейните изстрели и радостните възгласи на гарнизона и жителите на Тубак те тръгнаха на път, изпълнени с крепката надежда за краен успех.

Все пак дон Естебан, който сякаш с някакъв забележителен инстинкт предвиждаше всичко, не беше пропуснал нито една необходима предохранителна мярка. До този момент при всички подобни експедиции всеки бе действал на своя глава и за защитата си бе разчитал единствено на себе си, на своите оръжия и на своя кон. Но испанецът бе успял да обучи, да дресира и да подчини на волята си тези иначе толкова користни и самоволни мъже.

Закупените от него коли им служеха както като превозно средство, тъй и като средство за отбрана. Навярно преди много години тъй са пътували и северните племена, когато са решили да залезят и покорят южните предели на Европа.

Дон Естебан бе заимствал тази тактика от Съединените щати, чиито жители, изглежда, бяха призвани да населят дивите райони на американския континент и да ги подчинят на цивилизацията. Ето как под неговото умело и енергично ръководство експедицията бе успяла да проникне далеч по-навътре в земите на апачите, отколкото това се бе удавало на когото и да било.

Когато същия този ден дон Естебан заедно с Кучильо определи мястото за бивакуване, той изрази надеждата, че Златната долина, а с

това и бонансата, не би могла да е вече кой знае колко далеч.

— Ако не се лъжа, тя наистина се намира вече наблизно. Ще ми разрешите ли да се огледам из околностите, докато вие надзиравате построяването на лагера?

— Добре, върви! Но гледай да не се загубиш и се пази да не попаднеш в ръцете на индианците!

По устните на Кучильо се плъзна странна усмивка.

— Дон Естебан, не се тревожете за моята особа. Понякога може да проявявам несръчност срещу някой бял, обаче имам ли си работа с червенокожите дяволи, нито куршумът ми, нито ножът пропускат целта.

— Също като в асиендата, нали?

— Тибурсио излезе много разбран човек и така поправи моя пропуск, че можете да сте напълно доволен. При характера на тази местност е твърде възможно да загубя ориентация и да не знам в каква посока да търся лагера. Ще се погрижите ли за някакъв указателен знак?

— Какъв знак?

— Наредете да запалят и да поддържат огньовете така, че димът им ясно да се вижда.

— Но това може да ни навлече на главите диваците!

— Днес сигурно не. Педро Диас е наистина човек на място. С няколкото добре обмислени завои и криволици той така заблуди червенокожите, че на тях и през ум няма да им мине да ни търсят тук.

— Само заради това предположение ще изпълня желанието ти, което всъщност иска от мен да извърша голяма непредпазливост.

Кучильо се метна на своя бял кон със сиви петна и препусна. Усмивайки се злорадо, той промърмори под нос:

— Да, драги ми дон Естебан, или дон Антонио де Медиана, наистина е голяма непредпазливост да запалиш такъв огън. Но аз желая да стане именно това, от което вие се опасявате! Нека диваците видят бивака и го нападнат!

Той накара жребеца си да се насочи на изток.

— Шейсет души! Прекалено много са! Бонансата ще се раздели на твърде малки части. Ще се погрижа да отстраня от пътя си по-голямата част от тези алчни хора. Колкото повече от тях изядат индианските куршуми и стрели, толкова по-голям ще стане моят пай,

който ще поискам. А ако онези диваци не си отварят очите, то аз ще ги накарам да си ги отворят!

Не беше яздил и половин час през равнината, когато забележа многобройни конски отпечатыци.

— Апачи са. Познава се по следите от конските копита, които не са подковани.

Той внимателно огледа оставените дири.

— Дошли са ей оттам и са далеч над сто души. Това би довело до гибелта на експедицията, а и до моята гибел. Ето защо ще изчакам, докато укрепят лагера. После хората на дон Естебан поне няма да бъдат изстребени до крак.

Той слезе от коня си и се тръшна на земята. От малкия хълм, на който легна, можеше да наблюдава терена във всички посоки, а така нямаше защо да се бои, че някой ще го изненада.

— Ще има обсада и сражение, в които безспорно няма нужда да участвам, защото единственият човек, който знае къде е бонансата, трябва да остане жив. Докато трае обсадата, сигурно ще имам възможност да отида сам до Златната долина и да посвърша нещичко в моя полза. Всъщност днес това находище е все още моя собственост. Заплатил съм го с един хубав удар с моя нож.

Той извади цигара и я запали.

— Беше ужасяваща борба — на живот и смърт — продължи да си мърмори под носа. — Марко Ареляно беше много як мъж и далеч ме превъзхождаше. Ако не му бях нанесъл най-дълбоката рана още докато спеше, не се знае кой в крайна сметка щеше да изчезне във водите на Хила.

Изглежда, той изпитваше голямо наслаждение от успешния за него край на онази схватка преди години. Лицето му изразяваше безкрайно удовлетворение и самодоволство.

— Вярно, най-точния удар с нож нанесох навремето в Еланчове, когато все още се казвах Хуан. Той ми донесе няколкостотин унции, макар че бях принуден да се откажа от онзи скъпоценен пакет, защото микелетът се намеси. Странно! Понастоящем той е ловец на мечки и съдено било да се срещне с нас тук в Мексико. Мерне ли ми се пак пред очите, ще му потърся сметка за всичко. Ще го принудя да ми заплати изгубения пакет. Ако не го направя, името ми да не е Кучильо, макар и то да е само временно, защото кой ще ми попречи да си

присвоя някое изискано име, след като извадя всички съкровища от бонансата?

Той изчака така около час, а после пак се метна на седлото и бавно и предпазливо започна да язди по намерените следи. В посоката на лагера към небето се издигаше висок стълб от светъл дим.

— Аха, значи са се захванали да готвят, а работят и в ковачницата! Укрепяването на бивака е приключило и следователно мога да доведа индианците.

Той накара коня си да ускори ход и скоро стигна до един хълм, от който му се предлагаше необходимият свободен изглед. Оттам видя червенокожите право пред себе си, обаче същевременно и те го забелязаха и веднага нададоха страшни крясъци и вой.

В посока към реката Кучильо зърна двайсетина други индианци, които яздеха през равнината. Това бе отрядът, изпратен срещу тримата ловци на острова. Размахвайки копията, току-що забелязалите го червенокожи смушиха конете си и се насочиха към него.

Той рязко обърна коня си и бързо препусна обратно, но все пак без да прищпорва животното повече, отколкото бе необходимо, за да поддържа безопасна преднина пред червенокожите. Никак не държеше да предупреди преждевременно дон Естебан за заплашващата го опасност. И самият той знаеше, че индианците предпочитат да предприемат своите нападения, използвайки нощната тъмнина, и ето защо изобщо не се учуди, че те не започнаха веднага да го преследват най-усърдно, а го последваха с бавна езда.

Все още не бе изминал и половината от пътя до бивака, когато по посока на реката се разнесе изстрел, подир който не след дълго проехтяха и още няколко гърмежа. Сражението между апачите и белите на острова беше започнало.

Кучильо спря коня си изплашен. Можеше да си го позволи, без да се изложи на някаква особена опасност, понеже зад него индианците също спряха. Кой ли можеше да стреля там? Не успя да си отговори на този въпрос. Тъй като за себе си не виждаше непосредствена опасност, реши да не продължава пътя си, преди да се видеше принуден да го стори при подновяване на преследването от страна на апачите...

В лагера също чуха изстрелите и се впуснаха в какви ли не догадки.

Дълго време дон Естебан напразно очакваше завръщането на Кучильо, а след като той тъй и не се появи, изпрати подир него един човек, който за съжаление попадна в ръцете на индианците и пред очите на Големия орел, Пепе и Фабиан бе удушен и скалпиран.

Предводителят на експедицията нямаше вече ни най-малкото основание да вярва на някогашния си моряк, особено щом не можеше да го контролира. При по-задълбочено размисляне той проумя, че всъщност Кучильо нямаше никаква основателна причина да се отдалечава сам от бивака. Той сигурно знаеше твърде добре къде е бонансата, за да е нужно, озовал се вече тъй наблизко, тепърва да я търси. Освен това дон Естебан не можеше да не си помисли и за странното му желание да запалят голям огън с много дим и всичко това нямаше как да не събуди в него определени опасения.

Вече се бе свечерило.

Червени облаци на запад все още чертаеха огнените следи на слънцето. Благодарение на нощния хлад земята започна да изстива, и колкото повече гаснеше последният светлик на запад, толкова по-ярък ставаше издигащият се лунен сърп, на чиято светлина лагерът започна да придобива призрачен вид.

На хълма, който се издигаше над бивака, се намираше палатката на графа с неговия небесносин флаг. Слабата светлинка, прозираща през платнището, показваше, че предводителят бдеше за всички. Огън, запален в издълбана в пода дупка, разпръскваше ниско над земята червеникава светлина.

Купища от клони и съчки, нахвърляни на равномерно големи разстояния едни от други, можеха в случай на нужда да бъдат едновременно запалени. Навярно техните пламъци като нищо щяха да заместят дневната светлина.

Групички авантюристи, налягали на земята или пък занимаващи се с приготвянето на вечерята, се намираха между конете и товарните животни, които хрупаха своята царевица в торби от зебло. Безгрижието, завладяло тези хора, доказваше, че относно защитата на бивака те се осланяха изключително на бдителността на своя предводител.

Извън укрепените позиции на лагера лунните лъчи посребряваха равнината, където кактусите хвърляха огромни сенки. Светлината на звездите успяваше да пробие мъглата, която на запад от лагера бе

обгърнала върховете на една планинска верига и правеше видими постовете, които с карабина в ръка ходеха нагоре-надолу, взирайки се напрегнато във всичко наоколо.

Сред мъжете, налягали близо до колите, се намираше старият слуга на Аречиса — Бенито, както Бараха и Педро Диас.

— Сеньор Бенито — обади се Бараха, — ти добре умееш да обясняваш всеки шум в пустинята и в горите. Можеш ли да ни кажеш какво означават пушечните изстрели, които чувахме през целия следобед?

— Слабо познавам обичаите на тези индианци. Междувременно...

— Междувременно какво? Кажи каквото искаш да кажеш, само не ни плаши тъй много, както в онази ужасна нощ с ягуарите!

— В моята младост съм бил пленник на червенокожите и съм на мнение, че този пушечен огън е необясним, освен ако те не...

— Е? Ако те не... какво?

— ... ако не измъчват до смърт някой пленник, който им е паднал в ръцете.

— Искаш да кажеш, че тези диваци се отнасят зле с пленниците си?

— Това не, обаче много добре умеят да ги измъчват до смърт.

— И в какво се състоят тези мъчения?

— В много неща и често са толкова ужасяващи, че одирането на кожата на главата с косата, разкъсването на тялото на части, както и бавното изгаряне всъщност могат да се нарекат само шега.

— По дяволите! Дано тези диваци измъчват хора само когато имат причина да са озлобени.

— Така ли мислиш? Напротив, най-много обичат да го правят, когато са в добро настроение. А имат ли пленници, те винаги са в такова настроение. Ако злата съдба пожелае някой път да им паднеш в ръцете, в такъв случай, сеньор Бараха, трябва да се молиш на Бог точно тогава апачите да са в лошо настроение, защото така ще ти се размине само с едно наистина отвратително, но затова пък съвсем кратко мъчение.

— И колко ще трае това „съвсем кратко“ мъчение?

— Я отгатни!

— Ами... може би пет-шест минути! Или може би ти се струва твърде дълго, както кажи-речи вече мисля и аз?

— Кажи по-добре пет-шест часа! Даже ще те уверя, че понякога мъченията продължават малко по-дълго, но...

— Малко по-дълго, но...?

— ... но никога не са по-кратки! Впрочем и ти самият сигурно ще можеш добре да прецениш дали шестчасовото мъчение понякога не е за предпочитане пред двайсет и четири часовото, защото от всичките начини на умъртвяване най-ужасен е онзи, който се състои в това, да оставиш човека да умре от страх.

— Върви по дяволите с твоите истории! — разгневено извика Бараха. — Не знам защо съм такъв глупак да те питам за тези неща!

— Онова, което казвам, наистина никак не е забавно, но е поучително. И тъй като всеки момент е възможно да попаднеш в ръцете на тези диваци, все пак е добре да знаеш какво те очаква в такъв случай. Въпреки всичко и това е някаква утеха, ако човек няма друга по-добра.

— Ако не можеш да намериш по-добра утеха, тогава занаятът на златотърсача е най-отвратителният на тази земя! Значи си бил пленник на индианците?

— На младини, както вече ти казах.

— И са те измъчвали, така ли?

— Е, не точно измъчвали. Зависи как го възприемаш!

— Ами какво са правили? В какво настроение бяха?

— В много лошо настроение. Ние бяхме избили мнозина от хората им. Бях попаднал съвсем сам в ръцете им и затова съвсем сам трябваше да понеса и отмъщението им.

— Скалпираха ли те!

— Не. Та нали виждаш, че косата ми е все още на главата. Най-напред направиха съвещание, за да решат дали да бъда скалпиран, жив одран, нарязан на късове или бавно изпечен, като се започне от краката нагоре. Накрая взеха решение всичко да оставят за по-късно, след като...

— След като...? Та не прави такива големи паузи де! Така човек получава чувството, сякаш му предстои самият той да бъде жив одран!

— ... след като им послужи за цел при техните упражнения в стрелба.

— Това пък как стана?

— Много просто! Вързаха ме на едно дърво и от изгрев-слънце та чак до залез служих за мишена на карабините им. Всеки от тях се изправяше пред мен, прицелваше се в главата ми и стреляше.

— В главата ти?

— Не, та нали иначе нямаше да съм сега жив — отвърна Бенито с непоклатима сериозност. — Нарочно стрелях покрай мен, за да удължат предсмъртния ми страх. Така издържах двеста осемдесет и четири пушечни изстрела. Броих ги, защото страшно много скучаех.

— Двеста осемдесет и четири! Но сеньор Бенито, нима е истина? Дали не ги увеличи с някой и друг изстрел?

— Не мога да ги намаля с нито един!

— И ти мислиш, че днес са измъчвали някого?

— Напълно възможно е.

— Кой ли може да е бил?

— Може би човекът, когото дон Естебан изпрати подир Кучильо. Двамата все още не са се върнали. Възможно е да са попаднали в плен. Само дано не са издали мястото, където се намираме!

— Имаш ли подобни опасения?

— Защо не?

— И какво ще стане после?

— Ами ще дойдат и ще нападнат лагера ни, обаче здравата ще си изпатят, понеже ги превъзхождаме... Това пък какво е? Мулетата престанаха да хрупат царевицата си и наостриха уши!

Бараха изплашено подскочи.

— Нима това непременно означава нещо?

— Сигурно. Те надушват опасност. Но все още може и да няма кой знае каква причина, обаче ако тези животни не само зарежат храната си, ами започнат и широко да разтварят ноздри, глухо да пръхтят и да треперят, тогава...

— Тогава...? Че говори де!

— Тогава значи индианците са наблизко. Те ги надушват с такава безпогрешност, както преди време надушиха и ягуарите, и пумата край Поса.

— По дяволите! Вече не се чувствам особено добре тук, в земите на апачите. Искане ми се да съм край Поса.

— Това твое желание идва малко късно. Но аз ще отида да поогледам какво става около лагера!

Той се изправи на крака. Бараха, едновременно изплашен и очарован от историите на стария вакеро, го последва. Те пропълзяха под колите и излязоха извън укрепената позиция на бивака. Нищо не издаваше близостта на някаква опасност. Един от постове мина на кон край тях. Бенито го попита:

— Забеляза ли нещо подозрително?

— Не. Преди малко ми се стори, че чувам цвилене на кон, което, изглежда, идваше от една от отсрещните долини, обаче всичко си остана спокойно и без съмнение съм се излъгал.

Двамата мъже се върнаха на местата си, за да продължат своя разговор. Но Бенито не се успокои. Той внимателно наблюдаваше мулетата и скоро имаше повод отново да извика:

— Я погледни животните! Пак престанаха да ядат и наостриха уши!

— Стига само да не вземат да треперят и глухо да пръхтят — обади се Бараха.

— Може би скоро и това ще стане. Сега обаче ми позволи да се загърна в моето сарапе и малко да поспя. В пустошта, където човек никога не е сигурен, че няма да го събудят само след миг, не бива да се пропуска сънят!

Той се уви като пашкул в наметката си и легна на земята.

Бараха направи същото и се опита да заспи. Не му се удаде. Неговата фантазия, която рисуваше пред очите му хиляди от ужасни по-ужасни сцени, не му даваше покой.

Ето че в нощната тишина откъм реката се разнесоха пушечни изстрели. Бараха сръга Бенито.

— Още стрелят. Чуваш ли?

— Да. Нас не ни засяга и хич не ни интересува кого искат да пречукат там!

Той се наклони отново да закрие очи със сарапето си, когато едно от мулетата изведнъж стана неспокойно. Бенито надигна глава и наостри слух.

— Сеньор Бараха, чу ли?

— Много добре. Животните пръхтят глухо, а ако не се лъжа и треперят.

— Червенокожите сатани обикалят наоколо.

В този миг извън бивака се разнесоха предупредителни викове. Един конник с отпуснати юзди се приближаваше в галоп, а нейде в далечината се чуваше цвилене на коне и тропот на копита.

— Кучильо е! — извика вакерото.

— На оръжие! На оръжие! — изкрещя Кучильо в същото време и профуча през отвора между колите, оставен от постовете.

Само след миг целият лагер беше на крак. Суматохата, предизвикана от виковете на Кучильо, трая няколко минути. Пирамидите от карабини бързо изчезнаха. Конете и мулетата трепереха и тъпчеха на едно място. Те здравата дърпаха ремъците и въжетата, с които бяха вързани, също както когато усетиха близостта на ягуара. Толкова голям бе ужасът, който предизвикваха с появата си синовете на дивата пустош дори и сред животните.

Но бъркотията скоро премина и всеки зае онзи пост, който му бе посочен от предводителя им в случай на нападение. Бенито и Бараха бяха първите, които започнаха да задават въпроси на Кучильо.

— Как са могли да ни открият индианците, освен ако ти не си им помогнал да попаднат на следите ни? — рече старият вакеро и хвърли подозрителен поглед на бандита.

— Наистина аз ги подмавих да дойдат насам — нахално призна Кучильо, слизайки от седлото. — Ако и теб те преследваха стотина такива сатани, и ти като мен щеше да препуснеш право към лагера, за да потърсиш закрила!

— В такъв случай — навъсено отвърна Бенито — човек трябва да мисли преди всичко как да спаси своите спътници, което ще рече да не бягаш, а по-скоро да се оставиш жив да те скалпират, отколкото да ги предадеш. Поне аз бих постъпил така! — простичко добави той.

— Всеки прави каквото намери за добро. Отчет за действията си трябва да давам на моя предводител, а не на неговия слуга.

— Много ли са апачите? — осведоми се Бараха. Той никога не бе участвал в подобно сражение и изпитваше неописуем ужас от срещата с хора, които измъчват пленниците си по-дълго от пет-шест минути.

— Нямах време да ги броя — сопна му се Кучильо. — Мога да кажа само, че едва ли са вече далеч оттук.

Без да обели нито дума повече, той прекоси лагера и се приближи към дон Естебан, който бе застанал на входа на палатката

си.

Там Кучильо придаде на лицето си смутен и объркан израз. Той отметна с ръка дългата си коса назад, сякаш е била разчорлена от вятъра по време на някаква въображаема бясна езда. После влезе в палатката като човек, който едва сега е успял да си поеме дъх. Дори изтри от челото си несъществуващи капчици пот.

Докладът му бе кратък: по време на разузнаването си той се натъкнал на цяла индианска орда, тя започнала да го преследва и едва успял да ѝ се изплъзне единствено благодарение на бързината на своя кон.

— Защо не ги заблуди? — със студен тон го попита Аречиса.

— Не можех и да си го помисля, та нали преди всичко трябваше да се погрижа за собствената си безопасност, тъй като без мен няма да намерите бонансата.

Графът се усмихна особено.

— Да не би това да означава, че искаш да те освободя от участие в предстоящата битка?

— Зависи изцяло от вашата воля!

— Кучильо, ти ще се биеш, разбра ли ме? Ще намерим златното находище и без теб. Уверявам те в това! Ето защо можеш да дадеш пълна свобода на прочутата си храброст. Впрочем ти си ми ясен. Ще ти го докажа, като ти дам думата си, че ще си получиш вече обещания дял от бонансата, но както беше уговорено — пресметнато на осемдесет гамбусиноси! Ако не ти поставя такова ограничение, както е тръгнало, от цялата експедиция ти ще си единственият останал жив. А сега въл!

Двамата напуснаха палатката. Скърцайки със зъби, Кучильо се отправи към своя пост, а Аречиса остана на хълма, за да хвърли поглед над осветената от луната равнина.

Един от ловците извади от огъня главня, за да запали купчините клони и съчки. Графът му извика:

— Още не! Може би всичко е само фалшива тревога. Не бива да осветяваме полето, преди да сме съвсем сигурни, че действително ще ни нападнат. Но нека всички оседлаят конете си и да са готови!

— Приятелю Бараха, това означава — обади се Бенито, — че веднага щом дадат заповед да се запалят огньовете, със сигурност

можем да очакваме нападение. А тъкмо през нощта това е нещо ужасно.

— Едва ли има някой друг, който да го знае по-добре от мен! — проплака Бараха.

— Та нима си имал вече подобно нощно приключение?

— Никога, и тъкмо по тази причина знам най-добре как се чувства човек в такова положение!

— Тогава ще ти дам един добър съвет — стреляй, ръгай и удряй веднага щом нейде зърнеш някой индианец, но гледай да не пропускаш целта, защото колкото повече избиеш от тях, толкова по-малко ще те измъчват, ако те заловят!

— Защо пък все мен и само мен трябва да залавят?

— Защото това ще е за теб един добър урок за в бъдеще, сеньор.

— Благодаря ти за бъдещето, в което ми е писано да бъда жив изпечен!

Бараха се намираше в такова настроение, в което по би предпочел да застреля Бенито, отколкото някой индианец. Той мрачно гледаше към светлата повърхност на равнината, където в момента можеха вече да се забележат силуетите на конници, приближаващи се към лагера.

— Палете всички огньове! Идват! — извика дон Естебан. Броени секунди по-късно червеникава светлина заля целия бивак и на нея ясно се открийа авантюристите, застанали всеки на своя пост с карабина в ръка и оседлан кон до себе си. Наоколо цареше тишина, в която имаше нещо злоещо.

— Ето ти на — каза Бенито на Бараха. — След няколко минути ревът и крясъците на тези червенокожи сатани ще ти проглушат ушите като тръбите на Страшния съд. Уверявам те, макар че твърде малко познавам обичаите на индианците.

— Я стига! — отвърна Бараха. — Ти си най-добрият познавач на пантери и индианци, когото съм виждал през живота си, макар че с познанията си не бива да тровиш живота на другите хора.

— Сеньор Бараха, имаш ли някакви планове, или пък последно желание?

— Защо?

— Защото всеки от нас трябва да се подготви да бъде скалпиран и удушен, а после, наистина можеш да ми вярваш, за последни

желания ще е твърде късно.

— Е, добре! Последното ми желание е сатаната да прати в ада цялото индианско котило!

— В такъв случай ще трябва сатаната да е много добър ездач, за да ги стигне, понеже те уверявам, че никой друг не умее да върши такива чудеса на гърба на коня, както тези червенокожи, може би само с изключение на Тибурсио Ареляно, от когото май биха могли да понаучат нещичко. Те яздат също като призраците в полунощ, които... тъй, ето ти на! Идват! Сега ще имаш възможност сам да се увериш как яздат!

Отвън пред укреплението на лагера проехтя многогласен рев.

Онзи, който се е срещал само с „мансас“^[1], няма как да си състави истинска представа за техните диви роднини. Свободният „неопитомен“ син на степите, пред когото треперят и хора, и животни, няма вече абсолютно нищо общо с покварените и дегенерирали червенокожи, живеещи в градовете.

Апачите се бяха отказали от обичайната си тактика — внезапното светкавично нощно нападение. С неописуеми крясъци те разиграваха конете си насам-натам пред лагера. Огньовете хвърляха своята несигурна трептяща светлина върху техните лица, намазани с пъстроцветни бои. Развяваните от вятъра дълги коси, кожените ремъци на дрехите им, свистящи около тях като змии при бързото галопиране нагоре-надолу, техните особени движения — всичко това им придаваше прилика с демони, чийто външен вид само е достатъчен, за да обезкуражи противника.

Сред участниците в експедицията се намираха малцина мъже, които нямаха да си отмъщават на индианците заради някаква извършена несправедливост, но никой от тях не бе изпълнен с такава дива омраза към червенокожите, както Педро Диас. Само появяването на неговите смъртни врагове му подеждат като тъмnochервения цвят на бик. С големи усилия той успя да устои на изкушението да изскочи навън и да извърши някой от онези подвизи, заради които името му всяваше такъв страх сред индианците. Обаче тъкмо в този момент бе съвсем наложително да се спазва най-строга дисциплина и затова той обузда изгарящото го нетърпение.

Дон Естебан беше разположил най-добрите стрелци на хълма край своята палатка. Огньовете осветяваха околността толкова добре,

че хората му безпогрешно можеха да вземат на мушка неприятелите, а и се очакваше по-изгодната позиция на кервана да компенсира предполагаемото числено превъзходство на противника.

Междувременно остро зрение на апачите, както и сведенията на онези, които бяха дръзнали да се приближат най-много до бивака, изглежда, ги бяха убедили в здравината на укрепената защитна линия на белите, защото след първоначалните оглушителни крясъци сред нападателите се забеляза известна нерешителност. Но тя не продължи кой знае колко.

Реговете и дивашките крясъци проехтяха отново. Земята затрепери под лавината от конски копита, които мигновено се втурнаха към бивака и сред истински дъжд от куршуми, стрели и камъни белите се видяха нападнати от три страни от хаотично препускаща орда червенокожи воители с дълги развени коси.

Незабавно от хълма започна честа стрелба. Засвяткаха дълги огнени езици, сеещи смърт в редиците на неприятеля. Под този убийствен огън скоро по равнината запрепускаха коне без господари. Другаде пък самите ездачи бързаха да се освободят от тежестта на убитите животни. Апачите се опитваха да се покатерят по колите или да пропълзят под тях. Ето как се започна люта битка гърди срещу гърди.

Педро Диас, Бенито, Бараха и Ороче стояха съвсем близо един до друг. Те ту отстъпваха назад, за да избегнат дългите вражески копия, ту пък настъпваха напред, за да раздават от своя страна удари наляво и надясно. При това те взаимно се окуражаваха и от време на време хвърляха по някой поглед към своя предводител.

Бенито се биеше като някой юначен воин от древността. Без да издава нито звук, той вилнееше сред нападателите. Жаждата за злато оказваше върху Ороче и Бараха почти същото въздействие, както и опиянението от битката върху другите мъже. По едно време Бараха извика:

— Карамба! Ще си защитавам кожата! Не проумявам защо трябва да се оставя да ме убият, преди още да съм проиграл на хазарт или да съм изпил моя дял от бонансата!

— Много си прав — подкрепи го Ороче, — който има бонанса, е неуязвим за ножове и куршуми, дори е направо безсмъртен, понеже...

Удар с боен боздуган улучил черепа му, го накара да млъкне. Той се свлече на земята.

Индианецът, нанесъл този удар, падна от коня си, повлечен от силата, с която замахна. Обаче тялото му все още не бе докоснало земята, когато главата му почти изцяло бе отсечена от острата кама на мексиканеца.

Разположените горе по хълма стрелци бяха станали излишни, защото куршумите им можеха да улучат както някой техен другар, тъй и индианец в гъстата тълпа от счепкани тела, и затова те слязоха долу и се включиха в ръкопашната схватка.

— Хей, идват ни нови подкрепления! — извика Бенито. — Чакай, сеньор Бараха, един иска да те пречука!

Някакъв индианец беше сграбчил Бараха и се канеше да му пререже гърлото с ножа си, обаче получи от стария вакеро такъв удар с приклад, че рухна на земята.

— Довърши го, Бараха, най-напред искам да... аха, сеньор Ороче, съвзе ли се? Е да, онзи, който има такива гъсти къдрици и толкова дебела шапка, по която се е събрала и засъхнала в плътна кора прахта от триста години, той може да преодолее последиците от подобен удар с макана.

В този миг Диас блъсна към него един вече ранен индианец, за да забие ножа си до дръжката в гърдите на друг, който пропълзя под колите и изведнъж се изправи до него.

— Дръж, Бенито!

— Благодаря, сеньор Диас! Да ти е останал още някой? С удоволствие ще ти помогна!

Той заби с такава сила дулото на пушката си в слънчевия сплит на червенокожия, че раненият, от чиято уста избликна кръв, която го задави, отхвъркна назад и падна мъртъв на земята.

Дон Естебан и Кучильо стояха в един ъгъл на укрепения бивак и бяха принудени да устояват на не по-малко бесни нападения. Не забравяйки собствената си защита, защото в такава схватка един предводител е длъжен да се бие като всеки обикновен воин, графът държеше под око цялата укрепена линия. Но сред всеобщия шум и диви крясъци само с големи усилия бе възможно да се чуят заповедите му. Неведнъж и дважд неговата лека английска двуцевка, с която умееше да си служи много добре, спасяваше един или друг от хората му от

застрашително размахания нож, от вече високо вдигнатата бойна секира или от свистящия боздуган.

Зад него стоеше Кучильо и проявявайки повече съобразителност, отколкото храброст, внимаваше винаги да е по-далеч от ръкопашния бой. С разтревожен поглед той следеше превратностите в сражението, докато по едно време изведнъж се олюля, направи няколко несигурни крачки назад, сякаш бе тежко ранен, и на известно разстояние от колите рухна на земята като улучен смъртоносно от куршум.

Сред суматохата на кръвопролитното сражение едва ли някой обърна внимание на този инцидент. Само дон Естебан, наблюдавал хитрите номера на бандита, с които целеше да остане невредим в боя, безчувствено каза:

— Един страхливец по-малко!

Една-две минути Кучильо остана да лежи напълно неподвижен. После обаче бавно надигна глава и предпазливо се огледа. Само секунди по-късно той лежеше вече доста далеч от мястото, където първоначално рухна на земята. Конят му, който го беше последвал, се приближи до него и предпазливо го подуши. Ако в момента всички мъже от експедицията не бяха толкова здраво притиснати от враговете си, те можеха да видят как Кучильо се изтърколи към едно място от укрепената позиция, което бе оставено свободно от индианците. След това бандитът изчака още някоя и друга секунда и едва тогава се промъкна между колелата на колата и се озова извън лагера. Там той се изправи и се оказа, че си стои съвсем стабилно на краката. По устните му заигра подигравателно-злорада усмивка. Суматохата и тъмнината улесняваха неговия план.

Съвсем внимателно той откачи железните вериги, свързващи две коли, и по този начин отвори проход и за своя кон. Без изобщо да стъпва на стремената, се метна на седлото, смуши животното с шпорите си и изчезна в мрака.

На известно разстояние от полесражението изчакваше отряд от трийсет индианци. Апачите бяха възприели тактиката да оставят настрана това подкрепление, ръководено от възрастен индианец. Те се вслушваха в шума от битката с онова външно спокойствие, което не бива да напуска червенокожите дори и в най-напрегнатите и съдбоносни мигове. Обаче вътрешно те изгаряха от желание и нетърпение час по-скоро да се включат в сражението.

Конете им също бяха възбудени. При всеки боен вик, долетял откъм бивака, най-смелите животни наостряха уши, размахваха гъстите си опашки, цвилейки, се вдигаха на задните си крака и само с големи усилия можеха да бъдат обуздавани.

Ето че откъм реката се зададе в галоп един конник. Той държеше високо свитите си крака, а това бе сигурен признак, че страшно много бързаше. Щом стигна до резервния отряд, индианецът отпусна крака, издаде кратък вик и насред буйния си галоп конят му изведнъж се закова на място, сякаш бе излят от бронз.

— Кой ръководи моите братя? — попита ездачът.

— Дебнещия вълк — отвърна възрастният индианец.

— Защо братята ми стоят тук, а не участват в битката, която чувам да бушува при бивака на бледоликите?

— Вождовете заповядаха на Дебнещия вълк да остане тук.

— Идеята за тази засада е мъдра, но тя не говори за храброст. Моите братя трябва да получат възможност да използват своите пушки и стрели. Нека дойдат с мен при реката! Така нареди вождът Черната птица.

— Дебнещия вълк не бива да напуска това място, където го оставиха вождовете. Нима Черната птица има толкова голяма нужда от нас?

— На острова в реката се намират тримата най-прочути бледолики на света. С куршумите си избиха много червенокожи мъже и ако Дебнещия вълк не пожелае да дойде с мен, ще ни се изплъзнат.

— Кои са тези бледолики?

— Големия орел, Изгарящата мълния и Пантерата на Юга. В очите им гори гибелен огън, а от пушките им излиза сигурна смърт.

При споменаването на тези три имена безкрайно изненаданите червенокожи веднага образуваха кръг около пратеника.

— На Дебнещия вълк много му се иска да дойде с воините си, за да види прочутите ловци от Снежните планини, обаче той няма право да напуска това място. Нека моят брат препусне към лагера на бледоликите и да попита там Леопарда, нашия вожд, какво да направя.

— Леопарда е велик воин. Сигурно ще го намеря там, където лежат най-много избити бледолики.

Пратеникът се понесе в галоп към полесражението, докато останалите на поста си апачи започнаха да споделят помежду си

голямото желание да им разрешат да се бият с тримата прочути бледолики. Предположението на пратеника се оказа вярно. Леопарда се намираше в средата на лагера. Червенокожите бяха забелязали направения от Кучильо проход и бяха нахлули през него с такъв победоносен ужасяващ рев, който се разнесе надлъж и нашир из степта. Разрази се жестока схватка гърди срещу гърди и както изглеждаше, скоро белите щяха да бъдат победени. Пратеникът също се втурна през направения проход между колите. Един силен негов вик накара Леопарда да се приближи.

— Моят син идва, за да ми извести, че Черната птица е избил бледоликите на острова, нали?

— Великия дух е отвърнал лице от апачите. Четиринайсет от тях се преселиха в царството на сенките, а Черната птица седи опечален на земята, напоена с неговата кръв.

Очите на вождата гневно заблестяха.

— Синовете на апачите наброяваха дваайсет воина, а бледоликите бяха само трима. Да не би червенокожите мъже да са се превърнали в баби?

— Имената на бледоликите са по-прославени и прочути от всички други имена на земята! — простичко отвърна пратеникът.

— И кои са те?

След като вождът ги чу, по израза на лицето му веднага си пролича, че оневинява Черната птица.

— Какво трябва да ми каже моят син?

— Нека Леопарда ми даде воина, за да отмъстят за смъртта на братята си!

Вождът хвърли бърз поглед наоколо и видя, че навсякъде белите бяха притиснати и се намираха в по-лошо положение.

— Нека Дебнещия вълк тръгне към реката. Синовете на апачите ще унищожат бледоликите и повече няма да имат нужда от резервния отряд!

Пратеникът мигновено обърна коня си и излезе през прохода между колите. Още в следващата секунда вождът отново се озова в центъра на ръкопашната схватка.

Изгорелите наполовина купчини клони и съчки хвърляха червеникавата си светлина върху кървавите сцени. Крясъците на бясно счепкалите се противници, свистенето на стрелите, гърмежите на

изстрелите следваха непрекъснато един подир друг, а същевременно тежките боздугани и острите ножове се спречкваха едни срещу други в гибелно безмълвие.

Покритите с бои лица на червенокожите ездачи изглеждаха още по-грозни и отблъскващи на светлината на пламъците. Създаваше се впечатление, сякаш белите се сражаваха с побеснели животни вместо с хора.

Извън лагера битката се водеше на отделни групи, но вътре между колите цареше страшна суматоха, хаотична маса от тела, които мощно връхлитаха едно срещу друго, или пък напругайки всички сили и използвайки цялата си ловкост, се държаха в смъртоносна прегръдка. Само там, където се биеха Диас, Бенито, Бараха и Ороче, златотърсачите имаха превес.

Тези четирима мъже бяха успели да прочистят от индианци известно пространство около себе си, тъй че можеха да насочат цялото си внимание към другите места в лагера, където сражението продължаваше да кипи.

— Карамба, лоша работа! — изплашено извика Диас. — Ако не удвоим усилията си, само след десетина минути лагерът ще е в ръцете на червенокожите подлещи. А там... по дяволите, та това е Леопарда! Отдавна го познавам, а и той мен. Искам да си поговоря малко с него!

Всяващият ужас Изстребител на индианци, изглежда, до този момент само се беше забавлявал, защото по челото му не се виждаше нито капка потъмняла от прах пот, която иначе обливаше лицата на всички биещи се. Той вдигна от земята боздугана на един убит червенокож и извика:

— Напред, Бенито, напред, иначе всички сме загубени!

Той енергично размаха макана над главата си и се втурна сред счепкалите се противници. Неудържимо напредваше, поваляйки враговете си, като си проправи окървавен път чак до самия вожд. Апачът го видя и го позна.

— Диас, Пумата! — извика той и неволно отстъпи назад.

— Да, Диас, Пумата, която ще разкъса Леопарда! — изрева в отговор ловецът със страшен глас.

Индианецът смуши коня си да се приближи до него и замахна да му нанесе смъртоносен удар, но не го улучи, понеже Диас се наведе и само след миг се появи зад жребеца на червенокожия. С дързък скок

той се озова на гърба на животното, зад вожда, който след нанесения с голяма сила безрезултатен удар едва се задържа на седлото. Сграбчи го с лявата си ръка за косата, дръпна го мощно назад и заби ножа си до дръжката в гърдите му.

Диас събори мъртвеца на земята, грабна юздите на коня, накара го да се изправи на задните си крака, а после, надавайки силен пронизителен вик, се вряза сред червенокожите. На победоносния му вик, както и на смъртта на този толкова прославен вожд, отговори ужасен яростен рев.

— Сеньор Бараха, сега вече знаеш как реват, нали? — попита Бенито, който също беше докопал един боздуган и още докато говореше, повали един индианец. — Намери си и ти такъв макана. В ръкопашния бой няма по-добро оръжие от него!

— Я ми дай твоя, дон Бенито! Нямам време сега да търся.

— Ето го! Ей там виждам друг, който ще взема.

Бойната треска бе обзела и иначе толкова страхливия Бараха, в чийто досегашен потаен и подозрителен живот несъмнено можеха да се посочат само такива деяния, които са били извършвани коварно с някой удар с нож в гърба. С боздуган в ръка той се хвърли срещу неприятеля.

И Ороче, майсторът на мандолината, също изпълняваше дълга си. Останките от мантията му бяха смъкнати от гърба, а старата му шапка отдавна вече се търкаляше по земята. Дългата му коса се развяваше на вятъра, докато с приклада на пушката си раздаваше наоколо такива удари, сякаш бе решил сам да унищожи враговете до крак.

Въпреки лошото развитие на събитията дон Естебан бе запазил цялото си хладнокръвие. Пушката му непрекъснато гърмеше и всеки изстрел отнемаше живота на един или друг индианец.

Ако някой бе имал възможността спокойно да наблюдава тези сцени, той не би могъл да отвърне поглед от Диас. Още в първите мигове белият ловец беше забелязал какъв превъзходен кон яздеше и затова изобщо не слезе от него. Прегазвайки червенокожите пред себе си, той го накара да мине през тях, насочи се към колата, където бе неговият пост и където бе закачена сабята му, която не беше използвал до този момент. Острието ѝ бе от превъзходна толедска стомана и тя вече неведнъж бе вкусвала индианска кръв. Диас дръпна коня си малко

назад, за да се засили по-добре, и връхлитайки сред червенокожите, бързо ги разпръсна. Дватама все още останали живи вождове, различаващи се по бойната си украса от пера, паднаха под светкавичните му удари. Панически ужас обзе индианците и обърнати в бягство, те се втурнаха през прохода между колите, за да се измъкнат навън. Диас ги последва.

— На конете и подир тях! — извика дон Естебан.

Всеки, който не беше ранен и изобщо бе в състояние да язди, се метна на първия попаднал му кон и препусна след бягащите червенокожи. Обстоятелството, че Леопарда бе изпратил резервния отряд да помага при острова, се оказа във висша степен гибелно за апачите и златотърсачите извоюваха онази блестяща победа, за която Антилопата, вестносецът, докладва на вожд Черна птица край Рио Хила.

След като преследвачите се завърнаха, се оказа, че белите бяха загубили към трийсет души. Повечето от останалите бяха ранени. Превързаха раните им, но преди всичко възстановиха разрушената тук-там укрепена позиция, а после, щом разставиха необходимите постове, изтощените от свръхчовешкото напрежение хора налягаха да поспят направо между труповете върху напоената с кръв земя...

Зазори се.

Засилилият се вятър, който обикновено предхожда изгрева на слънцето, на няколко места разкъса надвисналата над реката мъгла, ала стоящите на пост индианци по брега ѝ все още не можеха да различат островчето.

Скоро на настъпващия утринен светлик близката околност се откри още по-ясно. Валмата от мъгла се кълбяха и носеха едно през друго също като облаци прах, вдигнати от копитата на стадо бизони. Слънцето изгря и бялата пелена заискри в различни цветове, поклащайки се подобно на великанска завеса, от която всеки полъх на утринния ветреца отнасяше със себе си по някое късче.

Ето че в този миг Черната птица нададе такъв вик на ярост и разочарование, който сякаш не излизаше от човешко гърло. Островчето беше безследно изчезнало. Мястото, на което то се намираше все още през изминалата нощ, бе гладко като огледало. От водата не стърчеше нито едно тръстиково стъбло, нито един-единствен корен от онези, които го бяха обграждали.

Чувствата, които в този момент обзеха вожда, бяха толкова силни и неудържими, че въпреки своята рана той успя да се изправи на крака без чужда помощ. Очите му бяха широко ококорени, а под гъсто нанесената охра лицето му пребледня като платно. Олюлявайки се, той се приближи до най-близкостоящия пост и високо вдигна бойната секира, за да нанесе удар. Ала застрашеният воин изобщо не помръдна. Той остана на мястото си с изпънат врат, съвсем в позата на напрегнато заслушан човек, сякаш така искаше да покаже, че и до този злочастен миг не бе преставал най-съвестно да бди.

Индианецът не се бои от смъртта. Той я приема от ръката на своя вожд, без да му мигне окото.

Още в следващата секунда томахокът неминуемо щеше да разцепи главата на поста, но... Антилопата хвана ръката на Черната птица.

— Нека великият вожд на апачите да не слуша гласа на своя гняв. Злият дух, чиито деца са белите, е отнесъл острова, но апачите не са виновни за това!

Продължителен рев и вой, надигнал се и по двата бряга на реката, показва, че вече всички индианци са забелязали изчезването на островчето.

От ярост и гняв Черната птица изобщо не може да отговори. Раната му пак се отвори и изпод стегнатата с кожени ремъци превръзка избликна кръв. Той потрепери, колената му се подгънаха и вестоносецът се видя принуден да го положи да легне в тревата, където вождът изгуби съзнание.

Когато отново дойде на себе си, превръзката му бе вече подновена и половината от воините му се бяха насъбрали около него, а другите стояха на отсрещния бряг. Всички чакаха да чуят заповедите му.

— В каква посока са изчезнали бледоликите? — попита Черната птица.

— Великият дух просветли мислите ми — отвърна Антилопата. — Островът не е имал здрава опора в дъното на реката. Белите са го освободили от корените и са отплавали надолу по течението.

Вождът сведе глава в знак на съгласие. Сигурно е било така, както му казваше вестоносецът. Изобщо нямаше друга възможност.

— Те нямат нито гребла, нито кормило. Островчето е заседнало нейде по бреговете. Претърсете за следи и от двете страни на реката!

Индианците се втурнаха да изпълняват тази заповед, а в това време раненият остана под закрилата на неколцина воители, които се заеха да съберат на едно място убитите си другари, за да ги погребат по индиански.

Междувременно пристигна и втори вестоносец, изпратен от апачите, които бяха обърнати в бяг от златотърсачите. Индианците настоятелно молеха вождата да отиде при тях. Той обаче нищо не отговори, а мълчаливо зачака завръщането на разузнавачите.

Те се появиха едва след като слънцето се издигна в зенита си. Въпреки предпазливостта на тримата ловци апачите откриха мястото, където те бяха слезли на сушата, но понеже не намериха никакви следи от „сала“, разузнавачите предположиха, че белите са продължили на него надолу по реката.

Едва след доклада им Черната птица взе своето решение. Той поиска да го вържат на коня му и придружаван от всичките си воители, се отправи към мястото, където според думите на вестоносеца го очакваха апачите.

Слънцето заливаше с лъчите си пустата степ, когато Черната птица пристигна със своя отряд при каучуковите дървета, където предишния ден бе седял край огъня на съвещанието заедно с другите вождове. След понесеното поражение и нощното преследване индианците отново се бяха събрали на същото място.

При появяването на вождата, чието завръщане всички очакваха с голямо нетърпение, червенокожите нададоха силни ликуващи викове. Черната птица прие тези шумни приветствия с голямо достойнство като съвсем заслужено оказване на почести и нареди да го свалят от коня. При вида на раненото му рамо последваха пак крясъци и вопли. Отнесоха го при огъня, където го настаниха да седне на земята...

Междувременно лагерът на златотърсачите беше останал без предводител. След като предишния ден сражението приключи и всички легнаха да спят, дон Естебан извика Диас и се оттегли с него в палатката си.

— Сеньор Диас, дали си човек, на когото мога да се доверя?

Диас се поклони, отвърщайки:

— Мисля, че да, дон Естебан.

— Какво ти е мнението за Кучильо?

— Струва ми се, че е твой доверен човек — уклончиво отвърна Диас.

— Не е. Не се безпокой и ми отговори откровено!

— Той е страхливец и подлец!

— Както виждам и двамата сме на едно мнение! А какво мислиш за поведението му по време на нападението?

— Ако трябва да изразя съвсем накратко мнението си, ще кажа: заслужава куршум, сеньор!

— Той си го получи, тъй като лежи навън сред мъртъвците.

— Кой, Кучильо ли? Не, сеньор, той не е сред тях.

— Не е ли? — стреснато попита Аречиса. — Но нали го видях да пада убит! Впрочем наистина... аа, сега си спомням... после изчезна от мястото, където лежеше.

— Виждал ли си коня му?

— Не.

— Не може да е бил и сред преследвачите.

— Не беше сред тях. А можеш ли да ми кажеш как са проникнали индианците в укрепления ни лагер?

— През процепа между две коли. По дяволите, вече знам, какво искаш да кажеш! Избягал е!

— Веригите между колите бяха махнати. Това може... ха, може да го е направил само той!

— Хайде да го потърсим! Нека видим дали наистина е изчезнал!

Те излязоха от палатката и започнаха припряно да се оглеждат за Кучильо, но усилията им останаха напразни.

— Сега сме вече сигурни — офейкал е! — отсече Диас.

— А аз знам и накъде — настави Аречиса.

— Аз също.

— Диас, ти пък откъде знаеш? — учудено попита дон Естебан.

— Досещам се, а и предположението, което тая, е толкова близко до ума, че на всекиго може да хрумне.

— Кажи ми го!

— Вчера той се метна на коня си и отиде да ни издаде на индианците и така да намали броя на съдружниците в подялбата на бонансата. Това може да се отгатне много лесно. А днес пък се е

отправил към Златната долина, която изглежда е вече наблизил, като иска предварително да си присвои една част от нейните богатства.

— Същото предполагам и аз. Ако се окаже истина, неговото вероломство ще му струва много скъпо.

— Сеньор, на теб известно ли ти е местоположението на находището?

— Не съм точно. Вярно, той ми описа местността, но откриването на самата бонанса сигурно ще е свързано с известни трудности. Трябва да тръгна по петите му, и то колкото е възможно по-скоро.

— Няма да стане преди зазоряване, понеже ще трябва да следваш дирята му, която няма как да откриеш в тъмнината.

— Ти ще ме придружаваш, сеньор Диас, ти, Бараха и Ороче. Кажи им го! Но нека си мълчат пред другите! Ако потеглим призори, ще можем да се върнем в лагера още преди смрачаване.

— Още повече че преди падането на нощта сигурно няма защо да се страхуваме от индианците — добави Диас и се отдалечи, за да уведоми двамата си другари.

Щом небето на изток порозовя, четиримата мъже се отправиха на път, веднага щом Аречиса заповяда на останалите да погребат труповете и да не напускат лагера.

След като обиколиха няколко пъти бивака, описвайки все по-големи кръгове, най-сетне те се натъкнаха на следите от един кон, който несъмнено принадлежеше на Кучильо. Веднага пое по тази диря и скоро изчезна на хоризонта.

Останалите в лагера златотърсачи изхвърлиха труповете на индианците от другата страна на колите, а след това изкопаха общ гроб за своите убити. Дойде обяд и жаждата започна да ги измъчва. Хранителните им провизии също бяха на свършване, тъй като не биваше да напускат бивака и нямаше как да отидат на лов.

Времето напредваше, и понеже предводителят им отсъстваше, настроението на златотърсачите започна да става все по-тягостно и все по-лошо.

И ето че по едно време, вече беше вечер, в далечината постове забелязаха облак прах, който се приближаваше към лагера. Те незабавно вдигнаха тревога и всичко живо се втурна към

въпросната страна с надеждата, че ще види завръщащия се дон Естебан.

Но хората се бяха излъгали, защото сред облаците прах започнаха да се мяркат познатите индиански украшения от пера, както и остриета на копия, украсени с човешки скалпове.

— На оръжие! Индианците идват! — разнесоха се викове на ужас.

Суматохата, настанала в лагера предишния ден при появяването на червенокожите, бе нищо в сравнение с паниката, която обзе белите в този момент. Кой трябваше да поеме командването и кой да се подчинява? На първо време всеки сметна, че ще е най-добре спокойно да застане на поста, заемайки от него при първото нападение. Ала върху всички лица се бе изписал страх, който никой не успяваше да прикрие.

— Само шестима са! — подвикна отвън един от постовите и уплахата започна да отстъпва място на отново завръщащия се кураж.

Вместо да долетят в галоп и да нададат бойните си викове, индианците се приближаваха съвсем бавно и спокойно. Един от тях размахна копието си, на което беше провиснал някакъв бял парцал. Изглежда идваха с миролюбиви намерения.

На около два пушечни изстрела от лагера останалите се спряха, докато индианецът със символа на мира продължи да се приближава.

Сред златотърсачите имаше един човек, който беше от Пресидио Тубак. По-рано като търговец той бе общувал известно време доста често с племената на апачите и знаеше езика им достатъчно добре, за да може горе-долу да разбира и да говори онзи испано-индиански диалект, който се използваше по индианската граница. Бенито се приближи до него и го попита:

— Сеньор Гомес, виждаш ли там ей онзи индианец?

— Естествено.

— А знаеш ли какво иска?

— Несъмнено идва като парламентъор.

— Е, добре! Ти си между нас единственият, който може да разговаря с него. Отиди да го пресрещнеш!

— И през ум не ми минава такова нещо, дон Бенито!

— Защо?

— Хмм, този тип съвсем не прилича на човек, с когото е добре да си имаш вземане-даване.

— Значи те е страх, така ли?

— Дон Бенито, моля те да не ме обиждаш, иначе ще ти забия ей тази кама между ребрата!

Старият безстрашен вакеро плъзна подигравателен поглед по дребната фигурка на Гомес, който едва-едва му стигаше до раменете и каза:

— Сеньор Гомес, това никак няма да ти е лесно, защото преди още да замахнеш с ножа, вече ще съм те смачкал и начупил като суха вейка. Страх те е, просто ти личи!

— Да ме е страх? И през ум не ми минава! Но я огледай онзи тип малко по-добре! Направо има вид на сатана или на някой людоед!

— Да, има такава прилика. Както сам виждаш, той е вожд, и когато се намира по бойната пътека има задължението да се издокарва във възможно най-страшен вид. Но я го разгледай малко по-подробно! Не забелязваш ли, че е ранен?

— Наистина! Цялото му рамо е опасно с ремъци. Сигурно е улучен от куршум. Направо е за учудване, че така съумява да понесе подобни болки.

— Това го умее всеки индианец. Но сега и ти разбираш, че той не може да е опасен за нас. Излез навън и отиди при него!

Всички гамбусиноси се бяха скупчили около двамата. Те също бяха на мнение, че Гомес трябва да излезе от укрепления им лагер, за да разговаря с индианеца. След като се опъва дълго, най-сетне боязливото човече се съгласи. Намериха един парцал, който някога си е бил бяла носна кърпа, а сега трябваше да играе ролята на парламентъорско знаменце. С него в ръка Гомес се отправи към червенокожия.

Индианецът не беше никой друг, освен Черната птица.

Всички червенокожи се възхищават от външната красота. Щом вождът на апачите зърна насочилия се към него дребен и кльощав мексиканец, по лицето му се изписа израз на презрение, ала това стана само за секунда. Вождът бе не само смел воин, но също така ловък и хитър дипломат. Той добре умееше да владее всичките си чувства в интерес на своите цели.

Двамата толкова различни мъже се поздравиха взаимно и Черната птица пръв започна да говори:

— Нека моят бял брат ми каже дали той е вожд. Предводителят на апачите няма да разговаря с някой обикновен воин на бледоликите.

Гомес изпадна в голямо затруднение и измина известно време, преди да му хрумне какво да отговори.

— Аз съм вожд на белите мъже. Моят червенокож брат може спокойно да разговаря с мен.

В тъмните очи на апача проблеснаха искри.

— Понякога в едно окаяно тяло се крие голяма душа. Сигурно моят брат е някой прославен вожд. Но защо е дошъл с воините си в ловните земи на апачите?

Гомес си мислеше, че в никакъв случай не биваше да издава истинската цел на експедицията. Помъчи се да намери някакво друго обяснение, само че от страх и притеснение не успя. Индианецът очевидно се наслаждаваше на жалкия вид на белия, който отчаяно търсеше някакъв отговор.

— Навярно в лагера на бледоликите има не един и двама такива мъдри и храбри вождове, какъвто е и моят брат, а?

— Аз съм единственият вожд.

— И всички воини трябва да се подчиняват на моя брат?

— Да, всички!

— Няма още дълго да изпълняват неговите заповеди, защото синовете на апачите са многобройни като листата на гората и неудържими като огъня в саваната. Утре моят брат и неговите хора няма да са вече живи.

Щом забеляза въздействието на думите си над страхливия Гомес, в очите на Черната птица лумна зловещ огън. Мексиканецът беше пребледнял, а инстинктът му за самосъхранение му внуши най-подходящата мисъл, която би могла да му хрумне в неговото положение.

— Защо моят червенокож брат идва със символа на мира? Белите мъже не жадуват за кръвта на неговите воини!

— Вождът на апачите е дошъл, за да каже на бледоликите миролюбиви думи. Но той знае, че те няма да го чуят и затова им заявява, че неизбежно ще отидат в страната на смъртта.

— А какви думи е трябвало да чуем?

Апачът гордо се изпъчи и попита:

— Наистина ли моят брат е вожд? В такъв случай би трябвало да знае, че думите на един воин с орлови пера могат да прозвучат само край лагерния огън. Защо той иска от мен да му отговоря тук, на това

място, сякаш съм някой жалък ямбарико^[2], който изравя корени и яде червата на кукумявката?

При вида на разгневения индианец Гомес неволно отстъпи крачка назад.

— Моят червенокож брат иска да влезе в лагера ни?

— Ако белият вожд беше дошъл при апачите с някаква вест, те щяха да го посрещнат край огъня на съвещанието, защото в сърцата им не живее никакъв страх. Черната птица ще говори само тогава, когато се отнасят с него като с вожд, който има правото да седне край огъня.

Смущението и объркаността на мексиканеца се засилиха. Имаше ли право да заведе предводителя на индианците в лагера? А можеше ли да му откаже, щом като най-доброто решение бе едно мирно споразумение?

— Колко воини ще придружат моя брат до лагера ни?

— Един-единствен.

— Нека тогава дойде!

Без да се обръща, апачът издаде пронизителен гърлен вик, след което един от останалите по-надалеч петима индианци се приближи на коня си. Той беше Антилопата, вестносецът.

Гомес закричи напред, а след като размениха доволни погледи, двамата апачи го последваха.

През деня индианците се бяха натъкнали на следите, оставени от дон Естебан и хората му. Следователно Черната птица знаеше, че защитниците на лагера са намалели с четирима и беше взел решение да проникне в него като парламентьор и да го огледа. Обстоятелството, че дребничкият Гомес се представяше за предводител на белите, го наведе на мисълта, че истинският предводител се е намирал сред мъжете, които бяха напуснали бивака, а понеже през миналия ден по време на битката Антилопата беше видял дон Естебан, вождът го повика да го придружава и така да разбере точно как стоят нещата.

Двамата индианци слязоха от седлата пред укрепения лагер и преминавайки през специално отворената за тях пролука между две коли, влязоха вътре. Главите им не се помръднаха нито на сантиметър встрани, а очите им останаха полузатворени, сякаш всичко наоколо им бе съвършено безразлично. Въпреки това с един-единствен поглед те забелязаха и най-малките подробности, които ги интересуваха.

Черната птица веднага се насочи към палатката на дон Естебан, като че това се разбираше от само себе си.

Гомес се опита да го задържи:

— Нека моят червенокож брат остане тук, в кръга от моите воини.

Гордо пристъпващият вожд се спря и искрящите му очи гневно се впиха в дребосъка.

— Да не би да искаш вождът на апачите, който е тежко ранен, да остане тук да изгори под палещите лъчи на слънцето? Нима белите мъже не знаят как се посрещат гости и вождове?

Въпреки много сериозното си нараняване този силен мъж се бе държал на коня си, без да е вързан за него, а сега се бе изправил като излятата от бронз статуя на някой бог на войната, която изпълва зрителите с възхищение. Той изобщо не изчака отговор от мексиканеца, а заедно с Антилопата влезе в палатката, където двамата седнаха на земята.

Гомес се позабави малко, за да обсъди с другите какво да прави. Ето защо индианците имаха възможност да разменят необезпокоявани няколко думи.

— Тук ли е вождът на бледоликите?

— Не — отговори Антилопата.

През отворения вход те можеха да виждат целия лагер.

— А кой от тези мъже е всяващият ужас Изстребител на индианци, когото белите наричат Педро Диас и който вчера е победил Леопарда?

— Антилопата го зърна, когато вземаше живота на Леопарда, но той не е тук.

Черната птица не успя да сдържи едно тихо радостно възклицание.

— Големите воини на бледоликите са напуснали бивака и са оставили страхливите мишки без закрила. Мишките ще умрат. Това джудже иска да измами вожд на апачите, обаче окото на Черната птица проникна и под кожата му. Бледоликите са загубени, а после червенокожите воини ще имат време да преследват Големия орел, Изгарящата мълния и Пантерата на Юга.

В този момент Гомес влезе в палатката. Той напразно се опита да си придаде достолепната стойка и поведение на вожд. Думите, с които

го посрещна Черната птица, го накараха още повече да се свие и смали.

— Бледоликият мъж се представя за вожд, а дори не знае, че не бива да оставя гостите си сами. Да не би да иска да изкупи тази обида със своя скалп?

— Нали първо трябваше да кажа на моите воини какви гости са ни дошли — опита се да се извини Гомес.

— Нима белите воини нямат очи, за да ги видят сами? Нима при бледоликите цари обичаят вождът винаги да пита какво бива да прави и какво да говори? Белият мъж не може да направи нищо, без да попита за разрешение братята си. Значи не е никакъв вожд!

— Аз съм единственият вожд в този лагер! — продължи да упорства Гомес.

Черната птица му хвърли унищожителен поглед и гласът му прогърмя:

— Ухото на вожда на апачите чу сега една голяма лъжа! Той ще затвори устата си, защото езикът му няма да разговаря с една лъжлива жаба. Нека говори моят червенокож брат!

До този момент Антилопата бе седял със затворени очи. Сега ги отвори и проговори:

— Видях вожда на бледоликите как се бие. Двущевката му поваляше червенокожите мъже на земята, тъй както бурята събаря плодовете на ореховото дърво. Косата му беше черна, тук-там с бели косми, имаше широки плещи, а погледът му бе остър като окото на орел. Той напусна лагера веднага щом небето на изток просветля. Нека белият мъж ни каже дали лъжа като него!

Гомес не отговори. Той беше така изплашен, че не посмя да каже нито „да“, нито „не“.

— А аз видях и един друг вожд, който уби Леопарда. Имаше яко и силно телосложение, сякаш е от дъбово дърво, а юмруците му са като мечи лапи. Бледоликите го наричат Педро Диас. Той тръгна на път с първия вожд. Истината ли казах?

— Моят червенокож брат каза истината — отвърна най-сетне Гомес. — Двамата вождове отсъстват и сега аз съм единственият предводител в лагера.

— Нека белият човек да не нарича Антилопата брат. Апачът не е брат на един лъжец! Белият мъж не е никакъв вожд.

— Вожд съм!

— Ако действително е такъв, тогава нека ни каже името си!

— Гомес.

— Гомес? Това име на чакал ли е, или на някой заек? Така се казва може би мухата или пък червеят, който птицата изяжда? Синовете на апачите никога не са го чували. Нито една бабичка не познава белия мъж Гомес. Тялото му е като на дете, смелостта му е жабешка, а езикът му е като на змия, която бълва само лъжи. Накъде се отправиха двамата вождове?

— Отидоха на лов за бизони, защото се нуждаем от храна.

— Антилопата ще чака, докато се върнат, за да им каже думите, които трябва да чуят. А този мой прославен брат ще се завърне в бивака на апачите, за да им извести, че Антилопата остава тук!

Черната птица хвърли съвсем кратък светкавичен поглед към своя вестоносец, но Антилопата успя да види, че той го е разбрал. Антилопата искаше да остане като заложник, за да приспи бдителността на мексиканците, докато Черната птица щеше да подготви нападението. Неговият остър проникателен поглед сигурно бе забелязал, че в лагера нямаше абсолютно никакви запаси от горивен материал, за да могат белите както предишната вечер да запалят огньовете. С ловко подбрани двусмислени думи той обърна внимание на Черната птица както на това, така и на едно друго обстоятелство:

— Антилопата желае двамата вождове на бледоликите да се върнат преди да е паднала нощта, иначе не би могъл да разговаря с тях, понеже белите няма с какво да запалят огън. Нека Черната птица, вождът на апачите, да заповяда на своите воини да пропуснат бледоликите мирно и спокойно да се завърнат в лагера си, защото Антилопата иска да сключи мир с тях за много зими и лета!

Черната птица стана. Стиснатият му юмрук и втори бърз поглед доказаха на Антилопата, че вождът щеше да постави засада на дон Естебан, за да направи връщането му невъзможно.

— Моят червенокож брат изговори добри думи — рече той достолепно. — Нека бъде, както каза той!

Без да удостои Гомес с нито един поглед, вождът излезе от палатката, спусна се по хълма и през пролуката между колите се отправи към конете. Въпреки болките си той се метна на седлото,

хвана юздите на жребца на Антилопата и като препусна, бързо се отдалечи.

Гомес хвърляше на останалия индианец нерешителни погледи. Антилопата беше затворил очи и отметнал глава назад в знак, че в момента не желае да вижда никого.

— Има ли червенокожият мъж да ми казва още нещо?

Без да отваря очи, индианецът вдигна ръка и кратко каза:

— Върви си!

Гомес излезе от палатката и се върна при своите другари. Той бе тъй смутен и изплашен, както никога през живота си. Бенито се изпречи пред него и попита:

— Е, сеньор Гомес, защо единият си отиде, а остави другия при нас?

— Дявол ги взел и двамата! Тези типове се държат така, сякаш те са господарите в лагера ни. Разбраха, че не съм предводителят и започнаха да се отнасят с мен като с някой хлапак, който още не знае колко прави две и две.

— И напълно си го заслужил, щом го прие толкова спокойно, дон Гомес! Ами какви предложения ти направиха?

— Никакви! — изфуча побеснелият дребосък. — Много добре знаеха, че дон Естебан, Педро Диас и другите са напуснали лагера, а само на тях искат да кажат какво ги води насам. А този обесник, дето се казва Антилопа, ме изгони от палатката като пес.

— И ти просто си тръгна ей така? Постъпил си много предпазливо, но не и кой знае колко смело. Ами другият? Защо не остана да чака и той, а се върна обратно?

— Защото иска да каже на апачите да пуснат Аречиса да мине необезпокоявано.

— Много хубаво, сеньор Гомес! И ти му повярва?

— Защо не?

— Защото на един червенокож можеш да му вярваш и да му се доверяваш едва след като си изпушил с него сто кила тютюн и двайсет товара листа от смрадлика. Това първо, и второ... защото...

— Е, защото...?

— Защото ми се струва, че тъкмо днес имаме изключителен повод да сме предпазливи.

— Какъв повод имаш предвид, сеньор?

Дон Естебан отсъства и ние кажи-речи приличаме на стадо без пастир, което тези вълци лесно могат да унищожат. Освен това ни липсва какъвто и да било горивен материал, за да запалим огън, в случай че нападнат лагера ни.

— Ами тогава ще донесем някакви дърва и клони.

Ама няма да стане! Дон Естебан ни забрани да напускаме лагера, докато отсъства, а дори и да решим да проявим неподчинение, то къде ти дърва? Всеки, който се опита да събере горивен материал, веднага ще падне в ръцете на индианците.

Това обстоятелство бе за всички толкова убедително, че никой не изяви готовност да отиде за дърва. Бенито продължи:

— Сеньор Гомес, ти да не би да си помислил, че този воин, Антилопата, е вожд?

— Разбира се. Той наистина е такъв.

— Също като теб! Той е индиански вестоносец. Това може веднага да се отгатне по името му. Забеляза ли по дрехите или по украшенията му нещо, по което да си направиш извода, че е вожд?

— Не.

— Ето ти на! А защо ли тъкмо вождът ще си тръгне и ще ни остави тук един обикновен воин?

Другите го погледнаха очаквателно, без да могат да отговорят на въпроса му.

— Е, не познавам кой знае колко добре индианците, но...

— Но какво? Сеньор Бенито, продължавай де! Не ни измъчвай така! Ти си най-добре запознат и с ягуарите, и с индианците от всички хора в цяло Мексико. Вече го доказа, така че сигурно знаеш и защо вождът си отиде, а онзи тип не.

— Ако апачите наистина трябва да бъдат уведомени, че не бива да закачат дон Естебан и сеньор Диас, това можеше да им съобщи и вестоносецът. Но фактът, че самият вожд иска да им го каже, ми дава повод да мисля, че...

— Че... какво? Та говори най-сетне де!

— Че кроят нещо лошо.

— И какво например, дон Бенито?

— Те знаят, че сме без предводител. Обстоятелството, че вождът се върна при своите хора, ми се струва сигурен признак, че има да им

съобщава някакъв план. Те ще отрежат пътя на Аречиса за връщане в лагера и веднага щом се стъмни, ще ни нападнат.

— Дон Бенито, предположението ти не е вярно — отвърна му Гомес, за когото бе много важно да постави поведението си в по-добра светлина. — Те дойдоха при нас с миролюбиви намерения, които са напълно оправдани, тъй като вчера понесоха големи загуби. А междувременно едва ли са променили намеренията си, защото иначе Антилопата не би останал тук.

— Хмм, това звучи вероятно, но...

— Но... какво? За Бога, продължавай де!

— Не познавам много добре индианците, но веднъж на млади години бях техен пленник и предполагам, че не ни кроят нищо добро.

— Ами заложникът в палатката? Въоръжен ли е този тип?

— Не. И двамата червенокожи оставиха оръжията си при своите коне.

— Тъй! Хмм! Дано само дон Естебан си дойде час по-скоро! Но колко лесно може да го сполети... хмм, някое нещастие, тъй че изобщо да не се върне. Предлагам за всеки случай да си изберем предводител, та поне да знаем на кого да се подчиняваме, в случай че ни нападнат.

— А аз предлагам — възпротиви се Гомес — да не предприемаме абсолютно нищо. Дон Естебан може да се разсърди, а и преди всичко трябва много да внимаваме да не събудим с нещо подозренията на индианците.

Това предложение намери всеобщо одобрение. Многократните предупреждения на Бенито бяха отхвърлени с огромно мнозинство, тъй че накрая той се оттегли ядосан, като обаче не пропусна да заяви решението си:

— Добре, както желаете, сеньори! Но аз ви казвам, че ще отида да седна до палатката и ще пронижа с ножа си онзи червенокож негодник веднага щом забележа и най-малкия признак, че ще ни нападнат!

Той незабавно изпълни намерението си, като се изкатери на малкия хълм и легна на земята до самата палатка. Оттам имаше добра възможност да държи под око цялата околност доста надалеч, но колкото и да бдеше и да напрягаше зрение, никъде не забелязваше нещо подозрително.

Денят измина. Слънцето залезе на запад и тогава се появи онази светлина, която обикновено предхожда бързо настъпващата нощ в пустинните, нажежени от слънчевите лъчи пясъчни и каменисти равнини.

Тогава Бенито се надигна от земята. Крадешком наблюдавайки индианеца, той забеляза, че затворените му очи се отвориха, за да хвърлят към равнината кратък, но остър и изпитателен поглед. Клепачите му веднага пак се затвориха, ала по тъмното му лице светкавично пробяга израз на задоволство. Вакерото огледа степта. Сигурно се беше заблудил, тъй като, докъдето стигаха очите, не се виждаше нищо друго, освен стадо диви коне, които, гонени от трима-четирима индианци, препускаха в галоп насам-натам с развяващи се гривии и опашки.

Табунът често изчезваше зад някое възвишение, но само след минута отново се появяваше, понякога се приближаваше в луд галоп, пак се отдалечаваше, а преследвачите му продължаваха да го гонят насам-натам, докато настъпи краткотрайният здрач, подир който след броени минути се възцари непрогледна тъмнина.

Стадото можеше да се различи вече само като тъмно петно, което изведнъж започна да става все по-ясно и по-ясно. Конете търсеха някакъв изход, за да избягат от преследвачите си и устремно се втурнаха право към лагера. Четиримата индианци го последваха и този път.

Макар подобна сцена по тези земи да не беше нещо необикновено, все пак и в този случай тя показва завладяващата си сила. Малцината индианци, които с високо размахани ласа препускаха подир животните, не представляваха никаква опасност. Напротив, обстоятелството, че тъй спокойно дръзваха да се приближат до бивака, достатъчно убедително доказваше миролюбивите им намерения. Освен това присъствието на зложника в палатката придаваше на златотърсачите такова чувство на сигурност, че те се покатериха на колите, за да видят по-добре как стадото щеше да профучи покрай лагера.

Бенито също стана и обърна гръб на палатката, тъй че не забеляза, как Антилопата разтвори бойната си мантия, направена от щавена бизонска кожа, измъкна от пояса си своя томахок, но иначе с нищо не промени предишната си поза.

Стадото се приближаваше все повече и повече. Това наистина бяха диви коне, понеже не се виждаха нито ездачи, нито седла или стремена, нито юзди или някакви каквито и да било въжета или ремъци. Конете се носеха към лагера в пълен галоп, преследвани от индианците, които силно крещяха. Гръмотевичният тропот от копитата прокънтя вече най-много на петдесетина крачки от укрепената линия на бивака и кажи-речи изглеждаше сякаш бясната гонитба ще да продължи право напред, когато... изведнъж първият кон свърна точно към пролуката между колите, оставена, за да преминават хората оттам, проехтя ужасяващ боен вик, мигновено като от нищото на гърба на всеки кон изникна ездач и един подир друг дръзките нападатели профучаха през входа, забравен отворен толкова непредпазливо, и след секунди се озоваха насред лагера.

Горе при палатката проехтя силен вик. Антилопата скочи на крака, захвърли мантията си на земята и вдигна високо бойната си секира. Тъкмо в мига, когато Бенито, изваждайки ножа си, се обърна, за да прониже гърдите на индианеца, томахокът разцепи главата му.

В нападението си над мексиканците апачите бяха приложили такава хитрост, която може да се използва успешно само от толкова безумно смели ездачи, каквито са те. Пъхнали единия си крак под омотаното около тялото на коня ласо, скрили се отстрани на животното, те са в състояние да изминат и далеч по-големи разстояния. Но едва падането на здрача и вече настъпилата тъмнина бяха улеснили използването на тази военна хитрост, така че златотърсачите, та дори и опитният Бенито, бяха заблудени.

За няколко кратки мига мексиканците съвсем изгубиха ума и дума. После започнаха да скачат от колите, но вече не можеха да стигнат до своите пушки, които бяха подредени в пирамиди. Индианците имаха лесна задача. Смъртният час бе ударил за хората в лагера.

Само броени минути продължиха страшно да вилнеят бойните секири, боздуганите, ножовете и копията. Наоколо се образуваха купища от трупове. Все още неколцина мексиканци се биеха с храбростта на отчаянието, но и те бяха осъдени на гибел. Само малцина успяха да пропълзят под колите и да се измъкнат навън, за да се опитат да избягат. Ала и те бяха загубени, защото скоро бяха догонени от бързи ездачи, и ако може би един или двама все пак

успееха да изчезнат в нощния мрак, то с настъпването на деня те едва ли щяха да имат никакви изгледи да оцелеят.

Един час след края на тази кървава схватка огънят от събраните като на огромна клада коли осветяваше надалеч равнината, покрита с мъртви и умиращи хора. Индианците си поделиха плячката и скалповете на белите, които бяха доведени в пустинята от жаждата за злато и изпратени право в ръцете на смъртта. А наред сцената между толкова трупове и кръв един до друг стояха Черната птица и Антилопата.

— Великия дух дари победата на своите червенокожи синове, но вождът на апачите трябва да види и скалповете на тримата ловци от изчезналия остров. Самият той не може да ги преследва, но моят син ще ми донесе косите им.

— Утре Антилопата ще вземе трийсет мъже и ще тръгне по следите им — отговори вестоносецът. — Ловците от Севера ще трябва да подемат своята предсмъртна песен. Хау!...

[1] „Кротки“, цивилизовани индианци, обитаващи градовете Б.пр. ↑

[2] Търсач, събирач на корени Б.пр. ↑

6. В ЗЛАТНАТА ДОЛИНА

Нощният мрак, който вече преминаваше в утринен здрач, все още скриваше целия ландшафт, като позволяваше да се видят смътно само в едри щрихи продълговати, губещи се в далечината силуети. На небето, където звездите гаснеха една подир друга, започнаха да изплуват острите върхове на Сиера, наподобяващи кули и фантастични зъбери, над чиито нащърбени очертания бе надвиснала непрогледна сива мъгла.

Тъмните гъсти сенки по склоновете на Сиера издаваха наличието на дълбоки проломи. В подножието на планината се издигаше самотна скала като изтикан в предна позиция бастион. Тя бе напълно отделена от основния планински масив. Точно отвъд пресечения ѝ връх по отсрещната скала с величествен тътен се спускаха водите на водопад в пропаст, която изглеждаше бездънна. По отсамната страна на този изолиран планински колос, стърчащ във формата на пресечен конус, се виждаше раздвижена редица от ниски върби и памукови дръвчета, които издаваха близостта на някакъв поток.

Дължината на образуваната от Рио Хила делта бе малко повече от един час път, но долу в основата си тя бе почти три пъти по-широка от горното разстояние.

Нощта отстъпи на деня. Мракът се спусна от планинските зъбери надолу към дълбоките пропасти и лека-полека направи място на синкавата светлина на утрото. Също като от първоначалната недотам ясна скица на някоя картина, от тъмните и мрачни багри на утринния здрач един подир друг започнаха да изплуват все по-ясно планинските върхове.

Бавно-бавно в клисурите и пропастите на стъпаловидно издигащите се един над друг планински великани се промъкна неопределена светлина. Високо горе на пресечения връх на изолираната скала два бора, приличащи на чудовищни призраци, простираха могъщите си клони, надвесвайки се над пропастта.

В подножието на тези дървета имаше скелет на кон, по чиито избелени кости все още се виждаха носените от него украшения, както и прогнилите останки от седлото.

Утринната светлина, последвала сумрака, озари зловещи предмети. Лекият ветрец развяваше човешки коси, завързани върху колове, забити на определено разстояние един от друг. Човешки черепи лежах на купчини или бяха пръснати наоколо по земята. Виждаха се множество парчета от какви ли не строшени оръжия. Тези трофеи представляваха нещо като отличителен белег за това, че на върха на тази естествена пирамида бе намерил последен покой някой индиански вожд, който се бе прославил с героичните си подвизи.

И в смъртта си вождът продължаваше да властва над равнините, над които неговият боен вик бе ехтял толкова често и където се беше носил на гърба на бойния си кон, чиито кости върху гроба му бяха съвсем избелени от нощната роса и от палещите лъчи на слънцето. Надавайки своите кръсъци, грабливи птици летяха насам-натам над това самотно място на вечен покой, сякаш с грозното си грачене искаха да събудят човека, заспал вечния си сън, чиято ръка никога повече нямаше да може да размахва боздугана и ножа, осигурявайки им техния кървав пир.

Хоризонтът срещу обвитите в мъгла планини започна да избледнява. Малки розови облачета се появиха на небето и запълзяха към зенита. Подобно на първите искри от зараждащ се пожар, първият слънчев лъч прониза като златна стрела мъглите на Сиера, а после потоци от светлина заляха дълбоките долини, постилайки ги сякаш с разноцветен искрящ огнен килим.

Денят настъпи, но все още морето от планински върхове оставаше забулено от непрогледна мъгла. Обаче лека-полека и тя взе да се разнася. Утринният вятър я поде и започна да я вдига нагоре като разлюляна завеса. Отделни бели валма капризно се закачаха в клоните на храсталаците или подскачайки от връх на връх, позволяваха на погледа да проникне в дълбоки клисури, пред чиито входи се забелязваха следи от многобройни жертвоприношения, с които суеверните индианци бяха омилоствявали планинските духове. Пред очите се откриваха сурови страшни пропасти, в които се втурваха разпенените талази на водопадите.

Водопадът от отсрещните скали обсипваше гроба на индианския вожд със съвсем ситни водни капчици, образувайки зад скелета на бойния кон краткотрайни искрящи пъстроцветни дъждовни дъги.

В подножието на скалистия пресечен конус, на който се намираше индианският гроб, имаше малко езеро, което обаче едва-едва можеше да се различи под пищно избуялите водни растения. Между това езеро и стръмно издигащата се срещу него скала, обрасла с плътна зелена мантия, се простираше тясна дълбока клисура, която обаче нямаше как да се забележи, понеже пред входа ѝ нагъсто растяха бледолисти върби и сребристи трепетлики. Тези дървета бяха преплетени и обрасли с какви ли не пълзящи растения така, сякаш дискретната природа искаше да попречи на човешкото око да проникне през плътната зелена стена и да надникне в клисурата. Но песъчинките, особеният блясък на разхвърляните наоколо камъни, както и изобщо характерът, естеството на почвата и скалите, бяха напълно в състояние да привлекат вниманието на всеки опитен гамбусино.

В тази клисура се намираше тъй наречената Златна долина — име, дадено ѝ от Марко Ареляно. А тя му беше струвала живота...

Още през нощта Кучильо се бе озовал близо до бонансата, но тъй като се опасяваше да не се заблуди в мрака, спря, за да изчака настъпването на утрото. Вярно, не беше забравил точното разположение на местността, обаче алчността и жаждата му за злато караха сърцето му да бие бясно, а кръвта така нахлуваше в ушите и очите му, че го лишаваше от иначе непогрешимата острота на зрението му.

Въпреки това все още бе доста тъмно, когато той се озова близо до издигащия се над Златната долина пресечен конус, където влажните изпарения обгръщаха като с плътен воал както клисурата, така и стръмните склонове на високата скала, на която се намираше индианската гробница.

Глухият тътен на каскадата, за която той все още добре си спомняше, бе за него сигурен признак, че е стигнал до бонансата, защото не бе забравил, че водопадът се втурваше надолу в бездната в непосредствена близост до златното находище.

Кучильо беше в голяма степен сигурен, че никой в лагера не бе забелязал бягството му, а и изобщо не вярваше, че при голямата

заплаха от страна на враждебно настроените индианци някой ще тръгне да го преследва. Но въпреки всичко той реши най-напред да се изкачи на конусовидната скала, за да види дали нейде наоколо няма да открие някое живо същество.

Преди това обаче трябваше да се убеди дали бонансата все още се намираше в същото състояние, както преди две години, когато се видя принуден да я изостави недокосната. С двете си ръце той разтвори зелената завеса и хвърли поглед в клисурата. Безброй камъни с различна големина и заоблена форма лежах струпани там също като по морския бряг. Биха били необходими доста дни, за да ги преброи някой. Всеки друг човек, само не и златотърсач, щеше да се заблуди от външния вид на тези камъни, довлечени в клисурата от водата, камъни, които съвсем приличаха на обсидиан, какъвто обикновено се намира в подножието на вулканите. Но под невзрачния глинест слой всеки добър гамбусино сигурно щеше да разпознае благородния метал, чистото злато, такова, каквото планинските потоци промиват и довличат в равнините.

Утринните слънчеви лъчи проникнаха в клисурата през отворената от Кучильо растителна завеса и предизвикаха появата на безброй тайнствени искри, изведнъж лумнали от камъните. Пред очите на разтреперания от алчност бандит лежеше пръснато най-богатото съкровище, което бе виждало някога в дивата пустош човешкото око. Той бе вече напълно убеден, че ничия ръка не се бе докосвала до това несметно богатство.

Бандитът отново спусна зелената завеса и закри към конусообразната скала.

Когато чезнещият от жажда арабин се влачи бавно-бавно през нажежената пустош на Сахара, без да има в изсъхналия си мях нито капчица живителна вода за пламналите си устни, когато самумът го събори на земята, за да изсмуче от тялото му и последния остатък от жизнено необходимата влага, и когато после, борейки се вече със смъртта, той зърне на хоризонта зелените ветрила на палмите, както и водните изпарения над оазиса, тогава... буйната му радост и ликуване, които го обземат, като нищо могат да се сравнят с лудостта.

Нещо подобно се случи и с Кучильо при вида на златното съкровище. Той се изкатери горе на пресечения конус в трескаво състояние — ръцете и краката му трепереха, а пред очите му сякаш се

бе спуснала мъгла, която му пречеше да различава ясно околните предмети. Видя се принуден да седне, но зае такова положение, което му позволяваше непрекъснато да държи под око цялата Златна долина.

— И кой е казал, че трябва да отстъпя на други цялото това богатство?! — промърмори той под нос на себе си. — Не, не и хиляди пъти не! Марко Ареляно трябваше да умре, защо пък другите да живеят? Нали ме придружаваха и ми помогнаха безопасно да стигна целта си? Нямам повече нужда от тях и сега ще дам възможност на индианците да ги унищожат до крак.

Той закри с длани очите си, в чиито кръвоносни съдове кипналата му кръв мощно нахлуваше, така че изпитваше чувството, сякаш пред него се въртяха пурпурни огнени кръгове. Измина доста време, преди погледът му да си възвърне предишната яснота и острота.

Ето че най-сетне Кучильо се изправи и от височината, на която се намираше, огледа ширналата се под краката му местност.

— Сам съм, съвсем сам и мога да...

Той изведнъж млъкна, понеже погледът му падна на един предмет, който след по-подробен оглед, изтръгна от гърдите му силен протяжен вик на изненада. Този вик никак не приличаше на излязъл от човешко гърло, а стръмните скалисти стени наоколо го повториха гръмовно няколко пъти.

Водопадът на отсрещната скала, отвъд конусообразния каменен гигант, който сякаш хвърляше мост от течено сребро над пропастта, запокитваше водите си надолу на неравномерно силни тласъци и от време на време през полюшващата се пелена от водни пръски и влажна мъгла си пробиваха път златисти лъчи, хвърляни от една златна буца, наполовина промита от камънака в резултат от многовековната дейност на водата.

Непрекъснато обсипван от водния прах на каскадата, този едър къс блестеше в цялото си умопомрачително великолепие. Той бе два пъти по-голям от кокосов орех и заради значителната си тежест всеки миг можеше да се отдели от каменния си обков и да изчезне долу в бездната.

На Кучильо му се струваше, че само с едно протягане на ръката би могъл да го достигне. Надвесил се с алчен поглед над пропастта, той побърза да протегне ръце към това богатство, което като нищо можеше да послужи за откуп на някой крал, без, разбира се, да успее

да го докосне. Гърдите му се издуха до пръсване и наистина съществуваше опасност Кучильо да стане жертва на бурните страсти и чувства, завладели душата му, ако един втори още по-неартикулиран вик не изигра ролята на отдушник.

Както очите на тигъра заплашват да погълнат нищо неподозиращата жертва, тъй и искрящият поглед на Кучильо се беше впил отсреща в безценния златен къс, над който на височината на скалата млад раззеленен дъб бе успял да пусне корени в една цепнатина.

— Трябва да го имам! Оттук е невъзможно да го достигна. Ще трябва да видя дали ще мога да се добера до дъба. Ще вържа ласото си за него и после ще се спусна надолу, за да се опитам да откъртя златната буца. Напред! Никой смъртен не е притежавал досега такъв златен къс!

Той побърза да се спусне от високата конусообразна скала. В силната си възбуда бандитът не чу бързия тропот от конски копита, нито пък видя четиримата ездачи, които завиха и се появиха иззад съседната скала.

Дон Естебан заедно с Диас, Бараха и Ороче не беше изпуснал из очи следите на Кучильо. Особената заслуга се падаше на Диас, всяващият ужас Изстребител на индианци, който прояви такава проникателност, че направо смая другите трима. Той яздеше начело с Аречиса, докато Бараха и Ороче ги следваха на известно разстояние.

— Ти какво мислиш, сеньор Диас — попита дон Естебан, — ще го догоним ли, преди да е стигнал до бонансата?

— Не мога да кажа със сигурност, защото не съм запознат с местоположението на находището, но това, което знам, е, че преднината му е вече значителна. Я виж тук! Копитата на коня му са смачкали късче глинеста шиста, а образувалият се фин пясък си е останал на мястото. Преди половин час утринният вятър смени посоката си. Ако този фин пясък се бе намирал още отпреди на това място, когато тук е било ветровито, то вятърът е щял да го издуха. Следователно да са изтекли най-много трийсетина минути, откакто Кучильо е минал оттук.

— Сеньор Диас, ти си отличен следотърсач, а и иначе имаш големи заслуги към експедицията. Сложим ли ръка на находището, ще те наградя малко по-различно от останалите.

Диас поклати глава.

— Не се присъединих към теб заради бонансата, а заради възможността да си поговоря малко по-задушевно с червенокожите. Златото ти не ме блазни. То само размеква мъжете, погубва ги и ги тласка в ръцете на порока и на сатаната. Отказвам се от моя дял! Вземи го ти или пък го дай на другите!

Златото също беше тема на разговора между двамата негодници Бараха и Ороче.

— Сеньор Бараха, ти на какво мнение си — попита майсторът на мандолината, — защо ли дон Естебан тръгна по следите на Кучильо, макар че присъствието ни в лагера е толкова необходимо?

— Хмм, наистина, имам си собствено мнение по въпроса. Преди да потеглим на път, попитах стария Бенито, а ти, дон Диего, нали знаеш, че обикновено неговите предположения все излизат верни.

— И какво предполага той?

— Според него Кучильо е мерзавец, който не заслужава да му се доверяват такива доблестни и почтени мъже като нас.

— Напълно съм съгласен!

— Кучильо е използвал бъркотията по време на сражението, предизвикано от самия него, за да си плюе на петите. И накъде се е отправил?

— Струва ми се към бонансата.

— Естествено! Или иска съвсем да се отдели от нас, за да задържи златото единствено за себе си, или пък има намерение да вземе една част и да я скрие, преди да ни предаде находището.

— Дано попадне в деветия кръг на ада!

— Няма да попадне там, а в ръцете ни, сеньор Ороче, защото само това и нищо друго е намерението на дон Естебан. Този Диас е славен и незаменим мъжага, който умее дори по тези скали да открие дирята така, сякаш вижда някакви букви, издълбани съвсем отчетливо в камъните.

— Нали това му е занаятът — подхвърли Ороче, като заметна на раменете си своята парцалива мантия по най-изящния възможен начин. — Всеки трябва да разбира от занаята си и ми се струва, че и аз в моя занаят не съм някой пишман майстор, както мога и да ти докажа тъкмо в нашия случай!

Бараха наостри слух. Ороче се пишеше отличен гамбусино. Дали пък наистина бе в състояние още сега да го докаже на практика?

— Както всеки знае, ти си един от най-добрите златотърсачи, каквито би могло да има, сеньор Ороче, и наистина бих се радвал, ако можеш да оправдаеш това мнение тъкмо сега, когато се приближаваме към бонансата.

— Действително мога, дон Бараха — отвърна Ороче и гордо разтърси дългата си къдрава коса. — Огледаш ли малко по-внимателно структурата и вида на камъните наоколо, съвсем скоро ще забележиш нещо твърде важно.

Погледът на Бараха старателно зашари наоколо.

— За съжаление нищо не забелязвам.

— Това не е никак чудно, защото не си гамбусино, чието опитно око умее да открива такива неща. Ако не се лъжа, ние се намираме в местност, която е изключително богата на злато, и онзи, който има достатъчно време да търси тук, би могъл да намери много, страшно много от този жълт метал.

— Може би бонансата е наблизо!

— Много вероятно. Виждаш ли колко предпазлив стана Диас? Не вижда нищо друго, освен следите и сега язди по-бавно и се взира по-внимателно.

В този миг проехтя първият вик на Кучильо. Четиримата ездаци спряха.

— Какво беше това? — попита дон Естебан.

— Възможно ли е да е човешки глас? — обади се Диас.

— Не ми е известно животно, което да издава подобни звуци.

Викът се повтори.

— Човек е! — заяви Аречиса. — Но човек, изпаднал в страшна възбуда, в някакъв съвсем необичаен екстаз. Ехото ни пречи да разберем къде се намира.

— Сигурно е нейде наблизо. Дон Естебан, останете тук и почакайте първо да разузная наоколо. Човек трябва винаги да е предпазлив.

Той смуши коня си и го накара внимателно да заобиколи най-близкия ъгъл на скалата, откъдето можеше изцяло да огледа конусообразния връх откъм страната, от която се приближаваха. Веднага в очите му се наби нещо от изключителна важност — конят на

Кучильо. Животното стоеше между скалата с индианската гробница и Златната долина. Не беше вързано и следователно господарят му сигурно се намиралше наблизо.

С няколко бързи скока Диас стигна до него, хвана юздите му и го отведе обратно зад ъгъла на скалата.

— Дон Естебан, ето ти едно доказателство за това, кой е извикал!

— Кучильо!

— Да. Изкрещял е от възхищение. Намерил е бонансата и в безумната си радост е забравил всяка предпазливост.

— Къде е сега?

— Не го видях.

— Трябва да го потърсим! Ще слезем от конете и ще обиколим около скалата. Така съвсем сигурно ще се натъкнем на него.

— Не е нужно да обикаляме около тази индианска гробница. Дирите му са пред нас и ще ги последваме. Това е достатъчно.

Те скочиха от седлата, вързаха конете един за друг и тръгнаха подир Диас, който крачка по крачка пое по стъпките на Кучильо, напълно невидими за очите на другите. Докато минаваха покрай бонансата, Ороче неволно спря и впери поглед в земята.

— Какво има, сеньор Ороче? — попита Бараха.

— Нещо безкрайно важно. Я огледай по-внимателно ей тази пукнатина в скалата!

— Защо?

— Не забелязваш ли нещо по-особено?

— Не. Виждам само пясък, който е довлечен от водата и нанесен в пукнатината.

— Е, добре, сеньор Бараха, аз съм гамбусино и залагам главата си срещу парче кактус, че този пясък съдържа поне петнайсет процента злато.

— Аа! Трябва да уведомим дон Естебан!

— Какво те прихваща? Пукнатината е дълбока. Кой знае колко килограма злато съдържа! Да не би да искаш да подариш на другите подобна находка?

— Прав си, сеньор Ороче, би било чиста глупост!

— Нека фактът, че споделих с теб откритието си, ти послужи като доказателство за най-приятелските чувства, които изпитвам към

теб. Но никой друг не бива да узнава за това злато. Ако делят двама, ще получат повече, отколкото, ако делят четирима или пък десетина.

Те продължиха подир другите двама. С намерението си да съобща за това злато на Аречиса Бараха искаше само да изпита своя другар, а той пък вече съжаляваше и се ядосваше, че не си беше замълчал за своето откритие. Изобщо тези двама мъже бяха кой от кой по-голям негодник.

— Стой! — прокълтя гласът на Диас.

Той видя Кучильо, който беше вече слязъл от конусообразната скала и се канеше да отиде при своя кон.

Щом зърна преследвачите си, за миг-два изплашеният бандит сякаш замръзна на място, после обаче им обърна гръб с намерението да избяга. Единствено изненадата бе виновна за тази негова глупава постъпка, с която напълно издаваше причината за отдалечаването си от лагера.

Петлетата на две пушки щракнаха зад гърба му. Дон Естебан и Диас бяха готови да стрелят всеки миг.

— Кучильо, стой на мястото си, иначе си загубен! — повелително извика графът.

Коварният водач на експедицията се обърна към тях. Очите му блестяха. Не беше съвсем ясно дали от омраза и жажда за отмъщение, или пък от ярост заради тази неприятна изненада.

— Какво търсите тук?

— Теб. Я ела насам!

— С вас си нямам повече никаква работа!

— Но затова пък ние си имаме вземане-даване с теб! Ела насам ти казвам за последен път! Ако си мислиш, че се шегувам, можеш веднага да се увериш в сериозните ми намерения!

Бавно и колебливо Кучильо се приближи.

— Защо вчера се измъкна толкова потайно от лагера?

— Да съм се измъкнал? И през ум не ми е минавало подобно нещо, дон Естебан. Яхнах коня си и си тръгнах най-спокойно и открито, а ако не си го забелязал веднага, то вината не е моя, а лично твоя.

— Естествено, няма да споря с теб, Кучильо, но едно е сигурно: всеки, който явно или тайно, но без разрешението ми напуска бивака, е предател и ние ще се отнасяме с него като с такъв!

— Тръгнах си именно защото ме смятахте за предател. А аз съм човекът, благодарение на когото експедицията ще спечели милиони и нямам никакво намерение да позволявам като отплата да ми се казва, че съм насочил индианците по следите ви!

— Добре! Ти наистина си човекът, който ни обеща милиони. Къде е бонансата?

— Все още не си спомням някои неща и не съм я намерил.

— Намерил си я!

— Не съм!

— Спомни си, Кучильо! Когато те приех в експедицията, ти дадох да разбереш, че ще накажа строго всеки дори и за най-малката лъжа и измяна. Напомням ти го, защото в този момент животът ти виси на един-единствен тънък косъм! Къде е бонансата?

— Първо трябва да я потърся!

— Е, добре! Давам ти точно пет минути да я намериш. Измине ли този срок, без да си ни я показал, ще получиш четири куршума.

— Не би имал никаква полза, понеже без мен никога няма да откриеш Златната долина.

— Тъй ли мислиш? — усмихна се подигравателно дон Естебан. — Ти беше тъй непредпазлив да ми опишеш съвсем точно местността и ето че сега я виждам пред мен с всичките нейни подробности. Бонансата е тук и се обзалагам, че се намира нейде наоколо на не повече от стотина метра разстояние. Веднага щом те надупчим с куршумите си, ще я потърсим и ще открием къде е златото.

Кучильо скръцна със зъби.

— Нищо няма да намерите!

— Спести си това безсмислено отричане! Имаш само три минути още. Я виж колко точно са се прицелили тези хора!

Диас, Бараха и Ороче бяха насочили пушките си към предателя, готови по знак, даден от дон Естебан, да натиснат спусъците. Кучильо реши да изиграе последния си коз.

— Да не би да искаш и днес да станеш убиец както навремето през нощта в Еланчове, където твоята собствена снаха, графиня Луиса де Медиана, падна убита от...

— Да — прекъсна го Аречиса с гръмовен глас, — ще те убия също както и ти уби клетия Марко Ареляно, който стана твоя жертва заради бонансата!

Кучильо сви юмруци. Устните му трепереха. Той досущ приличаше на диво животно, което се кани да се нахвърли върху своя смъртен враг, а яростта така го бе заслепила, че съвсем забрави обичайната си предпазливост.

— Пред теб няма защо да го отричам. Ареляно излезе толкова глупав да ми издаде мястото на бонансата и затова трябваше да умре. Просто се разбира от само себе си и всеки друг би постъпил като мен. Но той беше за мен чужд човек, а доня Луиса де Медиана беше твоя снаха и...

— Мълчи!

— Не, няма да мълча! Тук се намираме сред свободната степ, а не на борда на пиратския кораб, където твоите заповеди означаваха смърт. Сега се казвам Кучильо, а не Хуан и нямам към теб никакво задължение както на времето, когато ми нареди да понижа с камата си графинята. Диас, Бараха и Ороче, уверявам ви, че този...

— Мълчи! — заповеднически извика Аречиса, целият разтреперан от възбуда. — Иначе...

— ... че този човек — невъзмутимо продължи Кучильо с още посилен глас — е граф Антонио де Медиана, който заповяда да убият собствената му снаха, а нейния син, малкия Фабиан де Медиана, безмилостно захвърли сред открито море в една лодка, за да...

Изстрелът на дон Естебан изтрещя. Още докато говореше, Кучильо не изпускаше из очи показалеца на графа и щом го видя да докосва спусъка, се хвърли настрани. Куршумът прелетя съвсем близо до главата му.

— Стреляйте, стреляйте де! — заповяда Аречиса на другите трима.

Бараха и Ороче се канеха вече да изпълнят нареждането му, когато Диас им попречи. Той блъсна пушките им настрани и с един скок се озова между дон Естебан и Кучильо, за да изпревари сблъсъка помежду им.

— Чакайте, никой да не стреля! — извика той.

— Тогава ще го смачкам с приклада си! — пенеше се Аречиса.

— Можеш да го направиш, щом така ти харесва, но преди това сеньор Кучильо ще ми отговори на няколко въпроса!

— Какво, Диас, ти ми се противопоставяш?

— Не. Не ме засягат минали неща, както и всичко, каквото си имаш с Кучильо, но ще трябва да получа някои сведения по отношение на бонансата.

— Тогава го питай! — рече успокоен Аречиса, понеже не подозираше намеренията му.

Диас опря в земята приклада на пушката си, кръстоса ръце върху дулото ѝ и твърдо и нахакано се изправи пред Кучильо. Заел тази поза в живописното си облекло, той съвсем приличаше на човек, който много добре знае какво иска.

— Сеньор Кучильо, струва ми се, че добре ме познаваш!

Бандитът предпочете да си замълчи и първо да разбере какво замисляше Диас.

— Аз съм човек — продължи Изтребителя на индианци, — който има готов куршум за всеки червенокож, но никога не става съдия на някой бял, ако той, разбира се, не ми попречи да правя каквото си искам. Казвам ти го за твое успокоение. Няма да те разпитвам и за бонансата, понеже мисля, че нямам никакво право дори и на най-малката част от нея. Но едно нещо можеш спокойно да ми кажеш: Марко Ареляно знаеше ли за нея преди теб?

— Да.

— Защо тогава не е извадил от нея златото?

— Индианците са му попречили.

— А после е споделил с теб тайната си, така ли?

— Да.

— И те е взел със себе си, за да я експлоатирате заедно?

— Така е. Но пак бяхме принудени да бягаме... а по пътя той умря.

— Той умря. Това означава и много, и малко. Може би ти е известно, че той има един син, а?

— Имаш предвид Тибурсио Ареляно? Та нали сам знаеш, че го познавам!

— Така е, сеньор Кучильо. Може би не задавам въпросите си съвсем точно като другите хора, но това не е толкова важно. Струва ми се, че доста си обикалял света. А познати ли са ти законите на планините, на саваната, както и негласното споразумение между всички доблестни и честни гамбусиноси?

— Мисля, че да!

— Добре! Тогава знаеш също, че безспорно всяка бонанса принадлежи на онзи, който я е открил, освен ако стане така, че той бъде възпрепятстван да я експлоатира и си отиде, а в това време дойде някой друг и също я открие... разбери ме добре — и я открие!

— Какво искаш да кажеш, сеньор Диас?

— Че ние не сме тръгнали да откриваме тази бонанса, а идваме да я навестим, а между едното и другото има огромна разлика. Ти не си имал никакво право да издаваш тайната си на дон Естебан, понеже тя не е твоя, а е на наследника на Марко Ареляно.

— На Тибурсио ли? — учудено попита Кучильо.

— На Тибурсио! — потвърди Диас.

— Сеньор, ти да не полудя?

— Мисля толкова трезво, че дори и твоите милиони не са в състояние да ми отнемат разума.

— Марко Ареляно ме направи притежател на тайната, тъй че можех да постъпя както си пожелаех.

— Лъжеш се! — отвърна Диас с такова спокойствие, сякаш ставаше дума за нещо съвсем незначително. — Марко Ареляно не ти е подарил тайната, а само ти я е поверил — разбери ме добре, — само я е поверил! Ако ти се беше оказал достоен за доверието му, в случай че се стигнеше до експлоатацията на находището, ти нямаше да получиш да речем някакъв правомерен дял от златото, а само едно наистина твърде високо трудово възнаграждение. Но с убийството на Марко Ареляно си станал незаконен собственик на тайната. В най-добрия случай от бонансата би получил само толкова, колкото би ти предложил Тибурсио, за да му издадеш мястото на златното находище, но аз заявявам, че то принадлежи единствено на него. Сеньор Кучильо, ако беше почтен човек, ти нямаше и да помисляш за някаква експедиция, преди да си разговарял с него!

— Наистина си страшно разсъдлив, няма що, ама си и още нещо! — подигра му се Кучильо въпреки опасното положение, в което се намираше.

— Ако имаш предвид почтен човек и човек със съвест, тогава наистина си прав — студено му отговори Диас. — Ако бях на мястото ти, щях да постъпя тъй, както вече споменах. Ти можеш да правиш каквото си искаш, но понеже вече знам, че Марко Ареляно е първооткривателят на бонансата и че е паднал убит от твоята ръка, аз

гледам на златното находище като на собственост на неговия син Тибурсио и затова няма да си присвоя нито едно-единствено златно зрънце.

— В такъв случай, изглежда, искаш да ни напуснеш и може би дори да защитаваш мнимите права на Тибурсио Ареляно, така ли? — попита го Аречиса, който следеше този странен разговор с голямо напрежение.

— Нямам роднински връзки със семейство Ареляно. Не ми се налага нито да отмъщавам за смъртта на Марко, нито пък да се боря за правата на сина му, така че оставам при вас, докато не поискате от мен да извърша нещо, което би довело до заграбването на златото. Следователно моята пушка няма да принуждава Кучильо да издаде бонансата!

Кучильо видимо си отдъхна. С нямо учудване Бараха и Ороче гледаха човека, който бе изказал толкова неразбираеми за тях възгледи. Дон Естебан обаче, влагайки в думите си някаква смесица от гняв и язвителност, отвърна:

— Сеньор Диас, позволи ми да ти изразя възхищението си! Но ти, Кучильо, сега хич не си в по-добро положение отпреди. Къде е бонансата? Твоите пет минути изтекоха!

По даден от него знак Бараха и Ороче отново вдигнаха пушките си в положение за стрелба. Диас отстъпи малко назад и привидно съвсем безучастно започна да оглежда околността. Вече му беше напълно безразлично дали убиецът щеше да получи куршум, или не.

Един от стоящите зад ъгъла на скалата коне изцвили. Кучильо го чу и веднага разбра къде се намира и неговият кон. Той измери с очи разстоянието, което трябваше да пробяга. Ала Аречиса беше прозорлив противник. След като и той долови цвиленето и забеляза погледа на Кучильо, графът моментално отгатна намерението му и държейки пушката си готова за стрелба, му препречи пътя.

— Не си мисли, че ще ни избягаш! Къде е бонансата?

— Не знам! — продължи да се инати Кучильо, скърцайки със зъби.

Той беше оставил карабината си окачена на предната издадена част от седлото на коня си, а само с камата бе всъщност беззащитен срещу насочените към него пушки.

— Въпреки всичко — не отстъпи Аречиса — след броени секунди ще знаем къде е златното находище или ти ще си мъртъв. Ще броя до три. На „три“ натискаме спусъците.

Кучильо напразно напрягаше мозъка си, за да измисли някакъв изход.

— Едно!

По челото му изби пот, ала той продължаваше да мълчи.

— Две!

Пред очите на изпадналия в безизходица бандит заиграха разноцветни кръгове. Едното от двете трябваше да изостави — или живота си, или златото, а кажи-речи и двете имаха еднаква стойност за него.

— Трр...!

— Чакай! — измъчено изпъшка той. — Ще ти кажа!

— Само миг ти оставаше още, Кучильо — усмихна се дон Естебан. — Сигурно това находище е изключително богато, та заради него се реши да пристъпиш само на крачка от смъртта!

Кучильо не отговори. Като на сън се приближи до зелената завеса, скриваща Златната долина, и избута увивните растения настрани.

— Тук ли е? Толкова наблизо? — попита Аречиса изненадано и се промъкна през отвора.

В следващия миг Бараха и Ороче се озоваха до него. При вида на безмерното богатство и тримата извикаха от възхищение. Пребледнял като смъртник, дон Естебан стоеше до другите двама, които се хвърлиха на земята и алчно заровиха ръце в златните късчета. Още описанията на Кучильо бяха събудили в него големи надежди, но не беше очаквал да види такива неимоверни количества най-чисто злато. Дъхът му секна. Сърцето му трескаво заби. Краката му се разтрепериха и той се видя принуден да се хване за клоните, за да се задържи. И тогава забеляза, че Бараха и Ороче започнаха да тъпчат джобовите си.

— Чакайте! — извика той. — Това съкровище не е само ваше. Оставете златото на мястото му!

Ороче се изправи. Мантията и шапката му бяха паднали на земята. Високата му мършава фигура застана пред дон Естебан като някакъв призрак с разкривени от възбуда черти на лицето.

— Дон Естебан, за всяко едно от тези камъчета ти давам глътка от моята кръв. Изпий я, умъртви ме, но веднъж ми позволи блаженството да си напълня джобовите със злато!

Бараха също се изправи на крака.

— Сеньор, пресметни колко ми се пада на мен! Няма да се помръдна от това място, докато не получа моя дял!

В очите на двамата мъже гореше онзи зловещ огън, който е предвестник на лудостта. Те бяха безвъзвратно завладени от мрачния дух, който според северноамериканската легенда бил скрит в „deadly dust“, в смъртоносния златен прах, за да похити живата душа на човешкото тяло. Макар самият той обзет от невероятна възбуда, дон Естебан усети опасността, пред която бе изправен в присъствието на тези двама мъже. Той се овладя и извади револвера си.

— Веднага ще застрелям онзи, който не остави начаса златото на земята!

Те добре познаваха суровия му характер, но страхът им от него не беше по-силен от жаждата за толкова съблазнителния жълт метал.

— Стреляй! Ние също имаме куршуми. Дватама едновременно вдигнаха пушките си.

Аречиса в никакъв случай не се намираше в завидно положение, но тъкмо в този момент, когато се нуждаеше от цялото си хладнокръвие, той си възвърна присъствието на духа.

— Който реши да се бие тук, се отказва от щастливата възможност да притежава такова богатство, за което би му завидял и някой крал. Свалете оръжията и оставете златото! Ще натоварим на конете си толкова много нъгитс^[1], колкото ще могат да носят заедно с ездачите си. Утре ще вземем останалото, а после всеки ще получи толкова, колкото му се полага.

Това успокои двамата мъже, които, иначе способни само на коварни престъпления от засада, бяха придобили кураж за такава открита заплаха единствено благодарение на жаждата си за злато. Все пак, макар и колебливо, те върнаха на земята нъгитсите, а след това се измъкнаха навън през зелената завеса.

Когато Аречиса се огледа, той видя само Диас, който седеше на един голям камък и толкова спокойно почистваше цевта на пушката си, сякаш се намираше в пълна безопасност в някоя venta^[2], а не в опасната близост на такова съкровище.

— Къде е Кучильо!

— Quien sabe — кой знае! — равнодушно отвърна той.

Дон Естебан избухна гневно:

— Не знаеш ли? Как можа да допуснеш да избяга?

Диаз бавно се изправи и го погледна право в очите.

— Дон Естебан, той мой пленник ли беше?

— Беше наш пленник, а следователно и твой!

— Лъжеш се, сеньор! Откакто знам, че бонансата не е наша собственост, не признавам повече никакви мои задължения, които да имат каквато и да било връзка с това злато. Вече ти го казах и сам ще признаеш, че е съвсем излишно да продължаваме с подобни разговори. Все ми е едно какво правиш и само те моля да се откажеш да ме използваш по какъвто и да било начин при пренасянето на златото.

— Кучильо разговаря ли с теб?

— Не. Отиде при коня си, метна се на него и прегрушна. Това е всичко, което знам.

По лицето на Аречиса ясно се четеше яростта му от повторното бягство на бандита, обаче той успя да се овладее. Спокойното самоуверено поведение на честния неподкупен Диаз неволно му внушаваше респект.

— Значи не знаеш и в каква посока пое?

— В посока към лагера.

— Тогава крои някакъв нов коварен план. Ако се беше отправил към планините, можеше да се предположи, че има намерение да изчака да се отдалечим, а после да си напълни джобовете от бонансата за наша сметка. Но щом се е насочил към равнината, предполагам, че иска да ни изпрати индианците. Затова трябва час по-скоро да тръгнем по петите му. Бързо доведете конете!

Бараха и Ороче се подчиниха на заповедта му. Разстлаха одеялата на земята и опаковаха в тях толкова злато, колкото бе във възможностите на конете да носят.

— Сеньор Диаз, ще ни заемеш ли твоето сарапе? — попита Аречиса.

— За тази цел не — отвърна Диаз. — Можеш да разполагаш с мен във всяко отношение, само не и в това!

Въпреки всичко предводителят на експедицията не можеше истински да се ядоса на Изстребителя на индианци. Диаз бе най-

изтъкнатата личност в целия отряд, чиито редици на всичко отгоре бяха толкова оредели след вчерашната битка. В случая едно по-строго отношение към него съвсем нямаше да е на място.

Натовариха златото на трите коня и дон Естебан се канеше вече да се метне на седлото, когато се разнесе вик, който го накара да се спре.

— Стой! — проехтя глас, подобен на гръм, който раздира кълбящите се тъмни облаци.

Четиримата мъже вдигнаха глави.

Горе на конусообразната скала, до самия ръб на пресечения ѝ връх се беше изправил висок, широкоплещест мъж, същински исполин, който държеше готова за стрелба пушка.

— Изстребителят на ягуари! — изплашено извика Бараха. — Какво ли прави тук? Наблюдавал ни е и сега ще иска да ни отнеме златото!

Отляво и отдясно на краката на великанската фигура на ловеца между камънака надничаха дулата на други две пушки.

— Който помръдне от мястото си, е загубен! — отново проехтя гласът му.

— Какво искаш от нас? — попита Диас, който макар и изненадан, все пак не загуби самообладание.

— Искam две неща: човека, когото наричате Естебан де Аречиса, както и бонансата, от чието злато дори и най-малкото зрънце не е ваша собственост!

— С какво право ги искаш?

— Трябва да изправим Естебан Аречиса пред съда на саваната, а Златната долина е собственост на Тибурсио Ареляно, сина на нейния откривател.

— Самият Тибурсио при теб ли е?

— Да.

— Нека се покаже!

Фабиан де Медиана се изправи.

Аречиса, Бараха и Ороче извикаха ужасени. Те бяха смятали Тибурсио за мъртъв, удавен в бързеите на буйната река, а ето че сега го виждаха високо горе, изправен в цветущо здраве и с пълни сили.

— Бонансата е моя! Кой ще ми я оспори? — извика той надолу.

— Имаш право, тя принадлежи единствено на теб! — отвърна Диас. — Ето защо, преди още да знам, че си наблизил, не съм се докосвал и до една златна прашинка. Но останалото ще трябва сам да уредиш ей с тези сеньори!

— Добре, значи сме трима на трима! — обади се отново канадецът. — Сваляйте златото от конете!

По време на този разговор Аречиса мълчеше. При появата на смятания за мъртъв човек той се беше здравата изплашил и се мъчеше да измисли някакъв изход от трудното положение, в което тъй неочаквано бе изпаднал. Стана му ясно, че тримата мъже бяха тръгнали по петите му от асиендата, за да му отмъстят. Той добре знаеше с каква репутация се славеше Тибурсио. Още при водоема бе получил убедителен пример за храбростта, силата и сръчността на другите двама, а към всичко това се прибавяше и обстоятелството, че не можеше повече да разчита на Диас. Именно заради тази своя обърканост и безпомощност той беше оставил Изстребителя на индианци да води разговора. Сега обаче Аречиса реши, че е наложително сам да вземе думата.

— Нямах никакво право за подобно искане. В саваната се признава правото на първия, а ние дойдохме тук преди вас тримата.

— Марко Ареляно е бил тук много преди вас.

— Но той не е жив. Със смъртта му и неговите претенции над бонансата губят валидност.

— А вие ли открихте бонансата, или ви доведоха при нея?

— Доведоха ни.

— Кой?

— Кучильо.

— Къде е той?

— Избяга.

— Ако я бяхте открили, ние щяхме да обсъдим възможността да вземем под внимание вашите претенции, но тъй като случаят не е такъв, остава в сила нареждането ми: сваляйте злато от конете!

Никой от тримата не се помръдна, за да изпълни тази заповед.

— За последен път ви казвам: сваляйте го!

Дон Естебан се намери да възрази още нещо, но закъсня. От високата скала се разнесоха два изстрела, а след няколко мига последва и трети. Докато канадецът държеше в шах с пушката си

намиращите са долу хора, натоварените с благороден метал коне рухнаха на земята, улучени право в окото.

Аречиса неволно вдигна пушката си, която бе държал дотогава с насочено към земята дуло, защото добре знаеше, че всяко заплашително движение с оръжието можеше да му струва живота.

— Остави пушката! — прогърмя гласът на Големия орел.

Дон Естебан незабавно пак наведе дулото на оръжието. Срещу него се бяха изправили мъже, с които не бе в състояние да се мери. В този момент горе на скалата Пепе напусна добре защитената си позиция и се изправи. На някогашния микелет му се стори, че преговорите се проточват твърде дълго.

— Санта Лаурета, ама че бавно я карат в тази страна! Голям орел, остави ме аз да довърша нещата!

И като се обърна към хората долу, той продължи:

— Тъй, значи това се уреди! Но сега трябва да си поговорим малко с теб, господин графе Антонио де Медиана. Обвиняваме те в отвличане на дете, както и в убийството на твоята снаха, графиня Луиса. Ние ще те съдим. Другите могат да отидат, където пожелаят!

Бараха и Ороче мигновено изчезнаха зад конусообразната скала. Появяването на двамата ловци и особено на Фабиан, когото се бяха опитали да убият, им подейства толкова отрезвяващо, че те незабавно отново проумяха каква стойност имаше за тях животът и побързаха да се възползват от даденото им разрешение. Та нали все още не всичко бе загубено, и ако се отдалечаха възможно по-малко от бонансата, можеха да наблюдават развоя на събитията и може би щеше да им се предложи удобен случай да „намажат“ поне малко от златото.

Диаз трябваше да се бори с най-противоречиви чувства. Направените преди малко разкрития от Кучильо го бяха запознали с едно долно престъпление, извършено от дон Естебан. Почти сигурно беше, че обвинението, отправено от високата скала с гръмовен глас от Пепе към него, се основаваше на чиста истина, но въпреки всичко един вътрешен глас му говореше в полза на досегашния му предводител и повелител. Дон Естебан не беше някой обикновен човек, винаги го беше предпочитал пред другите и несъмнено разчиташе на неговата подкрепа. Имаше ли право да измами доверието му? Все още нищо не бе доказано... и Диаз реши да му помогне да избяга.

— И аз ли мога да си отида? — попита той, като вдигна глава нагоре.

— И ти също.

— Заедно с коня си?

— Да, на него няма натоварено злато. Възсядай го!

Диас се приближи до своя жребец и докато се преструваше, че оправя нещо по юздите и стяга ремъка на седлото, шепнешком сподели плана си с Аречиса.

Все още трите пушки от скалата бяха насочени надолу към тях, но Диас вече знаеше, че ловците имаха намерение да го пощадят. Той се метна на седлото и така заби шпорите си в слабините на коня, че животното с един-единствен скок се озова точно пред дон Естебан. Още в следващия миг графът седеше вече на седлото пред Диас, чиято широкоплещеста фигура го прикриваше, а конят незабавно се втурна напред в пълен галоп с двойния товар на гърба си.

* * *

След като Големия орел, Пепе Сънливеца и Фабиан успяха на плаващото островче да се изплъзнат толкова щастливо от индианците, първата им задача бе по възможно най-бързия начин да намерят бонансата. Та нали тя беше мястото, към което се бяха отправили убийците на графиня Де Медиана и на Марко Ареляно.

— Синко, я ми кажи, ще намериш ли изобщо златното находище? — попита Големия орел.

— Сигурно, тате! Нали нося скицата, която ми предаде моята майка. Тя е начертана много точно, тъй че е невъзможно човек да се заблуди.

— Ще ни я покажеш ли?

Фабиан извади изпод долната си дреха грижливо скрития лист. Тримата ловци насядаха на земята и младият човек започна да обяснява:

— Ето с тази черта е означена Рио Хила, която тече от изток на запад. Тук, на това място, тя образува два ръкава, левият продължава в същата посока, а десният прави завой на северозапад, пресича намиращите се там планини и после, насочвайки се на югозапад, се

върща пак към първия ръкав. Така се образува триъгълник, в чийто горен ъгъл се намират Мъгливите планини. През тази нощ ние минахме със сала си покрай мястото, където Хила се разделя, и се озовахме на брега на левия ръкав, близо до онази точка, където той отново се събира с десния. Следователно, ако продължим по него нагоре срещу течението, ще стигнем до планините, от другата страна на които се намира лагерът на златотърсачите. Вътре в ъгъла, покрай който тече десният ръкав, отправяйки се на югозапад, близо един до друг се издигат пет планински върха, ясно отбелязани върху скицата. Южната страна на средния от тях пада почти отвесно надолу, образувайки каменна стена, по която буйно се спуска водопад в дълбока бездна. Срещу водопада има висока скала, на чийто пресечен връх се намира индианска гробница, а най-много на трийсетина крачки оттам в източна посока е разположена Златната долина, която остава скрита зад плътна завеса от върби, сребристи тополи и пълзящи растения. Наблизо има и малко езеро, чиято повърхност е толкова гъсто покрита със зелени водни растения, че водата почти не се вижда. Така е описал златното находище на майка ми моят пастрок, преди да тръгне на път към Тубак, за да посети отново Апачерията. Тази скица отговаря на описанието му толкова подробно, че ще открием бонансата със същата сигурност, с която усещаме в ръцете си дръжките на ножовете си в пояса.

Големия орел впери замислено поглед пред себе си.

— И така, значи ние се намираме — обади се той най-последно — югозападно от златното находище, а лагерът на мексиканците е на югоизток от него. Ако не се заблуждавам, златотърсачите са отдалечени от Златната долина толкова, колкото и ние. Както ми се струва, снощи те са победили червенокожите и не е съвсем изключено те, или само неколцина от тях, още на сутринта да са поели на път към бонансата. Така че нямаме никакво време за губене, ако искаме да ги изпреварим.

— И аз съм на същото мнение — съгласи се с него Пепе. — Хайде да побързаме!

В момента нямаше защо да се страхуват нито от мексиканците, нито пък от червенокожите, чийто бивак се намираше на изток, и то отвъд лагера на експедицията. И така, те поеха напред, като взеха само обичайните предпазни мерки, и скоро стигнаха до първото от петте

планински възвишения, за които беше споменал Фабиан. Те бяха тясно свързани помежду си и само техните върхове се разграничаваха ясно един от друг. Слънцето бе изгряло отдавна и заливаше с ярката си светлина всичко наоколо, така че погледът можеше да стигне надалеч.

Безмълвно и енергично тримата ловци бързаха напред. Първото възвишение остана вече зад тях, а скоро и второто... и ето че по едно време Фабиан, който вървеше пръв, се спря, посочи с ръка нагоре и малко встрани и каза:

— Вижте водопада!

Застаналото срещу тях слънце хвърляше блестящата си светлина върху падащите води и между масивните водни струи и скалистата стена възникваше великолепно преливане на пречупени светлини, в което личаха всички цветове на дъгата. Те трепкаха нагоре-надолу в пленителен безпорядък, гонеха се една друга, пресичаха се, бягаха една от друга и представляваха такава гледка, която отново и отново привличаше погледа върху себе си.

Няколко секунди ловците стояха притихнали, за да погледат това необикновено зрелище. После Фабиан пак вдигна ръка и каза:

— А ето там е гробът на вожда. Виждате ли конския скелет и трофеите, с които е украсен? Бонансата се намира точно зад него.

В този миг откъм скалата, която имаше форма на пресечен конус, долетяха звуци, които ги накараха да наострят слух. Но разстоянието бе твърде голямо, за да могат да чуят вика на Кучильо в цялата му сила и да различат по-точно неговото странно звучене. И тримата бяха достатъчно опитни, за да наруши някой от тях тишината тъкмо в този миг. Напротив, напрегнали още повече слух, те зачакаха звукът да се повтори.

Ето че проехтя и вторият вик на Кучильо, а после всичко притихна.

— Това беше човек — обади се Пепе.

Ако знаеха само, че в момента Кучильо бе изцяло зает със съвсем други неща, то и тази предпазна мярка сигурно щеше да им се стори излишна, но като опитни ловци не биваше да постъпват по друг начин.

Щом стигнаха до хълма, те се изкачиха по него и скрити зад една скала, вече можеха много добре да наблюдават каменния пресечен конус.

Тъкмо в този момент Кучильо бързаше да се спусне от него. Фигурата му се различаваше съвсем ясно и Фабиан, чието зрение благодарение на младостта му бе по-силно и по-остро от зрението на другите двама, веднага го позна.

— Кучильо!

— Убиецът? — възкликна Пепе. — Санта Лаурета, значи само ако се втурнем натам, този мерзавец ще ни падне в ръцете. Напред, приятели!

— Не бързай толкова, Пепе! Или може би знаеш кой още се намира зад скалата с индианската гробница?

— И сами ще видим, веднага щом се доберем дотам — каза някогашният войник от крайбрежната стража, който като испанец имаше по-буен темперамент от предпазливия канадец.

— За това и по-късно все ще имаме време. Нека поизчакаме, за да видим дали няма да се появи още някой!

Те търпеливо останаха да чакат там, където си бяха. Дълго не забелязваха нищо по-особено и търпението на Пепе вече започна да се изчерпва, когато долу иззад конусообразната скала неочаквано се показва Кучильо на кон и препусна в галоп между техния хълм и индианската гробница.

— Да го застрелям ли, Голям орел? — попита Пепе, като вдигна пушката си.

— Не. Трябва да поговорим с него, преди да умре. Остави го! Следите му няма да ни избягат!

Сънливеца наведе пушката. Кучильо изчезна в една клисура, която, както изглеждаше, се изкачваше нагоре между планинските масиви. Те изчакаха още малко, но после вече нищо не можеше да задържи Пепе.

— Ще тръгнете ли с мен, или сам да отида отсреща?

Големия орел още веднъж се огледа изпитателно наоколо, а после отвърна:

— Можем да обстрелваме с пушките си цялото пространство между нас и индианската гробница. Пепе, я изтичай отсреща и се изкачи горе! Оттам ще видиш дали има някой отвъд онази скала и ще ни дадеш знак какво да правим. На първо време оставаме тук и ако имаш нужда от нас, ще ти се притечем на помощ.

Едва бяха изговорени тези думи, и Пепе хукна. Спусна се по отвъдния склон на хълма, тичешком се насочи към конусообразната скала и започна да се катери нагоре. Когато главата му достигна горния ърб, той първо предпазливо се огледа, за да се убеди, че действително на малкото плато нямаше вече жив човек. Щом разбра, че скалата е съвсем пуста, той изцяло се метна на площадката. Там залегна и запълзя към срещуположната страна, откъдето можеше да се хвърли поглед надолу към Златната долина. В подножието на скалата зърна Диас, който в този момент седеше съвсем сам на камъка и се занимаваше с пушката си. С изключение на Изстребителя на индианци там не се виждаха други хора. Ето защо Пепе махна с ръка към хълма, за да покаже на двамата си спътници, че трябва да го последват. Скоро те се присъединиха към него.

— Сеньор Фабиан, познаваш ли този човек? — попита Сънливеца.

— Диас! — учудено отвърна Тибурсио. — Диас и Кучильо! Как ли почтеността се е събрала с покварата и злобата?

— Почтеност ли? Мексиканец и почтеност? — подхвърли Пепе.

— Да. Никога досега слънцето не е огрявало някой по-почтен човек от Диас. Каквото и да става, аз няма да допусна от главата му да падне и косъм. Но къде ли е конят му?

Големия орел пристъпи към срещуположния край на каменната платформа.

— Синко, ела тук, ако искаш да го видиш!

Фабиан го последва, а към тях се приближи и Пепе.

— Четири коня — следователно трябва да има и четирима ездаци.

— Да, синко. И ако не се лъжа, тук виждам и враната кобила, която при Салто де Агуа носеше на гърба си човека, присвоил си за пред хората името дон Естебан де Аречиса.

— Вярно! Сигурно и той е наблизо, и то заедно с други двама. Но къде ли се намират?

— Несъмнено в посоката, накъдето е извърнато лицето на Диас, защото когато очакваш някого, няма да обърнеш гръб към онази страна, откъдето би трябвало да се появи — отговори проникателният канадец.

— Тогава тримата се намират зад онази стена от ниски върби и тополи, които ние... аа, тате, Пепе, сега познах мястото! Златната долина е зад тази зелена завеса! Това е толкова сигурно, колкото и че ние сме тук, при индианската гробница!

— В такъв случай те са я открили и сега я оглеждат.

— И я изпразват.

— Не, синко. Те нямат нищо, в което биха могли да поберат толкова злато... разполагат само с одеялата си, а те все още са на конете им. Освен това е твърде съмнително дали наистина се намират зад зелената стена, а дори и да е така, не е ясно дали действително бонансата е там.

— Защо? Убеден съм, че Златната долина е само там и никъде другаде.

— Тогава самият ти ми кажи, сине, дали в такъв случай Диас би седял долу толкова спокойно да си чисти карабината.

— Тате, ти не познаваш този човек. За него единствено индианският скалп има някаква стойност. Навремето червенокожите са избили жената и децата му и оттогава той няма друга цел в живота, освен да ходи на лов за индианци. А безразличието му може да си има и някаква друга причина.

— Наистина е възможно и ако... аха, наведете се, наведете глави! Идват!

Големия орел прошепна тези думи в същия миг, когато дон Естебан и двамата бандити излязоха от Златната долина.

— Антонио де Медиана — промълви Пепе. — Санта Лаурета, срещаме го съвсем навреме и то на твърде подходящо място. Той няма да има никаква причина да се оплаква от Пепе, микелета от Еланчове.

— Бараха и Ороче! — добави Фабиан.

— Двамата негодници, които при онзи мост над реката насочиха пушките си срещу теб — допълни канадецът.

Те чуха всяка дума от разправията между Аречиса и Диас.

— Виждаш ли, тате — тихо се обади Фабиан, — че той пет пари не дава за златото?

— Току-що каза: „Откакто знам, че бонансата не е наша собственост“. Какво ли има предвид?

— Дали пък не подозира, че Марко Ареляно я е открил, както ни разказа и ти, дон Фабиан? — прошепна Сънливеца.

— Възможно е! Във всеки случай ще трябва да изясним този въпрос.

— Те мислят, че Кучильо се е завърнал в лагера, за да доведе индианците. Несъмнено убиецът избяга в планините само за да се върне в Златната долина при първа удобна възможност. Я слушайте! Вземат конете си, за да увият в одеялата златото!

Залегнали плътно на земята, те продължиха да следят развоя на събитията.

— Какво ще правим, Фабиан? — попита канадецът.

— Тате, графът не бива да ни се изплъзне!

— Това е ясно! — съгласи се с него Пепе. — Пресвета Дево, благодаря ти, че го предаде в ръцете ми! Днес ще му дам да разбере какво означава да изпратиш Пепе Сънливеца в Пресидио Сеута да лови риба тон!

— Пепе, ти можеш да правиш с него само онова, което е законно и справедливо — предупреди го Фабиан.

— Законен и справедлив в случая ще е само един куршум или някой нож, или парче ласо, което да се затегне около врата му така, че малко да се позадъха.

— Той ме е отвлякъл и е убил майка ми. Да, това е вярно, но въпреки всичко виждам в него и моя чичо. Ние ще го съдим и никой не бива да предприема каквото и да било прибързано действие!

Пепе не отговори. Само тихото му недоволно мърморене доказва, че не е съгласен с мнението на Фабиан.

В случая канадецът нямаше собствено становище, а дори и да си беше предначертал свой план, то неговата любов към Фабиан бе толкова голяма, че сигурно щеше да се подчини на волята му.

— Ами на този Диас нищо ли няма да му се случи? — попита той.

— Без крайна необходимост не бива и косъм да пада от главата му. Не познавам друг човек, който да е толкова достоен да стане ваш приятел като него. Той няма нищо общо с хората, които преследваме, и се е присъединил към експедицията само защото тя му предлага изгоден случай да си отмъсти на индианците. Моля ви да го щадите така, сякаш е мой приятел!

— Ами онези двамата, които нарече Бараха и Ороче?

— Куршумите ни са прекалено голяма чест за тях и ако ги оставим да си вървят по пътя, не ми се вярва, че ще могат някога да ни навредят с каквото и да било.

— Но дон Фабиан, нали искаха да те застрелят!

— Нали не успяха! Не бива да проливаме човешка кръв, освен когато е абсолютно неизбежно.

— Съгласен съм с теб, синко, макар че всъщност би трябвало да мисля иначе. Обаче тези двама мъже знаят вече къде е бонансата и ако ги оставим да избягат, тогава твоето злато може да се окаже сериозно застрашено!

Фабиан се усмихна:

— Тате, откакто пак те намерих и откакто знам истинското си име, занаятът на гамбусиното ми стана напълно безразличен. Все още не съм решил какво да правя със златото, а от такива мъже като Бараха и Ороче изобщо нямаме причина да се страхуваме.

— Златното находище е твое. Прави с него каквото искаш!

Вниманието им съвсем не бе изцяло заето от техния разговор. Нещо повече — в този момент погледите им бяха приковани от гледката, предлагана им от купищата самородно злато, с което пред очите им пълнеха одеялата. И тримата добре знаеха, че подобно богатство не е най-висшето благо в живота, но въпреки това не бяха в състояние да отвърнат поглед от блясъка на благородния метал.

— Санта Лаурета, ама колко много злато! — унило промърмори Пепе. — Струва ми се, че само със съдържанието на едно-единствено одеяло би могло да се купи цялото Еланчове. И като си помисля, че отвъд зелената стена има още къде-къде повече, направо свят ми се завива. Но сеньор Фабиан, наистина ли ще позволим на тези хора да отнесат златото?

— Не. Нека се опияняват от гледката му, но затова пък ще се върнат толкова по-отрезвели!

— Тогава е крайно време да се намесим, синко — предупреди го Големия орел. — Я виж, вече товарят пълните одеяла на конете! Да им извикам ли?

— Да.

— Тогава насочете пушките си към тях, за да придадете по-голяма тежест и по-голям ефект на думите, които искам да им кажа!

Платформата с индианската гробница бе осеяна с каменни отломки, струпани по-нагъсто особено по нейния край, образувайки така нещо като бруствер, зад който човек можеше да намери достатъчно добро прикритие. Пепе и Фабиан провряха цевите на пушките си между камъните, а канадецът се изправи в целия си ръст.

Дон Естебан пъхаше вече стъпалото си в стремето, когато Големия орел се прицели с карабината си в него.

— Стой! — прогърмя могъщият му глас.

В своите непретенциозни дрехи и високата шапка от лисича кожа великанът се бе изправил горе на платформата и човек можеше да си помисли, че там на конусообразната скала не се намираще индианска гробница, а мястото за вечен покой на някакъв исполин от праисторически времена, чийто вечен сън е бил нарушен от присъствието на авантюристите, и той се бе надигнал, за да си отмъсти.

Той ясно видя как тримата от тях здравата се изплашиха. Само четвъртият, Диас, успя да се овладее дотам, че с нищо да не издаде изненадата си. Изтребителят на индианци му отвърна и започна да води разговора. Фабиан също трябваше да се изправи и стоящите долу хора го зяпнаха кажи-речи като призрак.

Веднага щом Аречиса не се подчини на подканата на канадеца да разтоварят златото, бе нужен само един лек знак от Големия орел и конете рухнаха на земята под куршумите на неговите спътници.

Когато дон Естебан се осмели да вдигне пушката си, Пепе не можа повече да издържи в изчаквателното си положение и скочи на крака. След прибързаните му заплахи Бараха и Ороче мигновено си плюха на петите. Последва и бягството на Аречиса, което стана възможно благодарение на Диас. Това бе вече твърде много за доблестния микелет от Еланчове. Той вдигна пушката си и пръстът му бе вече на спусъка, за да свали граф Де Медиана от коня му, когато Фабиан все пак навреме го хвана за ръката.

— Чакай, не стреляй! Щади и двамата!

Канадецът се усмихна.

— Не се безпокой, синко! Конят е мой! Тичайте бързо подир тях!

Фабиан и Сънливеца се спуснаха веднага по стръмните каменни стени на конуса със самоубийствена смелост и се втурнаха след бегълците. С цевта на своята дълга тежка карабина, която държеше

неподвижно в ръцете си като в железен чатал, канадецът следеше галопиращия през равнината кон.

Двамата ездачи, които препускаха в права линия с гръб към скалата, сякаш се бяха слели в едно тяло. Задницата на коня и плещите на Диас бяха единствените точки, които изглеждаха достижима цел за куршумите му. Само от време на време се мяркаше за миг някое от ушите на коня. Да се пожертва Диас, това би означавало да се престъпи волята на Фабиан, а да се извърши ей така едно убийство, понеже после дон Естебан все пак щеше да избяга... Само още един-два мига и бегълците щяха да излязат извън обсега на насочената към тях пушка.

Но канадецът спадаше към онези ловци, които умеят да застрелят видрата или бобъра право в окото, за да не му повредят кожата, така че той не губеше лесно самообладание. В случая важно беше да се улучи коня в главата, защото ако само го ранеше, той все пак щеше да отнесе ездачите извън обсега на оръжията на тримата ловци.

Подчинявайки се на юздите, само за секунда животното извърна глава малко встрани — но този миг бе достатъчен за канадеца. Той натисна спусъка, изстрелът изтрещя, а куршумът изсвири толкова близо покрай главите на двамата ездачи, че по гърба им полазиха студени тръпки.

Веднага след това конят рухна мъртъв на земята. При неочакваното си падане двамата здравата се удариха и почти изгубиха съзнание. Въпреки критичното си положение те едва-едва успяха бавно да се изправят на крака. С пушка в ръка и нож между зъбите Фабиан и Пепе се приближаваха вече с големи скокове. Далеч зад двамата приятели с великански крачки тичаше и канадецът, и без да спира, отново зареждаше карабината си. Щом свърши със зареждането, той изведнъж се закова на място и остана неподвижен като статуя. Беше сигурен, че и така може да владее положението.

Карабината на Педро Диас бе отхвъркнала надалеч, като гръмна от само себе си. В момента изобщо не можеше да е полезна на своя притежател. Диас се наведе и от ремъка на гамашите си за езда измъкна дълъг и остър нож.

Дон Естебан вдигна английската си пушка, която също бе паднала на земята, и се прицели. Колебаеше се дали с първия изстрел

да повали Фабиан или Пепе... обаче канадецът внимателно наблюдаваше всяко негово движение. Още преди графът да направи избора си, от дулото на оръжието на Големия орел проблесна пламъче и непогрешимият куршум на могъщия ловец удари и строши пушката му точно на онова място, където цевта е прикрепена към дървения приклад. По този начин Аречиса получи такъв удар, който го извади от равновесие и той падна на земята.

— Най-последно! След двайсет и две години! — ликуващо извика Пепе.

Той се нахвърли върху графа и с коляно притисна гърдите му. Дон Естебан направи напразни опити да се съпротивлява. От удара ръката му беше изтръпнала и отказваше да му служи. Един-два мига бяха достатъчни на Сънливеца, за да развърже вълнения пояс, намотан два-три пъти около кръста му. Той здраво върза ръцете и краката на графа, а след това се огледа за Диас.

Фабиан кажи-речи не познаваше Изстребителя на индианци. Беше се срещал с него само веднъж в асиендата Дел Венадо, но репутацията на този прославен мъж му повеляваше да пощади живота му.

— Педро Диас, предай се! — извика му той, избягвайки един удар с камата, който се опита да му нанесе мексиканецът.

Диас го погледна гордо в очите и отвърна:

— Да се предам? Бих могъл да ти бъда приятел, Тибурсио... но да се предам? Никога!

— Тогава приеми моето приятелство!

— Само след боя, и то ако сме още живи! Опитвах се да избягам и сега трябва да ти докажа, че не го направих от страх.

— Знам — отговори Фабиан, избягвайки втори и трети удар с ножа. — Прибери си камата!

— Защищавай се, сеньор Ареляно!

Започна се двубой, в който единият не отстъпваше по сръчност и сила на другия. Тибурсио бе рицар по характер и това не му позволяваше да използва огнестрелното си оръжие срещу своя противник, който можеше да се защитава единствено с камата си. Ето защо младежът се стремеше да го обезоръжи. Той държеше в десницата си цевта на своята пушка и използваше приклада като боздуган, с който се опитваше да удари Диас по ръката с ножа и така да го принуди да го изпусне. Обаче Фабиан си имаше работа с

противник, който при този снизходителен начин на водене на боя му беше повече от равностоен. За да избегне ударите с приклада, Диас отскачаше ту надясно, ту наляво, а когато видя, че така няма да постигне успех, той хвана дръжката на ножа между първите три пръста на десницата си и замахвайки с все сила, запрати яката остра стомана към гърдите на младежа.

Фабиан отгатна опасните му намерения. Той стисна още по-здраво пушката си и в същия миг, когато отскочи настрани, за да избегне връхлитащата го лъскава кама, прикладът на тежката му пушка светкавично описа дъга и с такава сила се стовари по челото на мексиканеца, че той се олюля и рухна на земята.

В същото време се притече и Пепе, веднага се хвърли върху падналия Диас и така го сграбчи със силните си ръце, че той не можеше дори да помръдне.

— Мили Боже — възкликна Сънливеца, — нима човек трябва да те убие, та да се предадеш! Дон Фабиан, ранен ли си? Не? Санта Лаурета, това е цяло щастие за теб, сеньор Диас, защото, ако само го беше одраскал, работата ти щеше да е спукана!

Дори и в този момент Диас правеше опити да окаже съпротива. Те оставаха напразни, още повече че междувременно се появи и канадецът. Тогава тримата спътници вързаха поваления Диас така, че не му бе възможно да направи каквото и да било опасно движение.

Той се виждаше за пръв път през живота си победен и именно тази причина разпалваше гнева му, въпреки че иначе бе приятелски настроен към Тибурсио Ареляно.

— Застреляйте ме, сеньори! Победен съм! Не искам никаква милост. Никога досега не са ме връзвали!

— Вината за това е изцяло твоя — отговори канадецът. — Нямахме желание да се отнасяме към теб враждебно! Ти сам ни принуди!

— Защо се опита да отмъкнеш под носа ни граф Антонио де Медиана? — попита Пепе.

Диас мълчеше. Той разбра, че беше постъпил необмислено, обаче бе твърде горд, за да си го признае.

— Нали вече чу, че предстои съд на саваната. Един почтен човек никога не му се противопоставя!

— Няма да отговарям вързан! — мрачно промърмори Диас.

Фабиан благородно избра най-доброто средство, за да смекчи гнева на този толкова честолубив мъж. Той вдигна ножа от земята и каза:

— Пепе, развържи го!

Пепе се подчини, а Фабиан подаде ножа на Диас с думите:

— Сеньор Диас, ако нямаш добро мнение за мен, тогава забий това острие в сърцето ми! Аз няма да се отбранявам.

Диас отново хвърли ножа на земята.

— Дон Тибурсио, ти си такъв следотърсач, който се радва на цялото ми уважение, и няма да съжаляваш, че си се запознал с мен. Но аз бях поел ненарушими задължения към дон Естебан де Аречиса и трябваше да ги спазя по начин, който не бе особено приятен за вас. Може би някога ще ми се предложи удобен случай да поправа стореното.

След тези думи той подаде ръка на Фабиан и попита:

— Няма ли да ми кажеш имената на тези сеньори?

— Може би вече са ти познати прозвищата, които моите спътници са получили от индианците. Ето този сеньор е наречен от тях Големия орел, а другият пък — Изгарящата мълния.

Учуденият Диас направи крачка назад.

— Възможно ли е? Двамата най-прочути скитници из горите и саваните? Сеньори, през днешния ден се изпълнява най-голямото ми желание, защото ви срещнах. Ако знаех, кои сте, нямаше да се противопоставя на вашия съд на саваната, понеже знам, че Господарите на горите и прериите винаги имат някоя справедлива причина, за да седнат да съдят някого.

Той стисна ръката на канадеца и на Сънливеца, а по израза на лицето му ясно си личеше колко искрена бе радостта му от тази среща.

Фабиан се приближи до Аречиса.

— Дон Антонио де Медиана, как искаш да се отнасяме с теб — като с човек на честта или като с най-обикновен авантюрист?

Графът му отправи мрачен поглед, изпълнен с омраза.

— Прави каквото щеш!

Пепе също се приближи.

— Дон Антонио де Медиана, за теб би било по-добре, ако лицето ти придобие пред този господин малко по-дружелюбно изражение. Санта Лаурета, ако си останеш все тъй навъсен, много лесно може да

стане така, че да се церемонят с теб още по-малко, отколкото с един клет нещастник, изпратен да лови риба тон само защото е говорил истината. Това ти го казва Пепе Сънливеца!

— Ще ни дадеш ли честната си дума, че няма да направиш опит за бягство, ако те освободим? — попита го Фабиан.

— Няма да избягам — бе краткият отговор.

Диас също се застъпи за Аречиса:

— Гарантирам за него — каза той — ако, разбира се, думата ми има някаква стойност за вас!

— Това ми стига — кимна Фабиан. — Пепе, развържи го!

Пепе се подчини и този път. Аречиса се изправи на крака. Беше бледен. Неговите обезкръвени, внезапно хлътнали страни му придаваха такъв вид, сякаш през последните десетина минути се бе състарил с цяло десетилетие.

— Какво ви дава правото да ме изправите като обвиняем пред съда на саваната?

— Дългът на всеки свободен човек, който вижда как безнаказаната престъпност гордо надига глава — отговори му канадецът. — А сега ни следвай и не забравяй, че съдиите на саваната са такива мъже, които се различават от продажните слуги, решили да унищожат един честен микелет, за да прикрият престъпленията на един граф!

[1] Златни зърна, късчета самородно злато Б.пр. ↑

[2] Гостилница. Б.пр. ↑

7. СОКОЛОВО ОКО

След като Рио Хила пресече веригата на Мъгливите планини, тя се насочва към Колорадо Ривър, която пък представлява границата между Аризона и Калифорния, и в крайна сметка се влива в Калифорнийския залив.

От ъгъла, образуван от тези две реки, та чак близо до Пресидио Тубак се простира обширна плодородна савана, която предлага на стадата от диви коне и бизони изобилна храна. Поради тази причина червенокожите племена гледат на нея като на най-хубавата си ловна територия.

Почти две седмици, след като експедицията на дон Естебан тръгна от Тубак, в онази част от саваната, намираща се в близост с границата на Пресидиото, цареше много голямо оживление. Дълга редица от индиански вигвами образуваше полукръг, от вътрешната страна на който, на забити в земята върлини, бяха опънати дълги ремъци, а по тях нагъсто бяха окачени тънко нарязани парчета месо, за да съхнат.

Далеч на хоризонта се виждаха тук-там отделни ездачи или цели групи червенокожи ловци, докато пред вигвамите се мяркаха само жени и девойки, които се занимаваха със сушенето на месото, с щавене на кожи, чукане на царевича, както и с други домакински работи.

В живописното си облекло и суетене тези индианки представляваха прелестна гледка от живота в саваната и някои знатни и предвзети дами от цивилизацията биха имали основателна причина да завиждат на някое от тези девойчета за своеобразната му красота, чар и свежест, на които индианецът толкова малко обръща внимание, че за него жената заема положението на робиня, задължена да носи на гърба си цялата тежест на ежедневната работа, докато, освен воюването и лова, мъжът не знае друго занимание, което би могъл да върши, без да накърни достойнството си.

Вигвамът в самата среда сигурно принадлежеше на някой вожд. Той бе по-висок и по-широк от другите и на върха си имаше кичур

орлови пера, развявани леко от вятъра.

Пред входа му седеше девойка и се занимаваше с един мокасин, като го украсяваше изкусно с конски косми. Кракът, за който бяха определени тези ниски ботушки, трябва да беше малък, макар и недотам малък и изящен като нейния, а нескритата любов, с която тя се беше отдала на заниманието си, навеждаше на предположението, че собственикът, определен за това произведение на изкуството, не би могъл да е някой чужд или неприятен за нея човек.

Девойката беше красива, може би най-красивата в целия лагер, а външността ѝ излъчваше някакъв особен вид естествено достойнство, което може да се наблюдава при индианките изключително рядко. Несъмнено тя бе дете на вожд, чийто беше и вигвамът, а санът на нейния баща ѝ придаваше чаровната увереност, която лъхаше от всяко нейно прелестно движение.

Ето че най-сетне мокасинът бе готов. Тя го постави редом до другия, вече завършен, и се изправи. Изглежда, тъмните ѝ големи очи забелязаха нещо, което събуди нейния интерес. С малката си светлокафява ръка тя отметна от челото дългата буйна черна коса, спускаща се далеч под кръста ѝ, а после засенчи очи с дясната си длан, за да може да вижда по-добре.

Радостна усмивка се появи на лицето ѝ с ясно оформени характерни, макар и меки черти. Но само след минута тя потрепери, сякаш пронизана от внезапна уплаха. Ясно си пролича как тъмният тен на кожата ѝ избледня и как кажи-речи страхливо тя вдигна крак, за да се втурне срещу самотния ездач, който в лек галоп се приближаваше към лагера.

Той яздеше кон, който непременно би предизвикал възхищението на всеки познавач, и седеше на гърба му с такава сигурност, сякаш двамата образуваха едно цяло. Ловното му облекло от бизонска кожа бе цялото изцапано с кръв, а от левия му ръкав червените капки непрекъснато се стичаха на земята.

Той също забеляза девойката. Погледът му просветна и вместо да се насочи към една от крайните шатри, което бе неговото първоначално намерение, ездачът накара своя жребец с горди красиви скокове да го отнесе до мястото, където тя го очакваше. След като ловко и пъргаво слезе от седлото, той се изправи пред нея.

— Кой враг е видяла Мо-ла, Цветето на команчите, че лицето ѝ е тъй бледо като саваната през зимата, а ръцете ѝ треперят като стръкчета трева на утринния вятър?

— Смъртта — отвърна тя.

— Смъртта не е враг на храбрия воин. Тя само му подава ръка, за да го заведе при Великия дух.

— Но храбреците умират в битка, а не и прободени от рогата на бизон!

По лицето му бързо пробяга тъмна сянка.

— Соколово око няма да загине от рогата на бизон. Ръката му е силна, куршумът му — безпогрешен, а ножът му — остър. Бизонът няма да го настигне, а ще умре пред краката му. Но при вида на стадата ловците на команчите винаги ги обзема треска и те не виждат къде изпращат куршумите си. Те не улучиха бизона, а ръката на своя другар.

— Животът си отива с кръвта. Нека Соколово око влезе във вигвама, за да го превърже Мо-ла!

Тя вдигна мокасините от земята и тръгна пред него. Той я последва. В поведението на девойката се наблюдаваше такава благосклонност, с която навярно никой друг не можеше да се похвали. Но нищо в изражението на лицето му не издаваше голямата радост, която му доставяше поведението ѝ.

Вътре във вигвама той оголи горната част на ръката си, където в меката тъкан куршумът бе навлязъл с вече отслабнала сила и беше заседнал. После извади ножа си от колана и ѝ го подаде с думите:

— Нека Мо-ла извади оловото!

Една индианка не се плаши от подобна работа. Девойката прегледа раната първо чрез опипване, като леко стискаше с пръсти ръката му, а после, когато установи къде се намира куршумът, се опита да го извади с ножа. Тази манипулация сигурно причиняваше на Соколово око силни болки, но без да му трепне окото той безмълвно наблюдаваше малките ѝ ръце, които се занимаваха с раната му толкова предпазливо и нежно.

Не след дълго куршумът бе вече изваден. Тогава тя взе от стената на вигвама торбичка с изсушени и счукани билки и скоро му направи толкова хубава превръзка, че кръвенето спря напълно.

— Соколово око няма да има треска и още преди да настъпи новолунието, раната ще заздравее. Мо-ла добре познава растенията. Самата тя ги е събирала в часа, когато росата пада от звездите и Добрия дух благославя цветята.

— А знае ли Мо-ла кое е цветето, което команчът най-много обича да благославя?

— Соколово око ще ми каже!

— Цветето на команчите.

При тези думи в очите му се появи особена светлина. Той се наведе към нея, за да докосне с пръсти дланта ѝ. Тя не сведе поглед, а го потопа открито в очите му.

— Големият воин обича само битките и опасностите, той не поглежда към скритото в тревата цвете.

— Той вече го е видял и много му се иска да украси с него вигвама си, за да може да си почива с глава върху гърдите му от шума на битките и изморителния лов. А Цветето иска ли да заживее с него във вигвама му?

— Иска!

Индианецът погали меката ѝ коса с ръка, която все още бе изцапана със собствената му кръв.

— Умната лисица е баща на Цветето. Соколово око ще поговори с него!

— Умната лисица обича Соколово око. Той ще му подари Цветето, ако младият воин му донесе скалповете на неговите врагове.

— Соколово око ще отиде при неприятелите ни и ще му донесе толкова скалпове, колкото вождът иска да види. Соколово око знае кой път ще го изведе до воините на апачите и с ножа си ще нарисува по главите им колко ще плати за Мо-ла.

— Пътят е дълъг, с много слънца. Нека Соколово око вземе тези мокасини, за да бъдат краката му здрави и издръжливи при преследването на апачите!

Той взе обувките, които тя тайно бе изработила за него.

— Цветето на команчите е също като слънцето, което дарява светлина, и като извора, който освежава. Мо-ла няма да е робиня във вигвама на Соколово око, а ще е господарка в дома му също като жените на бледоликите! Хау!

Той си тръгна. С последната дума бе превърнал обещанието си в клетва, едно обещание, каквото навярно дотогава никой горд воин не бе давал на някоя индианска девойка. Той добре познаваше обичаите на белите. Знаеше колко много държат на своите жени, а любовта му към дъщерята на вожда го накара твърдо да реши да ѝ отреди място не под себе си, а до себе си.

След един час команчите се върнаха от лов и донесоха богата плячка. И бездруго пред шатрите лежаха струпани големи купища кожи и можеше да се очаква, че племето щеше да разполага с такива богати запаси от сушено бизонско месо, които щяха да стигнат за дълги месеци.

Един от тях яздеше коня си наопаки — беше с лице към задницата му. Пушката му, ножът, томахокът и ласото висяха вързани за опашката на животното. Той беше индианецът, който поради своята несръчност бе ранил Соколово око. Главата му бе наведена, а щом отрядът се озова в лагера, той веднага изчезна във вигвама си, защото се срамуваше от наложеното му наказание.

Ето че работата на жените се удвои. Изсушеното месо трябваше да се свали от кожените ремъци и на негово място да се окачи прясното. Мъжете искаха да бъдат обслужени. Запалиха огньовете и скоро пред вигвамите можеха да се видят групи от воители, които пушеха, бърбреха или мълчаливо си почиваха в очакване на храната, приготвяна им от жените.

Умната лисица седеше във вигвама си и наблюдаваше своята дъщеря, която с грижовно усърдие шетаеше около него. Обитателят на прерията не е лишен от домашни удоволствия чак толкова, колкото се чува често да разправят. И той също има сърце, което бие за близките му, макар неговите нрави и обичаи да са по-сурови от нашите.

Мо-ла бе единствената радост на вожда. Той бе имал двама синове, но и двамата бяха убити — единият в битка срещу апачите, а другият от бандитите на саваната. Беше му останало само третото дете, дъщерята.

Лисицата минаваше за най-умния и най-знатен вожд на команчите, затова неговата дъщеря трябваше да се омъжи за някой воин, който е също вожд, да е умен, мъдър и разсъдлив по време на съвещанията, но и храбър и хитър в битките. Преди време вождът беше забелязал, че един от най-неопитните му воители е влюбен в Мо-ла

и че Мо-ла отговаряше на чувствата му. Това го беше ядосало и той го бе изгонил от вигвама си и от своя огън.

— Цветето на команчите ще влезе само в шатрата на някой вожд, който има известно име!

Такива думи бе казал той навремето и младежът ги беше запомнил.

Един хубав ден той изчезна от лагера и никой не знаеше къде бе отишъл. Но скоро от всички посоки започнаха да пристигат вести за него. Съвсем сам той беше предприел едно от онези авантюристични пътешествия, за които разказват легендите за античните герои или за скитащите се рицари от Средновековието, каквито не са рядкост и до ден-дневен сред войнствените номадски племена от американския континент.

Скоро се заговори за него край всеки лагерен огън, във всеки вигвам. Той бе тръгнал да се скита, за да си спечели име, а когато се завърна покрит с рани и скалпове, се оказа, че името, дадено му вече от апачите, го е изпреварило — бяха го нарекли Соколово око. Посрещнаха го с шумна радост и не след дълго той бе признат за най-полезния воин на племето си и го използваша за най-трудните начинания, които не можеха да поверят на никой друг.

Мо-ла се гордееше с него, а и Умната лисица започна тайно да изпитва към младия воин бащинска благосклонност, която нарастваше с всяка изминала седмица, както и с всяка нова смела постъпка на младежа, макар с нищо да не издаваше тези свои чувства.

Соколово око беше изпълнил вече първата половина от задачата си — имаше уважавано име. Но втората ѝ половина бе по-трудна за разрешаване. Можеше да се надява да стане вожд само ако избухнеше война между команчите и апачите или пък ако някак си му се удадеше да се отличи с някой изключителен подвиг.

Сега той стоеше пред вигвама си и гледаше надалеч в саваната, на чийто западен хоризонт все по-наедряващият слънчев диск клонеше към залез и обливаше равнината с трепкащите си огнени лъчи.

Но ето че в този момент покрай редицата от шатри се спусна един негов съплеменник и се приближи до него.

— Моят брат трябва да отиде при вождата!

Соколово око кимна и се отпрати към вигвама на Лисицата. С движение на ръката вождът му показва да седне на кожата от пантера,

която беше постлана до него, и му предложи лулата си, чиято глава бе направена от червеникавата глина на свещените глинени находища. Соколово око седна и дръпна няколко пъти от калюмета, след което го върна на вожд.

— Куршумът на някакъв хлапак е улучил Соколово око — така Лисицата поде разговора. — Раната опасна ли е за него?

— Цветето на команчите сложи върху нея лечебна билка. Ръцете ѝ са нежни, а пръстите ѝ са като лъчите на зората — нощта на болестта и смъртта е принудена да отстъпи пред тях.

Мо-ла чу тези думи и се изчерви. Той се осмеляваше да заговори за нейната постъпка, продиктувана от любовта, а това бе признак, че е сигурен в постигането на целта си.

— Светлината на утрото преминава по небето и привечер отново изчезва — отговори Лисицата по образния начин за изразяване на индианците, които най-често говорят за себе си пред другите само в трето лице. — Моят син няма да може да я задържи.

— Но тя пак се връща — кратко и гордо отговори младежът.

— Връща се — повтори вождът и преследвайки своята цел, продължи: — и осветява плячката на команчите, които бяха на лов за бизони и убиха много от тях. Кожите на тези животни лежат пред вигвамите ни и никой воин няма да ги вземе, за да ги отнесе в своето село.

— Бледоликите се нуждаят от кожите, за да правят подметки за своите мокасини.

Вождът кимна доволен от прозорливостта на Соколово око, който го беше разбрал.

— На юг се намира земята на бледоликите, с които апачите воюват, а команчите живеят в мир.

— Името ѝ е Тубак.

— Моят син я знае?

— Соколово око е виждал каменните колиби, които те наричат град.

— Колко бледолики живеят там?

— Соколово око не успя да ги преброи. Бяха повече от три племена на команчите.

— И как се казва този град?

— Също както и страната — Тубак.

— А има ли там барут и олово?

— Барут, олово и пушки, ножове, тютюн, одеяла, мъниста и всичко, от което се нуждае червенокожият мъж за себе си и за своята скуоу.

— И белите мъже ще купят всички тези кожи?

— За тях те ще дадат на червенокожите си братя всичко, каквото им е необходимо.

— Тогава още с изгрев-слънце Умната лисица ще изпрати двайсет от воините си, за да отнесат кожата на юг. Там на половин слънце път от границата на страната, която Соколово око нарича Тубак, те ще спрат. А сега моят син ще възседне коня си, за да избърза напред и да доведе бледоликите до мястото на срещата.

Радостта на младежа от това поръчение никак не беше малка, обаче той с нищо не я издаде, а протичко попита:

— Какво трябва да донесат бледоликите?

— Пушки, барут и олово, секири, ножове, игли, ножици, тютюн, одеяла и басма. Моят син ще види какво имат.

— На кое място ще чакат моите червенокожи братя?

— На мястото, което им посочи Соколово око. Те ще следват дирите на моя син.

— Соколово око не бива да оставя следи. Пътят му минава през ловните земи на апачите.

— Тогава нека Соколово око определи едно място!

— Право на юг оттук и точно на две слънца път растат в кръг сребристи тополи, които обграждат три каучукови дървета. Нека чакат там, докато Соколово око доведе бледоликите!

— Хау! И ако моят син зърне някое куче на апачите, нека му вземе скалпа!

— Навсякъде във вигвама на Соколово око висят скалпове на апачи. Той ще го напълни с косите им от долу до горе.

— И ако има възможност, нека потърси Черната птица, вожда на тези страхливи чакали, който ми уби сина.

— Да донесе ли Соколово око и неговия скалп?

— Черната птица е истинска пепелянка, жалка жаба, която се крие, за да не може команчът да намери кожата ѝ! Лисицата трябваше да даде двама синове, двама големи храбри воители. Единият от тях го убиха кучетата апачи, а другият, който беше негов любимец, падна от

ръката на онези гадове на саваната, които се наричат Ел Местисо и Мано Сангриенто.

— Да донесе ли Соколово око и техните скалпове?

Вождът погледна младежа кажи-речи изплашено и отвърна:

— Да не би сетивата на моя храбър син да са се объркали или пък да са отслабнали, та чува и разбира думите ми погрешно?

— Той те чува и разбира съвсем правилно.

— Тогава моят син не познава тези престъпници. Те са силни колкото десет мечки и са хитри и коварни колкото сто зли духа. Никой червенокож мъж не може да ги убие. Казва ти го Лисицата. Той го знае много добре. Само двама мъже биха могли да им вземат скалповете, но те никога не са идвали в ловните земи на команчите. Ако бяха тук, Лисицата би отишъл при тях, за да изпуши калюмета с двамата.

— Кои са тези мъже?

— Двама бледолики. Наричат ги Господари на горите и саваната. Те са Големия орел и Изгарящата мълния. Нима моят син все още не е чувал за тях?

— Много често е чувал да се говори за тях и би дал всичките си вражески скалпове, ако можеше да ги види.

— Бледоликите са дошли при нас отвъд Голямата вода, където се простира една много обширна земя, която също както и земята на червенокожите мъже си има Север и Юг. Бледоликите от онзи Юг дошли тук и с хитрост и коварство избили червенокожите мъже и с измами им отнели ловните територии. Сега обаче самите те са слаби, болни и нещастни. Югът отвъд Голямата вода се казва Испания. После дошли и бледолики от Севера. Но те са силни, храбри, умни и мъдри и са приятели на червенокожите мъже. Те са високи и широкоплещести, косите им са светли, а очите им имат цвета на небето, по което светят добри звезди. Тези бели са си останали силни и мъдри, но те не живеят в земите на апачите и команчите, а далеч оттук, край големия Баща на реките и при планините, които винаги са покрити с лед. Северът отвъд Голямата вода се казва Германия. Лисицата го знае със сигурност. Разказа му го един мъдър човек, който е виждал всичко, което огрява слънцето.

— Мано Сангриенто е бледолик, а Ел Местисо, синът му, има червенокожа майка.

— Те са като дяволите, в които вярват бледоликите. Великия дух е проклет всяка червенокожа жена, която обича някой бял мъж. Ето защо децата на такава жена са както червеите, при вида на които всеки човек го побиват тръпки. Лисицата би дал и живота си за скалповете на тези чакали.

— Соколово око ще му ги донесе.

Вождът замълча. Той дълго гледа младежа право в нетрепващите тъмни очи. После бавно дръпна от лулата и издуха дима в четирите посоки на света.

— Соколово око е още млад. Той далеч не е преживял и половината от зимите на Лисицата, но след време ще стане могъщ и мъдър воин. Ако ми донесе скалповете на двамата Сатани, тогава ще получи орловите пера и ще бъде велик вожд сред синовете на команчите!

Ето че най-после младият човек чу думата, за която бе копнял толкова дълго. Ето че най-после получи своето поръчение, чиято награда щеше да означава сбъдването на най-съкровено му желание. Някой бял щеше да даде шумен израз на радостта си, но за индианеца е въпрос на чест да прикрие чувствата, които вълнуват сърцето му. Затова, след като хвърли само един бърз, светнал от вълнение поглед към Мо-ла, той отговори с почти безразличен тон:

— Дните на Мано Сангриенто и Ел Местисо са преброени. Тяхното слънце клони на залез, а ножът на команча е надвиснал над главите им, за да ги изпрати в страната на сенките, откъдето няма връщане. Соколово око каза!

Той стана от мястото си. Лисицата му направи знак с ръка и младежът излезе от вигвама.

Над земята се спусна сумрак. Вечерта бързо го последва, а когато Соколово око се метна на своя кон, звездите блещукаха вече по небето. Той насочи жребеца си покрай редицата от шатри, макар че ако веднага бе напуснал лагера, щеше да си съкрати пътя. Дали се надяваше, че ще може още веднъж да зърне Мо-ла?

Кожата, която закриваше входа на вигвама на вожда, остана спусната. Младежът смуши животното и се отправи към откритата савана. Но едва бе яздил няколко минути, когато пред него неочаквано изникна тъмен строен силует.

— Соколово око!

— Мо-ла!

— Нима Сатаните са толкова зли и лоши, както каза татко?

— Никой досега не е успял да ги победи.

— Тогава изглежда ще угасне звездата, към която Мо-ла е отправила поглед!

— Не, тя ще свети и никога няма да залезе!

— Толкова ли е необходимо да станеш вожд?

— Соколово око би убил Сатаните и без тази награда. Те са отнели живота на брата на неговото Цвете и трябва да умрат.

— Далеч навътре в дивата степ живял един мъдър вълшебник, който имал власт дори над смъртта. Той дал на жената на Умната лисица един амулет с могъща сила, който закриля от смъртта.

— Кой го притежава сега?

— Мо-ла. Тя го получи от майка си, когато тя си отиде в Страната на душите. Соколово око иска ли да го вземе?

— Ще го вземе — простичко отвърна той.

Тя му подаде амулета. Младежът го пое и го окачи на врата си.

— Сега Мо-ла ще се успокои ли?

— Тя няма повече да се страхува.

Навеждайки се от коня, той ѝ подаде ръка, после смуши животното и се отдалечи. Тя остана на мястото си заслушана в тропота на конските копита, докато той заглъхна в далечината, а после незабелязано се върна в лагера.

Два дена по-късно в странноприемницата на достопочтения сеньор Франсиско Металя се беше насъбрало пъстро общество от какви ли не типове с най-живописна външност. На една от масите бяха подпрели лакти двама сиболероси^[1], облечени изцяло в дрехи от бизонска кожа. Грубото им телосложение, яките юмруци и енергичният израз на лицата им ясно свидетелстваха за трудностите на техния напрегнат занаят. Ласата, които бяха увили около кръста си, бяха двойно по-дебели от обикновените кожени ремъци, а облегатите до тях пушки изглеждаха толкова очукани и похабени, че навярно доста време са били употребявани, без един-единствен път да са почиствани и излъсквани както трябва.

На две прилепени една до друга маси седяха девет вакероси заедно с един добре облечен сеньор, който приличаше на асиендеро.

Точно срещу тях в един тъмен ъгъл се бяха настанили двама души, които на пръв поглед човек сигурно щеше да вземе за папагоси. Единият от тях беше старец, а другият бе достигнал може би половината от неговата възраст. И бялата коса на по-възрастния, и черната коса на по-младия бяха вързани отзад на тила в кок с лента от бяла кожа. Нещо като малка тясна шапчица, изплетена от дебела прежда и украсена с кичур пера, бе кацнала на темето им, където се крепеше с помощта на кожен подборник. Краката и на двамата бяха голи, а телата им — загърнати с груби вълнени одеяла. Изразът, както и чертите на лицата им, не можеха ясно да се различат, понеже дългото ниско помещение имаше само два прозореца, чиито стъкла на всичко отгоре бяха толкова мръсни, че едва половината от слънчевата светлина успяваше да се промъкне през тях.

На единствената все още свободна маса се беше разположил някакъв тратанте^[2] и се занимаваше с подреждането на предметите, които носеше в два големи обемисти пакета. Той обаче не забелязваше алчните погледи, които двамата папагоси хвърляха на неговата стока. Тъкмо в този момент думата взе асиендерото:

— Да, дваисет коня ми откраднаха тези нехранимайковци, апачите, но Бога ми, ще си ги взема обратно! Намерихме следите им, които заобикалят града, и отседнахме тук замалко, само колкото набързо да се подкрепим. Дон Франсиско, искаш ли да дойдеш с нас?

— Благодаря, сеньор! Предпочитам чаша хубаво пулке^[3], отколкото нож между ребрата или пък няколко среза по главата около скалпа ми — отвърна гостилничарят. — Преброихте ли следите им?

— Над четирийсет души са.

— Ами че тогава човек направо може да го хване страх за хубавата експедиция, която поведе дон Естебан де Аречиса към Апачерията!

— Заради тези четирийсет или петдесет червенокожи навярно няма защо да се страхуваме. Та нали индианците не живеят като нас заедно на големи общности. Те се нуждаят от голямо пространство и ето защо обичат да са разпръснати. Един народ има множество племена, а във всяко племе се обособяват отделни групи, всяка от които пък действа на своя глава и за своя сметка. Предполагам, че моите конекрадци изобщо не знаят за експедицията, иначе щяха да тръгнат по петите й.

— Накъде се отправят следите им?

— Право на север.

— Значи към саваната. В такъв случай ние тук в Пресидио сме се отървали от тези негодници!

— Но те от нас — не! Вярно, превъзхождат ни числено, понеже сме само десет души, но мисля, че един свестен вакеро може да се разправи с петима от тези типове, а намеря ли още някой човек, който да пожелае да се присъедини към нас, съм готов да му платя по две квадрупли за всеки индиански скалп.

При тези думи един от двамата сиболероси се изправи и попита:

— Сериозно ли говориш, сеньор?

— Напълно. Защо?

— Защото в такъв случай ни се иска да спечелим няколко от твоите квадрупли.

— Защо не? — отвърна асиендерото и внимателно огледа двамата. — Не ми приличате на новаци в занаята. Мога ли да попитам за имената ви?

— Аз се казвам Енсинас, а моят спътник е Паскуал. Всъщност сме тръгнали за асиендата Дел Венадо, където обикновено помагаме на дон Агустин Пена при жигосването на стадата му. Познаваш ли този сеньор?

— Добре го познавам. Той е най-богатият собственик на стада в цялата Сонора и има дъщеря, която е толкова красива, че човек направо не може да я опише.

— Туй, дете го казваш за неговото богатство и за нейната хубост, е съвсем вярно. А ако към това се прибави, че двамата са колкото добри, толкова и благодетелни хора, тогава изобщо не бива да се учудваш, че всяка година двама сиболероси предприемат истинско пътешествие, за да посетят дон Агустин Пена.

— А тази година къде ще стане дамгосването на стадата?

— При Бизонското езеро. И ако не се лъжа, младата дама също ще дойде. Преди една година той се видя принуден да ѝ го обещае съвсем сигурно.

По-младият от двамата папагоси трепна и наостри слух. Той се обърна към по-възрастния и на английски му прошепна:

— Чу ли старче? Сеньоритата ще дойде!

— Дяволите да я вземат!

— Не, не те, а аз ще я взема!

— Та да си изпатиш пак както навремето, когато този Тибурсио Ареляно ни... Zounds^[4], само пушката ти струваше повече от онуй момиче с нейното бяло като мляко лице. Онзи, който погледне някоя фуста в очите, ослепява. Знам го от опита си с твоята майка, онази червенокожа вещица...

— Старче, остави майка ми намира, тя е била хиляда пъти по-святия от теб! Виждаш ли нещата, които носи онзи тратанте?

— Добре ги виждам, защото не мисля за жени и следователно не съм сляп — злобно отвърна другият. — Ами я погледни навън мулетата, ако искаш да видиш нещо повече!

Пред странноприемницата бяха вързани конете на асиендерото и на неговите вакероси, а на куките до прозореца бяха метнати поводите на две добре натоварени мулета, собственост на търговеца, който беше внесъл в помещението за посетители само малка част от стоката си.

По-младият папаго отдавна ги беше забелязал.

— Старче, тези стоки трябва да станат наши!

— Разбира се! Но как?

— Трябва да го унаследим!

— Естествено! Но къде?

— Ще видим. Почакай само, докато си отвори устата! Тогава сигурно ще каже накъде иска да се отпрати.

— Може би ще отиде при апачите.

— Едва ли, понеже всеки знае, че апачите са настроени враждебно към белите. Те просто ще вземат стоката му и после ще го убият.

— Или ще посети команчите.

— Това е по-вероятно. Тъкмо сега тези мерзавци са в добри отношения с белите, но особено ние изобщо не бива да се мяркаме в техните земи, макар че не сме апачи.

— Защо ти трябваше да застреляш в гръб младия вожд?

— Защото ми пречеше. Наистина, предпочитам да бях улучил старата Лисица, който после веднъж завинаги ни забрани да преминаваме през територията на неговото племе.

Най-сетне търговецът подреди стоките си и се изправи на крака. Пристъпвайки към масата на асиендерото, той му предложи да си купи нещо.

— Откъде идваш? — попита го той.

— От Ариспе.

— А накъде си тръгнал?

— Още не знам. Ще зависи от обстоятелствата.

В този момент вратата безшумно се отвори и в помещението влезе един мъж, който веднага привлече цялото внимание на присъстващите.

Беше команчът Соколово око.

Яката му фигура, както и еластичната, горда походка, с която младият воин прекрачи прага, нямаше как веднага да не направят впечатление. Широките му рамене и мускулестите гърди бяха голи. Около стройната му талия беше увито фино тъкано салтилско одеяло, което грееше в най-различни ярки цветове. Гамаши от аленочервено сукно покриваха неговите крака под коленете. Тези гамаши бяха пристегнати над глезените с нещо подобно на нашите ластици за чорапи, извезани с конски косъм, и се държаха с подобни на жълъди копчета, направени по особен начин от четината на бодливо свинче. Краката му бяха обути в изкусно изработените от Мо-ла мокасини, които тя му беше подарила.

На главата му имаше много странно украшение, което кажи-речи приличаше на тесен тюрбан. Беше нещо като лента на челото, направена от две живописно усукани ивици от пъстър плат. От двете страни на главата косата му се спускаше по раменете в две плитки, в които бяха вплетени дребни сребърни монети, продълговати мидени черупки и цветни ленти. През гънките на двойната лента на челото се виждаше усуканата заедно с нея изсушена блестяща кожа на гърмяща змия, а както малките плочки на опашката ѝ, така и главата с острите зъби на влечугото се спускаха между двете плитки върху раменете му и така му придаваха доста странен и дивашки външен вид.

Ако лицето му не бе покрито с грозни шарки от разноцветни бои, човек можеше да се възхити на неговия истински римски профил на носа, високо чело, което свидетелстваше за смелост и чувство на справедливост, на красиво оформени решително стиснати устни, както и на очи, на които изглежда бе присъщо с погледа си да принуждават всичко живо да се подчинява. Почти незабележимо изпъкналите скули не нарушаваха красивата хармония на тези черти. Напротив, придаваха

им някакъв особен, необикновен чар, който завладяваше околните хора.

Въоръжението му се състоеше от леко закривен нож за скалпиране, от лъскав, добре наточен томахок, изкусно изплетено ласо, което висеше на колана му навито по-накъсо, както и от пушка, чийто приклад бе нагъсто обкован със сребърни гвоздеи.

Той направи леко движение с ръка за поздрав и с един-единствен поглед огледа присъстващите толкова пронизващо и внимателно, че успя да забележи такива подробности, сякаш ги бе наблюдавал от доста време. Веднага му направи впечатление онова, което не бе забелязал никой от другите — пушките между краката на двамата иначе доста мизерно облечени папагоси бяха истински „Форстър“.

Всички притихнаха. При появата на индианеца разговорите секнаха. Той се приближи на две-три крачки от папагосите и попита:

— Моите червенокожи братя са бедни. Сигурно работят за белите срещу някакво заплащане, а?

Индианците от западналото племе на папагосите най-често биват наемани за най-обикновената физическа работа и влачат такъв мизерен и бедняшки живот, който се състои само в труд и сън.

— Моят брат каза истината.

— Какво работят моите братя?

— Те са вакероси и работят на открито.

— Къде са техните коне и ласа?

— Вързаха конете си пред града.

— Един вакеро не се разделя със своя кон. Моите червенокожи братя са лошо облечени. Сигурно техният господар е много стиснат човек.

— Папагосите са бедни.

— Но имат скъпи пушки. Може ли техният червенокож брат да ги поразгледа?

— Техният червенокож брат също си има пушка, която може да разглежда.

С напрегнат интерес присъстващите слушаха този странен разговор. Те веднага разбраха, че проницателният команч беше забелязал нещо подозрително в двамата папагоси и изгаряха от любопитство да узнаят какво е то.

Соколово око не можеше да бъде разколебан от отказа на папакото, напротив, това само засили бързо обзелите го подозрения.

— Папакосите имат хубав загар, но под него прозира светла кожа.

— Какво го засяга нашия брат кожата ни? — избухна по-възрастният. — Да върви по дяволите!

— Моят брат говори езика на червенокожите, но си служи с учтивостта на белите. Защо ноктите му имат цвета на памука?

Ето че по-младият се изправи и каза:

— Нека бърбовецът се погрижи за собствените си нокти, иначе ще го накараме да изпита нашите!

— Разгневеният папаго има бял баща. Защо Мано Сангриенто и Ел Местисо са се предрешили като индианци?

Той нарочно наблегна на тези две имена. Щом ги чуа, всички присъстващи скочиха на крака. Двамата собственици на тези имена се радваха на такава всеобща известност като разбойници по пътищата, че всички хора бяха враждебно настроени към тях, а бяха вършили злодеянията си толкова навътре в цивилизованите райони, че наистина им бе необходима голяма дързост, за да си позволят да се появят тук в Тубак.

— Мано Сангриенто и Ел Местисо!

— Мен-руж и Сан-меле!

— Ред-хенд и Хаф-брийд!

Така завикаха един през друг присъстващите според това, кой какъв роден език имаше. Всички грабнаха оръжията си, всички бяха изненадани, изплашени и смаяни. Сред всеобщата бъркотия само един-единствен човек остана да стои спокойно и гордо, а в погледа му, отправен към двамата разкрити разбойници, се четеше такова изражение, сякаш бе застанал пред двама провинили се слаби ученици.

— Напред, дръжте ги! — извика един глас.

— Оставете ги, оставете ги да си вървят! — обади се друг.

— Чакайте! — прогърмя гласът на ханджията сред суматоката.
— Странноприемницата е моя собственост и тук заповядвам единствено аз. Няма да търпя никакво сбиване в моята къща. Излезте навън, ако толкова искате да си извиете вратовете!

Всички разбираха, че почтеният и предпазлив Франсиско Металю всъщност има право. Нито Ел Местисо, нито баща му бяха сторили

някакво зло лично на някого от тях. Първоначалното вълнение и възбуда преминаха също тъй бързо, както и бяха обзели хората. Скоро срещу двамата разбойници остана изправен единствено Соколово око.

— Ти, куче на команчите, кой ти е разрешил да се занимаваш с нас!? — скръцна със зъби Ел Местисо, който отново пхна в пояса си вече извадения нож.

— Ел Местисо не е нито червенокож, нито бял — спокойно отвърна индианецът. — Той няма право да нарича другите „кучета“. Той е като койота, който яде само мърша и отвлича трупове. Животните на земята и птиците в небето го презират.

— Ето ти на за „койота“!

Метиса се нахвърли върху команча, но младежът бързо се отдръпна настрана и увлечен от силата на скока си, бандитът падна на пода. Мигновено Соколово око се озова клекнал над него, със светкавично движение разплете кока на лежащия под него човек, уви косата му около лявата си длан, а с десницата, в която стискаше дръжката на ножа, замахна три пъти във въздуха, имитирайки скалпиране. Всичко това стана преди Мен-руж или който и да било друг да успее да му попречи. Но после команчът отново се изправи и каза:

— Нека койотът стане! Той не се намира в саваната, а във вигвама на един бледолик. Затова нека поживее още няколко слънца!

Ел Местисо се надигна от земята в онзи миг, когато баща му се озова вече до команча и се канеше да му забие ножа си между ребрата. Но изпадналият в опасност младеж отново се изплъзна встрани, избягвайки удара, и тогава вакеросите и сиболеросите се хвърлиха между двете враждуващи страни, а ханджията извика:

— Изхвърлете навън тези разбойници!

Гордостта на команча беше допаднала на хората, а неговото благородство бързо спечели сърцата им. Те го прикриха, за да го защитят срещу двамата разявени мъже.

— Ела насам, куче на команчите — пенеше се Ел Местисо, докато се опитваше да си пробие път между посетителите. — Кажи ми името си, ако изобщо имаш такова!

— Ел Местисо ще се запознае със Соколово око! — бе отговорът му.

— Соколово око! — възкликнаха мексиканците.

— Соколово око! — извика и Сан-меле, като явно се приготви да си пробие със сила път до него.

Обаче, както изглежда, той бързо размисли и взе друго решение.

— Старче, ела!

Той изчезна през вече отдавна широко отворената врата. Баща му го последва с не по-малка бързина. Команчът веднага се втурна към прозореца, като вдигна пушката си и се приготви за стрелба.

— Какво ще правиш? — разтревожено попита ханджията.

— Соколово око ще пази своя кон! — отговори команчът.

Той имаше пълно основание за подобна бдителност, понеже двамата бандити действително се канеха набързо да се метнат на два от чакащите отвън коне. Щом обаче забелязаха насочената към тях пушка, те се отказаха от намерението си и чевръсто се отдалечиха.

Измина известно време, преди мъжете да се успокоят и отново да насядат по местата си. Тогава асиендерото пак взе думата:

— Соколово око от саваната ли идва?

— Той идва от север.

— А видя ли някъде следи от апачите?

— Той видя дирята от пет пъти по десет ездачи и два пъти по десет коня, на които не е седял никакъв апач.

— Къде да я търсим?

— На половин час път от Тубак тя се насочва на север. Соколово око нямаше време да я проследи.

— Сигурно после негодниците са свърнали на запад към Апачерията. Сам ли е моят червенокож приятел?

— Два пъти по десет червенокожи братя очакват Соколово око.

— Ще ми помогне ли той да заловя апачите? Те откраднаха конете ми.

— Бледоликият има добро лице и открит поглед. Соколово око ще го заведе при чакалите на саваната веднага щом свърши работата, която го доведе в земите на белите.

— Каква е тази работа?

— Воините на команчите бяха на лов и се сдобиха с много бизонски кожи, за които искат да получат барут и олово, пушки и ножове, одеяла и тютюн...

Тратантето се надигна от мястото си и го прекъсна:

— Моят червенокож брат ще намери при мен, каквото му е необходимо. Имам всичко, каквото желае сърцето му.

— И моят бял брат ще ни даде за кожата онова, което искаме?

— Да. Къде са те?

— На половин слънце и още малко път оттук.

— Ще дойда с теб! Кога тръгва Соколово око?

— Веднага щом бледоликите са готови да го следват.

— Тогава незабавно яхваме конете! — обади се асиендерото.

Той се радваше много, че е срещнал команча, чрез когото може би щеше да получи подкрепата на двайсет храбри воини, с които почти се изравняваха по численост с апачите.

— Да, тръгваме веднага! — отсече и търговецът, вдигайки пакетите си, за да ги натовари отново на мулетата.

Както се и бяха споразумели, сиболеросите също се присъединиха към преследвачите и скоро мъжете, които само допреди четвърт час нито се бяха познавали, нито виждали, бяха вече готови да яхнат конете. Колоната им потегли, и то почти в същата посока, в която и дон Естебан напусна града.

Извън града покрай един поток се проточваше гъсталак от елши, които бяха обрасли с диви лози. Когато се озоваха близо до него, Соколово око втренчи поглед в земята. Той яздеше начело и изглежда, забеляза нещо, което веднага привлече вниманието му.

Ето че по едно време той се наведе почти до врата на коня. Стъблото на един див портулак^[5] беше стъпкано и отпечаталите се в меката почва следи от човешки крак ясно показваха, че оттам са минали двама боси мъже, насочвайки се към гъсталака.

Проницателният команч знаеше вече достатъчно.

Не беше трудно да се досети, че двамата разбойници ще положат всички усилия, за да разберат какви последствия щеше да има срещата им в странноприемницата. Затова той бе очаквал, че ще се скрият нейде недалеч от града. Сега виждаше предположението си потвърдено, а и вече знаеше, че те са залегнали в гъсталака и гледаха как той преминава заедно със своите спътници. В никакъв случай не смяташе, че ще е уместно да издаде по какъвто и да било начин какво бе забелязал, и продължи да язди напред покрай гъсталака с такова изражение на лицето, сякаш ни най-малко не подозираше каква опасност дебне наблизо.

А животът му висеше просто на косъм!

Кървавата ръка подпря цевта на пушката си на един чатал на близкия храст и се прицели.

— Чакай, стари мошенико! — заповеднически прошепна синът му. — Да не би да искаш да направиш голяма глупост?

— Да не би да е глупост да очистиш един негодник, който за собствено удоволствие ни издаде?

— Не. Той ще трябва да се прости и с живота, и със скалпа си! Само че не сега.

— Напротив, тъкмо сега! Няма да му подаря нито час повече!

Той се прицели и действително щеше да натисне спусъка, ако Метиса не побърза да го удари по ръката.

— Полудя ли, лекомислено старче? Навярно искаш да ни навлечеш на главите цялата банда, та да одерат нас вместо апачите!

— Не ме е страх от тях. Ти да не би да се боиш?

— Ако още веднъж ми кажеш нещо такова, ще ти забия ножа си в гърлото! Такъв тип като теб има най-малко право да ме хули. Ти отдавна вече си заслужил някой хубав удар с остър нож, защото така светът ще се отърве от най-голямата гад, каквато може да съществува!

— Внимавай, мерзавцо, защото аз също нямам никакво намерение да търпя да ме обиждаш! — изфуча побеснелият бандит. — Онзи, който се обръща към баща си с подобни ругатни, изобщо не заслужава да умре от куршум или от нож, а само от въже.

— Мълчи или ще превърна думите си в дела! — грубо го срязва синът му.

Старият промърмори нещо недоволно под нос и остави пушката си настрана.

Метиса проследи с поглед отдалечаващия се отряд, докато той най-после изчезна в далечината.

— Те са взели със себе си и търговеца.

— Кои „те“? Да нямаш предвид вакеросите, които нямат пари дори и за един метър от най-лошия памучен плат?

— Не, имам предвид команча. Предполагам, че са го изпратили да доведе някой тратанте, с когото смятат да въртят разменна търговия.

— Тогава значи няма да плякосаме стоките му!

— Няма, ако си принуден да разчиташ на собствения си акъл и на собствената си храброст. Дървената ти глава отдавна не може вече

да изкове някой хубав план.

— Ами изкови го ти!

— Не е нужно. Вече е готов.

— И как изглежда?

— Команчът трябва да умре и онази стока да ни падне в ръцете. Сами няма да успеем да се справим и затова трябва да отидем при апачите.

— Ама наистина, ти си къде-къде по-мъдър от мен! Вече изобщо не споменавай за дървени глави, щом не си в състояние да измислиш нещо по-добро! Как така смяташ първо да отидеш при апачите, а после заедно с тях да догониш търговеца, след като сме принудени да вървим пеша?

— Старче, направо ми е жал за теб! Време е земята да те прибере, защото повече за нищо не ставаш! Нима не виждаш ей онзи корал в полето?

— Аа, става!

— Виждаш ли! Във всички случаи апачите са яздили първо на север, а после са свърнали на запад. Ако тръгнем право на северозапад, непременно ще се натъкнем или на тях, или на техните следи, а след това другото ще се уреди от само себе си. Те са смъртни врагове на команчите и тъкмо сега воюват срещу белите. Ще са ни благодарни, ако им напъхаме в ръцете улов като Соколово око, когото мразят, и от когото се страхуват така, както от никой друг техен неприятел.

Той излезе от скривалището си и Кървавата ръка го последва.

Коралът бе собственост на една недалечна асиенда. Съвсем близо до него работеха някакви хора, но двамата разбойници изобщо не им обърнаха внимание. Бавно и самонадеяно те закряха натам, сякаш имаха законно право да извършат онова, което си бяха наумили. Прехвърлиха се през оградата. Полудивите коне се стъписаха и се опитаха да им избягат. Това не им се удаде, макар че двамата мъже не разполагаха с ласа. Те хвърлиха одеялата си върху главите на животните и в момента, когато конете за миг слисано се заковаха на място, бандитите се метнаха на гърба им, прескочиха оградата и препуснаха по обширната равнина.

Без седла, стремена и юзди те продължиха в галоп в северозападна посока. С тези яки, отпочинали и неукротени коне, които под силния натиск на бедрата летяха напред като понесени от

вятъра, без да намаляват скоростта си, те изминаха за един час такова разстояние, за което на апачите бе необходимо повече от двойното време, и когато започна да се свечерява, действително се натъкнаха на широка диря, която, ако се съдеше по броя на оставените от конските копита отпечатащи, сигурно бе търсената от тях.

— Навярно са изтекли около двайсетина минути, откакто са минали оттук — обади се Ел Местисо.

— Тогава няма да ги догоним преди настъпването на нощта.

— Техният огън ще ни покаже пътя.

— Ако излязат толкова непредпазливи да запалят огън.

— Те се чувстват достатъчно силни, за да не се боят от евентуални преследвачи. Сигурно ще запалят лагерен огън и едва ли ще вземат други предпазни мерки освен да оставят няколко воини на пост.

Предположението му се потвърди. След краткотрайния здрач вечерта се спусна бързо. Бяха яздили само десетина минути в посоката, накъдето водеха следите, макар и без да ги виждат повече, когато далеч пред себе си забелязаха малка светла точка, която много приличаше на неподвижно кацнала светулка.

— Ето го лагерния огън!

Като приятели на апачите, те се отказаха от обичайното тайно промъкване към бивака, а смушиха конете и в галоп със силен тропот на копита се насочиха към нощния лагер на индианците.

Нейде пред тях се разнесе викът на един от постове. Последва го многогласен рев и вой, издаден от гърлата на всичките червенокожи, които се изправиха на крака, за да посрещнат приближаващите се ездаци.

Сан-меле скочи от коня си, от който се вдигаше пара, и безстрашно пристъпи между тях.

— Ел Местисо! — разнесоха се викове наоколо.

Всички познаваха този всяващ страх човек. Те знаеха, че всеки път, когато ги посетеше, можеха да очакват нещо вълнуващо, някакво приключение. Ето защо бяха нетърпеливи да чуят какво го водеше при тях.

— Къде е предводителят на моите червенокожи братя?

Един от тях излезе напред. Той не носеше орлови пера като отличителен знак на вожд, ала по неговия външен вид и поведение не

бе трудно да се разбере, че е напълно способен да ръководи един отряд.

— Силния дъб заповядва на тези воини на апачите.

На светлината на лагерния огън индианецът наистина бе застанал висок, широкоплещест и непоклатим като чворестия ствол на дърво, което никоя човешка сила не бе в състояние да помръдне от мястото му.

— Към хората на кой вожд се числят моите братя?

— Черната птица изпрати от своите воини, за да вземат конете на бледоликите.

— Те са направили, каквото им е заповядал — отвърна Метиса. — В ръцете им са попаднали двайсет безстрашни животни, но бледоликите са тръгнали по петите им с ласа, пушки и ножове, за да си върнат конете.

— Апачът се присмива на враговете си.

— И на команчите ли?

— Тях ги презира. Но пътеките на команчите са далеч от следите на апачите!

— Команчът заедно с бледоликите е по тяхната диря! — каза Метиса.

Силния дъб го погледна учудено.

— Какво търси команчът при бледоликите и как е попаднал на следите на апачите?

— Той дойде в Тубак, за да вземе един търговец, който ще донесе на неговите братя и сестри барут и олово, одеяла и мъниста. Натъкнал се е на дирята на апачите и сега ги преследва заедно с бледоликите.

— Сигурно този команч ще е някой пес, когото човек не може да извика по име.

— Той има много известно име.

— Кое е то?

— Соколово око.

Апачът не отговори, но въпреки обичайната сдържаност на индианците по лицето му се появи израз на радостна изненада, предизвикана от току-що чутото име. Другите го гледаха в очакване да разберат какво решение ще вземе.

— Знае ли моят брат със сигурност, че команчът е Соколово око?

— Той разговаря с него.

Метиса благоразумно премълча характера и съдържанието на този разговор.

— И ще ни заведе ли при него?

— Да.

— Какво ще трябва да му дадат апачите в замяна?

От опит Силния дъб знаеше, че във всичко, каквото правеха, двамата бандити търсеха своята собствена изгода. Затова, макар и да се страхуваха от тях, индианците нито уважаваха, нито обичаха Ел Местисо и Мано Сангриенто.

— Той ще иска за себе си търговеца заедно с неговото имущество.

— Ще го има. За апачите скалпът на команча струва повече и от цялата савана, изпълнена с бледолики търговци. Къде да търсим белите?

— На изток. Обаче моите братя ще трябва да свърнат леко на юг, за да не се срещнем с тях, а да се озовем зад гърба им.

— Моят брат е умен и мъдър. Кога тръгваме на път?

— Веднага.

— Колко души наброяват?

— Тринайсет глави заедно с команча.

— Тринайсет! За бледоликите това е числото на нещастieto. Те ще видят слънцето само още веднъж!

Отрядът на апачите действително наброяваше петдесет мъже, както Соколово око бе казал съвсем вярно в странноприемницата. Силния дъб заповяда на шестима от тях да останат през нощта при огъня, за да охраняват откраднатите животни и след разсъмване да чакат там завръщането му.

Останалите воители се метнаха на конете си. Двата разбойници застанаха начело и скоро колоната от ездаци изчезна в тъмната нощ.

През това време Соколово око неотклонно следваше своя път. Отрядът на белите не напредваше особено бързо, тъй като тежко натоварените мулета на търговеца можеха да вървят само бавно. Асиендерото опитваше често да завърже разговор с команча, но това намерение се проваляше винаги от резервираността на мълчаливия, потънал в мислите си човек.

Соколово око си мислеше за Мо-ла, за щастливото обстоятелство, че толкова бързо бе намерил Метиса и Мано

Сангриенто. Мислеше и за неочакваната надежда още на следващия ден да може да се сблъска с апачите.

В този момент сиболерото Енсинас пришпори коня си, за да се озове в челото на колоната. Той бе възрастен и опитен скитник из саваните, който бе свикнал да държи очите си отворени.

— Соколово око иска ли да чуе две-три думи от своя брат? — попита той индианеца по обичайния за червенокожите начин.

— Моят брат се е учил да ходи на лов за бизони и да разговаря с мечките. Ушите на Соколово око са отворени.

— Моят брат забеляза ли гъсталака от елши, които растяха по брега на потока извън града?

— Забеляза го.

— Иззад елшите гледаха четири зли очи.

Старият ловец на бизони бе направил същото наблюдение, както и команчът, макар че беше яздил последен в колоната.

— При четирите зли очи имаше и четири боси крака — допълни Соколово око.

Енсинас кимна. Вече знаеше, че отрядът се намира под отлично и прозорливо ръководство.

— Ел Местисо и Мано Сангриенто ще ни преследват.

— Те няма да преследват команча и бледоликите — възрази Соколово око.

Енсинас изненадано взря поглед в бронзовото лице на индианеца.

— Ами че какво друго ще правят?

— Моят брат видя ли конете, които пасяха отдясно зад оградата?

— Да.

— Онези разбойници ще вземат два от тях и ще тръгнат да търсят апачите между запад и север, за да се върнат после заедно с тях при следите на бледоликите, когато се появят звездите на небето.

Енсинас бе направо слисан от проникателността му, за която свидетелстваха тези думи, както и от истината, която нямаше как да им се отрече.

— Бога ми, това е вярно! Изобщо не е нужно да ги търсим, защото сами ще ни паднат в ръцете!

— Те ще дойдат с утринната зора и ще дадат скалповете си на команча и на неговите бели братя.

Соколово око имаше пред себе си един мъж, който бе минал през добрата школа на саваната. Ето защо той се показва по-разговорлив, отколкото преди към асиендерото.

— Кой е направил голямата дия, която води от Тубак на север?
— попита той. — Тя е стара много слънца.

— Оставена е от една експедиция, тръгнала към Апачерията, за да намери там много злато.

— Злато ли? — презрително поклати глава индианецът. — Бледоликите търсят духа, който дебне в блясъка на метала, и той ще ги погуби. Те ще паднат мъртви от глад и жегата, както и от ръката на апачите.

— Те имат и други, по-страшни врагове от апачите. Когато преди няколко дни се връщах от лова на бизони, срещнах трима ловци, които преследваха експедицията.

— Колко души наброява тя?

— Осемдесет.

— Това прави осем пъти по десет. Тримата мъже сигурно са прочути и храбри ловци, щом са се впуснали да преследват толкова многоброен неприятел.

— Те са най-силните и най-смелите, докдето се простират саваните и горите.

Това събуди интереса на команча.

— Как се казват?

— Всеки червенокож мъж знае имената им. Цяла нощ прекарах заедно с тях край лагерния огън и узнах как се казват. Имената им са Боа-розе, Сънливеца и Тибурсио Ареляно.

— Първите две имена са непознати за Соколово око, но третото го е чувал вече често. То принадлежи на един млад, добър бледолик, който е прочут следотърсач. Бащата на този бледолик беше преди няколко зими в селото на команчите и във вигвама на вождата изпуши калюмета с Умната лисица.

— Другите двама са още по-прочути и от него. С имената, които споменах, ги наричат белите, а сред червенокожите мъже са известни като Господарите на саваните и горите, а освен това са се прославили като...

Може би за пръв път през живота си Соколово око не можа да скрие, че е изненадан. За малко щеше да спре и коня си, когато

прекъсна Енсинас с думите:

— ... като Големия орел и Изгарящата мълния.

— Да.

— Накъде водеше тяхната пътека?

— Към Мъгливите планини.

— Там се простират земите на Черната птица. Пушката на команча ще присъедини гласа си към гърма на техните карабини. А къде са се срещнали с прочутия следотърсач?

— С Тибурсио Ареляно ли? Видели са го в асиендата Дел Венадо, чийто собственик се казва дон Агустин Пена. Недалеч от нея посред нощ те са убили два ягуара и една пума.

— Куршумите на следотърсача никога не пропускат целта си.

— И по-рано не са го правили, още по-малко пък сега. Той отне пушката на Ел Местисо.

При тези думи команчът наистина спря коня си от изненада.

— Пушката на Ел Местисо? Тя е най-хубавата карабина, казвала някога тежката си дума в тази страна, и се намира в такива ръце, които се равняват на лапите на десет мечки. А той бил ли се е с Ел Местисо?

— Да. Бандитите са нападнали дон Агустин и дъщеря му, а Метиса се е опитал насила да я направи своя жена, или поне да ги изнуди за откуп. Тибурсио се появил и спасил бащата и дъщерята.

— Обича ли я?

Енсинас наведе замислено глава в знак на потвърждение.

— Той ме помоли да ѝ занеса неговия поздрав, поздрав, който не бива да бъде чул от никой друг. Сега съм тръгнал заедно с Паскуал към асиендата, за да събера стадата.

— А този богат бледолик има ли много стада?

— Повече от всеки друг. Ще ги съберем при Бизонското езеро, когато слънцето залезе шест пъти.

Соколово око наостри слух. Прозорливият команч бе пронизан от внезапна мисъл.

— Ел Местисо знае ли това?

Енсинас се замисли.

— Да, знае.

— Кой му е казал?

— Самият аз. Споменах го в странноприемницата, а двамата папагоси чува всяка моя дума.

Команчът замълча и се замисли. След минута вдигна глава и каза:

— Нека моят бял брат поздрави красивата господарка на асиендата Дел Венадо и от команча Соколово око, и нека ѝ каже следното: „Пази се от Ел Местисо при Бизонското езеро!“

С тези думи разговорът им бе прекъснат. Индианецът пришпори коня си и докато сиболерото изостана, той препусна начело на колоната с грациозни и енергични скокове.

Малко преди здрачаване на северния хоризонт пред тях изплуваха памуковите дръвчета, които Соколово око бе посочил на Умната лисица като място на срещата, и когато отрядът стигна там, завари двайсетте команчи, довели с помощта на ласа огромните пакети с бизонски кожи.

Следите на апачите отдавна се бяха отклонили наляво, на което, с изключение на сиболерото, никой не беше обърнал внимание, понеже всички се осланяха на водачеството на команча.

Запалиха лагерен огън, около който насядаха асиендерото със своите вакероси, както и двамата сиболероси заедно с търговеца, докато Соколово око се присъедини към индианците, разположили се край друг вече горящ огън. В момента нямаше време за сключване на сделката, понеже започна бързо да се смрачава. Търговията бе отложена за следващия ден. Наизвадиха донесените хранителни припаси, за да вечерят, а Соколово око постави обичайните пазачи, които този път бяха може би и необходими.

След като се нахраниха, оживлението около огъня на белите продължи още доста дълго. Разказваха се какви ли не истории, каквито обикновено можеш да чуеш в прерията, и навярно бе станало вече полунощ, когато разговорите замряха и огънят угасна. Огънят на червенокожите отдавна вече не гореше и тъмните им силуети лежаха около тлеещите му останки като напълно безжизнени тела, които нито издаваха някакъв звук, нито помръдваха, сякаш куршумите на някакъв неприятел ги бяха покосили.

Слънцето все още не беше зачервило хоризонта, а на изток небето бе само леко избледняло, когато един от индианските постове се приближи до спящия предводител и леко докосна рамото му. Някой бял едва ли би усетил това докосване и в будно състояние, обаче

Соколово око веднага стана и с пушка в ръка се изправи пред индианеца.

— Соколово око заповяда да го повикам, когато денят поздрави червенокожите мъже!

Команчът направи жест на задоволство и се приближи до Енсинас, за да го събуди.

— Какво има? — прозявайки се, попита сиболерото.

— Времето за схватката наближава. Нека моите бели братя се отърсят от съня!

Викът на сиболерото вдигна на крак всички спящи и те едва сега узнаха какво им предстои според предположението на команча.

Младежът се приближи до асиендерото и каза:

— Червенокожите мъже ще се бият заедно с бледоликите и ще вземат скалповете на апачите. Кой ще бъде предводител, моят бял брат, или Соколово око?

— Моят червенокож брат е по-опитен от мен. Нека той издава заповедите!

Соколово око се поклони гордо в знак на съгласие и пристъпи към търговеца.

— Моят брат ще допусне ли апачите да го убият и да заграбят имуществото му?

— Санта Мадона, ни най-малко имам такова намерение! Дойдат ли, тогава ще избягам, ще...

С властен жест команчът прекъсна страхливото човече.

— Моят брат ще тръгне с мулетата си на север и ще язди, докато няма да може да вижда повече тези дървета. Ще остане там при кожите, докато битката свърши!

Той направи знак с ръка.

Команчите бяха вързали вече своите пакети с кожи за висящите от седлата им ласа и препуснаха с тях на север. Търговецът ги последва по-бавно. Соколово око трябваше да е напълно сигурен, че апачите щяха да свърнат по неговите следи и че ще се зададат от юг, иначе не би оставил кожите така на произвола на съдбата. Дивият син на прерията е свикнал да борава и с предположения също тъй точно, както това правят чадата на цивилизацията с непогрешимите цифри.

Не бяха изминали и десет минути, когато се завърнаха индианците, които бяха отнесли кожите. Соколово око нареди да

заличат от следите толкова, колкото смяташе за необходимо, а после разпредели дванайсетте бели и своите дваайсет индианци между стволовете и клоните на растящите в кръг дървета така, че дори и най-остроото око да не може да ги открие от пръв поглед. На първо време самият той застана така, че да има възможност добре да наблюдава южния хоризонт.

Обгърнат от безмълвна тишина, гъсталакът сякаш почиваше сред мократа от утринна роса савана, а неподвижната фигура на команча приличаше на статуя, поставена там за следващите поколения като спомен за храбрите и дръзки племена на един народ, комуто някога е принадлежала цялата тази необятна земя и който, с пушка в ръка и нож между зъбите, е бил осъден да загине, защото не е пожелал да се научи да превива врат и да прегъва колене под хомота на цивилизацията.

Ето че по едно време на юг се появи широко разгъната редица от тъмни точки, които бързо се приближаваха и уголемяваха.

— Уф! — отрони се предупредително от устните на Соколово око и скритите между дърветата хора вече знаеха, че неприятелят приближава.

Апачите се задаваха в галоп и то в непрекъснато стесняващ се полукръг. Команчът можеше вече ясно да различи Ел Местисо и Мано Сангриенто, които язدهа начело, за да не изпускат из очи следите. На един-два пушечни изстрела от дърветата те спряха, за да се съвещават.

Едва тогава команчът се сети за един пропуск, който беше направил. Следите на индианците, върнали се след отнасянето на кожата, бяха заличени само на кратко разстояние. Ако апачите направеха обиколка около растящите в кръг дървета, за да разузнаят околността, сигурно щяха да стигнат до предположението, че врагът се е скрил между тях. Но Соколово око се успокои с мисълта, че апачите нямаше как да знаят, че белите са се съюзили с дваайсет команчи...

— Следите на бледоликите водят между дърветата.

— Те не са там — отвърна Ел Местисо. — Или команчът е бил сляп, та не е забелязал как дирите на моите братя са се отклонили към залеза, или изобщо не е имал намерение да се бие, а е искал само да заведе търговеца при своите.

— Команчът е страхлив чакал, който бяга от апачите и вие от страх винаги когато види копие!

— Дори и да са спирали под сянката на дърветата, за да си починат, те отдавна са си отишли. Наброяват само тринайсет души и ако видят да се задават петдесет апачи, незабавно ще избягат.

— Воините на апачите ще се втурнат към дърветата и няма да намерят там нито един враг!

Той направи знак, вдигна високо пушката си във въздуха и с развяна коса и бойна мантия препусна напред.

Другите го последваха като дивото войнство на Водан^[6].

Откъм южната си страна пръстенът от дървета имаше доста широк отвор. През него апачите врхлетяха в обграденото с гъста зеленина място. Никакъв враг не се виждаше. Нито едно листо не трепваше. На земята забелязаха следи от два огъня. По останките в огнищата острият поглед на Ел Местисо веднага установи, че единият от тях е бил запален от индианци, а другият — от бели. Той направи едно движение, за да огледа още по-добре земята, и точно това движение му спаси живота.

Между клоните проблесна пламъчето на изстрел и куршумът, който излетя от обкованата със сребърни гвоздеи пушка на Соколово око и сигурно щеше да го улучи, само одраска ухото му.

Апачите нададоха неописуеми кръсъци, които обаче бяха заглушени от гърмежите на над дваисет пушки и свистенето на вражеските стрели. В следващия миг наоколо в клоните се разнесе прашене и шумолене и скритите команчи и бели изскочиха и се нахвърлиха върху апачите.

Разгоря се страшна битка. Соколово око захвърли своята пушка и грабна томахока. С лъвски скок конят му се стрелна и вряза сред най-гъстите редици на врага. Младежът го накара да се вдигне на задните си крака и да се развърти наоколо. Само за секунди неговата бойна секира свали двама-трима апачи от конете им. В следващия миг той се озова пред Силния дъб.

— Апачът е крадец! Той отвлича чужди коне и обича разбойниците на саваната. Неговият скалп ще увисне на седлото на команча!

— Куче на команчите, жаба такава! — изкрещя в отговор неговият противник и замахна с томахока, който със страшна сила заплаши да се стовари върху главата на младежа.

Стиснал здраво дръжката на бойната секира, Соколово око нанесе контриращ удар отдолу нагоре и улучи юмрука на Силния дъб с такава точност и сила, че пръстите му се разтвориха, и след като се завъртя един-два пъти, оръжието пролетя съвсем близо покрай тялото на команча и неговия кон и се заби дълбоко в земята.

— Уф! — извика Соколово око. Томахокът му проблесна и разби черепа на неговия неприятел.

Не му остана време да издърпа обратно оръжието си, понеже в същия миг някой го сграбчи отзад и го събори от коня...

Когато куршумът на команча разрани ухото на Метиса и прелетя покрай главата му, негодникът вдигна поглед и най-напред забеляза вакеросите, които се бяха втурнали към него и към баща му.

— Внимавай, старче, ще имаме работа! — извика той и скочи от коня. Също като Големия орел и Пепе той бе един от онези мъже на саваните, които преброждат целия континент на собствените си крака, и затова на тях могат да разчитат повече, отколкото и на най-добрия бегач или боен кон.

Кървавата ръка също скочи на земята и застана до него. Те хванаха пушките си за цевите и започнаха да раздават удари с прикладите. На първо време обаче можеха само да се отбраняват, понеже противникът им ги превъзхождаше по численост. Скоро забелязаха, че имаха пред себе си такива неприятели, срещу които нищо нямаше да успеят да постигнат. Почти всичките вакероси бяха служили като войници на едно или друго от често сменящите се мексикански правителства, и ето защо се оказаха добре обучени в единичните ръкопашни схватки, при които се изисква находчивост и дисциплина. Двамата бандити тъй и не можаха да извоюват каквото и да било надмощие над тях.

— Старче, ела! — извика Ел Местисо и се хвърли на земята.

Още в следващата секунда той изникна сред команчите, чийто начин на водене на боя им предлагаше по-големи изгледи за успех. Мен-руж отново се озова редом до него и не един и двама неприятели паднаха под техните мощни удари.

Ето че по едно време Ел Местисо видя как Соколово око се нахвърли върху Силния дъб. Той се освободи от налитащите отляво и отдясно противници и се втурна натам. Мятайки се наполовина върху коня на команча, той го сграбчи изотзад и успя да го свали на земята.

Извади ножа си, но самият той получи рана от острието на индианеца, който улучи обаче само ръката му.

Енсинас се биеше наблизил и забеляза опасността, надвиснала над команча, чийто нож обаче го спаси, понеже Ел Местисо отпусна ранената си ръка и мигновено бе сграбчен от младежа. Двамата се счепкаха. При такива противници ръкопашната схватка неизбежно е нещо ужасяващо, ала не се стигна дотам, защото апачите се нахвърлиха върху Соколово око, а команчите пък върху Метиса, като всяка от страните желаше да защити своя предводител. Счепкалите се противници се видяха принудени да се пуснат, за да се обърнат назад, при което на Соколово око се предложи удобен случай да изтръгне томахока от ръката на един апач. С това оръжие той отново се хвърли срещу постепенно оредяващите редици на врага, като с всеки нов удар поваляше някой противник.

Но и Ел Местисо се беше освободил от нападателите си.

— Всичко свърши! — подвикна му Кървавата ръка.

Първият залп на белите и команчите беше повалил вече половината апачи и в момента само малцина от тях се биеха срещу числено превъзхождащия ги враг.

— Да изчезваме! — отвърна Метиса и хвана юздите на най-близо стоящия кон, за да се метне на гърба му. Мано Сангриенто направи същото и броени секунди им бяха достатъчни да се отдалечат от това опасно място. В пълен галоп те побягнаха на запад. Едва когато след доста време забелязаха, че никой не ги преследва, те спряха.

— 's death!^[7] — изруга бащата, останал съвсем без дъх — никога не ми се е случвало такова нещо!

— Да не би да мислиш, че на мен се е случвало? — попита Метиса със святкащи от ярост очи.

— Този команч е страхлив подлец, който се крие в засада, за да избива в гръб честни воители.

— Страхлив подлец ли? А ти, старче, не си ли вършил същото стотици пъти? Уверявам те, че той е свестен тип, с когото такъв посивял беззъб вълк като теб изобщо не бива да се сравнява. Ако бях на неговото място, самият аз не бих могъл да постъпя по-добре и това е всичко, каквото мога да кажа! Обаче той здравата ще си изпати!

— Ще си изпати ли? Смешна закана от човек, който бяга от него!

— Мълчи, иначе ще ти затворя устата! Благоразумието ни повеляваше да избягаме, иначе въпреки и най-добрата отбрана щяхме да бъдем смазани от превъзхождащия ни неприятел. Но ти се заклевам, че въпреки всичко ще взема скалпа му!

— Тогава само ми кажи къде и как ще стане това!

— Със сигурност знам, че той ще продължи по нашите дири, за да отмъсти за сина на Лисицата. Аз трябва да отида при Черната птица, за да поискам да ми даде хора, с които ще отида при Бизонското езеро, за да взема дъщерята на асиендерото, а така ще го подмамим да навлезе в Апачерията, където непременно трябва да умре.

— Това момиче ни е докарвало на главите само нещастия и ще...

— Напред! — прекъсна го Ел Местисо.

Той беше погледнал назад и бе забелязал, че ги преследват.

С бягството на двамата бандити команчите и белите се отърваха от най-злите си и опасни противници. Затова и скоро бе сломена съпротивата на малкото останали боеспособни апачи.

Тогава Соколово око отново се метна на коня си. Един кратък вик и жест с ръката към степта, където Метиса и баща му галопираха, ясно показаха какво имаше предвид. Всеки, който не бе ранен, да побърза да възседне коня си и да го последва. През нощта животните си бяха отпочинали и сега, водени само от изкусни ездаци, буквално топяха разстоянието пред себе си. Далеч преди всички команчът летеше на своя несравним бегач.

Двамата бандити се отправиха към мястото, където предишната вечер се бяха срещнали с апачите и където все още се намираха откраднатите коне.

Соколово око се досети за намеренията им и затова искаше да ги изпревари и да им попречи да предупредят оставените там пазачи. Асиендерото трябваше на всяка цена да получи обратно животните си. Едва на второ място команчът мислеше за преследването на двамата бегълци.

От време на време Ел Местисо се оглеждаше назад. Той видя, че разстоянието между тях и преследвачите непрекъснато намаляваше. Единственото средство за спасение, което му дойде на ум, бе на всяка цена да се отклонят от посоката, водеща към конете.

Това средство се оказа много ефикасно. Соколово око продължи в първоначалната посока. Другите го последваха охотно, макар и да не

отгатваха намеренията му. Скоро Ел Местисо и неговият баща изчезнаха на северния хоризонт.

Шестимата апачи, оставени на пост при конете, седяха мълчаливо на земята и всеки от тях тайно в себе си се ядосваше, че бе принуден да чака на това място, докато останалите имаха възможност да се накичат със скалповете на смъртните си врагове.

Откраднатите, грижливо спънати коне пасяха наблизко и то така, че пречеха на видимостта в източна посока. Ето защо безгрижните пазачи не успяха да забележат приближаващите се в галоп команчи и вакероси, преди до слуха им да долети тропотът на техните коне. Тогава те скочиха на крака. Още от пръв поглед разбраха всичко. Понечиха да се втурнат към конете си, за да ги възседнат и да избягат, обаче бе твърде късно. Изпреварил далеч своите хора, Соколово око се връза сред тях в пълен галоп и моментално прегازی двама апачи. Томахокът му улучи трети, а когато с лявата си ръка сграбчи четвъртия пазач, за да го издърпа при себе си на коня, петият от пазачите успя да стигне до един от конете и да препусне на гърба му. Шестият бе пронизан от Енסיнас тъкмо когато се канеше да стъпи на стремето.

Мигновено Соколово око скочи от коня си и размаха ножа. Две-три минути по-късно на пояса му висяха скалповете на четиримата апачи. Асиендерото се приближи до него и каза:

— Моят червенокож брат удържа на думата си. Аз му благодаря!

Соколово око отговори само с гордо кимване. След това асиендерото подаде ръка на Енסיнас и Паскуал с думите:

— Държахте се смело и ще си получите вашите квадрупли. А сега ни помогнете само да върнем конете при полесражението!

С помощта на индианците това бе скоро извършено. Когато стигнаха при сребристите тополи, се оказа, че от двајсет и един команчи бяха убити четиринајсет, а от дванайсет мексиканци — шестима. Тези големи загуби се пишеха на сметката на Метиса и Мано Сангриенто. Но затова пък от петдесетте апачи беше избягал само онзи един-единствен пазач.

Ранените бяха превързани, а убитите — погребани. Междувременно дойде и търговецът. Кожите бяха върнати и скоро ги размениха срещу голямо количество от онези предмети, които искаше Умната лисица. После белите се сбогуваха с индианците, за да се

върнат в Тубак. Соколово око бе прибавил към четирите скалпа и осем нови. Той ги предаде на един индианец с думите:

— Нека моят брат отиде в лагера ни и окачи тези скалпове във вигвама на Соколово око.

— Няма ли Соколово око сам да го направи?

— Не. Моите братя ще предадат на Умната лисица стоките, които получиха срещу своите кожи. Но Соколово око ще трябва проследи дирите на Ел Местисо и Мано Сангриенто и няма да завърне във вигвама си, преди да им е взел скалповете. Нека Умната лисица му изпрати десет воители, които да го чакат на брега на Рио Хила при Бизонския остров. Той ще се срещне с тях, когато луната последва слънцето пет пъти. Хау!

Той се метна на коня си, махна с ръка и препусна, за да търси следите на бандитите.

[1] Ловци на бизони. ↑

[2] Пътуващ дребен търговец ↑

[3] Мексиканска алкохолна напитка Б.пр. ↑

[4] Бога ми, ей, Богу! Б.пр. ↑

[5] Растение с месести листа, използвано за салата. Б.пр. ↑

[6] Германски бог Б.пр. ↑

[7] Проклятие, по дяволите! Б.пр. ↑

8. СЪДЪТ НА САВАНАТА

Веднага след като Бараха и Ороче се скриха зад ъгъла на скалата с индианската гробница, те спряха и нерешително се спогледаха.

— Сеньор Ороче, струва ми се, че се отървахме от ноктите на някакви ужасни сатани!

Ороче отхвърли назад малко поразбърканите си къдрици и заметна мантията си така, че да пада в живописни гънки.

— А на мен ми се струва, че ще е най-добре да се омитаме оттук по най-бързия начин. Иначе на тези ловци на ягуари би могло да им хрумне все пак да ни пречукат, а след това няма да е вече тъй лесно, както сега, да се погрижим малко повече за бонансата.

— Тук наистина си съвсем прав. Затова навярно ще е най-добре да не тръгваме направо към лагера. Наистина би могло да им хрумне да ни подгонят, за да ни върнат, а сигурно ще ни настигнат.

— Какво смяташ да правиш, сеньор Бараха!

— Ще се изкачим в планините и ще изчакаме, докато тези ужасни ловци напуснат това място.

— Тази идея наистина си я бива! Мисля, че те няма да могат да изчерпят изцяло бонансата, и ако после издебнем удобен случай, все ще успеем да намерим още толкова злато, че да се отделим от експедицията.

— В такъв случай ще е твърде желателно да имаме някой хубав кон. Тези брутални хора застреляха нашите животни най-безцеремонно и безмилостно. Цяло щастие е, че не бяхме оставили настрана нашите карабини и ласа. Значи все още имаме оръжия и може би ще е възможно да сложим ръка на бонансата. Ела, дон Диего! Ти си умен гамбусино и никак не е трудно да се предположи, че по тези места ще може да се намери и друга бонанса. Не забравяй онази скална пукнатина, където си видял натрупан пясък с петнайсет процента съдържание на злато!

— Никой друг, освен нас не знае за тази пукнатина. Ако те действително успеят да опразнят цялата бонанса, все пак ни остават

тези резервни златни запаси, които могат да ни дадат цяло състояние, в случай че пукнатината е толкова дълбока, колкото предполагам.

Ороче неволно плъзна поглед по каменистата земя, където бяха застанали.

— Я погледни тук, сеньор Бараха! Има някакъв отпечатък, сякаш е стъпвало конско копито.

— Аз не съм следотърсач като Диас, но ми се струва, че имаш право.

— Твърде е вероятно Кучильо също да не е искал да се откаже от бонансата и да се е изкачил нагоре в планината. Ще тръгнем в същата посока и може би ще го намерим.

Те закрачиха между конусообразната скала и хълма, от който тримата ловци бяха наблюдавали гробницата. Колкото повече навлизаха в планината, толкова по-ясно си личаха следите от копитата на коня на Кучильо. Тук-там каменистият терен бе покрит с пясък и по тези места отпечатъците се различаваха много добре. Те водеха нагоре между втория и третия планински връх. Следвайки ги, двамата бандити се закатериха по височината.

Клисурата не беше толкова стръмна, колкото изглеждаше отдолу, и когато се озоваха горе, забелязаха, че по отвесно спускащата се каменна стена минава утъпкана пътека, която, изглежда, отвъд отново се спускаше стръмно надолу.

Както вървяха напред, те установиха, че от тази пътека може спокойно да се вижда цялата конусообразна скала, която бе почти толкова висока, колкото и средният планински връх. Виждаше се и цялата ѝ околност, с изключение на нейната южна страна. Сигурно този път бе така утъпкан от индианците, които идваха на поклонение при гробницата на великия вожд. По края на пътеката растяха различни храсталаци, които предлагаха добро прикритие, за да не бъде забелязан човек отдолу, стига само да е достатъчно предпазлив.

В този миг се разнесе изстрел, а малко след това и още един.

Прикривайки се зад храстите, Бараха и Ороче погледнаха към конусообразната скала. Тя бе изоставена от ловците, но малко по-надалеч зад нея те видяха как Пепе бе притиснал дон Естебан на земята и как Фабиан и Диас се биеха.

— Виждаш ли, сеньор Бараха, те са искали да избягат! А ей оттам се приближава и онзи великан с такива крачки, сякаш е самият

Голиат.

— Този Тибурсио действително е опасен човек! Така улучи Диас, че той рухна на земята. Сега вече и двамата са загубени. Залагам и главата си, че след четвърт час няма да са между живите. Тези трима мъже не знаят нито милост, ни пощада!

— Цяло щастие е, че им избягахме! Но я слушай! Не чуваш ли шум, като че някой идва от другата страна?

Двамата наостриха слух.

Действително се приближаваха стъпки на човек, които бяха толкова шумни, че въпреки бученето на водата, спускаща се малко встрани от тях надолу в бездната, все пак можеха да се доловят.

— Дали е Кучильо?

— Може да е някой непознат ловец, а защо не и индианец. Трябва да се скрием!

Двамата страхливци се огледаха боязливо за някакво място, където биха могли да се скрият. Малко по-назад две самотно стърчащи скали бяха доста наклонени една към друга. Те предлагаха единственото убежище наоколо и двамата побързаха да използват тази възможност. Едва се бяха скрили, когато пешеходецът, чиито стъпки чуха, се появи иззад завоя на пътеката в скалите. Беше Кучильо.

— Той е! Ще му се покажем ли? — попита Бараха.

— Не. Нека почакаме, за да видим какво ще прави! Спря се. Значи няма намерение да слезе долу.

Кучильо наистина спря и погледна надолу към златното находище. Той видя как тримата ловци заедно с Естебан и Диас се върнаха в бонансата и извика от уплаха.

По време на първото си посещение в Златната долина той беше разузнал цялата околност и беше открил пътеката в скалите, която от другата страна се спускаше стръмно надолу и водеше към равнината. При бягството си от дон Естебан той я използва, за да се скрие зад възвишението, както и да намери скривалище за коня си, докато станеше възможно отново да се приближи до бонансата. Той не бе подозирал нищо за присъствието на тримата ловци, а не беше чул и изстрелите им, понеже шумът от гърмежите бе спрял от намиращия се между тях и него планински масив. Ето че в този момент той се видя съвсем изненадващо изправен пред тази нова голяма пречка.

Най-напред се попита какво ли е могло да доведе там тримата. Дали все пак Тибурсио също знаеше тайната на бонансата и дали не беше последвал експедицията само за да ѝ оспори правото на собственост? Или пък се намираше тук, за да си отмъсти на дон Естебан? Кучильо трябваше на всяка цена да разбере как стояха нещата и реши пак да се спусне долу и да подслуша петимата мъже, тъй като забеляза, че се готвят да започнат по-продължително съвещание.

Преди това обаче се налагаше да свърши и нещо друго. Недалеч от него от скалата се издигаше онзи дъб, под който се намираше голямата златна буца. Трябваше да види дали е възможно да се спусне с ласото си и да стигне до нея. Той се приближи до самия ръб на каменната стена, легна по корем и проточи врат, колкото му бе възможно повече, за да хвърли поглед надолу.

Слънцето се бе издигнало по-нависоко и лъчите му не можеха вече, както преди, да се пречупват и отразяват в искрящата пяна на водопада. Онова преливане на багрите във водните пръски бе изчезнало, но златният къс продължаваше да блести със същата примамлива сила. Той сякаш му се усмихваше и го подмамваше също както в онази легенда русалката подмамва заслушания в песните ѝ рибар, който изчезва после във водната бездна. Кучильо трябваше да затвори очи и да обгърне с ръка ствола на дъба, за да преодолее обзелия го световъртеж.

Той остана да лежи така две-три минути, докато най-сетне пропълзя назад и се изправи. Ласото стигаше до долу, обаче как ли да изкърти буцата и да я изкачи горе, щом ръцете щяха да са му необходими, за да се държи? И дали златният къс не бе толкова тежък, че да се скъса ласото под двойната тежест?

Кучильо продължи да крачи замислено. Трябваше да намери някакъв начин да изнесе това съкровище горе, пък ако ще и главата да му се пръснеше. Но имаше време. Най-напред трябваше да подслуша съвещанието, което бе започнало там долу между Златната долина и скалата с индианската гробница. Той разбра, че това може да стане най-добре от конусообразната скала и макар така да се излагаше на немалка опасност, забърза към клисурата, за да се спусне по нея.

Щом се озова долу, Кучильо се затича към индианската гробница и наистина му се удаде незабелязано да се изкатери горе, понеже

петимата мъже се намираха откъм противоположната ѝ страна.

— Видя ли какво стана, сеньор Бараха? — попита Ороче, щом Кучильо се отдалечи.

— Сигурно докато беше при дъба, той забеляза нещо много важно.

— Трябва да отидем дотам, за да видим какво е то!

Те се измъкнаха иззад скалата и се приближиха до края на пропастта. Там също като Кучильо легнаха по корем на няколко стъпки един от друг, проточиха вратове и погледнаха надолу.

Доста време измина, преди някой от тях да се размърда. И двамата видяха златната буца, и двамата почувстваха при вида на това огромно богатство как кръвта нахлува в главите им и как започва да шуми в ушите им. Също като Кучильо и двамата бяха принудени да затворят очи, за да не им се завие свят, но все пак зад спуснатите им клепачи заиграха малки светлинки във всички цветове на дъгата, сякаш бяха погледнали право в изгарящата жар на слънцето.

Никой нямаше намерение да отстъпи златния къс на другия, нито пък да дели с него. В един и същ миг и двамата решиха всеки да запази златото за себе си, дори и ако това можеше да се постигне единствено с цената на убийство.

Ето че най-после се изправиха на крака. Около минута цареше пълно мълчание, понеже никой от тях не желаше пръв да зададе въпроса. Най-сетне Бараха наруши мълчанието. Видя ли нещо, сеньор Ороче?

— Да.

— Какво?

— Нищо друго, освен онова, което бях видял вече отдолу — водопада.

— Аха!

— Ами ти?

— Нищо особено! Каскадата, пенещата се вода в бездната, индианската гробница и тримата ловци заедно с Аречиса и Диас.

— Аха! Наистина ли?

— Наистина! — увери го лъжецът.

— Сеньор Бараха, ще ти докажа, че не казваш истината.

По лицето на бандита се появи обидено изражение. Не казвам истината ли, сеньор Ороче? А чул ли си някога от устата ми някоя

лъжа?

— Ами понякога съм чувал, драги ми сеньор Бараха, но не искам да те упреквам, защото дори между приятели от време на време се появяват някои дребни неща, които се налага човек тактично да премълчи за доброто на другия.

— И ти си мислиш, че и сега съм премълчал нещо, а?

— Не знам. Знам само, че не каза истината.

— И можеш да го докажеш?

— Да, сеньор Бараха, стига да ми позволиш.

— Говори тогава!

— Ти каза, че си видял тримата ловци заедно с дон Естебан и Диас, а сбърка. Мястото, откъдето погледнахме надолу и на което все още стоим, се намира толкова встрани, че между тях и нас се издига скалата с гробницата и следователно изобщо няма как да ги видим.

Бараха разбра, че е говорил повече от нужното.

— Наистина, сеньор Ороче, прав си! Но те моля да ми повярваш, че не съм искал да ти кажа една неистина. Бездната под нас, бученето и тътенът на водопада така ме замаяха, така объркаха сетивата ми, че видях силуети, които изобщо не бяха пред очите ми.

— Убеден съм, че е било така — учтиво рече Ороче, макар тайно в себе си да бе убеден в нещо съвсем различно. — Но я погледни сега насреща към конусообразната скала! Виждаш ли човека, който се катери по нея?

— Кучильо!

— Наистина е той! Пробяга приведен по платформата и се сви на земята.

— Сигурно иска да подслуша какво си говорят онези пред Златната долина!

Двамата бандити мълчаливо го наблюдаваха известно време. И двамата усилено размишляваха над някакъв план, как да отстранят другия.

— Сеньор Бараха — поде най-сетне Ороче, — хрумна ми една чудесна идея.

— Нека да я чуем!

— Убеден съм, че ловците знаят къде е бонансата.

— Как стигна до този извод, който трудно можеш да докажеш?

— Напълнените със злато одеяла все още лежат при мъртвите коне. Не е възможно да не са ги забелязали и да не попитат за произхода на метала. А нали и ти си чул, че великанът е настоял да се признаят правата на Тибурсио Ареляно над бонансата!

— Чух го, но това все още не означава, че наистина знаят точното местоположение на находището.

— Та нали са ни наблюдавали и подслушвали, докато сме изнасяли златото!

— Вярно! Няма съмнение, че знаят къде е бонансата, но какво общо има това с твоята чудесна идея?

— Има и още как! Те ще убият дон Естебан и Диас и ще отмъкнат златото, тъй че за нас няма да остане и едно зрънце.

— Може би най-добре ще е спокойно да изчакаме да видим какво ще стане.

— Отначало и аз бях на това мнение. Сега обаче разбирам, че ще е по-добре да им попречим да сложат ръка на находището.

— И как смяташ да го направим?

— Трябва час по-скоро да се върнем в лагера, за да уведомим нашите в какво опасно положение са изпаднали дон Естебан и Диас. Те незабавно ще се втурнат насам, за да ги освободят, а после бонансата ще бъде наша. Сеньор Бараха, не бива да забравяш, че тримата ловци са изключително смели и войнствени мъже. Аз имам много състрадателно сърце, но когато става въпрос за такова богатство, сърцето трябва да мълчи и да говори само разумът. Ловците ще се защитават самоотвержено и ще избият мнозина от нашите. После дяловете от бонансата ще станат по-големи и всеки от нас ще е собственик на безмерно състояние.

Бараха мълчеше и размисляше. Той даваше пълно право на Ороче, но за него бе изключително важно да остане при златната буца. Тя трябваше да бъде откъртена, преди още да са се появили хората от експедицията. А дали и Ороче нямаше същите намерения? Дали не беше измислил този план само да го отдалечи от златото? Реши ловко да подпита гамбусиното, за да разбере как стоят нещата.

— Напълно съм съгласен с теб, сеньор Ороче. Хайде да побързаме, преди да е станало късно!

— Но най-напред е наложително да помислим и за нещо друго.

— За какво?

— Само един от нас може да тръгне. Другият трябва да остане тук, за да наблюдава бонансата, както и всичко каквото става там.

— Аха! С голяма доза сигурност предполагам, че ти искаш да се нагърбиш с тази задача, нали сеньор Ороче?

— Разбира се, сеньор Бараха.

— И на какво основание?

— Първо, аз зная, че в тичането си далеч по-добър и по-сръчен от мен. Ще стигнеш до лагера най-много за половината време от онова, което ще ми е необходимо на мен. И второ, моята пушка е по-добра от твоята. Бие по-надалеч и следователно много по-лесно ще мога да владее положението при бонансата, особено ако се наложи да пратя някой куршум на ловците, за да защитя дон Естебан.

— Дълбоко се заблуждаваш, драги ми сеньор Ороче, а твоите основания подкрепят много повече моето оставане тук, отколкото твоето. Аз съм значително по-дребен от теб и вече от доста време страдам от задух, който изобщо не ми позволява да тичам. А ти с твоите дълги крака можеш да се мериш дори и с най-бързия бегач. Няма да ти е нужно и половината време от онова, което ще ми трябва на мен, за да се добера до лагера. А що се отнася до пушката, то аз отдавна вече съм доказал, че мога да улучвам по-сигурно и по-надалеч от теб. И така, правилното решение е аз да остана тук, а ти да побързаш да отидеш в лагера ни.

Ороче почувства, че губи спора, но все още не се признаваше за победен.

— Почти съм готов да се съглася, че не можеш да тичаш тъй бързо като мен, защото наистина трябва да си призная, че краката ми често са ме избавяли от такива положения, в които животът ми е висял на косъм. Но също така пък и ти трябва да признаеш, че си по-добър ездач от мен!

— Вярно е! — отвърна Бараха с нескрита гордост.

— Е, добре! Много лесно е да се разбере, че един ездач ще стигне до лагера за по-кратко време дори и от най-бързия бегач. Ето защо е необходимо да потърсим коня на Кучильо, който е скрит нейде наблизо, и ти ще го яхнеш.

— Сериозно ли говориш, сеньор Ороче?

— Разбира се!

— Тогава се налага да ти кажа, че няма да го направя. Не познавам навиците на този кон. Както казват, бил зъл и капризен, а освен това самият ти знаеш не по-зле от мен, че непрекъснато се спъва. Все пак не ми се ще заради други хора да си рискувам главата!

— Значи се страхуваш от коня, а?

— Не, обаче той така се спъва, че ездачът, който не е свикнал с него, ще се придвижва значително по-бавно, отколкото ти с твоите дълги крака. И така, разбрахме се! Ти тръгваш!

— О, не! Разбрахме се ти да яздиш!

— Тогава върви да търсиш коня, сеньор Ороче!

— Така ли? Само ако и ти дойдеш с мен!

— Не мърдам оттук!

— Аз пък още по-малко!

— Аха! Мога ли да те попитам защо?

— По същата причина, която те кара да останеш тук.

— Ти си много проникателен и коварен човек. Сеньор Ороче, наистина ли преди малко не видя нищо от скалата?

— О, може би все пак зърнах нещичко.

— Какво?

— Същото, което си видял и ти, човекът, който би трябвало да гледа повече собственото си коварство!

Първоначалният толкова любезен тон на разговора изчезваше все повече и повече.

— Имаш предвид златната буца ли?

— Ами да! Искаш да останеш тук само за да я вземеш!

— А ти не искаш да тръгнеш само за да я изкъртиш от скалата!

Те стояха един срещу друг с яростно святкащи очи и разкривени от гняв лица. Възцари се доста продължително мълчание, по време на което се гледаха свирепо като два вълка, готови да се разкъсат един друг.

Но лека-полека и двамата стигнаха до убеждението, че с такова поведение няма да я докарат доникъде, и затова Ороче каза:

— Сеньор Бараха!

— Сеньор Ороче!

— По-добре ще е да си останем приятели!

— Наистина, и аз мисля така, но никак не е лесно човек да се разбере с теб с добро!

— Ти също правиш трудно приятелството ни! Златният къс е извънредно тежък и не е възможно човек сам да го вземе оттам. Ще трябва да обединим усилията си и после да делим.

— Взе ми думите от устата, сеньор Ороче. Ето ти ръката ми! Нека бъдем искрени един към друг!

— Да бъдем искрени! — потвърди високият майстор на мандолината.

— Ще си поделим буцата!

— Ще я поделим! Но невъзможно е да изоставим дон Естебан и Диас в това ужасно положение!

— Невъзможно е!

— Някой от нас трябва да тръгне за лагера!

— Да, един от нас!

— Но кой!

— Да хвърляме ли жребий?

— Налага се!

— Ето, виж тези две листа! Едното е голямо, а другото е по-малко. Ще ги свия във формата на цигара и ще ги сложа в моята шапка. Всеки от нас ще изтегли по едно и на когото се падне по-голямото, той ще трябва да отиде до лагера.

— Съгласен съм. Дай я насам! Аз ще изтегля пръв!

— Не, аз! Аз имам това право, защото предложението е мое.

— Ти ще напишаш по-малкото листо!

— Ти също!

— Сеньор Ороче, не си честен!

— А ти пък още по-малко, сеньор Бараха!

Двамата пак застанаха един срещу друг разочаровани, като се измерваха с гневни погледи. Златната треска ги бе обзела така, че не биха се поколебали да извършат и най-голямото престъпление.

— Сеньор Ороче, ще ти направя едно предложение!

— Слушам го!

— Изтръскай листата от шапката на земята и според това как паднат, ще решат въпроса. Онзи, който се намира по-близо до голямото листо, ще отиде до лагера!

— Безпрекословно?

— Безпрекословно!

— Добре, съгласен съм. А сега внимавай!

Той взе да тръска насам-натам парцаливата си шапка толкова съсредоточено, сякаш трябваше да извърши някаква изключително важна работа, а после изсипа съдържанието ѝ на земята. Като трепкаше и се въртеше из въздуха, голямото листо се приземи между краката му, а пък по-малкото отлетя по-близо до Бараха.

— Жребият избра теб, сеньор Ороче!

— Наистина.

— Ти ще отидеш!

— Разбира се. Но все пак няма ли да е по-добре, ако яздя?

— По-добре ще е. Искаш ли да потърсиш коня?

— А желаеш ли да ми помогнеш?

— Да.

— Тогава ела!

Те започнаха да се промъкват по скалистата пътека, прикривайки се зад храстите, после се спуснаха по склона от другата страна на планинския връх, отделящ ги от Златната долина. Когато се озоваха долу, започнаха да търсят следи от коня. Скоро ги намериха и стигнаха до една пещера, където животното бе вързано за забито в земята колче. Развързаха го.

— Възсядай го, сеньор Ороче!

Въпреки страшно дългите си крака високият гамбусино доста време не успя да се настани на седлото.

— Побързай, нямаме време за губене! — припряно каза Бараха.

— За Бога, държиш се така, сякаш животът на целия християнски свят зависи от половин секунда! Ще бъдеш ли бдителен?

— Разбира се!

— Няма да заведе експедицията до бонансата оттук през планината, а по същия път, по който дойдохме заедно с дон Естебан.

— Защо? — попита Бараха, преструвайки се, че не проумява, макар веднага да се досети за подбудите на другия.

— Защото на някого може да му хрумне да погледне надолу в пропастта и така да открие нашия скъпоценен златен къс.

— Сеньор Ороче, ти си предпазлив мъж, на когото човек може да разчита. А сега тръгвай вече. Хайде!

— Ей сега! Естествено ти няма да посегнеш на нашето общо съкровище!

— Без теб не!

— Ще ми дадеш ли честната си дума?

— Давам ти я!

— Или чакай!... Извинявай, сеньор Бараха! Ще трябва да признаеш, че щом става въпрос за такава златна буца, честната дума е нещо твърде незначително и едва ли някой ще мисли за нея. По-добре ми се закълни в светата Мадона!

— Заклевам се!

— Добре, ще повярвам на тази клетва!

— Спокойно можеш да ѝ вярваш, още повече като размислиш, че за сам човек е напълно невъзможно да вземе златния къс!

Ороче обърна коня и въпреки че се налагаше много да бърза, той подкара животното едва-едва и някак колебливо. Бараха изчака, докато се изгуби от погледа му, и тогава се върна при пътеката в скалите, по която пак се изкачи горе.

Първото нещо, което направи, бе да легне по корем до края на скалата, за да измери на око разстоянието, разделящо го от златната буца.

— Ласото ще стигне и съм сигурен, че ще ме издържи. Ще се спусна долу, за да огледам по-добре златния къс!

Той извади ножа си и отрязва няколко клона от храстите, за да ги върже в единия край на ласото и то така, че да образуват нещо като седалка, на която можеше да прекара известно време точно пред буцата. Другия край на ремъка уви около ствола на дъба така, че седалката да се спусне на около половин метър под златото. После изпита и здравината на дървото. Несъмнено на него можеше да се разчита с голяма доза сигурност, така че нищо не му пречеше да започне рискованото си начинание.

Той легна по корем с крака към пропастта. Изобщо не помисли, че ще му е невъзможно да изкачи буцата горе. Не помисли и за ласото, което бе толкова тънко, че намерението му да се върне по него пак горе, бе кажи-речи неизпълнимо... той искаше само да се спусне долу... само надолу над ужасната бездна. Другото трябваше да се нареди от само себе си. Краката му бяха вече увиснали над пропастта, когато силен глас го накара да замръзне на място.

— Сеньор Бараха, стой!

Той вдигна поглед. Останал без дъх, Ороче се изкачваше по пътеката.

— Върни се... иначе ще понижа с куршум предателския ти мозък!

Дългучът гамбусино действително вдигна пушката си в положение за стрелба и се прицели в него. Ето защо Бараха побърза да се изправи на крака.

— По дяволите, сеньор Ороче, мислех си, че препускаш в галоп към лагера ни!

— Така и беше — отвърна гамбусиното със зачервено от напрежение и гняв лице, — но един вътрешен глас ме предупреди и ме накара да се върна. Както изглежда, идвам съвсем навреме, за да те предпазя да извършиш грабеж и клетвопрестъпничество.

— Грабеж и клетвопрестъпничество? Какви ги приказваш!

— Е, ами че какво друго се канеше да правиш там долу?

— Аа, сеньор Ороче, значи си мислил, че искам да взема златната буца? Ти си луд! Тази тежка буца... а и клетвата, която ти дадох, тежи къде-къде повече!

— Да, толкова тежи, че си я захвърлил, за да не ти пречи! Оставам тук! Няма да мръдна и на крачка от това място!

— Ще видим, сеньор Ороче!

— Какво искаш да кажеш, сеньор Бараха?

— Ще отидеш, защото жребият се падна на теб, а дон Естебан трябва да бъде спасен!

— Да върви по дяволите заедно с Диас и всички ловци на света! Заради тях нямам намерение да те оставям тук сам дори и секунда.

— Тогава все ще съумея да те принудя!

— Аха! И как, драги ми сеньор Бараха?

Бараха вдигна карабината си.

— Ако не побързаш веднага да тръгнеш на път, ще ти понижа главата с куршум!

— И аз ще направя същото — отвърна Ороче и също вдигна своята пушка.

Отново двамата застанаха един срещу друг, пожелавайки си един другиму смъртта, ала никой не посмя да натисне спусъка... и знаеха твърде добре защо.

— Сеньор Бараха! — пак започна Ороче след известно мълчание.

— Сеньор Ороче! — дойде в отговор.

— Няма ли да наведеш дулото на пушката си?

— Не и преди ти да си оставил своята!

— Не бива да стреляме.

— Защо?

— Защото в противен случай ще привлечем вниманието на ловците.

— Това съвсем сигурно ще стане!

— Хайде едновременно да оставим пушките!

— Съгласен съм. Добре!

Те пуснаха пушките си на земята и после пристъпиха по-близо един към друг.

— Знаеш ли, сеньор Ороче, че наистина ще е по-добре, ако си останем приятели?

— Винаги съм бил на същото мнение, обаче ти постоянно разваляш нещата с твоите предателски кроежи. Човек не може да ти има доверие.

— Хайде да си имаме доверие! Ще те направя едно предложение.

— Да го чуем!

— Нека още сега заедно изнесем горе златната буца!

— Това наистина е най-доброто, което можем да направим. Човек никога не е в състояние да предвиди какво ще му донесе следващият час и ето защо ще е по-разумно да я приберем на сигурно място.

— Един от нас трябва да се спусне.

— Да, един! Но кой?

— Аз.

— Не, аз!

В умопомрачението си и двамата не мислеха за опасността, а само за това, как час по-скоро да видят златото в ръцете си.

— Защо пък тъкмо ти?

— А защо ти?

— Защото съм по-лек от теб и следователно ще можеш по-лесно да ме държиш.

— Ти си по-лек от мен ли? Точно обратното е!

Бараха втренчи поглед пред себе си. По лицето му се появи особен израз, който Ороче за съжаление не забеляза.

— Е, добре, сеньор Ороче, за да се убедиш, че съм по-добър човек, отколкото каза преди малко, ще отстъпя пред волята ти. Дай ласото! Ще го вържем заедно с моето, защото така ще може да издържи двоен товар.

Единият край на ласата вързаха за седалката от клони, а другият бе омотан и затегнат около ствола на дъба. Ороче яхна седалката като кон и захапа ножа си със зъби. Бараха стисна здраво шесторно изплетените кожени ремъци и дългият майстор на мандолината започна бавно да се спуска покрай скалистата стена на пропастта.

— Спри! — извика той по едно време отдолу.

Беше стигнал до златния къс. Бараха върза здраво ласата за дъба и погледна надолу, където Ороче с всички сили се мъчеше да изкърти огромната буца от скалата.

— Ще стане ли?

— Да, ама бавно!

Измина около четвърт час. Парче след парче от твърдата скала отскачаше и падаше долу, а Ороче дълбаеше с такова напрежение на силите и с такава алчност, че едри капки пот се стичаха по челото и страните му. Най-сетне той нададе силен тържествуващ вик.

— Готово ли е? — попита Бараха.

— Да.

— Можеш ли да я държиш?

— Страшно тежка е!

— В името на всички светии не я изпускай!

— Няма, но тегли, бързо тегли, защото няма да издържа още дълго!

Бараха задърпа с всички сили. Погледът му непрекъснато шареше между ножа, който бе поставил удобно до себе си, и онова място на ръба на скалата, където щеше да се появи Ороче.

Ето че най-после главата на изтощения дългуч се показа.

— Дявол го взел, ама че тежи, сеньор Бараха, тегли!

— Остави я на скалата, сеньор Ороче, остави я! Така ще можеш да си помогнеш с ръце и по-лесно да се изкачиш!

Гамбусиното разбра, че е прав. Той остави на ръба на пропастта златната буца, която се оказа тройно по-голяма от видимата си част, и тъкмо се канеше да се хване с ръце за скалата, когато в същия миг Бараха грабна ножа си и изкрещя:

— Падни долу, подлецо!

С един-единствен мощен замах той срязва и двете ласа, ала закъснѣя с част от секундата. Ороче забелязва движението му и в панически ужас веднага посегна към буцата. Тежкото злато не лежеше достатъчно стабилно, а се намираше и твърде близо до ръба на скалата, за да може да го задържи. Проехтя страховит вик, който бе повторен наоколо от десетократно ехо. Той бе далеч по-ужасен от виковете на Кучильо рано сутринта. Гамбусиното изчезна във врящата и кипяща бездна, а златният къс се удари в един по-издаден ръб на скалата, строши го, оттам падна върху друга издана и тези две препятствия го отклониха от отвесната линия на падане толкова много, че не рухна в запенените води, а се заби настрани в меката почва, където моментално потъна.

— Санта Мадона, какво направих! — извика Бараха. — Златото отиде, та се не видя! Безвъзвратно е загубено!

Той се надвеси над пропастта и втренчи помръкналия си поглед в бездната. Естествено, помисли си, че златният къс е паднал във водата заедно с Ороче.

— Какъв глупак съм само, нещастен, мизерен, непредпазлив глупак! Можех да изчакам, докато приберем златото на сигурно място и после да изпратя Ороче по дяволите!

Той продължи да се взира надолу. Не можеше да отвърне поглед от бездната, където изчезна едно богатство, заради което напразно бе обременил съвестта си с убийство.

Ето че в този момент иззад ъгъла на конусообразната скала се появи висока човешка фигура. Беше канадецът. Той погледна нагоре и въпреки разстоянието разпозна лицето на убиеца.

— Хей, сеньор Бараха, какво правиш все още тук в планините? Гледай да изчезнеш, иначе пушката ми ще ти покаже пътя!

Главата на Бараха бързо се отдръпна назад, но само след секунди отново се надвеси над пропастта.

— Хмм — промърмори на себе си канадецът, — чу се такъв удар, като че парче от скалата се заби в земята. Сигурно отгоре е паднало нещо много тежко. Ха, ами това какво е?

На половината височина в каменната стена зееше цепнатина, от която стърчаха гъсти снопчета дълга суха трева и на едно от тези

снопчета висеше половината от прерязаните ласа с вързаните за тях клони.

— Това е двойно ласо с напречна седалка. Две ласа, значи са били двама, от които единият е спуснал другия надолу. Но е останала само половината от тях! Дали са се скъсали, или са били срязани? Несъмнено са срязани, защото две ласа не могат да се скъсат току-така дори и под някоя доста голяма тежест. Бараха е все още горе, следователно не е възможно да е извикал някой друг, освен онзи дългокос човек, когото наричаха Ороче! Но каква ли работа е имал по каменната стена?

Той се приближи до ръба на котловината, в чиято бездна шумно падаха водите на каскадата. Няколко отломки, изкъртени от скалата, лежаха пръснати наоколо. Бяха запратени чак там от голямата сила, с която бе работил Ороче. Канадецът ги събра и внимателно ги разгледа. После с поглед потърси по височината някакво място, което би потвърдило предположенията му.

— Наистина, ей там има някаква кръгла дупка! Гамбусиното е изкъртил нещо оттам. Какво ли е било? Сигурно нещо ценно, иначе никой човек няма да се спусне на някакво си ласо над такъв бучащ и кипящ ад. Може би дори е било злато!

Той пристъпи още по-близо до водата и старателно огледа земята. На едно място почти до самия ръб на котловината почвата бе разровена. Той се наведе по-ниско.

— Дупка, дълбока дупка, която като че пак е била засипана. Но не е била изкопана, както си личи веднага, защото е свършено нова, а наблизко няма никакви следи от човешки крак!

Той извади ножа си и я разшири.

— Злато, наистина е злато! И е такава буца, каквато никой досега не е виждал! Била е горе в скалата. Сега вече ми е ясна причината за онзи вик!

Ловецът отстрани пръстта около буцата и после бръкна в дупката. За великанската му сила не беше особено трудно да вдигне тежкия златен къс. Той го изми от пръстта, а после го метна на рамо.

— Фабиан, синко, нося ти такъв подарък, какъвто дори и великият могул не е имал никога между съкровищата си!

Той мина между конусообразната скала и обраслото с пищна растителност езеро и отново изчезна зад ъгъла, иззад който се и беше

появил.

Бараха изобщо не се бе помръднал от мястото си и видя всичко. С изключително напрежение бе следил всяко движение на канадеца и когато ловецът изрови от земята златната буца, от притиснатите гърди на убиеца се изтръгна нечленоразделен вик.

Какво ли трябваше да направи? Ръката му посегна към пушката. Прицели се, за да стреля по ловеца, но замъгляващият разсъдък пристъп на ярост, който удвои ударите на пулса му, все пак му бе оставил известна част от разума и той му подсказа, че така няма да си върне златото, а само ще се изложи на нова опасност.

— Ще ги наблюдавам и ще видя какво ще предприемат, а после ще реша как да постъпя!

Той се изправи и взе както своята пушка, тъй и оръжието на Ороче. Следвайки пътеката в скалите, той се спусна до пещерата, за да провери дали гамбусиното беше оставил пак там коня на Кучильо. Животното стоеше на същото място, където го бяха намерили преди. Той събра няколко наръча суха трева и клонки и ги хвърли пред муцуната му. После отново се изкачи горе, където този път застана така, че да може да наблюдава цялото пространство между конусообразната скала и Златната долина.

— Ще остана тук, защото така няма да ми се изплъзне нищо от онова, което става долу. А във всички случаи и конят ми е сигурен, тъй като Кучильо няма как да стигне до него, без да мине покрай мен!

Скрит зад храстите, той седя така дълго, гледайки надолу към откритото място, където се разиграха такива неща, които погълнаха цялото му внимание, а накрая накараха и косите му да се изправят.

Следобедът измина и здрачът не бе вече далеч. Тогава той си пое дълбоко въздух и най-сетне стана на крака.

— Скоро пак нищо няма да се вижда! През нощта те ще лагеруват горе на конусообразната скала. За онзи, който падне в ръцете на тези хора, няма никакво спасение. Какво да правя сега?

Той погледна надолу към котловината, откъдето вече започваха да се надигат мъгли, които бяха дали и наименованието на тези планини.

— Нощта настъпва. Де да бяхме убили Тибурсио още тогава в асиендата Дел Венадо или пък на следващото утро в гората! Сега нямаше да могат да ни оспорват тази прекрасна бонанса! Или поне

после да се беше удавил в бързеите на реката! Не ми остава нищо друго, освен да отида в лагера и още през нощта да доведа тук златотърсачите, за да им попречим на сутринта да изпразнят бонансата и да си отидат заедно със съкровищата!

Той се спусна по пътеката и се отправи към пещерата. Наоколо мъглите също се кълбяха вече и се събираха в гъста непрогледна маса, предвещавайки влажна и студена нощ. Бандитът изведе коня и се метна на седлото.

Не биваше да се връща по пътеката, да се спуска в клисурата и да минава покрай скалата с индианската гробница. Следователно бе принуден да използва заобиколен път. Две възвишения му препречваха пътя встрани, но когато се приближи повече до тях, въпреки тъмнината успя да различи някаква долина, която сигурно щеше да го изведе до равнината.

Заради натрошения камънак, покриващ пътя, конят напредваше с голяма мъка и едва след като остави онези височини зад гърба си, Бараха можа да го накара да премине в по-бърз ход.

Въпреки всичко до този момент бе изминал вече цял час. Над земята се беше спуснал непрогледен мрак. Само тук-там по небето блещукаше по някоя звезда. Изведнъж той неволно дръпна поводите и спря коня си. Беше чул изстрели, които идваха от посоката на лагера.

— Какво е това? Дали не са ни нападнали пак онези диваци? В такъв случай белите са загубени, още повече че сега им липсва и предводителят!

Той се разтрепери от страх, но въпреки това пришпори коня да препусне по-бързо. Не че имаше някакво желание да вземе участие в сражението, а просто последва някакъв моментен импулс, за който и сам не можеше да си даде сметка.

Така Бараха измина доста голямо разстояние, докато изведнъж животното се подплаши и отскочи настрана. Точно пред него се изправи някакъв силует.

— Кой е там? — разнесе се глас.

Този глас му беше познат и куражът му отново се възвърна. Побърза да отговори:

— Аз съм, сеньор Диас!

— Аа, Бараха! Къде е Ороче?

— Не знам. Разделихме се.

— Но аз знам къде си го оставил и по-късно пак ще си поговорим по този въпрос. Откъде взе коня на Кучильо?

— Намерих го в една пещера, където го беше скрил.

— Каква щастлива случайност! Лагерът е нападен отново! Трябва да се притечем на помощ на нашите! Напред, сеньор Бараха!

Той се метна на коня зад Бараха и взе юздите от ръцете на убиеца. Използвайки шпорите си, той накара животното да се втурне напред колкото му държаха силите, и въпреки големия си товар и тъмнината конят полетя в галоп.

— Ха, имаш две пушки? — попита Диас по време на ездата. — Сигурно едната е на Ороче, когато заради златната буца изпрати на дъното на пропастта. Сеньор Бараха, сега аз съм предводителят на експедицията и ти казвам, че след сражението те чака твоето наказание!

Убиецът не отговори. Сърцето му се бе свило от страх пред сблъсъка с индианците, а гърдите му трудно си поемаха въздух от напрежение и от бързата неудобна езда, на която само човек като Диас можеше да издържи по-продължително време. Мисълта му бе заета само с едно — да се измъкне от сражението, а после и от наказанието, с което го заплаши Изстребителя на индианци.

От минута на минута изстрелите се чуваха все по-ясно. Отначало, изглежда, идваха от едно определено място, но после лека-полека гърмежите се разпръснаха из цялата равнина.

— По дяволите, червенокожите са победили и преследват бягащите бели! Напред, напред!

Диас накара коня да продължи лудия си галоп. Лагерът бе отдалечен само още на десетина минути. Ту отляво, ту отдясно пред тях започнаха да се появяват отделни тъмни силуети, както и групи хора, счепкали се в ръкопашни схватки. Ту тук, ту там проехтяваше предсмъртният вик на някой мексиканец, докато индианците не преставаха да надават разнасящ се надалеч тържествуващ рев. Изведнъж двамата видяха как точно пред тях един бял се биеше поне срещу осем червенокожи, които в този миг го повалиха.

— Слизай от коня! — извика Диас.

Бараха се спусна на земята и незабавно се видя сграбчен от двама индианци, които го събориха на земята и го вързаха с ласо. Той

слезе от коня с намерението веднага да избяга, а ето че вече беше пленник... не беше нужно Диас да му налага някакво наказание.

След като се почувства сам на коня, Диас дръпна здраво юздите и връхлетя сред червенокожите. Със силата на ожесточението той стисна цевта на карабината и започна да раздава удари, под които враговете падаха един подир друг.

Около него се разнесоха яростни крясъци, които мигновено привлякоха нови неприятели. Ловецът се видя обграден. Наоколо се носеха победоносните викове на индианците, а лагерът беше забулен в зловеща тъмнина. Всичко бе загубено, всичко, и за него не оставаше друг изход, освен бягство. Той стисна пушката още по-здраво и накара коня да се изправи на задните си крака. Под мощния натиск на шпорите му животното силно изцвили и прескочи заобикалящите го неприятели. Нов яростен рев екна зад гърба му, но той препускаше вече отново през равнината, където тъмнината го погълна и скри от всякакви преследвачи.

Продължи да язди, докато се почувства в безопасност. При няколко зимни дъба, които забеляза, той скочи от седлото, върза запъхтения си кон и се тръшна на земята, за да си почине от преживяното през деня. Зад него в посока на лагера небето порозовя, после стана пурпурно и продължи да се залива с все по-искрящи багри. Нависоко лумна ослепителен трептящ пламък и като огнен метеор хвърли светлината си далеч из необятната степ. Но не достигна до Диас. Той продължаваше да лежи в пълна тъмнина.

Последният ден беше донесъл толкова много изключителни събития, че дори и за мъж като Диас бе необходимо известно време, за да се успокои вътрешно и да започне да мисли по-ясно. Дълго остана да лежи притихнал, за да размисли какво да направи. И ето че изведнъж до слуха му достигна шум от приближаващи се стъпки. Той стана и извади ножа си.

Недалеч от него стъпките се спряха и Диас долови движенията на човек, който сяда на земята. Непременно трябваше да разбере кой бе той. Несъмнено беше бял, защото едва ли някой индианец щеше да се отдели сам от победителите, за да си почине толкова далеч в дивата пустош.

Диас легна на земята и предпазливо запълзя към мястото, където седеше човекът. Когато се приближи достатъчно, за да може да

различни силуета на тъмната човешка фигура, ловецът все още не бе наясно кого имаше пред себе си. Непознатият се бе загърнал с одеяло, беше прибрал косата си на тила в нещо като кок и беше забил в нея кичур пера, с какъвто украсяват главите си индианците папаго.

— 's death, ама че се бавят! — промърмори мъжът. — Изглежда, ще трябва да почакам.

— Някакъв бял, и то човек от Щатите — си каза Диас, който по английската ругатня веднага разбра с що за мъж си имаше работа. — Носи закривен ловджийски нож и карабина. Не мога да я различа добре, но бих се обзаложил, че не е лоша. Но защо ли се е предрешил като индианец?

Диас лежеше толкова близо зад непознатия, че можеше да го достигне с ръка. Ако знаеше, че той е Мен-руж, прочулият се с ужасна слава бандит на саваната, навярно ловецът нямаше тъй мълчаливо да се оттегли назад, пълзейки, както направи след малко. Но понеже не го познаваше, реши да изчака.

В далечината пламъците все още се издигаха високо в нощното небе. Индианците бяха запалили укреплението от волски коли на белите. По едно време Диас пак долови приближаването на човешки стъпки. Някой изсвири и Мен-руж му отговори. Появиха се двама мъже, следвани по петите от дванайсет индианци.

— Go on^[1], старче — подвикна единият от тях на английски. — Нямаме време за губене!

— Накъде?

— Към Мъгливите планини.

— Какво ще правим там? Струва ми се, че искаше да ходиш при Черната птица, за да му съобщиш, че ще отида при него!

— Та нима червенокожият е толкова важна клечка, че трябва да му се докладва за посещенията на един бял? Уверявам те, стари грешнико, че всеки апач трябва много да се радва, ако Сан-меле разговаря с него!

— Какво ще правиш в Мъгливите планини? Да не искаш да отидеш при лодката, която държим там? Разбра ли се вече с вождата?

— Карах я без заобиколки. Обещах му стадата на асиендерото Агустин Пена и скалпа на Соколово око. Затова той е готов незабавно да потегли на път към Бизонското езеро.

— Ами ние?

Ние тръгваме към Мъгливите планини, за да вземем едно съкровище, преди да последваме вожда.

— Какво съкровище?

— Ей този човек, някакъв мексикански нехранимайко, когото червенокожите се канеха да измъчват тъкмо когато се появих, обеща да ми издаде изключително богата бонанса, ако реша да го спася. Черната птица ми го даде срещу Соколово око и аз взех една дузина индианци, за да бъда готов да посрещна всяка изненада.

Бараха, защото този „мексикански нехранимайко“ беше самият той, не разбираше нито дума английски, иначе сигурно нямаше да се зарадва особено на това почетно прозвище. Мен-руж огледа внимателно запуснатата му външност, доколкото му позволяваше тъмнината.

— Този тип хич не ми прилича на човек, който да има бонанса за подаряване!

— Ха! Ти да не би да се мислиш за по-умен от мен? Този човек се намира изцяло във властта ми. Ако ме е излъгал, от мен може да очаква такава участ, в сравнение с която индианските мъчения и изгарянето жив ще са само детска игра. А сега напред, за да видим дали златното находище наистина е толкова изключително богато, както ми го описа!

Заедно с Мен-руж и Бараха той закрачи начело. Индианците ги последваха един подир друг, както е обичайно за тях. Едва тогава Диас се надигна от земята.

— Какъв късмет, че тези негодници не спряха при дъбовете! Конят ми щеше да ме издаде. Кой ли са двамата мъже, на които този предател иска да покаже бонансата? Сигурно имат някаква необикновена власт над червенокожите! Дон Агустин Пена щял да бъде нападнат! Незабавно трябва да тръгна към Бизонското езеро, за да го предупредя! Но преди това ще препусна към Златната долина, за да уведомя Тибурсио, младия граф Де Медиана, както и неговите приятели, двамата ловци. Въпреки обиколния път, по който съм принуден да мина, за да не ме забележат, пак ще стигна до долината преди този отряд, а следователно и навреме, за да им обърна внимание върху предстоящата опасност.

Той отвърза коня си, метна се на седлото и препусна в тъмната тиха нощ...

Междувременно при Златната долина се бяха разиграли твърде сериозни събития.

След като дон Естебан и Диас попаднаха във властта на тримата ловци, те ги последваха до мястото, където между Златната долина и скалата с индианската гробница лежаха застреляните коне. Този момент бе несъмнено съдбоносен и затова умовете и сърцата на мъжете бяха завладяни от толкова различни чувства и настроения, колкото бе и броят на присъстващите хора.

Граф Де Медиана сигурно си мислеше, че един-единствен миг се бе оказал достатъчен, за да изтръгне от ръката му всички карти и да предаде него, богатия гранд, в ръцете на трима мъже, които никога не бяха притежавали нещо друго, освен превъзходните си пушки. Той знаеше какво го очаква, защото страшното понятие „съд на саваната“ му бе издало всичко. Гневът, който изпитваше от неочакваното си поражение, се беше смесил с някакво тъпо тягостно чувство, сякаш бе получил удар с боздуган по главата, в резултат на който напълно загуби цялата си самоувереност и способността си да мисли.

Фабиан се виждаше изправен пред мигове, определени да му разкрият големите тайни на неговия живот. Имаше чувството, сякаш стоеше изправен пред портите на внушителен храм, между чиито колони предстоеше да се роди отново. Но без изключение отделните колони бяха украсени с капители, от които му се хилеха маски на смъртта. Накъдето и да погледнеше, той виждаше как майка му се бори с убиеца си. Накъдето и да се заслушаше, чуваше последния ѝ предсмъртен вик. И ето как в него се надигна глас, крещящ за мъст, задушавайки всяко състрадателно чувство, което може би щеше да прояви готовност за милост и снизхождение.

Диас усещаше вътрешно раздвоение и не можеше да го преодолее. Той се беше възхищавал на ловкостта, благоразумието и твърдата воля, с които на дон Естебан де Аречиса се беше удало да обуздае една сбирщина от безпътни и брутални авантюристи и да ги превърне в добре въоръжен и дисциплиниран отряд. Той уважаваше своя предводител и до този момент бе свикнал да му се подчинява. Но ето че бе чул обвиненията на Пепе Сънливеца и Фабиан, а пък гневните думи и ругатни на Кучильо допринесоха допълнително много, за да го убедят, че тези обвинения са съвсем основателни.

Пепе, някогашният микелет, виждаше най-после изпълнено съкровено си желание да сграбчи между яките си ръце граф Де Медиана. До този ден животът му бе изпълнен от безкрайно силното чувство за мъст срещу този човек и сега бе твърдо решен да потърси сурово възмездие за убийството, чийто неволен съучастник бе станал и самият той.

А що се отнасяше до канадеца, то той чувстваше в момента само своята голяма любов към Фабиан, както и сериозността на съдебното заседание, в което трябваше да вземе участие. Сега синът му се намираше пред тъй дълго желаното разкритие на миналото си, останало забулено в пълен мрак. Великанът имаше силното желание да му помогне в тази задача според силите си. Дълги години бе живял в горите и прериите. Той бе станал истински ловец от глава до пети, а възгледите, възпитани в него от дивата пустош, според които всеки е предоставен да разчита единствено на собствената си сила и издръжливост, съчетани с неговата естествена добряшка благочестивост, бяха създали в него такива принципи, които несъмнено трябваше да превърнат предстоящия саванен съд в акт на най-висша справедливост.

Пепе пръв взе думата:

— Дон Фабиан, хайде да започваме! Всичко необходимо за едно съдебно заседание е налице, а не можем да твърдим, че дълго време ще останем необезпокоявани.

Фабиан кимна и се обърна към дон Естебан:

— Сеньор, ти чу какво решихме за теб. Надявам се, че ще се примириш с твоето положение!

Аречиса му отправи мрачен поглед.

— Не познавам нито един човек, който да има правото да ме съди. Онзи, който има някакво оплакване срещу мен, нека се обърне към властите!

— Към властите ли? — подигравателно се изсмя Пепе. — Санта Лаурета, ама че си ми умен! Веднъж вече ти направих услугата да се обърна към онова нещо, дето го спомена. Но тъй като и до ден-дневен не изпитвам голямо желание да отида в Пресидио Сеута, за да ловя риба тон, ще трябва да приемеш нашите наредби!

— Няма да призная за мой съдия един човек, който е избягал от страната си, за да се изплъзне от справедливо наложеното му

наказание!

Очите на Пепе гневно засвяткаха.

— Справедливо ли каза? Човече, ако дръзнеш повторно да изречеш подобни думи, ей с тези две ръце ще те пребия като чакал, който само усмърдява въздуха! Някой точен удар с кама може навремето си да ти се е струвал съвсем на място, но онзи, който го отрича и нагло го приписва на един невинен човек, той постъпва страхливо и безчестно и не бива да се чуди, ако го смажат като гаден паразит!

Канадецът беше също безкрайно възмутен от обидата, нанесена на неговия другар.

— Сеньор — каза той с твърд глас, — ние се каним да те съдим по напълно честен начин. Не ни принуждавай да се отнасяме с теб като с лъжец и безсъвестен негодник, защото в такъв случай те очаква участието на отвратителните гадини, които човек убива, където ги види. Приятели, хайде да започваме!

— Да, да започваме! — подкрепи го Фабиан. — Тате, ще определиш ли състава на съда?

— Веднага! Кой е обвинителят?

— Аз! — отвърна Пепе.

— И аз! — добави Фабиан.

— Тогава отстъпете настрана, защото не можете да бъдете съдии.

— Ти ще заемеш тази длъжност, тате!

— Не, синко, не мога, защото е възможно обичта ми към теб да ме подведе да издам несправедлива присъда. Тук разполагаме само с един човек, който може да се заеме с тази работа.

Той се обърна към Диас:

— Сеньор Диас, надявам се, че ще ни окажеш честта да се нагърбиш с председателството на съда.

— Да не би да искате от мен да седна да съдя човека, който е мой предводител и когото само преди броени минути исках да освободя?

— И все пак ще се заемеш с тази работа. Аз ще трябва да изпълнявам длъжността на полицаи. Ти сигурно познаваш обичая, наречен „съд на саваната“, твърде добре, за да не знаеш, че за всеки ловец е въпрос на дълг да застане на страната на справедливото дело. Твоят отказ само ще ни обиди.

— Е, добре! В такъв случай ще трябва да се подчиня на волята ви! Но ви моля да започнем веднага, защото се намираме в земите на хора, които биха изпитали голямо удоволствие, ако можеха да прекъснат съдебното ни заседание с няколко куршума или стрели!

— Тогава ми позволете по стар обичай да отредя всекиму мястото!

Канадецът посочи едно от седлата на застреляните коне на Диас, който единствено имаше право да седне. После точно срещу него описа с шомпола си един кръг и се обърна към графа:

— Дон Естебан, това е твоето място. Надявам се, че няма да прекрачиш тази линия, защото мигновената последица ще е куршум!

Отляво и отдясно на Диас застанаха Пепе и Фабиан, а малко по-настрани се изправи канадецът, за да се грижи за реда и безопасността на заседанието.

Диас извади ножа си и го заби в земята.

— Сеньори, съдът започва! Той ще продължи, докато това острие е скрито в земята като знак, че между нас ще властват правото и справедливостта, а не насилието. Наказание за престъплението, но също така наказание и за лъжата, и клеветата, които замислят отмъщение и гибел! Кой от вас има някакво обвинение?

— Аз, Пепе Сънливеца, както гласи името ми.

— И аз, Тибурсио Ареляно, както ме наричаха досега.

— Тогава забийте ножовете си в земята. И нека ви връхлети смъртта, безмилостна и непогрешима като вашите остриета, ако замисляте да извършите несправедливост!

Според старите свещени обичаи на саваната те изпълниха нареждането му.

— Пепе, ти кого обвиняваш?

— Обвинявам ей този сеньор дон Естебан де Аречиса, който всъщност се казва граф Антонио де Медиана.

— Какво е обвинението ти?

— Обвинявам го в три неща: в убийство, в отвличане на човек и в злоупотреба със съдебната власт за осъждане на един невинен.

— Дон Естебан де Аречиса, признаваш ли, че си граф Антонио де Медиана?

— Да — гордо отвърна той.

— Признаваш ли, че сеньор Пепе има право за своето обвинение?

— Нищо не признавам, не признавам и правото ти да ме разпитваш, а ще отговарям, ако искам.

— Твоя воля, дон Антонио, но законът на саваната гласи: онзи, който отказва да отговаря, с мълчанието си се признава за виновен и уличен. Не го забравяй! В саваната не важи титлата, а само човекът. Който не иска да загине, трябва да умее да се защитава. Говори, Пепе!

— Обвиняемият уби своята снаха, графинята доня Луиса де Медиана в замъка Еланчове.

— Вярно ли е това обвинение, дон Естебан?

Графът мълчеше.

— Не забравяй, че мълчанието ти е равно на признание!

— Сеньор Диас, разиграваш истински театър — отговори най-после Аречиса. — Забиваш ножа си в земята в знак, че ще съблюдаваш правото и справедливостта, но въпреки това упражняваш само насилие. Няма какво да признавам, нито какво да оспорвам. Нека, който ме обвинява да даде доказателства, че говори истината!

— Сеньор Пепе, можеш ли да дадеш такива доказателства?

— Те се съдържат в историята, която ще чуеш от мен.

Той разказа случилото се в онази нощ в Еланчове с всички подробности, които се бяха запазили в паметта му. Нямаше как Диас да не се почувства напълно убеден във вината на графа.

— Дон Антонио, съжалявам, но се налага да ти кажа, че смятам за истина всичко, което чух от този сеньор!

— Мисли, каквото си искаш! Но само по нечие мнение никой човек не бива да бъде осъден. Някакъв си разказ не е никакво доказателство. Доведете ми свидетели!

— Законът на саваната не счита за необходимо появяването на свидетел във всички случаи. Убеждението е напълно достатъчно, за да се произнесе твоята присъда. Подканям те съвсем просто да ми кажеш дали си извършил убийството, или не!

— Няма да отговарям!

Той бе твърде горд, за да направи признание или пък да каже някоя лъжа, която навярно все още можеше да го спаси.

— Мълчанието ти е равно на „да“. Ти си виновен в убийство и в отвлечение на дете. А къде отиде момчето?

— Въпросите ти са излишни. Не мога да ти дам никакви сведения.

— Сеньор Пепе, продължавай!

Сънливеца разказа за осъждането си, както и за по-късното си бягство. След като свърши, Диас отново се обърна към Аречиса:

— Признаваш ли за истина онова, което чу?

Обвиняемият пак предпочете да мълчи.

— Кажи „да“ или „не“!

Пак никакъв отговор.

— Мълчанието ти ми е достатъчно! Дон Естебан, изпитвах към теб необикновено уважение и бих дал много, ако можеше да се окажеш невинен. Поведението ти обаче не е поведение на човек, към когото може да се изпитва трайно съчувствие!

— Запази съчувствието си за себе си, Диас! Ти си предател. Обеща ми вярност и подчинение, а си се съюзил с хора, които желаят гибелта ми. Аз съм във властта ти, но няма да преклоня глава пред теб! Граф Де Медиана се присмива над твоите обвинения дори и да му струват живота!

— Сеньор, вече ти беше казано, че в саваната титлите нямат никаква стойност. В момента си само един обвиняем и ако не успееш да се оправдаеш или ако си прекалено горд, за да се защитаващ, тогава прости се с всяка мисъл за спасение! Сеньор Пепе, имаш ли да добавиш още нещо към обвинението си?

— Не, свърших. Настоявам това тройно престъпление, за което според правораздаването в саваната се полага три пъти смърт, да бъде наказано най-сурово!

— А сега е твоят ред, сеньор Тибурсио. В какво обвиняваш подсъдимия?

— В убийство на неговата снаха, в отвличане на племенника му и в опит за убийство срещу мен самия. Първите две престъпления са вече изложени, затова ще говоря само за третото.

— Говори!

Той разказа за нападението в градината на асиендата Дел Венадо, както и по-късно в гората, а после описа и поведението на дон Естебан на брега на буйната река.

— Сеньор Аречиса, какво ще кажеш? — попита Диас, който усещаше как съчувствието му към предводителя на експедицията

изчезва все повече и повече.

— Свидетели! — гласеше лаконичният отговор. Но гордостта на графа беше неискрена. Тя изключваше честността.

— Спокойно можеш да поставяш това искане, понеже знаеш, че Кучильо избяга, но въпреки всичко не е абсолютно необходимо да има свидетели, защото пак те питам дали се признаваш за виновен в убийство! Ще се унижиш ли да изречеш една лъжа?

Обвиняемият отново не отговори.

— Значи признаваш престъплението си и ние можем...

Той беше прекъснат, тъй като иззад конусообразната скала проехтя вик, който дори бученето на водопада не успя да заглуши. После се разнесе и шум от удар, сякаш някакво тежко тяло падна от значителна височина.

— Какво беше това? — попита изплашеният Пепе.

— Някакъв човек, комуто се е случило нещастие — отвърна Диас. — Трябва веднага да видим какво...

— Чакай! — прекъсна го канадецът. — Твоето място е тук и не бива да го напускаш без наложителна причина! Аз ще отида да проверя какво е станало.

Той се отправи към ъгъла на скалата с индианската гробница и скоро изчезна зад него. Другите останаха по местата си и зачакаха връщането му. Ловецът се появи едва след доста време. Той носеше на рамо изкъртения от Ороче златен къс.

— Я вижте какво намерих!

Той свали буцата и я сложи в краката на Фабиан. Младежът безмълвно впери поглед в находката му.

— Чисто злато, което струва много, много хиляди! — изломоти Аречиса, кажи-речи вцепенил се при вида на самородното злато с невиджани размери. В този миг той съвсем забрави в какво положение се намира, излезе от начертания около него кръг и буквално се втурна към буцата, за да я оцени приблизително по тежестта ѝ.

— Санта Лаурета! — обади се и Пепе. — Де да имах тази дреболия още навремето, когато бях микелет и се ползвах от правото да гладувам на държавни разноски! Къде го намери, Голям орел?

— Това няма значение! — намеси се дон Естебан. — Този златен къс е от бонансата и трябва да се раздели заедно с всичко останало!

— Както желаш, граф Антонио де Медиана — изсмя се Сънливеца. — Тук сме общо пет души и веднага ще разрежем тази джунджурия, за да получи всеки своя дял, а също и ти, защото бе тъй добър да ме изпратиш в Пресидио Сеута да ловя риба тон!

Тези думи върнаха графа към действителността. Той се изправи кажи-речи засрамен, но очите му блестяха така, както това може да се забележи при умопобърканите хора.

— Тате, къде го намери? — осведоми се Фабиан.

— Ей там отзад, съвсем близо до котловината, където пада водата. Виждате ли горе онази глава?

Той посочи към височината. Всички погледи се насочиха натам.

— Бараха — обади се Диас.

— Да, Бараха. Вижете, забеляза, че го наблюдаваме и се отдръпна назад. Той е причината да намеря това злато.

— Как така?

— Златният къс се е намирал в скалата зад водопада. Бараха е спуснал Ороче с две ласа, за да го изкърти, а после нещастникът е намерил смъртта си в бездната. Ласата са прерязани. Бараха е искал да задържи златото само за себе си.

— А ти намери ли Ороче?

— Не. Врящите и кипящи води в бездната го погълнаха.

— Трябва да преследваме убиеца! — извика Фабиан и посегна към пушката си.

— Чакай! — възпря го Пепе. — Докато не приключи съдебното заседание, тук не бива нито един нож да се изважда от земята! Бараха ни е в кърпа вързан.

Той пак погледна нагоре към мястото, където преди малко се показва главата на убиеца, като при това погледът му неволно падна и върху горния край на конусообразната скала.

— За Бога, Голям орел, не поглеждай нагоре, за да не се издадем! Горе на платформата при гробницата е залегнал Кучильо.

— Кучильо ли? Убиецът, свидетелят, от кого имаме нужда! Добре ли го видя?

— Несъмнено!

— Тогава трябва да го спипаме! Тръгни наляво около скалата и се изкачи от задната ѝ страна! Той ще побегне и тогава ще го посрещна ей там отдясно при каменния ъгъл.

Пепе грабна пушката си и се отправи в споменатата посока. При изкачването си той прояви възможно най-голяма предпазливост. Та нали Кучильо сигурно щеше да отгатне намеренията му и много лесно можеше да му изпрати някой куршум. Но това не стана. Той се добра безпрепятствено до платформата и я завари... съвсем пуста. Веднага пак слезе долу и се приближи до канадеца.

— Е? — посрещна го великанът. — Не го ли спипа?

— Не. Ами ти?

— Да го виждаш при мен?

— Но той слезе!

— Или изобщо си се излъгал.

— Невъзможно! Съвсем ясно видях главата му. Слязъл е долу. Но не е могъл да се измъкне наляво, иначе щях да го зърна.

— Не е избягал и надясно, защото тогава щеше да ми падне право в ръцете. Следователно той се е спуснал по северната страна на скалата. Ела да видим дали ще открием следите му!

Между езерото и северното подножие на конусообразната скала с индианската гробница имаше само не особено широка ивица земя, която бе толкова камениста, че човешки крак не можеше да остави по нея никакви следи. Но въпреки това острото око на канадеца забеляза по скалистата земя една светла къса чертичка, която сякаш бе направена от невидима ръка с помощта на желязно острие.

— Ето, оттук е минал, Пепе! Я да видим... да, ей го тук кварцовото късче, което е настъпил и на което дължим тази черта. Когато нечий крак стъпи върху камъче с такава големина, той не се подхлъзва напред или назад, а встрани. И така, посоката на чертичката, направена върху скалата, ни издаде, че Кучильо е тръгнал право към езерото.

— Напълно споделям мнението ти. Ела!

Те се отправиха към брега и стигнаха до водата, но въпреки продължителното търсене не откриха никакви други следи. Пепе започна да става нетърпелив, когато неочаквано забеляза нещо, което го накара да вдигне пушката си и да застане готов за стрелба.

— Какво има? — попита канадецът. — Да не би да искаш да ни издадеш с изстрел?

Сънливеца се подсмихна и му намигна.

— Виждаш ли там в езерото ей онези широки листа на растението ламбредони, които се издигат малко над водата като плосък покрив? Обзалагам се, че под тях се е скрила гигантска жаба, а понеже точно сега страшно ми са се прияли жабешки бутчета, смятам да докопам това животинче.

Сигурно „гигантската жаба“ чуваше всяка дума. Пепе се прицели. Петлето силно изщрака и пръстът му вече докосваше спусъка, когато големите листа се раздвижиха.

— Не стреляй! Аз съм! — разнесе се глас изпод тях. После се показва главата на Кучильо.

Той не бе намерил друго по-подходящо място, където да се притаи, освен езерото, чиито водни растения с великанските си листа бяха много подходящи, за да скрият както главата, така и пушката му, която той нямаше как да захвърли.

— Санта Лаурета, ама че жаба! Сеньор Кучильо, моят апетит за малко да ти струва главата. Я ми кажи, какво правиш тук в тази мътна супа?

— Аз... аз исках... мислех си...

— Искал си да се изкъпеш, нали? Но защо преди това не си намерил време да си съблечеш дрехите? Я излез! Тук има хора, които имат голямо желание да си поговорят с теб.

— Но първо ни подай пушката си! — добави канадецът. — Защото тези опасни инструменти не са направени за жаби!

Той взе пушката му и едва след това му позволи да се измъкне от леденостудената вода.

Бандитът бе стоял във водата само няколко минути, но въпреки това се чувстваше така, сякаш бе замръзнал до мозъка на костите си. Вълненията от последните часове и непрекъснато засилващата се жегата на жаркия ден го бяха окъпали в пот, цялото му скитане из степта го бе изтощило и изсушило тялото му, а ето че сега в своята възбуда и страх изведнъж бе скочил в езеро, подхранвано от подземни извори, чиято вода му бе подействала парализиращо като силен електрически ток или мозъчен удар. Треперейки като лист, той стоеше пред двамата ловци, без да е способен на каквато и да било съпротива.

— Ела, сеньор Кучильо! — каза Пепе и го хвана за ръката. — Смятаме да те позагреем малко, та да се съвземеш от ледената баня!

Кучильо ги последва, без изобщо да се възпротиви.

— Сеньори, ето, водим ви свидетеля, за когото дон Естебан настояваше — заяви канадецът. — Надявам се, че сега ще можем бързо да приключим тази работа.

— Добре дошъл, сеньор Кучильо! — поздрави Диас треперещия от студ човек. — Бях си помислил, че си се сбогувал с нас за продължително време. Намираш се пред съд на саваната, който, както вече сигурно си забелязал отгоре, ние образувахме тук, и ще трябва да хвърлиш светлина върху някои неща, които дон Естебан не желае да си признае. Ела по-наблизо!

— Протестирам срещу този свидетел! — възпротиви се Аречиса.

— Защо?

— Защото самият аз имам срещу него обвинение.

— Много добре, дон Антонио, така ще ми спестиш обвинението, което самият аз щях да повдигна малко по-късно.

Диас начерта още един кръг, подобен на кръга, който бе направил преди малко и канадецът за дон Естебан, а след това заповяда на Кучильо:

— Влез в този кръг и бъди сигурен, че осмелиш ли се да го прекрачиш, това ще е твойт край! Говори, граф Антонио де Медиана!

— Обвинявам този човек в убийството на гамбусиното Марко Ареляно.

— Аха! — възкликна Фабиан. — Моето подозрение! Но доказателства, доказателства!

— Едва ли са необходими. Неотдавна и сеньор Диас чу признанието на убиеца.

— Вярно ли е?

— Да — кимна Диас, — и ето защо си бях наумил да го обвиня, ако дон Естебан не беше сторил това. Какво ще кажеш, Кучильо?

Бандитът се огледа наоколо така, сякаш го бе хванала силна треска. Невъзможно беше да отрича. Нима нямаше начин за спасение, нима нямаше някаква възможност да избяга? Може би. Но преди това трябваше да си отмъсти на човека, който първо си бе послужил с него да извърши едно престъпление, а после го предаваше така позорно.

— Нищо! — отвърна той.

— Значи признаваш, че си убил Ареляно?

— Сбихме се и аз излязох победител.

— Сбихте се тъй както той си спеше, а ти беше на пост, и естествено нямаше как да не излезеш победител. За такова престъпление съдът на саваната има само едно наказание — смърт! Принуден съм да произнеса тази присъда. Сеньори, имате ли някакви възражения?

— Не. Нека умре! — отсече Пепе.

— Да умре! — обади се и канадецът.

— Ами ти, сеньор Тибурсио?

— Нямам причина да проявявам милост към него, към човека, когото последвах в пустошта, за да му дам заслужената награда!

— Кучильо, нали чу! Или това наказание ти се струва несправедливо?

Бандитът почувства как го обзема предишното му нахалство. Не му беше за пръв път да се види изправен пред подобна ужасяваща участ. В случая никакви молби нямаше да помогнат, а ако наистина се окажеше, че е безнадеждно загубен, все още му оставаше една утеха — да си отмъсти на дон Естебан.

— Наказанието е прекалено сурово — отговори той, — защото убих Ареляно в двубой, и ако аз самият не бях проговорил за това деяние, никога нямаше да узнаете каквото и да било.

— Тъй ли мислиш? — попита Фабиан. — Твоят кон, който постоянно се спъва, отдавна те издаде, а не можеш да скриеш и раната си на крака, която си получил от моя пастрок по време на схватката.

Ледената вода наистина бе оказала толкова лошо въздействие върху зле зарасналата рана на Кучильо, че той усещаше силни болки в крака си, от които едва можеше да стои на едно място.

— А ако си въобразяваш, че наказанието ти действително е твърде сурово — добави Фабиан, — тогава ще е нужно само да те обвиня в двоен опит за убийство, за да те накарам да промениш мнението си.

— Там нямам никаква вина. Нямаше как, трябваше да се подчинявам и да изпълнявам, граф Фабиан де Медиана.

Учуденият Тибурсио отстъпи крачка назад.

— Какво? Ти знаеш истинското ми име?

— Знам го по-добре от всеки друг. Та нали аз бях онзи, който...

— Мълчи! — сопна му се дон Естебан, който едва в този момент разбра колко непредпазливо постъпи, като издаде своя съучастник.

— Капитан Антонио, тук не можеш да ми заповядваш! Отдавна отмина времето, когато бях слуга в каютите на твоя пиратски кораб, и сега ще кажа на тези сеньори какво...

— Нищо няма да кажеш! — изкрещя Аречиса, който реши да прибегне до последното и единствено средство, обещаващо му спасение. — Достатъчно съм видял и патил, за да правя и сам онова, което смятам за нужно и правилно. Тибурсио Ареляно, ти си Фабиан де Медиана, моят племенник! Ела да те прегърна!

Той разтвори ръце, но младежът отстъпи назад.

— Граф Антонио, можеш ли да ми се закълнеш, че аз наистина съм твоят племенник?

— Наредих да оставят момчето само в една лодка насред морето и не знам нищо за това, кой и как те е спасил, нито каква е била покъсната ти участ. Но абсолютната прилика, белегът на бузата ти, оставен от ножа на този микелет, както и обстоятелството, че твоите спътници отдавна са те разпознали като граф Фабиан, всичко това предостатъчно доказва, че си моят племенник.

— Тогава се закълни!

— Заклевам се и за допълнително потвърждение на моята сигурност ти предавам тези два пръстена. Единият от тях е пръстенът-печат на графовете Медиана. Баща ти го носеше. Другият е свален от пръста на твоята майка. И двата пръстена взех от нея, след като... след като умря под камата на този човек.

— Но по твоя заповед! — изфуча Кучильо. — Не аз, а ти си убиецът!

Фабиан не обърна внимание на възражението му. Той грабна пръстените и с неописуема радост и благоволение ги притисна до устните си.

— Моят баща, моята майка!

Не успя да каже нищо друго. Той падна на колене и избухна в ридания.

Било то, защото това доказателство за силна болка и радост наистина го разчувства, било като последно средство за спасение, коравосърдечният Аречиса се осмели да излезе от начертания кръг и да се приближи до Фабиан.

— Ще получиш и много други неща, до които са се докосвали ръцете им и които са им били мили и скъпи. Сърцето ми беше

закоравяло, но въпреки това веднъж вече то проговори в твоя полза. Беше в Дел Венадо, когато се опитах да те убия, а ти избяга. Не знаех дали ще се върна от експедицията и затова оставих в стаята си писмено признание.

Канейки се явно да продължи, той сложи длан върху рамото на младежа. Но при това докосване Фабиан скочи на крака като пружина.

— Махни си ръката, граф Антонио де Медиана! Ти си брат на моя баща и няма да умреш, а ще бъдеш помилван. Обаче никога не ме докосвай, понеже по ръката ти е полепнала кръвта на майка ми, убита по твое поръчение.

С добре изиграно лицемерно смирение графът се върна в своя кръг. Той бръкна под връхната си дреха и извади своя бележник. Написа няколко думи върху един празен лист, после го откъсна и го подаде на младежа с думите:

— Фабиан, не мога да принудя сърцето ти да промени чувствата си към мен. Може би по-късно то само ще го направи. Но искам да ти докажа, че се отказвам от всякаква вражда към теб. Асиендата Дел Венадо е моя, а ти си единственият ми наследник. Чуйте, сеньори, за да можете после да му бъдете свидетели. Дон Агустин Пена е само арендатор. Ако изобщо не се върна или пък се върна след теб, предай му тези редове! Той ще те посрещне като свой господар и ще те заведе в моите стаи. Отвори писалището, натисни пружината от лявата страна на нишата и ще намериш признанието, за което говорих.

Фабиан прибра листа с изписаните няколко реда.

— Вземам го, дон Антонио, защото ти прощавам опитите за убийство срещу мен. Предоставям на Бога да те съди заради смъртта на моята майка, но...

— Чакай! — прекъсна го Пепе. — Сеньор Фабиан, не можеш да го помилваш. Аз също имам един пръстен. Ето, я го виж на ръката ми! Той ми го даде навремето в енсенадата, за да си мълча, а така аз се превърнах в съучастник на неговото престъпление. Прости му, щом искаш, но не бива да имаме никаква милост към него. Той ми отне отечеството, като успя да ме изпрати да ловя риба тон. Затова настоявам да бъде наказан!

— Пепе! — укорително рече Фабиан. — Нима моето желание не означава нищо за теб?

— Означава повече, отколкото си мислиш, но не разбираш ли, че ако помилваш дон Естебан, ще трябва да пуснеш и Кучильо да си върви?

— И на него му прощавам това, което е причинил на мен и на майка ми, обаче той е убиецът на Марко Ареляно, а пред втората си майка трябваше да дам свещена клетва, че ще умре веднага, щом го намеря!

Кучильо чу тези думи. Той видя заплашителния израз на лицето му и нямаше как да не си каже, че не можеше да очаква снизхождение. Все още имаше време за бягство, но главният виновник трябваше на всяка цена да си получи наказанието.

— Милост, дон Фабиан! — умолително извика той. — Не можеш едновременно да прощаваш и да обричаш на смърт! Без никакви възражения ще ти отстъпя бонансата, ще ти служа и ще ти се подчинявам, докато съм жив, ще...

С властен жест Фабиан го прекъсна.

— Мълчи! Всички думи са безполезни!

— Но тогава ще умре и той!

В същия миг Кучильо измъкна ножа си, който съвсем непредпазливо му бяха оставили... един скок, и той заби острието до дръжката в гърдите на Аречиса. Още преди Фабиан да успее да го сграбчи и задържи, бандитът се втурна към ъгъла на скалата и изчезна зад него.

Останалите понечиха да хукнат подир него.

— Стойте! — прогърмя гласът на канадеца. — Тук аз съм охраната и той е мой!

С великански крачки ловецът стигна до ъгъла и вдигна безпогрешната си пушка.

— Спри, Кучильо!

Може би бандитът все пак щеше да избяга, но студената вода така се беше отразила на раната на крака му, че той напредваше едва-едва. Кучильо чу зад гърба си вика на могъщия ловец, ала не му обърна внимание.

— Спри! — повтори канадецът.

След като и тази заповед остана без резултат, горският скитник натисна спусъка. Кучильо се преметна, изтъркули се настрани и падна

във водата на езерото и то доста близо до мястото, където преди малко бе опитал да се скрие.

— Мъртъв е! — промърмори канадецът и обърна гръб на езерото.

— И двамата са мъртви — добави Пепе, — без да успеем да довършим нашето съдебно заседание!

Фабиан стоеше вече до трупа на своя чичо. Другите се приближиха до него, но не посмяха да нарушат мълчанието му. Мрачният му поглед се беше спрял върху трупа на човека, който по силата на природните капризи му бе толкова близък, но който още от най-ранното му детство се превърна в негов заклет враг. Най-накрая младежът се обърна и каза:

— Тате, има една непреходна справедливост, която не може да бъде постигната от нито един земен съдия. Далеч оттук, отвъд океана бе извършено престъпление, а ето че тук в един и същ час, на едно и също място, където едва ли е стъпвал кракът на някой бял, Бог събра злодеите с хората, към които те са съгрешили.

— Сеньор Фабиан, ти просто изказа моите съкровени мисли — отвърна Пепе Сънливеца. — Когато в Еланчове се изправих пред граф Антонио и го упрекнах за извършеното от него престъпление, той се изсмя на заплахата ми. Тогава му казах: „Има един друг съдия, от когото сигурно няма да можете да се изплъзнете. Той ще ви намери дори и да се опитате да се скриете в най-затънтената пустош!“ Както виждате, това предсказание се сбъдна дословно. Ти искаше да го помилваш и го предаде в ръцете на Божието правосъдие. Но Бог го осъди по-бързо от очакваното, като го наказва със смърт от ръката на неговия съучастник. Ние сме отмъстени!

— Но нека бъдем християни и забравим гнева си към него! Граф Антонио де Медиана не бива да бъде разкъсан от лешоядите, а да получи спокойно място за вечен покой.

— Да, нека го погребем — подкрепи го и Пепе, — а заедно с него и пръстена му, който изпълни вече своята цел — да ми напомня за моето отмъщение.

— Най-подходящото място за целта е гробницата на вожда — обади се канадецът. — Нека видим дали ще можем да я отворим!

Те се изкатериха на конусообразната скала и потърсиха входа на гробницата. Тя представляваше отвесно спускаща се дупка, затворена

с тежък камък. Великанската сила на канадеца успя да го отстрани, след което Фабиан се спусна долу с помощта на едно ласо. Пълен мрак цареше във вътрешността на гробницата, състояща се само от това не особено високо и широко помещение. Фабиан пипнешком намери тялото на вожда, което се беше напълно мумифицирало и сигурно се намираше там вече от доста дълго време.

Имаше достатъчно място и за трупа на Аречиса, граф де Медиана. Фабиан се изкачи горе, а после мъртвецът бе пренесен на скалата. След като неговият наследник прибра всичко по-ценно, каквото намериха по трупа, канадецът свали шапката си и каза кратка молитва. След това Диас се спусна в гробницата, за да поеме тялото на своя предводител и да му намери долу място. Когато се върна горе, пак затвори входа по предишния начин, и то тъй старателно, че да не останат никакви следи от всичко случило се.

Тогава канадецът отново свали шапка, приближи се до Фабиан и подавайки му ръка, каза:

— А сега, сине мой, ти си граф Де Медиана и не само собственик на бонансата, ами и на всичко онова, което ти остави дон Антонио. Аз пръв ти давам клетва за вярност като твой слуга и само те моля да ми оставиш място в сърцето си за времето, което Бог ще ми дари още на тази земя!

Фабиан го прегърна нежно и каза:

— Ти не си мой слуга, а мой баща, и при мен завинаги ще намериш цялата любов и уважение, които ти се полагат като такъв.

Пепе също му подаде ръка.

— Дон Фабиан де Медиана, не забравяй Пепе Сънливеца, когато след време станеш знатен господар!

— А за да станеш такъв — добави Диас, — може би ще имаш нужда от нас като свидетели. Разчитай и на мен, сеньор! Никога няма да забравя деня, когато заедно с теб и с Господарите на саваната направихме съдебно жури, за да съдим един гранд на гордата Испания!

— Сеньор Диас, присъедини се към нас! — помоли го Фабиан. — При експедицията не те очаква нищо добро, а в наше лице ще намериш мъже, които ще съумеят да те оценят по-добре от авантюристите, придружавани от теб досега.

— Благодаря ти, дон Фабиан! С удоволствие бих изпълнил желанието ти, обаче аз бях подчинен на дон Естебан и сега съм длъжен

да го заместя. Сами ли смятате да се върнете, или ще се решите да дойдете с мен в нашия лагер?

— Ние нямаме нищо общо с хората от вашата експедиция — обади се канадецът — и ако сме сами, ще се чувстваме в по-голяма безопасност, отколкото сред тях.

— Но как мислите да понесете богатствата от вашата бонанса, като нямате нито ездитни животни, нито коли?

Канадецът и Пепе погледнаха въпросително към Фабиан. Младежът сведе замислено поглед към земята.

— Тате — каза той най-сетне, — ще ми се разсърдиш ли, ако оставя тук всички тези съкровища?

— Какво? — възкликна смаяният Диас. — Искаш да зарежеш в ръцете на диваците или на експедицията такова богатство, с което може да се купи цяло кралство? Та нали то е твоя неоспорима собственост!

— Ами и ти самият не се ли отказа от това богатство, когато неотдавна бе застанал през бонансата? — усмихнато каза младежът.

— Защото знаех, че не принадлежи на нас, а на теб.

— Не искам да го оставям нито на твоите златотърсачи, нито на индианците, а...

— Санта Лаурета, ами какво смяташ да правиш с него? Помисли си само за скъпоценната златна буца, която коства живота на онзи майстор на мандолината! Струва ми се, че само с нея може да се заплати целия улов на риба тон, който се прави за десет години в дяволските води на Сеута.

— Пепе, съвсем си прав, че буцата струва живота на Ороче. Това злато има сатанинска власт. А ти, сеньор Диас, не забравяй следното: Марко Ареляно, повечето хора от експедицията ви, както сега дон Естебан и дори Кучильо трябваше да изкупят жаждата си за този метал със своята смърт. Ние ще заринем съкровищата и ще ги скрием така, че никой да не ги намери. Може би по-късно някога все ще дойде време, когато ще ни потърбват, и тогава ще можем без никаква опасност да ги отнесем на сигурно място.

— Сине мой, давам ти пълно право — съгласи се с него канадецът. — Хайде да отидем при находището и да видим, какво трябва да се направи.

Те се спуснаха от скалата и се отправиха към бонансата.

Само такива мъже, като тези четиримата, бяха в състояние да гледат подобно изобилие от жълтия съблазнителен метал, без да са завладени от огромната му притегателна сила. Въпреки това особено Пепе кажи-речи се почувства опиянен от гледката на блестящите късове, които изпълваха долината в такова количество, каквото едва ли някой би смятал за възможно.

— Вземете ножовете си и ми помогнете! — помоли ги Фабиан.

Меката земя на долината не ги затрудни особено. Значителна предварителна работа бяха извършили вече изливащите се от време на време води от планините, които на много места бяха подкопали скалите или промили едри късове самородно злато. Ето защо те успяха до настъпването на тъмнината да скрият всичкото злато така, че само посветени хора да са в състояние пак да го намерят.

— Сеньори, дотук просто трябваше да ви помагам — обади се Диас. Сега обаче моят дълг ме зове. Какво смятате да правите?

— Вече се стъмни — отговори канадецът, — тъй че днес няма да можем да напуснем тази местност, а ще пренощуваме горе на конусообразната скала, където най-добре ще сме защитени срещу всяко нападение.

— А утре още в ранни зори — добави Пепе — ще тръгнем по следите на Бараха. Той е единственият незван човек, който знае къде е бонансата, и по един или друг начин ще трябва да го накараме да мълчи.

— Направете го — изрази съгласието си Диас. — Той уби Ороче и трябва да бъде наказан. Що се отнася до мен, можете да сте сигурни, че никой няма да чуе и една дума за това злато. То е ваше, дон Фабиан!... А сега — сбогом!

— Сбогом! И ако имаш нужда от няколко здрави юмрука, знаеш къде можеш да ни намериш до утре — отвърна канадецът. — Много ще се учудя, ако днес червенокожите не направят на лагера ви още едно посещение.

Те си подадоха ръце.

— И приеми моите благодарности, сеньор Диас — каза Фабиан, — за помощта, която ни оказа днес. При удобен случай с удоволствие ще ти се отплатим за нея!

— Не вие, а аз трябва да благодаря. Вие великодушно ми пощадихте живота, докато аз се държах враждебно към вас. А че после

участвах в съда на саваната, това си беше просто мой дълг. Сбогом!

— Сбогом! — разнесе се подир отдалечаващия се Изстребител на индианци. После той изчезна в тъмнината, а бързите му стъпки заглъхнаха в нощната тишина.

Заедно с одеялата и седлата на убитите коне тримата ловци занесоха пушките на дон Естебан и на Кучильо горе на скалата, където приготвиха нощния си бивак.

— Не бива да си позволяваме да запалим тук огън — предупреди канадецът. — Светлината му би се забелязала надалеч в равнината и би примамила враговете ни.

— Тогава ще ядем студена храна! — отсече Пепе.

Той извади няколко парчета сушено месо, а пък канадецът измъкна от кобурите си за всеки по малко пиноле — онова обичано от мексиканците ядене, което се приготвя от счукана царевица, примесена с шепа захар и канела. След като приключиха с вечерята, Фабиан помоли да му отредят първата стража. Събитията през деня бяха разстроили нервите му толкова, че чувстваше необходимост да остане сам с мислите си. Той седна върху един от камъните, които образуваха нещо като бруствер, а двамата приятели се загърнаха в одеялата си и затвориха очи, за да укрепят чрез сън силите си и да се приготвят да посрещнат предстоящото напрежение на следващия ден.

[1] Хайде, давай, тръгвай! Б.пр. ↑

9. ОБСАДАТА

Плененият Бараха стоеше изправен с прилепен гръб до един дъб, за който беше вързан. Пред очите си той виждаше вече смъртта в най-ужасния ѝ вид, тъй като група червенокожи изпълняваше около него някакъв смразяващ кръвта танц. Други пък, в очакване на знака на Черната птица за започване на мъченията, бяха изтръгнали железните обръчи от горящите волски коли и ги нажежаваха на огъня, за да ги използват като инструменти за изтезания. Останалите, които не бяха успели да си набавят подобни предмети, остроха стрели, точеха ножове или дялкаха колове, за да ги забиват в месата на пленника.

Още отсега Бараха бе започнал да изживява всички мъки на болезненото си умъртвяване. Той си припомни ужасяващите описания на стария Бенито и сега би благодарил на някой индианец за един състрадателен куршум, който би го избавил от бавната и мъчителна смърт.

Един от червенокожите се приближи до него. През целите му гърди минаваше рана от камата на някой бял и въпреки направената превръзка с меки кори, кръвта продължаваше да тече от нея. Той намокри пръста си в кръвта и прекара по лицето на Бараха една разделителна линия от челото до брадичката.

— Бледоликият ще ми даде половината от лицето си. Половината чело, едното око и бузата са мои. Ще му ги одера още докато е жив.

Приближи се и втори индианец.

— Скалпът на бледоликия е мой! Аз го плених.

Той замахна с ножа си толкова близо до главата му, че на Бараха му се стори, сякаш усеща вече острието.

Трети втренчи в него искрящите си от ярост очи.

— Бледоликият ще има ли смелостта да подеме песента на смъртта? Ако си мълчи, ще му отрежа езика!

В този момент наоколо проехтя многогласен рев. Това бе признак на нетърпение. Червенокожите настояваха да им бъде предадена

жертвата. Тогава Черната птица се изправи, за да даде знак за започване на мъченията.

Но не било писано тук и още в този ден да настъпи смъртният час на Бараха. От тъмнината на нощта се появи силуетът на някакъв мъж, който се приближи до огъня, където се намираше вождът. Човекът бе облечен също като индианците папагоси.

— Ел Местисо! — възкликна Антилопата, който се беше настанил до Черната птица.

— Да, Ел Местисо — прозвуча гордият отговор на разбойника. — Той идва, за да поздрави червенокожите си братя.

— По коя пътека са вървели краката на моя брат? — попита вождът.

— Пътеката му го отведе в земята на бледоликите, където синовете на апачите бяха отишли да ловят коне.

Черната птица наостри слух.

— Моят брат видя ли децата на апачите?

— Видя ги и се би редом с тях. Силния дъб и всички червенокожи паднаха убити от ръката на белите.

Донесената от Метиса вест беше много лоша, но нито едно мускулче не трепна по бронзовото лице на вождя.

— Сега те са при Великия дух във Вечните ловни полета. Но Черната птица ще отиде при бледоликите и за всеки от своите синове ще им вземе по двајсет скалпа. Нека моят брат се огледа! Днес тази земя пи вече кръвта на белите и само един остана жив — той е там на кола на мъченията, за да възвеличае победата на апачите с болезнените си стонове и вой.

Ел Местисо погледна към пленника.

— Ще ми разреши ли моят червенокож брат да говоря с бледоликия?

— Нека моят брат прави, каквото иска!

Разбойникът на саваната пристъпи към Бараха.

— Как ти е името?

— Бараха.

— Ти си от хората на експедицията, която някой си дон Естебан поведе от Тубак към Апачерията, нали?

— Да.

— Намерихте ли злато?

Лицето на пленника просия. По говора на Метиса той разбра, че този човек не е индианец и веднага си състави план за спасение.

— Да.

— Колко?

— Толкова, колкото да купиш цяла Сонора с него.

— Карамба, шегуваш се дори на кола на мъченията!

— И през ум не ми минава! Казвам ти, че видях златни късове, големи колкото юмрука ми, с които можеш да напълниш волска кола. Там има и една златна буца, която е едра поне колкото главата ми. Искаш ли да я имаш?

— По дяволите! Дали съм искал!

— Тогава ме освободи! В замяна на живота си ще ти издам къде е бонансата!

Метиса се втренчи в очите му, сякаш с този поглед искаше да надникне в най-съкровените кътчета на неговата душа.

— Истината ли казваш?

— Да, кълна се в Пресветата Дева!

— И златото наистина ли се намира в такива огромни количества?

— Да.

— Още кой друг знае за бонансата?

— Трима бели, които в момента се намират там.

— Трима? Миговете им са преброени! Я ми кажи, ти чувал ли си някога за Ел Местисо?

— Да, за Ел Местисо и за Мано Сангриенто.

— Аз съм Ел Местисо. Сега вече знаеш, че при мен те очаква нещо далеч по-лошо, отколкото при апачите, в случай че се опиташ да ме излъжеш, нали?

— Не лъжа — отговори Бараха, като с изплашен поглед измери всяващия ужас човек.

— Е, добре, тогава ще опитам да те освободя!

Той се върна при Черната птица.

— Черната птица няма да измъчва белия човек.

— Ще го измъчва.

— Няма, защото Ел Местисо го казва. Моят червенокож брат ще освободи бледоликия!

Черната птица вдигна въпросително тъмните си очи. Метиса наистина бе такъв човек, за чието приятелство дори един апач можеше да принесе някаква жертва, ала до този момент той не беше изявявал чак такова желание.

— Той ще умре.

— Ще платя откуп на моя червенокож брат за него.

— Какъв откуп?

— Стотици коне на бледоликите заедно с пастирите.

— Той ще умре!

— Той ще живее, защото Ел Местисо ще плати още със скалпа на най-прочутия команч, който язди през саваните.

— Как се казва този пес на команчите?

— Соколово око.

— Соколово око?

В погледа на вожда се появиха яростни искри, а и Антилопата не можа да сдържи жест на изненада. — Истината ли казва моят брат?

— Излъгал ли е някога Ел Местисо?

— Черната птица вярва на своя брат. Значи той ще получи скалпа на Соколово око?

— Да.

— А също конете и пастирите на бледоликите?

— Да.

— Къде ще ги намери?

— Нека моят брат ми даде дванайсет от воините си, за да взема скалпа на команча, и нека самият той веднага да тръгне с останалите си воители към Бизонското езеро, където пак ще се срещна с него. Там са и бледоликите със стадата си.

— А кога ще пристигне там моят брат?

— След четири слънца.

— Моят брат ще получи пленника. Нека вземе дванайсет воители на апачите и да тръгне! След четири слънца Черната птица с цялото си племе ще бъде при Бизонското езеро, за да се срещне с него.

След като Ел Местисо се отдалечи, обръщайки се към Антилопата, Черната птица продължи:

— Черната птица е ранен. Той не може нито да върви, нито да язди, затова ще поведе воините си към Бизонското езеро в канута.

— А той не се ли канеше да преследва тримата бели ловци?

— Господарите на горите са силни и умни. Те ще се спуснат покрай реката и ще бъдат настигнати от апачите. Нека моят син, Антилопата, вземе десет от воините ми, за да не изпуска из очи техните дири. Черната птица ще го чака при Бизонското езеро.

Докато ловкият и прозорлив вожд набързо нахвърли по този начин своя боен план, Ел Местисо се приближи до Бараха и с ножа си преряза ремъците му.

— Свободен си, но засега си мой придружител. И най-малкият опит за бягство ще ти струва живота.

Червенокожите бяха готови да дадат израз на недоволството си от освобождаването на пленника, но щом чуха каква цена ще им платят за него, бързо се успокоиха.

Ел Местисо си избра дванайсет яки войни и тръгна с тях на път. Черната птица събра другите на гаснещата светлина от огъня и заедно с тях се отправи към реката. За съвсем кратко време опустя мястото, което замалко не стана сцена на продължително варварско празненство.

На известно разстояние от бивака Ел Местисо се натъкна на своя баща, който го очакваше там. Разговорът между двамата бе подслушан от Диас, след което ловецът незабавно препусна към Златната долина. Ала нощта бе тъмна, а вечно спящият се кон на Кучильо бе толкова изтощен, че нямаше възможност да развие желаната бързина. На всичко отгоре Диас на няколко пъти се обърка в мрака. Ето защо той пристигна при конусообразната скала само броени минути преди индианците.

През това време тримата ловци прекараха една част от нощта, като се сменяха на пост. В момента, когато канадецът будеше Пепе, за да му предаде следващата стража, до слуха им достигна шум от приближаващ се конски тропот.

— Пепе, някакъв ездач! Кой ли може да е той?

— Навярно някой беглец от бивака. Нали чухме стрелбата. Може би индианците са победили и златотърсачите са се разбягали на всички страни.

— Насочил се е право към нас.

Действително ездачът се приближи до самата скала и там спря коня си.

— Сеньор Пепе, сеньор Фабиан!

— Ха, сенъор Диас, ти ли си! — отвърна канадецът, който позна ловеца по гласа му. — Какво има, та се връщаш тъй неочаквано?

— Трябва да ви предупредя. Индианците са господари на равнината. Избягали сме само аз и Бараха, който се е върнал в лагера. Той ви издаде и червенокожите ме следват по петите, за да сложат ръка на бонансата.

— По дяволите, тогава ще е най-добре да избегнем всяка среща с тях.

— Няма да можете, защото нямате коне, а индианците едва ли са кой знае колко далече.

— Тогава ела при нас. Няма да успеят да превземат крепостта ни!

— Не мога. Трябва незабавно да тръгна към Бизонското езеро, за да предупредя дон Агустин Пена, който ще бъде нападнат там от апачите.

— Тогава препускай, препускай, сенъор Диас — извика Фабиан, който по време на разговора се беше събудил. — Препускай, за да стигнеш там час по-скоро! Поздрави от мен асиендерото... и неговата дъщеря! Ще те последваме възможно най-бързо, веднага щом успеем да се измъкнем оттук!

— Колко са червенокожите? — попита Пепе.

— Само дванайсет. Другите са тръгнали към Бизонското езеро, както предполагам.

— Само дванайсет? Ще се справим с тях!

— Сред тях има и двама мъже, облечени като папагоси.

— И с тях ще се запознаем!

— Тогава ви желая късмет и точни куршуми, сенъори!... Адиос!

Той рязко обърна коня си и препусна в галоп.

Ето че изведнъж откъм мястото, където лежеше убитият кон на Диас, се разнесе вой на чакал.

— Този звяр е докопал вече своята мърша — подхвърли Пепе.

— Така ли мислиш? — обади се Фабиан. — Струва ми се, че тези звуци не бяха издадени от някое животно, а от човек.

— Възможно е, синко — каза канадецът. — Ти си по-млад, твоят слух е по-остър от нашия и по-добре различаваш шумовете. Може би някой от червенокожите се е промъкнал напред, за да разузнае дали е възможно да се приближат, без да се изложат на опасност.

— Онова, което могат те, го можем и ние! — рече Пепе.

Още в следващия миг той изчезна зад ръба на скалата.

— Пепе, стой тук! — предупредително подвикна подир него канадецът с полувисок глас, ала пъргавият микелет вече не можеше да чуе думите му.

Възможно най-тихо Пепе се спусна от скалата и щом стигна долу, съвсем предпазливо запълзя в посоката, откъдето се разнесе лаят на чакала. Той се добра успешно близо до убития кон и разбра, че Фабиан не се бе излъгал.

Докато индианците се намираха недалеч от трупа на животното, малко по-настрани стояха трима мъже и разговаряха. Сънливеца използва няколко разхвърляни наоколо скални блока, за да се приближи толкова, че да може да подслуша думите им.

— И така, къде е бонансата?

— Златната долина се намира ей отсреща, зад онова възвишение, но ловците са пренесли цялото ѝ съдържание в индианската гробница.

— Тогава нашият път минава през техните скалпове! Значи те са ей там на онази скала, така ли?

— Да. Видях ги, как се приготвяха горе да посрещнат нощта.

— Те нищо не подозират за нашето идване, но сигурно са оставили някой пост. Много добре познавам тази местност, понеже нали зад тези планински възвишения е мястото, където крием нашите канута, когато се намираме в Апачерията. Трима храбри ловци могат да защитават скалата и срещу цяло индианско племе, ако не бъдат нападнати ей от онази височина, от която водата пада в бездната. Затова трябва да се настаним там още преди ловците да забележат присъствието ни. Тук ще оставим за през нощта само няколко души да пазят, за да не могат враговете ни да се измъкнат от тази страна, докато призори не започнем да обстрелваме скалата.

Той се обърна към индианците, за да им даде съответната заповед. Осем от тях се разпръснаха по ширината на долината, а другите, заобикаляйки по възможност конусообразната скала поотдалече, последваха тримата мъже към клисурата, по която предишния ден Бараха и Ороче се бяха изкачили нагоре.

Колкото и да му се искаше, Пепе нямаше как да им попречи, макар да му беше ясно, че заедно със своите спътници щеше да изпадне в много опасно положение, ако враговете им започнеха да

обстрелват от височината тяхната платформа на скалата. Той се върна при индианската гробница също тъй предпазливо, както се бе промъквал и на отиване. При появяването му другите двама си отдъхнаха с облекчение. Бяха се тревожили за него.

— Е? — попита канадецът.

— Видях ги всичките. Наистина са дванайсет червенокожи и трима бели, сред които е и достойният сеньор Бараха. Той ги излъга, че сме прибрали златото от бонансата в индианската гробница.

— Аха, бил е пленен и сигурно им е обещал златото като откуп — предположи канадецът. — После, избегнал непосредствената опасност, той се е разкаял за даденото обещание и сега се опитва да се отърве с лъжи. Може би си мисли, че ние взаимно ще се избием, а той ще се измъкне и след това ще остане единствен собственик на бонансата. Къде са те сега?

— Разделиха се. Осем индианци ще ни затворят пътя към равнината, а другите са вече горе над водопада, за да започнат сражението още призори.

— Умно измислено!

— Все още имаме време да се измъкнем оттук. В посока към онова възвишение пътят ни е открит.

— Пепе, ти страхуваш ли се? — попита Фабиан.

— Сеньор, подобен въпрос позволявам единствено на теб! Вражеските куршуми ще могат да стигат до нас, и ако все пак не е кой знае колко жалко за две стари кримки като мен и Големия орел, никак не им се иска младият граф Де Медиана да остави скалпа си в саваната.

— Успокой се, Пепе! — укроти го канадецът. — Момчето не искаше да каже нищо лошо. Уверявам те, че никак не ми се ще да напусна бонансата, докато и последният човек, който знае къде е и все още не я е издал, няма да може повече да проговори. А нашето положение хич не е чак толкова лошо, колкото си мислиш. Разполагаме с три хубави пушки, имаме карабината на Кучильо, а и чудесната английска пушка на дон Естебан. Струва ми се, че това е достатъчно срещу дванайсет червенокожи и трима бели негодници, които всъщност не заслужават дори и куршум.

— Но неблагоприятното ни положение тук?

— Възможно е да го подобрим. Имаме седла и одеяла, а наоколо се намират достатъчно камъни, за да изградим още през нощта такъв бруствер, зад който ще сме в пълна безопасност.

Това наистина беше вярно и тримата мъже незабавно се заловиха на работа, като започнаха да издигат стена с камъните по края на платото. Двата големи бора, чиито корени стигаха надълбоко в гробницата, спускаха ниско гъстите си клони. С помощта на седлата и одеялата между тях направиха също една стена, която несъмнено предлагаше достатъчно сигурна закрила.

— Така, сега сме готови — каза канадецът. — Тези одеяла и седла образуват кажи-речи по-хубав бруствер от каменния, чиито откъртени от куршумите парчета биха могли да наранят някого. А седлата и одеялата ще задържат куршумите. Вече сме напълно готови за отбрана. Разполагаме с достатъчно оръжия и муниции и съм любопитен да видя кой ще се удържи на това място — Господарите на саваната или червенокожите и белите мерзавци, с които наистина трябва да се запозная.

— Но дотогава имаме още няколко часа. Мой ред е да бдя. Вие лягайте да спите, защото може да се предположи, че ще са необходими всичките ни сили и цялото ни внимание.

Канадецът най-спокойно се загърна в одеялото си и скоро заспа толкова дълбоко, сякаш се намираше на някое съвсем безопасно място. Но с Фабиан положението бе много по-различно. От събитията на миналия ден той се чувстваше толкова възбуден и развълнуван, че предпочете да стои на пост заедно с Пепе.

Те разговаряха само шепнешком, а когато небето на изток започна да розовее, млъкнаха. Не след дълго вече имаха възможност да обгърнат с поглед цялата равнина и тогава установиха, че останената там през нощта верига от индианци се е оттеглила към височината. Но горе всичко бе все още обвито в гъста мъгла, която, подхранвана от водния прах на водопада и раздвижвана от лекия утринен вятър, се кълбеше и носеше насам-натам подобно на облаци и поне в момента все още пречеше на обсадителите да наблюдават скалата с индианската гробница.

Постепенно ставаше все по-светло и по-светло. Вятърът се усили, разкъса облаците и мъглата и скоро съвсем ги разпръсна. Тогава ловците също можаха да видят какво бяха предприели неприятелите

им. По самия край на пътеката, водеща нагоре към върха на възвишението, бяха натрупани клони и цели изтръгнати храсти, зад които врагът бе намерил прикритие или поне не можеше да бъде забелязан.

— Вече е достатъчно светло, за да очакваме куршумите им — обади се канадецът — Но какво е това? Някаква ръка ни маха над храстите и ни дава знак, че искат да преговарят. Нека от учтивост им доставим това удоволствие!

Той също вдигна ръка над каменния бруствер, изразявайки по този начин съгласието си.

Тогава на едно място, което не бе закрито от храстите, се появи човешка фигура.

— Санта Лаурета, Голям орел, познаваш ли този тип? — попита изненаданият Пепе.

— Наистина, Метиса, този убиец и бандит! Но там, където е той, наблизко се намира и баща му, Кървавата ръка!

— Хвала на небето, че ни предава тези негодници! Е, аз няма да ги изпратя да ловят риба тон, но ще направя с тях нещо далеч по-хубаво!

— Да, той е — потвърди и Фабиан. — Скоро ще види как умея да си служа с неговата карабина!

В този момент се разнесе гласът на Ел Местисо. Ако знаеше, че си има работа с бели ловци, сигурно нямаше да се осмели да се изправи тъй открито пред дулата на неприятелски пушки.

— Кои сте вие там долу на скалата при индианската гробница? — попита той.

— Веднага ще видиш, подлецо! — отговори тътнещият глас на канадеца.

Той изправи херкулесовската си фигура, която се извиси доста над издигнатия бруствер. Пепе също скочи на крака и застана до него. Индианците отсреща веднага нададоха пронизителни радостни викове. Те познаха тримата ловци, които заедно с островчето в Рио Хила бяха изчезнали по толкова мистериозен начин.

— Големия орел! — възкликна Ел Местисо.

— И Изгарящата мълния! — допълни Пепе, подпрял се тежко върху цевта на пушката си. — Ами къде е старият обесник, дето се нарича Кървавата ръка?

Тогава близо до Метиса се издигна мършавата, жилеста и яка фигура на неговия баща.

— Ето, вижте го добре! — захили се той отсреща. — Май се познаваме от доста време, а?

— Струва ми се, познанството ни е още от деня, когато един хубав удар с приклад убеди и двама ви, че косата на другите хора не расте по вашите глави. Какво искате сега от нас?

— Веднага ще чуете! Под краката ви има цяло съкровище, нали?

— Съкровище ли? Какво имаш предвид?

— Златото от бонансата!

— Какво общо имате пък вие с него?

— Дайте ни го!

— Аха! И после?

— После можете спокойно да си отидете.

— Много добре! С всичките си партакеши?

— С всичко, но без оръжията.

— Отлично! Аз пък ще ти кажа следното: ако искате да преговаряме, ще трябва да разговаряте с нас като с мъже, които не можеш да изплашиш със закани, нито пък да пратиш за зелен хайвер с лъжи. Кажи си открито какво искате от нас, и тогава ще получиш също откровен отговор!

Ел Местисо направи някакъв знак настрани, след което до него се приближи един индианец. Докато двамата разговаряха, острият поглед на канадеца претърси храсталаците отсреща от единия край до другия.

— Пепе, искаш ли ти да водиш преговорите?

— Както желаеш!

— Виждаш ли ей там между клоните на онзи олеандров храст цевта на пушка?

— Да.

— Тогава внимавай! Щом видиш от дулото ѝ да излиза пламъче, веднага се хвърляш на земята! За да стигне оттам до нас, навярно на куршума ще му е нужно толкова време, колкото да успееш да залегнеш веднага щом забележиш пламъчето от изстрела.

— Не се тревожи! Онзи тип отсреща няма да ме улучи.

— Но аз него! — уверено каза канадецът, докато удобно лягаше на земята, след което провря дулото на карабината си между два

камъка толкова предпазливо, че хората отсреща нищо не забелязаха.

— Ти познаваш ли онези двама бандити? — попита Фабиан.

— Малко, синко. Един хубав ден бях заспал, докато Пепе се беше отдалечил, за да донесе глътка вода. Тогава тези двама негодници ме нападнаха и ме вързаха, преди още да се събудя. Искаха да ми вземат кожата, имам предвид бобровите кожи, но заедно със собствената ми кожа, т.е. скалпа, и Мен-руж бе направил вече с ножа си познатите резки около косата ми, когато Пепе се върна и с приклада си му обясни чии са бобровите кожи, както и моят скалп. Тогава оставихме двамата мерзавци да си вървят, ала щеше да е много по-добре, ако им бяхме показали пътя към Вечните ловни полета.

Ето че в този момент отсреща отново се разнесе гласът на Метиса.

— Нали искаш да знаеш какво ви очаква? Ще се предадете без никакви условия.

— На кого?

— На мен. Има един човек, който се казва Черната птица. Той ще ви посрещне с голяма радост и аз ще ви предам в ръцете му живи и здрави.

— Свърши ли вече?

— Да.

— Тогава ще чуеш и нашия отговор. Тук при нас има един човек, който държи в ръцете си твоята пушка, а ти ще опиташ куршумите й!

— Държи моята пушка ли? — попита Метиса с явно напрежение в гласа.

Фабиан се изправи.

— Искаш ли още веднъж да се сбогуваш с нея? — извика той, като му показва пушката.

— По дяволите! Тибурсио Ареляно! Сега вече няма да има никаква милост! Огън!

Отсреща блесна пламъче от дулото на скритата пушка, а Ел Местисо, Мен-руж и индианците изчезнаха. Но в същия миг Пепе и Фабиан също са хвърлиха на земята. Коварният куршум се удари в един камък, ала отсреща се разнесе силен вик. Заедно с появилото се насреща пламъче канадецът беше натиснал своя спусък и куршумът му не пропусна целта. Престрелката започна, и то със загуби за обсадителите, заплатили коварството си с първия убит.

Пепе извади ножа си и направи една резка в ствола на близкия бор.

— Един червенокож. Остават единайсет!

— Или от трима бели остават двама — обади се канадецът. — Между листака на онзи храст, откъдето стреляха, има една тясна пролука, през която ми се стори, че видях светлото лице на бял, а не тъмното на индианец.

Правотата на мнението му веднага се потвърди. Шест ръце отсреща вдигнаха над храстите някакъв бял. Ясно се видя, че куршумът бе пронизал главата му. В следващия миг тялото му полетя надолу и шумно падна във водния басейн в пропастта.

— Бараха! — обади се Фабиан.

— Да, Бараха — потвърди канадецът. — Божествената справедливост го погребва на същото място, където намери смъртта си и неговата жертва Ороче.

— И тази справедливост — добави Сънливеца — избра тъкмо него да падне пръв в едно сражение, предизвикано от самия него. Ето че сега занемя и последният, който можеше да издаде бонансата. Златото ти е в пълна безопасност, дон Фабиан!

— Според лъжливите сведения на предателя враговете ни предполагат, че златото е под нас в гробницата и никога няма да открият истинското му местонахождение.

— Но, сине мой, те ще осквернят мястото за вечен покой на твоя чичо. Все пак се надявам да успеем да улучим толкова от тях, че да им мине всяко подобно желание. Ние сме трима. Затова ще разделим вражеската нападателна линия на три части и всеки от нас ще обстрелва своя участък с пушката си! Аз ще се заема с дясната част до дивата лоза. Ти, Пепе, ще поемеш левия фланг нагоре чак до ореховите дръвчета, а за теб, Фабиан, остава средата!

— Тогава незабавно ще докопам един червенокож! — спокойно се обади Пепе. — Да ме одерат жив, ако ей зад онзи малък кипарис някакъв индианец не е опънал вигвама си.

Той потърси сигурна опора за цевта на пушката си, прицели се миг-два и натисна спусъка. Силен вик им даде да разберат, че ловецът улучи целта си.

— Тези негодници са тъй добри да ни уведомят, че ни остават да продупчим само още единайсет червени кожи — засмя се той.

— Една от които веднага ще получи дупка — добави Фабиан. Неговата пушка също изгърмя и друг вик доказа, че удържа на думата си.

За няколко минути отсреща се възцари тишина, после обаче изстреляха всички пушки, с които разполагаше неприятелят, и куршумите им заплюяха в камъните на бруствера пред и зад ловците, но без дори да одраскат някого от тях.

Последваха още няколко такива залпа, но резултатът остана същият. Издигнатата през нощта защитна стена се оказа толкова добре изградена, че зад нея ловците се чувстваха в пълна безопасност.

— Нека си хабят барута и оловото! Ние ще стреляме само когато сме сигурни в улучването на целта — нареди канадецът.

— Искат да ни подведат към същото прахосничество на муниции — отбеляза Пепе. — Виждаш ли в моя участък онези пера, които се подават над храсталака? Вързали са ги за някой клон и очакват, че ще стреляме по тях.

— Клонът е забит в земята, понеже не забелязвам ни най-малкото движение. Остави ги да правят каквото искат! Щом разберат, че не могат да ни подлъжат, ще изгубят търпение и ще разклатят клона. Това ще стане естествено само като някой от тях пропъзли до него и протегне ръка, за да го хване. Тогава ти ще се прицелиш вдясно от клона, а аз вляво, и то на една-две педи от земята. Сигурен съм, че така ще улучим негодника.

Изминаха няколко минути и в крайна сметка предположението на канадеца излезе вярно. Перата леко се раздвижиха насам-натам.

— Огън, Пепе!

Дулата на двете пушки избълваха пламъчета, а пукотът от изстрелите бе последван от нов яростен рев.

— Пепе, направи нова резка, за да не се объркаме в броенето!

Някогашният микелет последва съвета му.

— Още девет! Ако продължава така, след два часа ще можем да приберем четиринайсет скалпа.

— Няма да се освободим от обсадата толкова бързо, Пепе. Апачите ще разберат, че по този начин няма да се справят с нас. Ще направят военно съвещание, за да измислят по-добри възможности.

И наистина отгук нататък отсреща всичко остана доста спокойно. Кажи-речи измина цял час, без да се чуе никакъв звук или да

се забележи някакво раздвижване.

— На нашите противници не им хрумва абсолютно нищо. Въпреки това ще имаме само полза, ако се опитаме да отгатнем мислите им — подхвърли канадецът. — Какво ще кажеш, Фабиан?

— Мисля, че ще потърсят някое място, откъдето куршумите им ще могат да ни улучат. Това е единственото, което може да ни постави в опасно положение, и се учудвам, че вече отдавна не са го направили.

— Сигурно са си имали някаква причина да не го предприемат. Единственото място, откъдето ще сме изложени на техните куршуми, са ей онези остри канари, които леко се накланят една към друга. Но за да стигнат до тях, враговете ни ще трябва да изкатерят едно, макар и късо разстояние, което обаче ни предлага достатъчно удобна възможност да използваме пушките си.

— Но все пак рано или късно ще го направят, тате, и тогава ще е много добре, ако цевите ни не са празни.

— И аз мисля така, а и двамата бандити, които ръководят нападението, сигурно ще се съобразят с това обстоятелство. Самите те няма да се изложат на куршумите ни, а ще изпратят само червенокожи да се изкатерят на онези скали, и то едва тогава, когато току-що сме стреляли.

— Но ние разполагаме с пет пушки, което те във всеки случай не знаят — обади се Пепе. — Нека запазим куршумите в нашите карабини и да използваме засега само другите две.

— Правилно! Фабиан, синко, ти няма да стреляш, за да имаме готови на разположение три куршума.

Той взе английската пушка на дон Естебан, а Сънливеца се пресегна за карабината на Кучильо.

— И все пак ще стрелям! — отговори Фабиан и още в следващия миг неговата пушка изгърмя.

Той беше забелязал съвсем лекото потреперване в клонките на един храст. Този път не последва яростен вик, но храстът се огъна под нечия тежест и рязко конвулсивно движение.

— Улучи, сине мой! Несъмнено Метиса е дал заповед вече да не ни издават с виковете си, че умеем да се целим добре. Пепе, още една резка!

— Останаха осем! — пресметна някогашният микелет, правейки поредния белег на дървото.

Фабиан все още не беше готов със зареждането, когато отсреща загърмяха всички пушки. Следваха залп след залп и дъждът от куршуми откърти многобройни парченца от камъните, които се разлетяха на всички страни.

— Внимавайте! — предупреди Пепе. — Имат някакъв план, който се стремят да прикрият с този продължителен огън. Нека жив ме скалпират, ако не е същият, за който вече се досетихме!

— Тогава изчакай някоя пауза между залповете и стреляй с карабината! — нареди канадецът. — Обаче веднага след това вземи в ръка своята пушка!... Хайде, сега!

Канадецът и Сънливеца натиснаха спусъците. Предположението на проникателния ловец излезе вярно. Четирима индианци с пушки в ръка, мислейки си, че в момента са в безопасност, се втурнаха нагоре към скалите, зад които се бяха скрили Бараха и Ороче при приближаването на Кучильо.

— Аз — първия, Пепе — втория, а ти Фабиан — третия! — припряно извика канадецът.

Три пламъчета изскочиха между камъните на бруствера. Трима от червенокожите паднаха и само четвъртият достигна целта си, зад която незабавно изчезна. Нито един-единствен вик отсреща не издаде озлоблението, което сигурно бе предизвикало сред обсадителите осуetyаването на тяхната военна хитрост.

— Една... две, три резки. Остават петима! — пресметна Пепе, докато с видимо задоволство дълбаеше своите черти.

— От петнайсет неприятели осем са вече мъртви! — усмихна се канадецът. — Но по-малката част навярно ще ни създаде повече работа от по-голямата. Притиснете се възможно по-плътно до защитната стена, иначе ще предложите сигурна цел на онзи подлец там горе!

Предупреждението му дойде тъкмо навреме. Пепе се беше излегнал по гръб, за да зареди оръжието си. Но ето че горе от скалата се чу гърмеж и куршумът се заби в земята между стъпалата на ловеца. В същия миг той присви крака така, че коленете му почти допряха неговата брадичка.

— Санта Лаурета, този тип иска да ми съсипе обувките! Почакай, негоднико, няма да се радваш дълго там горе на добро здраве!

Канадецът провря цевта на пушката си между камъните и спокойно каза:

— Фабиан, синко, твоите ботуши са по-дълги от нашите обувки. Събуй ги и ги избутай напред толкова, колкото индианецът да вижда само долната им част! Сега той стреля от дясната страна на скалата, но за да ни заблуди, следващият му изстрел ще дойде от лявата. А тя е по-близката до нас и колкото и да притиска пушката си до ръба на скалата, лакътят му и част от главата все пак трябва да се покажат.

Фабиан последва съвета му и празният ботуш се показва пред очите на индианеца толкова съблазнително, че той не успя да устои на изкушението.

От двете срещуположни страни проехтяха два гърмежа, които се сляха в един. Но ботушът изобщо не бе улучен, докато убитият червенокож се запремята надолу през глава по стръмния склон на скалата, макар че само за един кратък миг бе показал част от лицето си иззад каменния ръб.

— Отлично! — похвали Пепе своя спътник. — Този човек ще остави вече обувките ни на мира. Осем резки! Има още четирима!

— Тате, няма ли да е по-добре — попита Фабиан, — ако започнем да пестим мунициите за нашите пушки? Не знаем колко още ще са ни необходими, докато стигнем до Бизонското езеро, а и разстоянието до отсрещните скали не е чак толкова голямо, че да не можем да улучим целта си с другите две пушки.

— Прав си, синко! Вземи карабината, а аз ще използвам английската пушка. Нека Пепе задържи своето оръжие!

Отсреща отново се възцари пълна тишина, която не бе нарушавана от никакъв звук. Сигурно обсадителите пак бяха седнали да се съвещават. Но навярно им беше много трудно да скроят някакъв нов по-хубав план. Слънцето се издигаше все по-високо и по-високо. Най-сетне достигна зенита си, а после започна да се спуска към западния хоризонт. Тримата ловци бяха вече обядвали и се чувстваха сити. Само жаждата ги мъчеше. Непоносимата дневна жегата щеше да ги тормози къде-къде по-силно, ако буйно падащите води на каскадата не образуваха и не разнасяха наоколо облаци от ситни капчици, които наистина нямаше как да събереш и изпиеш, но все пак поддържаха влажността на въздуха и така намаляваха страданията им от мъчителната жажда.

Най-после настъпи някакво раздвижване сред противниците им, което привлече вниманието на ловците. В най-крайната точка на

вражеската позиция някой метна върху два ниски, близо растящи един до друг храста бойна мантия от бизонска кожа.

— Какво ли са замислили? — недоверчиво попита Пепе.

— Ако сложат една върху друга три или четири такива мантии, ще направят такава защитна преграда, която не може да бъде пробита дори от куршумите на нашите пушки. Учудвам се само, че укрепяват позицията си толкова далеч в края на единия фланг, откъдето не могат да се целят в нас с кой знае каква точност.

— Ще им изпратя един куршум, защото тъкмо сега му е времето — каза Пепе.

— Остави ме аз да го направя! — помоли го канадецът. — Искате ли да изпробвам колко надалеч бие тази английска пушка.

Тъй като трябваше да се прицели доста встрани, той се видя принуден да провери цевта на пушката между камъните значително по-напред, отколкото го правеше допреди малко. Натисна спусъка. В същия миг обаче отсреща също се разнесе гърмеж и куршумът на Ел Местисо с такава сила удари цевта на пушката, че я изби от ръцете му и я запрати чак в езерото. Ако канадецът не беше толкова як мъж, страхотният удар неизбежно щеше сериозно да нарани дланите му.

— Дявол го взел, ама че точен изстрел! — възкликна той, докато си разтриваше ръцете. — Това беше Метиса и никой друг! Но сега поне знаем каква е била целта на онази защитна преграда от кожа. Нарочно я направиха толкова встрани, та при целенето да се видим принудени да покажем навън голяма част от цевта. Искат да ни обезоръжат и сега се радвам, че не стрелях с моята великолепно пушка, която щях да загубя, както загубих английската на дон Естебан. Дълга го единствено на добрата ти идея, Фабиан, да пестим куршумите за нашите пушки!

Пепе взе един клон от бора, отчупен от нечий куршум, и с помощта на ножа си му придаде такава форма, която доста наподобяваше цев на пушка.

— Голям орел, я ми направи услугата да стреляш веднъж с тази пръчка! В същото време ще гледам да опърля козината на сеньор Местисо с някой куршум!

— Нима смяташ, че те наистина ни мислят за толкова тъпи, та след загубата на пушката да направим нов сериозен опит да стреляме по онази цел?

— Все пак нека опитаме!

Той се приготви за стрелба, а канадецът бавно и колебливо започна да провира клона в цепнатината между два камъка, както бе направил и с пушката.

Действително отсреща се разнесе изстрел, който улучи клона и го завъртя във въздуха, ала Пепе добре издебна мига, в който дулото отсреща блъвна пламъче, и също натисна спусъка. Един вик доказа, че куршумът му не пропусна целта си.

— Една нова резка! — ликуващо извика някогашният микелет.

— А може би и не, Пепе! — отвърна канадецът. — Това не ми приличаше на предсмъртен вик на човек, а по-скоро беше яростен изблик на някой ранен. Сигурно дяволът закриля този метис и не позволява да бъде убит.

Пак измина доста време, без да се случи нещо особено. Междувременно слънцето потъна зад западния хоризонт. Скоро щеше да се здрачи, а отсреща продължаваше да цари пълна тишина.

— Сигурно искат да изчакат нощта, за да ни нападнат — обади се Пепе.

— Едва ли ще се решат. Ние сме трима срещу шестима, а крепостта ни е непревземаема. Тъкмо обратното, аз имам голямо желание ние да ги изненадаме и да ги връхлетим. Ако използваме ей онази клисура, можем да се озовем в тила им.

— Но по същия път и те могат да стигнат до нас.

— Много вероятно е — подхвърли Фабиан — да предприемат нещо, с което да попречат на бягството ни, защото им е ясно, че ще използваме тъмнината, за да се спуснем от скалата. Нали през равнината води пътят...

Той млъкна и посочи с ръка в посоката, която току-що бе споменал.

— Тате, виждаш ли, че съм прав?

Там, където лежеше застреляният кон на Диас, се мяркаха силуетите на двама индианци, а към тях скоро се присъединиха и други двама. Те насядаха на земята недалеч от трупа на животното и начинът, по който се разположиха, даваше ясно да се разбере, че се приготвят да останат там по-продължително време.

— Искат да ни обградят. Ха, хич няма да им е лесно — каза канадецът. — Във всички случаи ни остава открит пътят през

хълмовете, по който дой... мътните го взели, тези подлеци преградиха и него!

Тримата мъже обърнаха погледи във въпросната посока и забелязаха Мен-руж и Сан-меле, които събираха съчки и клони на толкова голям куп, който навярно щеше да е достатъчен да осветява цялата околност през по-голямата част от нощта.

— И въпреки всичко трябва да слезем от скалата, ако искаме да убием тези бандити — заяви Фабиан. — Апачите са тръгнали към Бизонското езеро, за да нападнат дон Агустин, и аз трябва на всяка цена да му се притека на помощ!

Канадецът се усмихна леко, като че на себе си, и каза:

— Все ще се справим, синко. За Пепе и за мен тези четирима индианци не са кой знае колко много, ако ги изненадаме в мрака. После можем да избираме — или веднага да се отправим към Бизонското езеро, или пък да нападнем двамата негодници в гръб.

— За теб и за Пепе ли? Мисля, че и аз ще съм с вас!

— Не, синко, не мога да го позволя! Двама ще се промъкнат незабележимо от трима, а за всеки случай не бива да оставяме нашата крепост без какъвто и да било гарнизон. Налага се поне един от нас да я охранява, докато се справим с четиримата индианци, а ти най-добре ще свършиш тази работа.

Фабиан продължи да възразява, но беше сам срещу два гласа и бе принуден да се подчини на волята на канадеца. Малко след като се стъмни, на мястото, където бяха струпани клоните, лумнаха ярки високи пламъци, които обаче осветиха само едната страна на конусообразната скала. Останалата част от околността продължи да тъне в мрак.

— Вече е време — обади се Сънливеца.

— Не, не е — възрази канадецът, — ще трябва да изчакаме, докато бдителността на враговете ни малко поотслабне.

Така и направиха. Едва когато измина повече от час, канадецът се надигна и каза:

— Синко, ще тръгваме!

— Наистина ли без мен, тате?

— Да. Ти трябва да охраняваш тук нашето укрепление, единствено на което ще разчитаме, ако не успеем да отстраним индианците от пътя си.

Добрият канадец не искаше да си признае, че само тревогата за живота на неговия любимец го караше да предприеме подобна мярка.

— Не ми се вярва — продължи той, — че докато отсъстваме, може да те застраши някаква опасност, а и нали няма да ни има само броени минути. Но ако все пак се случи нещо, с което да не си в състояние да се справиш без помощта ни, тогава един твой изстрел ще ни накара незабавно да дотичаме. Хайде, Пепе!

Сънливеца също се изправи. Двамата взеха пушките си, безшумно изтичаха по потъналата в тъмнина платформа на скалата и се спуснаха надолу по стръмния склон.

Секунди след като те изчезнаха в мрака, заобикаляйки иззад ъгъла откъм другата страна на скалата, безмълвно изплуваха два човешки силуета.

— Старче, най-сетне да ни се удаде една хитрост! — прошепна Ел Местисо. — Канят се да очистят червенокожите и ако ме питаш мен, нека го направят. Междувременно ние ще се промъкнем догоре и ще се справим с Тибурсио, който остана там. Той ще се види принуден да ни даде както моята пушка, тъй и скалпа си. А върнат ли се онези двамата, ще ги посрещнем с куршумите си. Превземем ли веднъж тази скала, те и бездруго нищо не могат да ни навредят. Изкачи се ей оттук и щом стигнеш горе до ръба, вдигни малко шум, който да отклони вниманието му към теб. Тогава той още по-сигурно ще ми падне в ръцете!

Кървавата ръка се приготви да изпълни заповедта на сина си.

Фабиан седеше горе на платформата внимателно заслушан в шумовете на нощта. Той се безпокоеше за двамата си приятели, които тръгнаха срещу немалка опасност. Ала още повече го тревожеше мисълта за дон Агустин Пена и за неговата красива дъщеря. Двамата разбойници, нападали вече веднъж асиендерото и неговата дъщеря, сигурно знаеха за коварните планове на апачите, в които може би бяха решили дори и да участват. Той бе нетърпелив час по-скоро да тръгне към Бизонското езеро и затова миговете на отсъствие на двамата му спътници се точеха мъчително като часове.

В този момент му се стори, сякаш недалеч от ръба на скалата се разнесе неясен шум. Той запълзя натам и скоро зърна някакъв тъмен човешки силует, който се канеше да се метне на самата платформа.

— Пепе! Тате!

— Да!

— Как мина?

— Добре! — отвърна силуетът.

Но още в същия миг младежът разбра, че това не беше нито Пепе, нито канадецът. Фабиан вдигна пушката си, за да се прицели... обаче усети как някой го сграбчи за ръката така, че изпусна оръжието, което се плъзна по скалата и падна долу. Първият от двамата мъже вече също се бе изкатерил на платформата, тъй че младежът се видя сграбчен от двама яки и едри мъжаги, в които разпозна Ел Местисо и Мен-руж. И понеже нямаше възможност да стреля, той нададе силен вик, който разкъса нощната тишина и проехтя надалеч.

— Забий му ножа си, старче! — заповяда Ел Местисо, който нямаше как сам да го направи, защото бе принуден да държи Фабиан с двете си ръце.

Кървавата ръка извади ножа си. Този опасен миг удвои силите на Фабиан. Той се отскубна от своя противник, сграбчи собствения си нож и замахна към стария. Бандитът бе пронизан в ръката над лакътя и пусна оръжието си, за да отнеме ножа на младежа. Завърза се ръкопашна схватка, по време на която Фабиан отново извика. Тя принуди тримата счепкали се мъже да прекосят цялата платформа и ги отведе до другия ѝ край, откъдето полетяха надолу, опитвайки се отчаяно да се задържат един за друг.

Фабиан се озова долу в безсъзнание, след като удари главата си в един камък. Метиса пръв се съвзе и с мъка се изправи на крака.

— Жив ли си, старче?

— Да.

— Този обесник е в безсъзнание. Бързо, хващай го и да изчезваме!

— Довърши го!

— Не сега. По-добре ще е да го направим горе. Чуваш ли? Другите двама се връщат! Вече се катерят по скалата. Няма да можем да се изкачим пак на платформата. Да бягаме!

— Преди това ще го пронижа с ножа си!

— Да не си посмям, тъпако! Ако го оставим тук мъртъв, няма да спипаме онези типове. Но ако го вземем като пленник, те ще ни следват, докато накрая ги ликвидираме. Хайде, грабвай го и да ни няма ти казвам!

Този път Мен-руж се подчини. Те хванаха изгубилия съзнание младеж и го повлякоха, за да го отдалечат от скалата, на чиято платформа в момента се разнесоха силни викове, изразяващи уплаха и ярост.

Канадецът и Пепе внимателно се бяха промъкнали към равнината и без някой да ги забележи, се добраха до трупа на убитото животно, където четиримата индианци все още седяха заедно. Може би си мислеха, че белите ще си послужат с индианския метод да предприемат начинанието си едва призори, и ето защо не бдяха толкова внимателно, колкото го изискваше създалото се положение. Освен това през последните два дни те бяха хвърлили толкова много сили, че се чувстваха безкрайно изморени и сетивата им бяха в значителна степен притъпени.

— Няма да ни създадат кой знае колко работа — шепнешком каза канадецът. — Напред!

Плътно прилепени до самата земя, те запълзяха към индианците с безшумните движения на змия. Само на няколко крачки от тях оставиха пушките си, скочиха на крака и със светкавична бързина връхлетяха нищо неподозиращите червенокожи. Беше им достатъчна една-единствена минута. После Пепе изтри окървавения си нож и каза:

— Дванайсет резки. С индианците приключихме!

В същия миг проехтя първият вик за помощ на Фабиан.

— Санта Лаурета, какво беше това?

— Фабиан! — извика канадецът, грабна пушката си и с дълги мощни скокове се понесе към конусообразната скала. Пепе вдигна карабината си от земята и незабавно го последва по петите. Не бяха изминали още и половината от пътя си, когато се разнесе и вторият вик на младежа.

— По-бързо, за Бога, по-бързо, Пепе! — изкрещя канадецът.

С наистина великански скокове той полетя нататък. Страхът му за Фабиан прибави към исполинската му сила и пъргавината на тигъра. Без да се оглежда, за да види дали Пепе действително успява да го следва, канадецът като стрела измина равнинната част от пътя и щом стигна до скалата, веднага се втурна да се катери нагоре по нея, забравяйки необходимата предпазливост.

— Фабиан! — извика той веднага, щом се озова горе.

Никакъв отговор.

— Фабиан, дете мое, сине мой! — заповтаря той, обзет от смразяващ страх.

И този път околността остана безмълвна. Можеше да се долови само задъханото пъхтене на изкачващия се Сънливец.

— Къде е? — попита той, останал без дъх, веднага щом стъпи на платформата.

— Изчезнал е, не знам къде!

— Пушката му тук ли е?

Двамата затърсиха.

— Няма я.

— Тогава нищо лошо не му се е случило — успокоително каза Пепе. — Той е с оръжието си и щеше да стреля, ако беше изпаднал в опасност.

— Не, не се е отдалечил доброволно. Той е нападен и отвлечен. Ел Местисо пак си е взел пушката — отвърна канадецът. — Фабиан, Фабиан! — отново проехтя далеч в нощта мощният му глас като гръмотевичен тътен.

И този път не последва отговор.

— Да слизаме, Пепе! Трябва да претърсим подножието на скалата!

Те бързо се спуснаха по стръмния склон и в трескава възбуда започнаха да обикалят около каменния колос. Изведнъж Сънливеца се спъна в нещо твърдо. Той вдигна предмета.

— Ела насам! — извика той своя приятел. — Открих една следа. Тук между камъните намерих пушката на Фабиан!

Канадецът веднага се притече и взе оръжието в ръка.

— Все още е заредена. Победили са го в ръкопашна схватка. О, де да беше ден! Тогава можехме всичко да разберем от следите!

Той безпомощно хвърли поглед нагоре по височината.

В тъмнината забеляза някакъв слаб блясък. Той се изкачи няколко крачки нагоре и посегна към мястото, където се виждаше матовата светлинка.

— Неговият нож!

— А тук е и шапката му! — извика Пепе. — Санта Лаурета, прав си, нападнали са го!

Убеждението им в случилото се бе вече непоклатимо. Това накара канадеца да побеснее като ранен бик.

— Фабиан! — изрева той така, че ехото от каменните стени гръмовно повтори неговия вик. Високата му едра фигура се разтрепери от огромната превъзбуда, а думите, които изрече към Пепе, като скръцна със зъби и сложи тежката си длан върху рамото му, издаваха както страшния му гняв, така и неговата твърда увереност:

— Ще го намерим, жив или мъртъв! Но тежко им, ако само са го пипнали с пръст! Непременно ще умрат, ако ще би и самият сатана да ги закриля!...

10. ПРЕСЛЕДВАНЕТО

В следобедните часове на предишния ден един ездач следваше брега на Рио Хила и с голямо внимание оглеждаше земята. Този човек имаше яко мускулесто телосложение, носеше фино салтилско сарапе, нещо като гамаши от яркочервено сукно, както и мокасини с изключително изкусна и красива изработка. На главата си имаше някакво подобие на тюрбан, в който бе вплетена лъскавата кожа на гърмяща змия.

От време на време той спираше, а и слизаше от коня, когато се съмняваше дали все още се намира по истинската диря. Сигурно преследваше двама мъже, защото, щом веднъж следата се приближи до реката, във влажната мека почва съвсем ясно се видяха отпечатъците от два чифта крака.

Изведнъж той изненадано спря. Следата се пресичаше от копитата на самотен кон, който е бил подкаран към реката. Ездачът се поколеба по коя диря да тръгне. Както си проличаваше още от пръв поглед, той беше команч и несъмнено притежаваше необикновена смелост, за да тръгне съвсем сам през ловните територии на най-върлите врагове на своето племе — апачите.

След кратък размисъл той взе решение и свърна към реката. На едно място на брега онзи ездач бе разседлал коня си и го беше накарал да влезе в реката. Сигурно животното е било крайно изморено, а може би дори и болно. После конникът отново беше поел в старата посока по следите на двамата мъже.

Тревата, на която си беше оставял седлото, все още бе силно смачкана, а там, където реката подмиваше тинестия бряг, във вдлъбнатините от конските копита все още стоеше насъбралата се мътножълта вода. Без съмнение животното беше излязло от реката преди не повече от пет минути.

Команчът пришпори своя кон, яздейки силно наведен от седлото, за да не изгуби из очи дирята по време на бесния си галоп. Следите

пак се отдалечаваха от реката и не след дълго индианецът забеляза пред себе си преследвания от него човек.

Той също го видя, но изглежда тук, наред Апачерията, не намираще никаква причина за безпокойство и накара коня си да спре. Едва след като преследвачът му се приближи толкова, че успя да различи как и с какви бои бе изписано лицето му, той му обърна гръб и смуши коня си, за да избяга възможно по-бързо.

Животното му бе много изтощено и куцаше.

— Куче, чакал, крастава жаба! — извика команчът подир него. — Апачът се страхува от команча дори на собствената си земя. Страхът е разял сърцето му. Той може само да краде коне и да бяга!

Команчът понечи да свали от рамото си своята обкована със сребърни гвоздеи карабина, но веднага промени намерението си. Един силен гърмеж на вражеска територия можеше да се окаже гибелен за него. Ето защо той размота ласото си, завърза края му за предната издадена част на седлото и после с десницата си развъртя над главата си примката, описвайки широки кръгове.

— Няма ли да се спрат краката на койота? Соколово око, команчът, иска да говори с него!

И тези думи не можаха да накат апача да помисли за съпротива. Конят му в никакъв случай не бе в състояние да се мери с жребеца на преследвача. Ето че вече преднината му възлизаше само на няколко конски дължини.

— Страхливата гадина е единственият конекрадец, който се изплъзна от Соколово око, но и той ще му даде скалпа си и няма да може да разкаже на Черната птица за Силния дъб, повален от дъха на команча.

Ласото изсвистя във въздуха и примката му се стегна около тялото на апача. Соколово око дръпна юздите на коня си, накара го рязко да се обърне и апачът веднага излетя от седлото. С един бърз скок команчът се озова при него и заби ножа си до дръжката в гърдите му. После сграбчи с лявата си ръка косата на убития, здраво я опъна... последваха три къси енергични движения с острата стомана, бързо силно дръпване... и скалпът се отдели.

След като го почисти от кръвта, той го окачи на колана си, а после пак се метна на седлото и подкара коня надясно, за да потърси отново изоставената двойна следа. Ако Ел Местисо не беше занесъл

вече на Черната птица вестта за гибелта на отряда на Силния дъб, вождът едва ли щеше да узнае нещо за участието му, понеже току-що, толкова близо до целта си, и последният воин от този отряд падна мъртъв от ръката на Соколово око.

Скоро команчът пак намери дирята и продължи да я следва до смрачаване. След това се видя принуден да преустанови преследването и се насочи към реката, за да пренощува там, където имаше храна и вода за коня му. Само че докато се намираше в земите на враговете си, не биваше да пали огън. Той се загърна в чула на коня и мислите му го върнаха назад към вигвама в тяхното село, където живееше Мо-ла, която обичаше, и заради която предприе това рисковано начинание да донесе от Апачерията скалповете на Черната птица и на двамата пладнешки разбойници.

По едно време той долови далечни изстрели. Наостри слух. Естеството на стрелбата го убеди, че несъмнено се водеше сериозно сражение. Той скочи на крака, оседла коня си и препусна в посоката, откъдето идваше пукотевицата.

Схватката не продължи дълго. Соколово око наближи полесражението, когато касапницата отиваше към своя край. Укреплението от волски коли бе подпалено и огънят осветяваше равнината надалеч. Въпреки това команчът реши да разузнае терена възможно по-подробно. Беше убеден, че апачите са унищожили експедицията на бледоликите. А това сигурно бе събудило в тях стремеж към най-енергични действия и може би още в същия ден, опиянени от победата си, те щяха да решат да предприемат нещо, а ако той успееше да узнае кроежите им, щеше да има само полза. Знаеше, че Мано Сангриенто и Ел Местисо са се присъединили вече към тях, защото следваната от него диря водеше право към полесражението. А това бе още една допълнителна причина, за да се опита по възможност да подслуша какво щяха да си кажат или поне да наблюдава срещата им.

Между две скалисти възвишения, чиито остроръбести склонове се приближаваха доста един към друг, образувайки малка клисура, той завърза коня си за забито в земята колче и се отправи към арената на кръвопролитие.

Дори когато се озова в обсега на светлината от горящите коли, с присъщата на всички индианци ловкост той съумяваше да остане

незабелязан. Избягваше дългите ивици от равнината, където трепкаше несигурната светлина и избираше местата с тъмни сенки, които силуетите на горящите предмети чертаеха по степта като бягащи облаци.

Той видя вързания за дървото Бараха, видя и Ел Местисо да преговаря с вожда. Къде ли беше Мано Сангриенто? После наблюдава как Метиса тръгна заедно с дванайсетте индианци и ги следва, докато разбра в каква посока ще се отправят. По този начин той откри къде е и бащата на Метиса и се промъкна толкова близо до самите апачи, че долови някои техни думи, които му подсказаха, че се канят да отидат до Мъгливите планини, за да нападнат трима бели ловци.

Кои ли бяха тези бледолики? Можеха да са само врагове на апачите и следователно приятели на команчите. А може би бяха онези трима прославени бледолики, за които бе споменал Енсинас по време на ездата от Тубак към саваната? Имаше голямо желание да ги предупреди, но не познаваше Мъгливите планини и просто нямаше да успее да намери тези мъже преди появяването на апачите.

Докато всички тези мисли му минаваха през главата, Ел Местисо и индианците изчезнаха в тъмнината. В този момент между близките дървета нещо се раздвижи и само след минута оттам излетя един кон в пълен галоп. Явно ездачът му също беше подслушвал апачите и техния бял предводител. Той можеше да е само техен враг, иначе изобщо нямаше да се крие, а и понеже препусна в почти същата посока като тях, бе близо до ума предположението, че и той искаше да предупреди белите.

Соколово око се върна обратно с намерението непременно да проследи и тях и се озова близо до полесражението съвсем навреме, за да наблюдава оттеглянето на апачите.

И тях започна да следи. Те поеха в посока към реката. Придвижваха се толкова шумно и в надменността си на победители вдигаха такава врява, че никак не му бе трудно да върви по петите им, без да го забележат. Щом стигнаха до реката, те се разделиха. Големият отряд започна приготовления да се натовари на лодки и в това време Соколово око успя да дочуе и научи две неща: че Черната птица е бил ранен от Големия орел и че този отряд воини тръгва към Бизонското езеро.

Другата група, състояща се от десет души и техния предводител Антилопата, пое нагоре срещу течението на реката. Соколово око се промъкна и подир тях, за да разбере каква цел преследваха тези хора. Те се канеха още на зазоряване да проследят дирите на Големия орел, Изгарящата мълния и на Пантерата на Юга.

Вече бе научил достатъчно. Несъмнено тримата бледолики в Мъгливите планини бяха Господарите на горите и Тибурсио, прославеният следотърсач. Те нямаше защо да се страхуват от главния отряд на апачите, но трябваше да ги предупреди, преди другите единайсет да са открили следите им. Но и нещо друго беше ясно — Ел Местисо и неговите придружители не можеха да знаят кои са тримата бели в Мъгливите планини, иначе не биха изпратили отделно по-малък отряд.

Команчът се върна при коня си, до който се добра едва след доста време, понеже до въпросната клисура му се налагаше да измине твърде дълъг път. За сън нямаше никакво време. Трябваше да тръгне към Мъгливите планини, макар посоката да му беше само приблизително известна. И така, той се метна на седлото и изчезна в мрака.

Бавно и постепенно теренът се издигаше нагоре и след като Соколово око достатъчно дълго следва посоката, в която бе поел Ел Местисо, въпреки тъмнината той успя да забележи пред себе си голяма мрачна маса. Предположи, че това са Мъгливите планини. Без да знае, той се бе озовал толкова близо до конусообразната скала, че бе нужно да язди само още десетина метра, за да се натъкне на трупа на коня, застрелян от канадеца, когато Диас и дон Естебан се опитаха да избягат с него. Така обаче команчът щеше да попадне право в ръцете на осемте апачи, които Ел Местисо постави като постове в равнината.

Все пак, щом различи тъмните планински масиви пред себе си, веднага предположи, че е възможна такава среща и отклони коня си настрани пак през равнината, за да заобиколи планинските възвишения и да навлезе между тях откъм северните им склонове. Но беше нощ и му бе невъзможно да продължи пътя си преди настъпването на деня. Затова той спъна своя кон и легна на земята да поспи. Ала физическото му изтощение бе толкова голямо, че се събуди едва след като слънцето измина една четвърт от дневния си път. Той скочи на крака и се метна на коня.

Продължавайки да язди из степта, команчът описа широк полукръг около Мъгливите планини, като те оставаха все от лявата му страна, заобиколи ги и така се добра до десния ръкав на Рио Хила. Ето как се озова откъм северната страна на планините и вече се канеше да свърне към възвишенията им, когато по земята забеляза дири от двама ездачи. Неговата лична безопасност му повеляваше незабавно да ги проследи. И те също водеха към планината. Наистина стъпканите стръкчета трева се бяха вече изправили, но въпреки това отпечатъците едва ли бяха по-стари от един час.

Планинските възвишения се приближаваха все повече и повече. Намиращото се на югоизток слънце изпращаше лъчите си между отделните, сякаш насечени каменни куполи и гиздеше източните скатове със златисти багри, които ярко контрастираха с мрачните сенки откъм северната им страна. Ала горе по острите върхове на скалистите великани все още се задържаха мъглите, дали името на планините. Само на неколкостотин конски дължини команчът забеляза едва в този момент двама души, от които поне единият с любопитство очакваше неговото приближаване. Команчът не успя да ги види по-рано, защото между него и тях се бе намирал един от многобройните вълнообразни хълмове.

Първият от двамата непознати седеше на такъв сгъваем стол, който, след като се сгънеше, се превръщаше в бастун. Пред човека бе поставен истински статив за живопис, който също можеше да се сгъва, и така заемаше съвсем малко място. Мъжът бе облечен в дрехи от вълнен плат на сиви и сини карета, а на главата си имаше силно килната назад широкопола панамена шапка. Очите му, които непрестанно се местеха от планинските куполи към статива и обратно, бяха съоръжени с големи очила със златни рамки и кръгли стъкла, а десницата му, току-що освободила се от сивата ръкавица-гласе, толкова безгрижно движеше молива по листа, сякаш той се намираше в ателието на някой художник на Риджънт Стрийт в Лондон. Без съмнение човекът бе един от онези английски особняци, които, уповавайки се на могъществото на своята държава, с всичкия си сплин^[1] и всичките си чудатости дръзват да проникнат в най-затънтените кътчета дори и на най-далечните страни и континенти.

Другият мъж, който забеляза появяването на команча, бе облечен от глава до пети в дрехи от щавената кожа на елен рогач, която в

Мексико наричат „гамуса“. На главата си носеше лека изпомачкана филцова шапка и по маниера на северноамериканските трапери по колана му висяха какви ли не необходими предмети. С дългоцевната си пушка в ръка той внимателно наблюдаваше приближаващия се непознат и накрая, без да се обръща към художника, каза:

— Сър Уилям!

— Мастър Уилсън!

— Идва някакъв индианец!

— Не ме интересува!

— Може да е неприятел!

— Не ме интересува!

— Но много вероятно е да се стигне до стрелба!

— Не ме интересува! Дойдох в саваната, за да рисувам и да заловя прочутия Бегач на прерията. Ние двамата сключихме договор, според който получавате вашето възнаграждение, за да ме защитавате и предпазвате от всякакви опасности. Така че червенокожият си е ваша работа!

— Но сър Уилям, нали ще мога да ви закрилям само ако изпълнявате указанията ми!

— Не ме интересува!

— Вярно, договорът ни ме задължава да поемам опасностите върху себе си, обаче ако загина, и вие сте загубен!

— Не ме интересува!

— О, не е враг, а команч! Спокойно можете да продължите да рисувате, сър!

— Във всички случаи щях да продължа — отвърна англичанинът, докато с лявата си ръка поглаждаше краищата на мустаците си, а с дясната движеше молива по опънатия рисувателен лист със спокойно нехайство.

Приближавайки се, команчът също взе в ръка своята пушка. Той забеляза, че двамата не са апачи, а бледолики, от които навярно нямаше защо да се бои.

— Стой! — извика му Уилсън на онази езикова смесица, която навсякъде по онези земя се използва при общуването между мексиканци и индианци. — Какво прави червенокожият мъж тук, на ловната територия на своите врагове?

— А моят бял брат приятел ли е на апачите?

— Той е приятел на всички, които не го закачат, и е враг на онези, които искат да опитат куршумите му.

— Ще каже ли на апачите, че е видял един син на команчите?

— Той ще мълчи.

— Тогава моят бял брат ще запази скалпа си — прозвуча гордият отговор и индианецът смуши коня си да се приближи още повече.

По обветреното лице на Уилсън се плъзна кажи-речи презрителна усмивка.

— Охо! Нима моят червенокож брат е толкова велик воин? Напразни ще са усилията и на сто команчи, и на двеста апачи да ми вземат косите.

— В такъв случай бледоликият е любимец на Добрия дух, тъй като Соколово око може да вземе скалпа на всеки мъж — стига само да поиска!

— Соколово око ли? — Презрителната усмивка изчезна от лицето на ловеца и отстъпи място на радостен израз. — Чувал съм за команча Соколово око. Той има точно око, храбро сърце и силна десница. Какво прави тук, в Апачерията?

— Той иска да вземе скалпа на Черната птица, страхливия вожд на апачите, както и косите на Сатаните на саваната, които се намират ей в тези планини.

— Сатаните на саваната? Сан-меле и Мен-руж? Тези негодници наблизил ли са?

— Те са в Мъгливите планини, за да убият Големия орел, Изгарящата мълния и Тибурсио, следотърсача.

— Мътните го взели, значи Господарите на горите и прериите се намират в тези проклети земи? Трябва да ги видя и да им се притека на помощ! Сър Уилям!

— Мастър Уилсън!

— Разрешете ми да ви представя Соколово око, най-храбрия измежду команчите!

— Не ме интересува! Имам да рисувам!

— Тук в тези планини са дошли трима прочути мъже, преследвани от други двама с не по-малка слава, но със славата на мерзавци.

— Не ме интересуват!

Този особняк все още изобщо не се бе обърнал, за да хвърли един поглед на индианеца. С непоклатимо спокойствие продължаваше да рисува.

— Трябва да ги спасим! — настоя северноамериканският уестман, който се беше нагърбил със задачата да води през саваната този чудак и да го пази от всякакви опасности.

— Те са трима срещу двама и не се нуждаят от помощ.

— Но на мен ми се иска да се запозная с тях!

— Не ме интересува! Веднага щом свърша тази картина, продължаваме ездата към Рио Хила, накъдето, както казват, се е насочил Бегача на прерията! Баста!

— Отделете ми само няколко секунди, сър Уилям!

— Не може! Придържам се стриктно към нашия договор. В него не се споменава нищо за трима прочути и двама опасни мъже, с които толкова много искате да се запознаете!

Уестманът се отказа от опита си да го убеждава и се обърна към индианеца:

— Ако моят червенокож брат види Големия орел и разговаря с него, нека го поздрави от Уилсън, Монтанеца!

— Соколово око ще му каже името, което току-що чу. А моят брат ще остане ли още дълго тук с този странен човек?

— Може би!

— Тогава нека държи пушката си готова! Сатаните на саваната водят със себе си дванайсет апачи, а други единайсет червенокожи чакали ще дойдат откъм реката, за да се присъединят към тях.

— Къде е бивакът на племето на Черната птица?

— Те не са взели със себе си шатри. Един отряд от бледолики беше тръгнал към Мъгливите планини, за да търси злато. Докато слънцето спеше на запад, Черната птица ги изби до крак, а после тръгна с войните си към Бизонското езеро.

— Какво ще прави там?

— Отива да вземе стадата и скалповете на бледоликите.

— Моят червенокож брат ще го последва ли?

— Соколово око ще потърси Големия орел, при когото е и следотърсачът, който веднага ще тръгне към Бизонското езеро, щом само чуе, че Черната птица се е отправил натам, за да убие неговите бели приятели. Соколово око ще го придружи.

Лицето на Уилсън просия.

— Тогава и Господарите на горите ще се отправят на път за Бизонското езеро, нали?

— Соколово око мисли така!

— В такъв случай моят червенокож брат ще ме види там и мен — полугласно му обеща ловецът на споменатия диалект, който навярно англичанинът не разбираше. После добави по-високо: — Соколово око виждал ли е мустанга, наречен Бегача на прерията?

— Соколово око е чувал за него. Той е бял жребец, който човешка ръка не може да улови. В очите му гори странен огън, от ноздрите му излиза пара, гривата му стига до земята, а когато препуска по скалист терен, изпод копитата му хвърчат искри. Той е по-красив и от младата скуоу във вигвама на индианеца и е по-бърз от бурите между планините. Белият жребец се появява като мисълта и изчезва като светкавицата, която ничие око не е в състояние да проследи.

— Виждали са жребеца из равнините на юг.

— Тогава сигурно ще се отправи към бреговете на Рио Хила и към Бизонското езеро, където мустангът предпочита да пие вода под сянката на дърветата, отколкото на открития бряг на реката.

— Сър Уилям!

— Мастър Уилсън!

— Този команч се кани да отиде при Бизонското езеро.

— Не ме интересува.

— Той ще намери там нещо извънредно рядко и скъпоценно.

— Не ме интересува!

— А именно Бегача на прерията, който ще се появи край Рио Хила.

В същия миг англичанинът стана от стола си, обърна се, хвана очилата за златната им рамка с пръстите на лявата си ръка и огледа индианеца с такъв поглед, който постепенно се изпълни с все по-голямо благоразположение.

— Well,^[2] мастър Уилсън, попитайте го дали всичко това е истина!

— Току-що ме увери.

— Може ли да му се вярва?

— Несъмнено! Той е най-прославеният, най-смелият и най-честният команч, който кръстосва саваната.

— Добре, тръгваме оттук право към Бизонското езеро!

— Ами рисунката ви?

— Ей сега ще я завърша!

Той отново хвърли изпитателен поглед на Соколово око. Първично-елегантната красива външност на команча заедно с великолепия му кон явно имаха неудържима притегателна сила за англичанина като човек на изкуството.

— Мастър Уилсън, попитайте го дали може да го нарисувам!

Уестманът се обърна към команча, който беше приближил коня си почти до самия статив и с учудени погледи сравняваше рисунката върху листа с ширналите се пред него възвишения на Мъгливите планини.

— Какво гледа моят червенокож брат?

— Белият мъж е голям вълшебник. А може ли да задържи върху листа и човешка фигура така, че тя да не умре?

— Искате ли моят червенокож брат този бял да направи така с неговата фигура?

— А кой ще я получи после?

— Той ще я задържи на два листа и единият от тях ще получи моят брат. Може да я вземе, да я отнесе във вигвама си и да я подари на онази, която е скуоу на неговото сърце.

Погледът на Соколово око светна.

— Нека белият започне тази голяма магия!

— Какво каза Соколово око по въпроса? — попита англичанинът.

— Съгласен е, но при условие че и той ще получи една такава картина.

— Ще я има! Накарайте коня му да застане така, че да е от дясната страна на слънцето!

Уилсън хвана юздите на коня на команча и го накара да заеме желаното от англичанина място. Соколово око си придаде възможно най-гордата поза, на която бе способен. Уилям опъна нов рисувателен лист, взе молива и... така започна това странно позиране сред Апачерията и опасностите, криещи се в страшната степ.

Англичанинът постави първата рисунка в своята папка, а втората получи команчът. С върховете на пръстите си той докосна листа и започна да разглежда картината с известна боязън, но и с такова

възхищение, сякаш държеше в ръцете си най-висшето благо, което могат да ти дадат земните и неземните ловни полета.

— Уф! — с дълбок гърлен глас даде отдушник на напиралите в сърцето му чувства. — Това е Соколово око, команчът, и — добави тихичко като на себе си — Мо-ла, Цветето на саваната, ще го получи!

Той слезе от коня, развърза ремъка на седлото и така постави листа между него и конския чул, че да не може да се повреди. Англичанинът отново се залови да довърши своя планински пейзаж и вниманието му бе изцяло погълнато от тази работа.

— Кога ще пристигне моят бял брат при Бизонското езеро? — попита индианецът.

— Все още не знам — отговори Уилсън.

— Знае ли моят брат къде е Бизонският остров?

— Все още не съм го виждал, понеже моята родина се намира на много дни път северно от земите на команчите. Но щом е необходимо, ще го потърся и ще го намеря.

— Конете на моя брат са млади и силни. Ако тръгне сега, той ще стигне там преди слънцето да изчезне повторно. Пътем моят брат ще преброи множество острови. Достигне ли до седмия, тогава очите му ще видят Бизонския остров. Там десет воители на команчите ще чакат Соколово око. Нека моят брат им каже, че апачите ще дойдат, а по петите им е и команчът заедно с Господарите на горите.

— Апачите няма ли да стигнат там преди мен?

— Не. С техните канута те ще са принудени да следват големия завой на Рио Хила, докато моят брат разполага с два бързи коня. Нека синовете на команчите пропуснат песовете на апачите, без да им се мяркат пред очите.

— Ще им занеса тази вест.

Соколово око извади своя нож и от гамашите си отрязва едно от копчетата, изкусно изработени от четината на бодливо свинче.

— Нека моят брат покаже това копче и те ще разберат, че той е приятел на Соколово око! — После индианецът се метна на коня си и добави: — Команчът е благодарен на своите бели братя за голямата магия, която му дадоха. Те могат да разчитат на десницата му при всяка беда и опасност!

В лек галоп той се отдалечи в посока на планините, но щом стигна до подножията им, внезапно спря коня си. Далеч по-надолу и

точно срещу първата издадена отвесна скала команчът забеляза няколко тъмни точки, които изглежда се движеха. Хора ли бяха, или животни? Това трябваше да се изясни и с готова за стрелба пушка в ръка той безстрашно се насочи право към тях.

Колкото повече се приближаваше, толкова по-ясно можеше да ги различи. Бяха петима апачи. Сигурно бяха от онези единайсет воители, които са били изпратени по следите на Господарите на горите. Несъмнено отрядът им се беше разделил. Шест индианци бяха тръгнали по самите следи, а петима заобикаляха планините, за да излязат в гръб на белите.

— Тези песове на апачите — промърмори на себе си Соколово око — ще видят и ще нападнат Уилсън, Монтанеца, както и онзи бледолик с четирите очи. Но Соколово око ще избави белите си братя и ще накара който-то да го подгонят.

Рисунката на лорда бе вече заплатена с тази благородна постъпка, на която се реши команчът, за да отклони вниманието на апачите върху себе си.

Той хвана юздите на коня по-късо и препусна към тях така, че кажи-речи коремът на животното докосваше земята. Те също го бяха забелязали и щом разпознаха в негово лице команч, веднага нададоха ужасяващи крясъци. Срещу него се насочиха пет пушки и се разнесоха пет изстрела, обаче нито един от тях не улучи, защото, описвайки дъга, той все още оставаше извън обсега на техните оръжия. Ала преди някой от враговете му да успее да зареди, команчът рязко обърна коня си, понесе се към тях и стреля. Вторият от неприятелите падна мъртъв от седлото. Соколово око побърза да метне пушката през рамо и грабна томахока си.

— Тук е Соколово око, команчът! — войнствено прогърмя гласът му.

В пълен галоп неговият жребец се насочи към коня на първия индианец. Двете животни се сблъскаха гърди в гърди. Това бе много дързък индиански номер и... се увенча с успех. Конят на апача падна на задницата си и още в същия миг високо размаханият томахок на Соколово око изхрущя, забивайки се в черепа на неговия противник.

Конят на команча също бе изваден от равновесие при този силен сблъсък и приклезна, обаче ездачът му остана здраво на седлото, с помощта на юздите го накара да се изправи, да се обърне и да

препусне назад, преследван от другите трима, които надаваха яростни крясъци.

По време на лудешкото си препускане той отново зареди. Изстрелите на неприятелите го бяха поучили, че неговата сребърна карабина биеше по-надалеч от техните пушки. Веднага след като зареди, той отново обърна жребеца си. И апачите заредиха. Команчът побърза да спре коня си, прицели се и стреля. Животното на най-близкия преследвач рухна на земята. Соколово око пак препусна, побягвайки още по-надалеч и пак зареди. Обръщайки се непрекъснато назад, за да преценява разстоянието, той винаги оставаше броени метри извън обсега на вражеските куршуми.

Зад него проехтя изстрел, а после и още един. Никой от тях не улучи. Тогава команчът обърна коня си и се понесе право срещу тях. Той се прицели и още докато галопираше, свали с куршума си задния индианец от коня. После хвана карабината си за цевта и препускайки покрай жребеца на първия противник, нанесе отдолу нагоре такъв страшен удар с приклада по муцуната на животното, че то се изправи на задните си крака, а след това падна по гръб и затисна ездача под себе си. Наистина конят веднага пак скочи на крака, обаче преди още апачът да успее да се изправи, команчът коленичи до него и с един замах заби ножа си в гърдите му.

Съвсем сам, без да получи и една драскотина, Соколово око победи петима апачи само за десетина минути. На гръба на коня си Соколово Око обиколи мъртвците, свали им скалповете и ги закачи на седлото. Още докато се занимаваше с последния убит, той забеляза появяването на двама ездачи с един товарен кон, които се бяха насочили към него. Беше англичанинът заедно със своя уестман. Двамата го познаха и без колебание се приближиха.

— Белите мъже са чули пушките да говорят и сега идват, за да видят кой стреля, нали? — попита Соколово око.

— Така е — отговори Уилсън, като с учудване огледа петте пресни скалпа.

— Пет кучета на апачите бяха тръгнали към мястото, където се намираха моите бели братя. Аз им взех косите — простичко обясни команчът.

Лордът зяпна с уста, хвана очилата си за златната рамка между палеца и показалеца на дясната си ръка и рече:

— Goddam^[3], ама че мъжага, мъж и половина, почти като англичанин!

После обърна коня си и понечи да се отдалечи.

— Сър Уилям! — подвикна Уилсън.

— Мастър Уилсън! — отвърна англичанинът.

— Трябва да му благодарим!

— Не ме интересува! Според договора ни нашата безопасност, както и благодарностите за нея са ваша работа — отговори чудака, без дори да се обърне.

— Команчът не се нуждае от благодарността на белите си братя. Той има нужда единствено от пушката си! — гордо каза Соколово око.

— Моят червенокож брат е голям воин и има добро сърце. Монтанеца ще разкаже на команчите при Бизонския остров за храбростта на техния смел брат!

Той му подаде ръка и последва англичанина.

Конете на убитите индианци се бяха разбягали. Соколово око тръгна по дирите на апачите в обратна посока. Следваше ги с най-голямата възможна бързина, понеже беше загубил много време, а трябваше на всяка цена да се натъкне на шестимата индианци, още преди да са се добрали до Големия орел.

Скоро стигна до онова място, където единайсетте апачи се бяха разделили. След като преброи отпечатъците, команчът наистина установи, че шестимата са се насочили право към Мъгливите планини. Но понеже оттук нататък земята ставаше камениста и дирята на ловците можеше да се открие много трудно, бързината на шестимата навярно е била значително по-малка от онази на другите петима. На последните се е наложило да заобиколят планините и може би поради тази причина шестимата бяха спирали да почиват главно, за да дадат на съплеменниците си необходимото време.

Изглежда, това предположение беше вярно, защото не след дълго Соколово око наистина забеляза шестима ездачи, които, яздейки бавно пред него, внимателно се взираха в земята. Както си личеше, те смятаха местността зад гърба си за съвсем безопасна, понеже никой от тях не намираше за необходимо поне веднъж да се обърне назад.

Беше крайно време да действа, ако искаше да успее да ги отклони от дирите на ловците. Команчът взе пушката си в ръка и пришпори коня. Той полетя в галоп и само след минути се озова на

такова разстояние, от което куршумите на Соколово око можеха да стигнат до неприятелите. Но ето че те чуха конския тропот зад себе си и се обърнаха.

С пронизителен глас команчът нададе бойния вик на своето племе. Конят му се закова на място. Карабината му изгърмя, куршумът свали от седлото един от враговете му, а още в следващата секунда безстрашният индианец препускаше вече обратно по пътя, по който беше дошъл.

Зад гърба му се разнесе яростният рев на изненаданите апачи и един бърз поглед, хвърлен назад, му показва, че го преследваха, пришпорвайки своите животни до предела на възможностите им.

Зареждайки отново, той продължи да галопира все направо към Хила, но все пак щадеше силите на коня си, така че враговете му непрекъснато се приближаваха повече и повече, но без да успеят да го догонят толкова, че куршумите им да го достигнат. Целта му бе да ги накара да си помислят, че техните ездитни животни превъзхождат неговия жребец. По този начин той разпалваше още повече усърдието им и с толкова по-голяма сигурност ги отдалечаваше от Мъгливите планини.

Щом стигна реката, отново накара коня си да препусне в пълен галоп. Следвайки брега, скоро стигна до мястото, срещу което до неотдавна се бе намирало плаващото островче. Още от пръв поглед команчът разбра, че там е имало престрелка. По земята бяха пръснати откъснати от куршумите клонки, а многобройните следи от индиански мокасини му даваха надежда, че враговете му едва ли ще могат тъй лесно да открият собствената му диря.

Той накара коня си да нагази във водата, вдигна високо карабината и рога с барут и заплува надолу по реката срещу преследвачите си. Наистина растящите по брега храсталаци го прикриваха достатъчно добре, но все пак постъпката му можеше да се нарече кажи-речи безумно смела, защото, ако го забележеха, всъщност щеше да се озове съвсем незащитен във властта на преследвачите си.

Ала те бяха твърде разпалени и възбудени, за да могат да разгадаят намеренията му. Той чу шума от приближаването им. Те преминаха в галоп покрай храстите недалеч от него. Незабавно команчът отново изведе коня си на брега и си проби път между храсталака. Последният от враговете му все още не се бе отдалечил

толкова, че куршумът от карабината му да не може да го достигне. Той вдигна оръжието си... само за секунди се прицели... разнесе се изстрел и апачът падна от коня.

Пак проехтя победният боен вик на команча, но още в следващия миг жребецът му препусна в галоп обратно по брега на реката. От гърлата на измамените четирима индианци се изтръгна страховит яростен рев. Те рязко обърнаха конете си и без да хвърлят дори и един поглед към падналия си другар, веднага се втурнаха подир Соколово око.

След като команчът отново зареди оръжието си, той прецени на око разстоянието между себе си и своите преследвачи. То бе достатъчно за неговата цел. Той скочи от коня, който веднага застана неподвижно като статуя, после мина зад животното, така че изцяло се прикри зад тялото му и подпря цевта на сребърната карабина върху седлото.

Апачите се стъписаха и дръпнаха поводите на конете си.

— Соколово око, команчът е тук! — извика им той. — Кой чакал ще пожелае да вземе скалпа му?

Вместо отговор пак последваха гневни крясъци, когато апачите чуха името на най-храбрия измежду враговете си. Те виждаха, че се е спрял извън обсега на техните куршуми и си мислеха, че и неговата карабина не би могла да ги улучи.

— Апачите ще му одерат кожата и ще хвърлят сърцето му на лешоядите — подвижна един от тях. — Техните смели братя са по петите му и ще го заловят!

— Братята на кучетата са мъртви. Пет скалпа висят на седлото на команча, а пет коня търсят ездачите си отвъд планината!

Те видяха скалповете и нададоха още по-страхотен рев.

— Убиецът им ще ги последва в Страната на сенките — изкрещя един от тях и вдигна пушката си.

Разнесе се изстрел, ала куршумът не стигна до Соколово око.

— Апачите са като баби. Не са се научили да стрелят. Команчът ще им покаже как се улучват песове!

Неговата карабина също гръмна и индианецът, който беше стрелял, се строполи на земята, улучен в челото.

Ако в този момент апачите се бяха втурнали към него, той щеше да се види принуден да бяга. Ала яростта им попречи спокойно да

разсъждават. Те изстреляха пушките си, но пак никой от тях не улучи.

Тъкмо това бе целил команчът. Светкавично се метна на седлото и бясно препусна срещу тях. Насред галоп куршумът му рани в рамото един от последните трима неприятели. Умората от напрегнатата езда и възбудата му от схватките накараха кръвта му да закипи, тъй че по време на ездата стрелбата му стана недотам точна. Хващайки карабината за цевта, той замахна, за да нанесе удар с приклада ѝ, обаче тъкмо тогава конят му се спъна в някакъв издаден корен и рухна на земята. Карабината на Соколово око отхвъркна надалеч и преди още команчът да успее да се изправи на крака, получи такъв удар по главата, който го зашемети.

След като дойде на себе си, разбра, че лежи на земята с вързани крака и ръце, а двамата останали здрави и читави апачи превързваха ранения си другар.

— Команчът не умее да язди. Той е като някое хлапе, което се страхува от коня — подигра му се един от индианците, щом забележа, че е дошъл в съзнание. — Синовете на апачите ще отмъстят за братята си и ще го измъчват в продължение на две слънца!

Без да отговори, Соколово око му хвърли презрителен поглед и после затвори очи. Но въпреки това той наблюдаваше всичко, което ставаше наоколо. След като оставиха ранения да го пази, другите двама възседнаха конете си, за да донесат тримата убити. А понеже първият от тях беше паднал надалеч от Мъгливите планини, измина доста време, преди да се завърнат. Едва след няколко часа се появиха отново и команчът си направи извода, че сигурно са стигнали чак отвъд планинските възвишения, за да потърсят и онези, които паднаха убити там.

Един от апачите хвърли на пленника мрачен поглед, който излъчваше и нямо възхищение. Апачът каза:

— Команчът е куче, но куче, което разкъсва пантерата. Храбростта му ще бъде почетена с най-големите изтезания!

И този път Соколово око не отговори. Апачът го срита.

— Нима кучето не може да си отвори устата, когато Антилопата му говори?

— Комарът, който се нарича Антилопа, няма да ухапе Соколово око. Апачът не може да измисли такива мъчения, които да са достойни за команча! — прозвуча презрителният отговор.

— Той ще трябва да изтърпи такива болки, че сигурно ще се разпищи като стара бабичка и ще забрави да подеме предсмъртната си песен!

С помощта на ножовете си апачите изкопаха под клоните на крайбрежните върби гроб за тримата убити и ги положиха в него. После насядаха до гроба и подеха траурни напеви, в които прославяха делата и добродетелите на убитите. А понеже това се правеше от всеки един поотделно, тази церемония продължи доста дълго и когато заринаха гроба, вече беше паднал здрач.

После започнаха да събират сухи клони, за да запалят лагерен огън, както и един друг огън за мъченията. Соколово око наблюдаваше тези приготовления с непоклонително спокойствие. Той не се боеше от смъртта, но въпреки това напругаше целия си ум и цялата си проицателност, за да намери някакъв начин да се освободи.

Двете купчини от съчки и клони бяха вече готови и индианците се накупили да ги запалят, обаче се оказа, че не разполагат с пункс^[4]. Бяха го погребали заедно с единия от мъртъвците. Тогава Антилопата нареди на другия индианец, който не беше ранен, да потърси някое дърво с кух ствол, където можеше да се намери прахан, а през това време самият той се залови да издялка двете дървени части, представляващи този вид индианско огниво. Той вършеше тази работа полуобърнал гръб на Соколово око.

Ето че се появи единствената възможност за спасение. Внимателно заслушан в стъпките на отдалечаващия се апач, команчът изчака те да заглъхнат, а след това да изминат и още няколко минути. Но после въпреки стягащите го ремъци успя бързо да се изправи, сграбчи с вързаните си ръце Антилопата отзад, събори го на земята, с тежестта на тялото си притисна главата и раменете му и изтръгна ножа от ръката му. Захапвайки дръжката му със зъби, той веднага преряза ремъка около китките си, после с лявата си ръка стисна апача за гърлото, а с дясната срязва ремъка на краката си, след което заби острата стомана дълбоко в гърдите на врага.

Всичко това отне не повече от няколко секунди, тъй че нито Антилопата, нито раненият успяха да извикат. Но въпреки раната си легналият апач бързо скочи на крака и отвори уста, за да предупреди отдалечилия се воин, обаче Соколово око светкавично го стисна с две ръце за гърлото и го повали на земята. Дъхът на индианеца секна и той

изгуби съзнание. Команчът не го уби и сигурно си имаше някакво основание. Той навлезе между храсталаците и с безшумни стъпки започна да се промъква в посоката, в която се отдалечи последният апач. Не след дълго команчът се прикри зад една върба и зачака.

Не измина много време и Соколово око долови забързаните му крачки. Остави го да отmine метър-два, после го нападна в гръб, сграбчи го и го повали на земята.

— Кой пес може да измъчва Соколово око? Команчът ще покаже на апача как се язди чак до Страната на духовете!

Той го прониза с ножа си, последваха три резки движения с острието около главата на апача... и скалпът на убития противник се оказа в ръката на Соколово око. После той се върна при изпадналия в безсъзнание неприятел, върза ръцете и краката му и се залови да разкопава гроба. Трябваше да свали трите скалпа на победените от него апачи, а накрая взе и скалпа на Антилопата.

Междувременно останалият жив апач дойде в съзнание. Соколово око се приближи до своя кон, вързан за едно дърво, и от изкусно изплетените кобури на седлото извади кукичка за въдица, направена от рибени кости и завързана за корда от растителни влакна. С тази въдица в ръка той се приближи до пленника.

— Апачите не са по-умни от жабите в тинята на езерото. Те търсят своя пункс, а не се сецат да попитат команча дали няма огниво. Те дадоха вече на Соколово око десет скалпа, но команчът ще откаже да вземе единайстия и ще остави ранения чакал жив, за да може да разкаже с вой на своите синове и братя за подвизите на команча. Но все пак Соколово око ще направи един знак, за да се знае, че и този скалп му принадлежи!

Той сграбчи ранения за косата и с ножа си му направи двойна резка около главата. После си взе обратно всички свои вещи, които му бяха отнели, като прибави към тях мунициите и хранителните провизии на апачите. След това хвърли всички техни оръжия надалеч в реката и едва тогава преряза ремъците на пленника. Накрая тикна в ръцете му въдицата с думите:

— Раната ще задържи апача тук. Нека яде риби и да чака връщането на своите хора, за да им каже, че Соколово око е бил в земите на враговете си и за времето от половин слънце е извоювал единайсет скалпа! Хау!

После се метна на коня си и се отправи към Мъгливите планини, които още преди последните събития бяха първоначалната му цел. Наистина вече се беше смрачило напълно, ала той знаеше къде се намират планините и се надяваше, че все ще му се открие някаква възможност да се срещне с Господарите на саваната и горите.

Скоро от лявата му страна изплуваха тъмните планински масиви. Той продължи все в същата посока и изведнъж до слуха му достигна разнесият се надалеч гръмовен вик:

— Фабиан!

Команчът спря и внимателно се заслуша.

— Фабиан, дете мое, сине мой!

Това бе такъв глас, който сякаш не излизаше от човешко гърло.

— Фабиан! — прогърмя гласът за трети път в безмълвната нощ след известна пауза. После всичко притихна.

По изговора ясно си личеше, че тези викове не бяха издадени от индианец. Дали пък не идваха от гърдите на Големия орел, както можеше да се предположи по мощния глас?

Безстрашно, но с изострени сетива, команчът продължи ездата си. Вече можеше да долови и шума от водопада, когато изведнъж нейде срещу него се разнесе глас:

— Стой! Кой идва?

— Един приятел на бледоликите!

— Индианец, който ни се пише приятел? Как ти е името?

— Нека първо моят бял брат ми каже своето!

— Червенокожите мъже ме наричат Големия орел, а тук до мен стои и още един мъж, чието име е Изгарящата мълния.

— Уф! Команчът ги търси вече от две слънца!

— Команч ли? Тук в Апачерията? — невярващо попита Пепе. — Нека моят червенокож брат ми каже как се нарича!

— Приятелите и враговете на команчите са му дали името Соколово око.

— Соколово око! Санта Лаурета, Голям орел, ако това е истина, тогава тъкмо този е човекът, от когото се нуждаем. Нека моят червенокож брат слезе от коня и ни разкаже как му е хрумнала мисълта да ни търси!

Ловците наведоха дулата на пушките си, а команчът скочи от седлото. Странна и чудна бе тази среща на трима толкова прославени

мъже наскре territory на неприятеля в мрака на нощта. Двамата бели сърдечно подадоха ръка на индианеца. Самият той имаше снажно телосложение и все пак трябваше да вдигне глава, за да може да погледне канадеца в очите.

— Значи моят червенокож брат е знаел, че се намираме в Мъгливите планини? — попита великанът.

— Да, Господарите на горите, Сатаните на саваната и дванайсет песа на апачите. А къде са те?

— Мъртви са! — кратко отговори Големия орел. — Искат ли моят брат да вземе скалповете им?

— Откакто слънцето бе застанало точно над главата му, Соколово око свали десет скалпа, а един беляза като свой. Той носи косите само на онези противници, които сам е победил!

— Единайсет скалпа! — възкликна Пепе. — Нека моят брат ни разкаже всичко!

Команчът започна да описва приключенията си, а двамата ловци, въпреки изключителното напрежение и възбуда, които ги бяха обзели, го изслушаха, без да го прекъсват. Соколово око не изтъкна смелите си действия, но от кратките му прости думи те все пак разбраха какъв риск бе поел върху себе си и какво бе направил за тях, а това ги изпълни с възхищение и чувство на благодарност към него. Той бе един горд и великодушен потомък на онези индианци със сякаш от бронз излети фигури, които някога са били господари на саваната и само чрез допира си с белите са могли да бъдат съсипани физически и покварени.

Когато команчът свърши, Големия орел също го уведоми за събитията от последните дни. Сбитият му разказ приключи с внезапното изчезване на Фабиан. После той млъкна и зачака Соколово око да каже мнението си. Индианецът не го накара дълго да чака.

— Сатаните на горите и прериите няма да убият прославения следотърсач, а ще го предадат в ръцете на апачите. Ще го отведат при Бизонското езеро.

— Тогава и ние трябва незабавно да тръгнем към Бизонското езеро! — припряно рече невъздържаният Сънливец.

— Моите братя ще почакаат, докато дойде утрото, което ще освети всички следи.

— Нашият приятел Соколово око е прав — съгласи се с него канадецът. — Мен още по-малко ме сдържа на едно място и от теб, Пепе, ала разумът ни повелява първо да разберем от дирите как да постъпим.

— А моите братя не бива да се изкачват при гробницата на вожда, преди да е изгряло слънцето, за да не би краката им да заличат дирите, които те искат да видят!

— Вярно! Пепе, ние проявихме вече непредпазливост. Хайде да отидем отсреща до онова възвишение и там да изчакаме разсъмването!

Ужасна нощ прекараха двамата мъже, треперещи от гняв и нетърпеливо очакване, докато команчът спеше. Никой от двамата и с една дума не издаде мъката си, но всеки знаеше за другия, че е готов да даде и живота си за освобождаването на пленника и за наказанието на бандитите.

Най-сетне небето на изток просветля, и както в онези географски ширини нощта следва вечерния здрач по-бързо, отколкото при нас, така и утринното развиделяване бързо отстъпи на светлия ден. Команчът се събуди и тримата мъже се заловиха внимателно да оглеждат конусообразната скала.

Изкатериха се по страната, която бе точно срещу споменатото възвишение, и веднага щом стъпиха на платформата, намериха ножа, изпуснат от Кървавата ръка.

— Някакъв чужд нож! — извика Пепе. — Няма съмнение, че Фабиан е бил нападател!

— И че храбро се е защитавал — гневно добави канадецът. — Били са неколцина, защото колкото и да е силен Метиса, Фабиан съвсем сигурно не е по-малко силен или по-малко ловък от него. След като са се счепкали, борбата явно е продължила чак до другия край на платформата, понеже оттам са паднали, както ни доказва и ножът на Фабиан, който намерихме долу.

— Но нали пушката му беше в подножието на скалата от другата ѝ страна! — възрази Сънливеца.

— Това само доказва, че съм прав. За съжаление вместо да стреля, той е решил да посрещне нападателите с приклада си, при което пушката му се е изплъзнала от ръцете. Пепе, я виж какво ни носи команчът!

Соколово око беше погледнал от ръба на платформата надолу и като забеляза наблизил се предмет, го взе. Това бе украшението от пера на единия от двамата бандити. Без да се колебае, индианецът отсече:

— Перата на Ел Местисо! Команчът добре ги видя, докато се биеше с конекрадците.

По целия склон надолу се виждаше широка диря, оставена от търкалящите са презглава мъже. Тримата слязоха по нея. Долу каменистата земя не им предложи ни най-малка опорна точка. Острото око на индианеца внимателно претърси всеки сантиметър от близката и по-далечната околност и накрая си спря върху повърхността на езерото. Изстрелите от миналия ден бяха откъснали от растящите горе по скалата храсталаци няколко клона, които се намираха сега във водата. Широките листа на растенията ги поддържаха, но един от тях плаваше на едно свободно от водни растения място. Погледът на команча се спря точно върху него. Той посочи с ръка натам и каза:

— Моите братя могат ли да видят дали онзи клон плава, или е заседнал?

— Плава! — веднага установи канадецът.

— Да — потвърди и Пепе, — движи се, и то към скалата. Несъмнено водата се оттича нейде под земята. Но каква ни е ползата от това?

— Соколово око знае, че Сатаните на саваната често се отбиват при кучетата апачи. Все още никой не ги е забелязал на кон и въпреки това те успяват бързо да се придвижат от едно място до друго. Ето защо команчът мисли, че имат кану, което държат скрито нейде в планините, където никой няма да го търси. Но нали моите братя искат да видят следите на разбойниците!

Той се огледа наоколо. Нападението е било предприето от отсрещното планинско възвишение и можеше да се предположи, че най-напред бандитите са се върнали със своя пленник пак натам. Но нагоре водеше единствено онзи път през клисурата, който бе използван също от Кучильо, Бараха и Ороче.

Без повече да си губи времето с внимателно взиране в земята, команчът забърза напред и двамата ловци го последваха.

Той все още не се бе изкачил кой знае колко високо, когато спря и посочи към някакъв предмет, който се бе закачил на едно ниско

желязно дърво.

— Парче от колана на Фабиан! — възкликна канадецът.

— По върната следа сме. Напред!

Соколово око се втурна нататък. Макар че крачеше толкова бързо, от острото му зрение, упражнявано от най-ранна възраст, не се изплъзваше и най-дребният предмет, колкото малък и незначителен да беше той, обаче въпреки всичко двамата ловци се безпокояха да не би все пак в бързината от вниманието му да убегне нещо важно. Команчът веднага свърна по пътеката, която водеше нагоре покрай самия ръб на скалата. Там Соколово око видя пораженията, нанесени предишния ден от куршумите на ловците. Между пречупени и откъснати клони лежаха трупове на убитите индианци, но изглежда, команчът не прояви никакъв интерес към тях, а без да се бави, продължи напред, като че бе напълно убеден в непогрешимостта на мисълта, направляваща неговите стъпки.

Въпреки че бързаха, двамата ловци все пак намериха време да вземат мунициите на падналите апачи, нещо, което Ел Местисо беше забравил да направи. В прерията барутът и оловото са нещо безкрайно нужно и ценно, а дори и по-големи количества никога не са излишни.

Команчът се спусна по отвъдната страна на хълма, където бяха вървели Ороче и Бараха, докато търсеха коня на Кучильо. После свърна встрани между скалите. Там той легна на земята, огледа се внимателно наоколо и наостри слух. След това скочи на крака и каза:

— Водата от езерото шепти под Соколово око. Той ще последва гласа ѝ!

Команчът закрачи бавно обратно, като се отклоняваше малко ту надясно, ту наляво, непрестанно напругайки слух, докато накрая спря пред някакъв отвор, който подобно на врата водеше навътре в скалата. Там той се наведе и със задоволство възкликна:

— Уф! Душата на команча подозираше истината. Нека моите братя погледнат във водата!

Ловците се приближиха и видяха, че пред тях се намираше таен канал, по който езерото се оттичаше в Рио Хила. Водата му не беше дълбока и бе толкова кристалночиста, че съвсем ясно се виждаше дъното, по чиято утайка си личаха отпечатыци от човешки стъпки на двама души, като пръстите на краката водеха навътре в тъмния канал.

Команчът събу мокасините и гамашите си и се спусна долу, за да проследи тази диря. Върна се само след няколко минути с парче ремък от бизонска кожа в ръката.

— Кануто на разбойниците е било вързано за този ремък, който са срязали с нож. Явно ремъкът се е бил заклещил толкова здраво в пукнатините на скалата, че Ел Местисо се е видял принуден да го пререже.

Сега канадецът държеше в ръка именно останалия от него край, за да огледа по-внимателно мястото, където е минало острието на ножа. То бе все още свежо и доказваше достатъчно ясно, че кануто е било взето през нощта.

— Но тук има следи само от четири крака! — обади се Пепе.

— Носили са следотърсача на ръце — отговори индианецът — Нека моите бели братя разгледат разположението на отпечатъците!

И наистина, от оставените следи ставаше ясно, че онзи, който беше слязъл пръв долу, се беше обърнал, за да поеме някакъв товар.

— Каналът води към Рио Хила. Съвсем сигурно е, че разбойниците са се отправили към Бизонското езеро. Ето защо не е нужно да следваме неотклонно дирите им, а можем за по-кратко да пресечем многобройните завои на реката — предложи канадецът, който гореше от нетърпение час по-скоро да догони бандитите — Трябва да ги спипаме, преди да са се присъединили към апачите.

— Нека моят брат не се тревожи — успокои го Соколово око. — На Бизонския остров десет храбри воители на команчите чакат Соколово око. Те ще се скрият от песовете на апачите, но няма да пуснат да минат Разбойниците на саваната. Нека моите братя дойдат, за да вземе Соколово око коня си. Той ще улови за тях две от ездитните животни на убитите апачи, за да не са принудени да ходят пеша, понеже краката им не са тъй бързи като копитата на мустанга...

На същото утро и горе-долу по същото време, когато се събуди Соколово око, десет души, идвайки от север, се бяха устремили към брега на Рио Хила. Движеха се пеша, а боите, с които бяха покрили лицата си, издаваха, че са команчи. Те вървяха един подир друг, като всеки от тях се стремеше да стъпва в оставените отпечатыци на човека пред него. И това се правеше с такава точност и внимание, че бе необходимо нечие много остро и тренирано зрение, за да различи, че дирята не е направена от един-единствен воин.

С изключение на крачещия начело индианец всички други носеха на гръб както оръжията си, така и големи парчета кора от дърво — ясен признак, че имаха намерение да предприемат плаване по реката, защото тези късове кора не можеха да са предназначени за нищо друго, освен с помощта на смола и лико от тях да бъдат направени канута.

Тези хора бяха десетте воители, изпратени от Умната лисица, за да се срещнат със Соколово око при Бизонския остров. Първият воин следваше своя път с такава сигурност и педантичност, сякаш не се намираше в дивата савана, а крачеше по шосе на някоя цивилизована страна. И те наистина стигнаха до Рио Хила на такова място, което бе разположено точно срещу Бизонския остров. По суровото лице на водача заигра горда усмивка, когато се обърна назад и каза:

— Уф! Кой друг може да намери пътеката дотук толкова сигурно и точно като Бизонска грива, команча?

Наистина този воин имаше толкова буйна, дълга и гъста коса, спускаща се почти до кръста му, че без съмнение напълно заслужаваше името си.

След кратко съвещание те сложиха товарите си на земята и оставяйки само един пазач, се разпръснаха по двата речни бряга, както и по острова, за да се убедят, че в близката околност не се намира никакъв неприятел. Когато отново се събраха, се оказа, че никой от тях не бе открил нищо обезпокоително. Ето защо Бизонска грива се приближи до самата вода, постави двете си свити длани около устата и бойният вик на команчите проехтя както нагоре, тъй и надолу по реката:

— О-хiiii, о-хiiii!

Но отговор не последва.

— Соколово око все още не е тук, но ще дойде. Ръката му винаги прави онова, което устата обещава. Нека моите братя скрият корите и се притаят край водата, за да не може да ги забележи никой враг!

Не след дълго вече и най-острото око не би успяло да открие присъствието на команчите, без обстойно претърсване на околността.

Ала търпението им бе подложено на сурово изпитание. Денят премина, а също вечерта и нощта, настъпи и утрото, без да се случи нещо, достойно за вниманието им. Най-сетне, вече беше следобед, когато се разнесе конски тропот. Надничачият от своето скривалище

сред тръстиката пост, а именно Бизонска грива, забеляза двама бели, които се появиха, яздейки по брега, като водеха със себе си един товарен кон. Спряха се срещу Бизонския остров. Единият от тях смуши коня да се приближи до самата вода, сложи двете си свити длани около устата подобно на рупор, също както направи предишния ден и предводителят на индианците, и извика:

— Ехей, команча!

Бизонска грива веднага се изправи на крака с насочена към него пушка.

— Откъде знае бледоликият, че команчът е тук?

— От Соколово око — отвърна белият, усмихвайки се на неговата завидна бойна готовност.

— А моят бял брат може ли да ми го докаже?

— Ето!

Уилсън подаде на команча копчето от четина на бодливо свинче. Индианецът обстойно го огледа.

— Моят бял брат е приятел на команчите. Къде е видял Соколово око?

— При Мъгливите планини. Той изпраща на воините на команчите вестта, че ще дойде заедно с Големия орел, Изгарящата мълния и прочутия следотърсач. Преди това обаче ще се появят синовете на апачите, за да отидат при Бизонското езеро. Моите червенокожи братя трябва да се скрият от тях и да ги пропуснат да минат.

— Ще се подчиним на думите на моя брат. Ами накъде ще се отправят двамата бледолики?

В този момент се приближи и лордът.

— Мастър Уилсън, какво толкова имате да разговаряте с този човек?

— Трябва да му предам едно съобщение от Соколово око.

— Не ме интересува! Хайде да продължаваме!

— Но нали трябва да удържа на думата си!

— Не ме интересува! В нашия договор не се споменава нищо за никакви си съобщения.

С тези думи той отново обърна коня си.

— Тръгнали сме към Бизонското езеро — отговори Уилсън на въпроса на команча. — А дали моят червенокож брат е чувал нещо за

Белия бегач на прерията?

— Наскоро е бил забелязан в ловните полета на команчите.

— Сър Уилям! — извика уестманът. — Чуйте какво казва този воин!

— Не ме интересува! — дойде в отговор.

— И Белият бегач ли не ви интересува?

Особнякът незабавно дръпна юздите на коня си и рязко го накара отново да се обърне.

— Та какво за Бегача?

— Забелязали са го в ловните територии на тези червенокожи воини.

— Кога?

Водачът на англичанина преведе този въпрос на команча.

— Един ден преди Бизонска грива да напусне колибите на команчите — значи преди три слънца.

— А накъде се е отправил сега? — попита лордът, изгарящ от нетърпение, когато чу отговора на английски.

— Бизонска грива мисли, че жребецът ще се насочи към Рио Хила или към местата за водопой на Бизонското езеро.

— Ще отиде при Бизонското езеро, сър Уилям — преведе Уилсън.

— Тогава да тръгваме! Goddam, трябва да го притежавам!

— Няма ли малко да си отдохнем при тези мъже? Трябва да им разкажа за Соколово око!

— Не ме интересува! — бе отговорът. После почитателят на Белия бегач бързо изчезна зад храсталаците.

— За десетина минути Соколово око уби петима апачи! — успя съвсем кратко да каже Уилсън и побърза да догони англичанина.

Команчите отново направиха кратко съвещание, а после всеки от тях изчезна в своето скривалище. Денят измина и се свечери. Възцари се пълен мрак между и под дърветата, издигащи се по двата бряга на реката, но по леките вълни играеха тайнствени светлинки и не можеше да се случи нищо, което скрилите се команчи да не успеят незабавно да забележат.

Ето че до слуха им долетя далечен шум от равномерни удари на гребла във водата и малко по-късно скритите съгледвачи различиха едно бойно кану, което, пълно с воини на апачите, премина между

острова и команчите. То бе последвано от второ, трето, а накрая и от четвърто кану. На носа на всяка от тези дълги лодки гореше огън от запалена смола, чиито пламъци ярко осветяваха фарватера и хвърляха мрачни отблясъци върху реката и дърветата.

Съобразно заповедта на Соколово око команчите се държаха изчаквателно, макар че въпреки своята малобройност можеха да нанесат на апачите значителни загуби.

Нощта измина, а после и слънцето извървя една трета от небесния си път, когато отново се разнесоха удари на весла. Зададе се кану, направено от кори на дърво, в което седяха двама мъже. Те гребяха с всички сили така, че малкият плавателен съд летеше надолу по течението, сякаш се движеше с пара. Единият от тях носеше на главата си украшение от пера, чиято изработка бе типична за папалосите. Другият пък беше прибрал и пристегнал тъмните си коси само с няколко кожени ремъка. Между двамата в полулегнало положение се намираше някакъв млад човек с измъчен и изтощен вид. Команчите забелязаха, че ръцете, а може би и краката му са вързани.

Кои ли бяха тези трима бледолики? Дали бяха Господарите на горите и прериите заедно с прочутия следотърсач, за когото спомена северноамериканецът? Едва ли. Бизонска грива не знаеше как да постъпи, а преди да вземе каквото и да било решение, кануто вече отмина Бизонския остров.

Междувременно вързаният човек в лодката бе хвърлил един бърз особен поглед към острова, до чийто бряг водата бе довякла и струпала какви ли не дънери, коренища и клони, и ето че тъкмо когато кануто се изравни с острова... той неочаквано и светкавично се изправи, последва скок... и тялото му изчезна във водата.

Разнесоха се две гръмогласни ругатни. Двамата мъже прибраха греблата и оставиха лодката сама да се носи по течението, а яростните им погледи се впиха в реката, за да следят всяко раздвижване в нея. Те бързо грабнаха пушките си в ръка и седнаха в лодката, готови да убият беглеца веднага щом се появи на повърхността.

Но той не се появи. Двамата започнаха да гребат обратно към острова и спряха лодката на брега му. Никой от тях не обелваше нито дума, ала от бдителните им очи не се изплъзваше и най-малкото листенце, носещо се по широката река.

— Негодникът се е удавил! — обади се най-сетне по-младият. Беше Ел Местисо.

— Значи се отървахме от него — отвърна Мано Сангриенто. — И изобщо беше безполезно и досадно да го мъкнем с нас.

— Млък, старче! Черната птица щеше да ни даде много за него, а ето че сега не можем да му занесем дори и скалпа му. Но във всички случаи е мъртъв, защото не може да остане толкова дълго под водата, а не се е добрал нито до този, нито до отсрещния бряг. В това съм убеден. Нека върви по дяволите! Но другите двама сигурно ще тръгнат подир нас и така ще ни паднат в ръцете! Черната птица несъмнено вече е далеч пред нас. Напред да го догоним!

Те отново грабнаха греблата и продължиха прекъснатото си пътуване.

Бизонска грива бе взел вече пушката си в ръка и с един изстрел се канеше да даде сигнал за тяхното ликвидиране, но размисли. Команчите живееха в мир с бледоликите и той не знаеше какво щеше да каже Соколово око за такава прибързана постъпка. Ето как, без самите те да съзнават, двамата Разбойници на саваната избегнаха заплашващата ги сигурна смърт.

Около половин час след като те се изгубиха от погледите на индианците, другият бряг отсреща се оживи. Появиха се трима ездаци — двама бели и един индианец.

— О-хiiii! — извика последният от тях толкова силно, че гласът му се разнесе надалеч и десетте команчи веднага се показаха от скривалищата си.

— Соколово око ей сега ще се прехвърли при своите братя. Нека те останат на брега! — заповяда им той.

После заедно с двамата си придружители вкараха конете си в реката. Но в този момент при носа на острова изпод довлечените от водата дънери и клони нещо се раздвижи.

Пленникът, който бе скочил от кануто в реката, с мъка се измъкна на сушата, въпреки че беше вързан. Протягайки напред ръцете си, стегнати с кожен ремък, той извика:

— Тате, Пепе, Сънливец!

Канадецът подскочи на педя от седлото.

— Фабиан, детето ми, синко!

Той рязко дръпна поводите на стърчащата от водата конска глава, насочвайки животното да плува към острова. Пепе и команчът го последваха.

— Санта Лаурета, той е, наистина е той! Давай към острова, Голям орел, давай, пък ако ще и цялата река да е пълна с риба тон!

Секунди по-късно те стъпиха на брега. Прерязаха ремъците на Фабиан и щастливите приятели се прегърнаха.

[1] В случая — тъга, меланхолия, скука. Б.пр. ↑

[2] Well — Е, добре Б.пр. ↑

[3] По дяволите, мътните го взели! Б.пр. ↑

[4] Прерийно огниво. ↑

11. КРАЙ БИЗОНСКОТО ЕЗЕРО

На няколко дни езда от асиендата Дел Венадо в северозападна посока се простира гора от кедри, дъбове и коркови дървета. От края на тази гора, та чак до Рио Хила теренът представлява огромна равнина, чиято гъста трева достига такава височина, че ездачът от гърба на коня си едва успява да хвърли поглед над нейните връхчета и цветчета.

Но сред тази гора, заобиколено от мрачни великански дървета, се намира едно езеро, чиято бистра повърхност има почти форма на правоъгълник. Дълги гирлянди от сив мъх се спускат от кедрите или, образувайки широки воали, се прехвърлят от клон на клон. Край бреговете плават широколистни водни растения, а разкошно искрящите им цветове разтварят своите златни и сребърни чашки на светлината на слънцето, чиито лъчи озаряват тъмнозелените горски сенки със своята пъргава пъстроцветна игра.

Това е Бизонското езеро.

Името си е получило от животните, чието любимо място за водопой е било по-рано. Но близостта на хората е прогонила бизоните и те са се оттеглили към по-усамотени райони. Ала уединеното разположение на езерото и до ден-днешен привлича стада диви и полудиви коне, които предпочитат неговите води, потънали в гъста сянка, пред откритите брегове на Рио Хила.

От едната страна на езерото, там, където се бе намирала горска поляна, едно доста голямо свободно място бе заградено с много яка ограда, в която имаше само един-единствен вход. Той можеше да се затваря с няколко напречно поставяни дебели греди. Стволовете, образуващи оградата, бяха свързани помежду си със здрави ремъци от бизонска кожа, а освен това по тях бяха нахвърляни и накачени какви ли не по-големи и по-малки клони, което имаше за цел да придаде на оградата възможно по-естествен вид. Това свободно пространство бе предназначено за улавяне на стада диви коне, а всичко бе направено от вакеросите на дон Агустин Пена.

На брега на езерото, недалеч от това място, на земята бяха налягали четиринайсет мъже. Дванайсет от тях носеха обичайното облекло на вакеросите, а останалите двама бяха изцяло облечени в кожа, по която си личаха кървави петна, навеждащи на мисълта, че работата им невинаги имаше миролюбив характер. Слънцето бе придало на лицата им такъв тъмен загар, че човек не можеше да е сигурен дали вижда пред себе си цивилизовани червенокожи, или пък бели, усвоили привичките и начина на живот на индианците.

Тези двама мъже бяха ловците на бизони Енсинас и Паскуал, взели участие в похода срещу червенокожите конекрадци, който бе започнал от Тубак и бе ръководен от Соколово око. Тъкмо в този момент разговорът на компанията се въртеше около това приключение.

— А аз ви казвам, че наистина Сатаните на саваната бяха онези, които се съюзили с индианците — твърдеше Енсинас. — Жалко е само, че се изплъзнаха!

— Та няма такива кадърни и безстрашни сиболероси като вас не могат да се разправят с тях? — попита най-младият от вакеросите, който едва ли имаше и двамайсет години.

— Какви ги говориш, сеньор Франсиско! Аз се изправям смело срещу бизона, когато той застрашително насочи рогата си към мен, обаче една такава твар като Мано Сангриенто или Ел Местисо съчетава в себе си дивата ярост на бика, хитростта на лисицата, пъргавината на тигъра и силата на лъва. Ако към всичко това се прибави и порочността, моралното падение на един човек, чието око не трепва и пред най-долното и безбожно престъпление, тогава ще получите образа на един такъв пропаднал тип, който трябва да се избягва от всеки почтен сиболеро.

— Но аз навярно все пак бих рискувал да им изляза насреща.

— Кой, ти ли? Та ти бил ли си се изобщо досега с някого?

— Още не!

— Тогава в името на всички светии мълчи! Та нали още в първия миг ще останеш без скалп!

— Но нали все пак за всеки се намира някой противник! Наистина ли няма човек, който би дръзнал да се изправи срещу тях?

— Знам само двама или трима, за които това би било възможно.

— Кой са те?

— Господарите на саваната и Тибурсио Ареляно.

— Аа, Тибурсио! Да, всички го познаваме. Той е най-добрият растреадор в цялата Сонора и нашият господар много го цени, откакто той го отърва от разбойниците. А дори ми се струва, че и нашата доня Росарита си мисли понякога за него. Но кои са тези Господари на саваната?

— Двама северноамерикански ловци, наричани от червенокожите Големия орел и Изгарящата мълния. Срегнах ги заедно с Тибурсио в степта, когато следваха дирите на експедицията на дон Естебан. А ако, освен тях, има и друг човек, който да не се страхува от Ел Местисо и Мано Сангриенто, то той е само команчът Соколово око и никой друг.

— Толкоз ли е лошо положението? — попита Франсиско, комуто много би се искало да стане също такъв герой като прочутите мъже, чиито имена бе чул току-що.

— Да е лошо, не е, но това е истината, сеньор Франсиско. Давам ти честната си дума, че команчът с лекота ще се разправи с двайсетина мъже като теб! Впрочем той е по петите на бандитите, а много бих се учудил, ако скоро не чуя, че действително се е срещнал с тях!

В този момент всички бързо скочиха на крака.

— Дон Агустин, сеньорита Роса!

Наистина между високите дървета на вековната гора се приближаваха значителен брой свободни коне, както и добре натоварени мулета, следвани от няколко въоръжени слуги, които придружаваха дон Агустин и неговата дъщеря.

Щом стигнаха до езерото, той се огледа внимателно наоколо, а после посочи мястото, където желаше да са разположат на бивак. Докато неговите придружители вършеха тази работа, той и Росарита се приближиха до вакеросите, които ги поздравиха радостно и почтително.

— Енсинас и Паскуал също са тук! — възкликна той, видимо приятно изненадан. — Е, тогава навярно пак ще чуем някое приключение!

— И аз тъй мисля, сеньор — отвърна първият от двамата. — Тази година преживяхме в саваната толкова много неща, колкото иначе не ни се случват и за две години. Видяхме Ел Местисо, Ти...

— Метиса ли? Къде? — припряно попита асиендерото.

— На известно разстояние отвъд Тубак, където бе принуден да избяга от нас и команчите. Освен това видяхме и Тибурсио Ареляно заедно с...

— Тибурсио? — бързо попита Росарита и красивото ѝ лице поруменя от радост.

Това бе първата вест за него, която стигаше до нея, след като се сбогуваха.

— Къде го видяхте? — осведоми се асиендерото.

— В степта между Тубак и Апачерията. Заедно с Големия орел и Изгарящата мълния той преследваше дон Естебан де Аречиса. После срещнах и Соколово око, който ви изпраща много поздрави, сеньорита.

— На мен? Един команч? — смаяно попита тя.

— Да. Поръча ми да ви кажа, че при Бизонското езеро трябва да се пазите от Сатаните на саваната.

— Как се случи всичко това, Енсинас? Но хайде, ще ни разкажеш по-късно, когато имаме повече време.

Асиендерото заведе дъщеря си до палатката, която бе вече издигната за нея. Тя беше от синя коприна, цялата осеяна с извезани златни звезди — един подарък, поднесен от бащата на единственото му дете заради нейната красота и сърдечна доброта.

И за него издигнаха палатка. Тъкмо беше влязъл в нея, а слугите му все още бяха заети да свалят товарите от мулетата, когато в края на гората се появиха двама ездачи и едно товарно животно, които веднага привлякоха вниманието на всички присъстващи.

Единият от мъжете бе облечен изцяло в сиви карирани дрехи, на главата си носеше широкопола панамена шапка, а пък на носа — очила в златна рамка и със съвсем кръгли стъкла. Другият имаше облекло от щавена кожа на елен рогач и видът му бе досущ на човек, който доста е скитал по света и добре умее да си служи с една хубава пушка.

— Сър Уилям!

— Мастър Уилсън?

— Тук няма да сме сами!

— Не ме интересува!

— Както забелязах, тук има хора, които се канят да ловят коне!

— Не ме интересува!

— Дори и ако ви отмъкнат Белия бегач на прерията?

— Goddam, трябва аз да го притежавам! Ако искат да ми го отнемат, ще се наложи да ги застреляте до един, мастър Уилсън!

— Няма да го направя, сър Уилям, защото подобно нещо не се споменава в нашия договор.

— Well, тогава ще добавим един нов параграф. Ще ви платя сто долара повече. Я извадете договора!

— За сто долара няма да избия тези хора!

— Двеста!

— Не!

— Well, тогава триста!

— Не!

— Goddam, давам ви четиристотин!

— Нито за четири хиляди, нито за четири милиона ще стане! Що се отнася до стрелбата, ще се запази положението в договора ни. Задължен съм да се грижа за сигурността ви и нищо повече. Ще трябва да се представим на тези хора!

— Тогава елате!

Те се отправиха към по-голямата палатка, от която излезе дон Агустин, забелязал вече приближаващите се мъже.

— Сеньор — поде Уилсън, — този човек тук е сър Уилям Уолърстоун от Лондон. Мога ли да му назова вашето име?

— Казвам се Агустин Пена. Тези гори и савани са част от моята асиенда!

— Не ме интересува! — промърмори под нос лордът, като хвана очилата си с палеца и показалеца на дясната си ръка и любопитно огледа асиендерото. — Да сте виждали Белия бегач на прерията?

Още в първия миг дон Агустин разбра, че си има работа с особняк. С усмивка му отговори:

— Не, сър, не съм го виждал, но се надявам, че ще посети моя корал. Желаете ли дотогава да сте мой гост?

— Гост ли? Не, това го няма в моя договор. За такива неща се грижи ей този човек вместо мен!

— Сигурно е вашият майордомо, а?

— Майордомо? Какво е това?

— Управител — преведе Уилсън.

— Майордомо или управител, не ме интересува! Аз искам Бегача на прерията, а не някакъв си майордомо!

— Сенър Пена, разрешете ни да опънем нашата палатка тук, близо до вас! Аз се казвам Едгар Алън Уилсън и съм водач на този лорд от стара Англия.

Дон Агустин кимна в знак на съгласие и се обърна към дъщеря си, която тъкмо в този момент се приближи до тях:

— Росарита, ще имаме компания. Това е сър Уилям Уолърстоун, а човекът до него е мастър Уилсън. Те искат да заловят белия прериен жребец.

Изчервявайки се от смущение, девойката се поклони пред англичанина, който отново беше хванал с пръсти своите очила и възхитено я оглеждаше през големите им стъкла.

— Мастър Уилсън!

— Сър Уилям!

— Коя е тази мис?

— Сигурно доня Росарита, дъщерята на сенър Пена.

— Well! Попитайте я дали мога да я рисувам.

— Художник ли сте, сър Уилям? — попита дон Агустин, който разбра английските думи.

— Дали съм художник? Не ме интересува! Пътувам из саваната, за да я рисувам и да заловя Бегача на прерията. Ще рисувам мис Росарита!

— Веднага след като заловите Бегача, сър! — усмихнато изказа съгласието си асиендерото — Сега обаче нека издигнем вашата палатка. Моята прислуга с удоволствие ще ви помогне.

— Не ме интересува! Ей този човек има грижата за подобни неща. Така пише в договора.

Докато дон Агустин се оттегли заедно с Росарита, англичанинът спокойно се настани на земята и изчака да издигнат палатката му, след което влезе в нея, за да си почине от изморителната езда. Но Уилсън се присъедини към вакеросите и скоро бе увлечен в оживен разговор с Енсинас и Паскуал...

Четири бойни канута на апачите се бяха спуснали надолу по Рио Хила, без индианците да забележат Уолърстоун и Уилсън, които, без да палят огън, прекараха нощта на известно разстояние от влажния бряг. Именно това разстояние бе всъщност причината, поради която, въпреки светлината от горящата в лодките смола, Уилсън изобщо не

разбра какви зловещи пътници са минали наблизко, насочвайки се към целта, до която искаше да се добере и самият той.

Скоро реката правеше завой, където апачите бяха слизали на брега, за да си починат. На другата сутрин Уилсън пресече този завой по суша и понеже с конете напредваше по-бързо от апачите, принудени да следват лъкатушещата река, той и неговият спътник пристигнаха при Бизонското езеро преди тях. Уилсън реши да задържи там англичанина, използвайки като претекст Белия бегач, до пристигането на Соколово око заедно с Господарите на прерията, с които искаше да се запознае.

Междувременно Бизонският остров се бе превърнал в място, където цареше необичайно оживление. Съюзените ловци и команчи бяха убедени, че всичките им противници се намират пред тях и че зад гърба си нямаха вече нито един неприятел, поради което имаха възможност да продължават преследването, без да предприемат съответните предпазни мерки, изискващи твърде много труд и време.

Веднага щом се поздравиха най-сърдечно и канадецът и Пепе се увериха, че Фабиан не бе получил никакви наранявания, великанът го попита:

— Но я ми кажи, синко, как попадна на този остров? Ние си мислехме, че ще ни се наложи да те освобождаваме със сила.

— От доста дълго време дебнех някой удобен случай да се спася с плуване и в довлечените от реката дънери и клони видях подходящо скривалище.

— Но ти беше вързан и можеше да се удавиш! — подхвърли канадецът, който въпреки своята сила и твърдост потрепери при мисълта, че е било възможно бягството на неговия любимец да завърши по такъв начин.

Фабиан се усмихна.

— Изглежда, бандитите не знаеха какво може да направи един добър плувец, иначе щяха да ме вържат и за самото кану. Изплувах на повърхността едва под довлечените от водата клони. Наистина негодниците дойдоха до острова, за да ме търсят, но скоро помислиха, че съм се удавил.

— И кога си тръгнаха?

— Може би преди повече от половин час.

— Ще ги догоним! — яростно процеди великанът. — А тогава няма да ни се изплъзнат, както ти на тях. Защо остана толкова дълго във водата?

— Защото, първо, трябваше да се убедя, че наблизко не се намират никакви врагове, а освен това не беше изключено онези бандити да променят намерението си и пак да се върнат.

Междувременно Соколово око даде заповед на своите команчи колкото е възможно по-бързо да направят канутата. Той се приближи до ловците. Естествено беше се досетил кой е застанал пред него в лицето на Фабиан.

— Моят брат е прочутият следотърсач, когото търсеха неговите бащи, както и команчът, нали? — попита той, подавайки му ръка.

— А това е Соколово око, когото срещнахме в Мъгливите планини — представи го Пепе. — Санта Лаурета, злато човек! Само за един-единствен следобед скалпира единайсет апачи! Ето, виж, сеньор Фабиан, целият му кон е накичен с косите им така, че почти го скриват. А после пък ни показва следите ти и ни доведе дотук!

Фабиан стисна подадената му ръка с искрено възхищение.

— Следотърсачът е чувал много хора да възхваляват името на неговия червенокож брат. Нека двамата станат приятели! А сега преди всичко друго ми разкажи какво преживяхте в планините след изчезването ми! — добави той, обръщайки се към канадеца.

Великанът го осведоми възможно по-накратко, защото много му се искаше час по-скоро да чуе разказа на самия Фабиан.

— Ами ти как попадна в ръцете на бандитите? — попита го канадецът веднага след последните си думи.

— Дочух шумолене близо до ръба на скалата и видях, че на площадката се изкатери някакъв мъж и просто нямаше как да не предположа, че си ти или пък Пепе. След като тихо му подвигнах, той успя да ме заблуди и с отговора си. Но щом се приближи, видях, че е онзи мерзавец Мано Сангриенто и замахнах, за да го поваля с приклада си.

— Много погрешно си постъпил, синко. Бяхме ти казали, че трябва да стреляш!

— Но той беше толкова близо до мен, че ми се искаше да си спестя куршума. Освен това лесно можех да се досетя, че и Метиса е нейде наоколо. А междувременно той се изкатери откъм другата

страна и се промъкнал зад гърба ми. Когато замахнах, той ме хвана за ръката, пушката ми отхвъркна настрани и двамата негодници ме сграбчиха.

— По дяволите! Казах си, че сигурно са били двама, защото ако е бил само един, ти навярно щеше да се справиш с него. Що се отнася до пушката ти, синко, тя не се е загубила. Ето я, виси на седлото на моя кон. Но разказвай по-нататък!

— Кървавата ръка се опита да ме наръга с ножа си, ала аз го изтръгнах от ръката му. Боричкайки се така, ние се затъркаляхме, стигнахме до другия край на платформата и паднахме долу. Изгубих съзнание, а когато дойдох на себе си, наоколо бе тъмно, влажно и студено. Лежах вързан в някаква лодка, с която, гребейки, негодниците минаха през подземен канал, който се вливаше в Рио Хила.

— И после? Какво ти направиха?

— Нищо. С изключение на ругатните, глада и жаждата, нямам от какво друго да се оплача. Имаха намерение да ме предадат на Черната птица, който заедно с воините си също е на път за Бизонското езеро, и вече страшно се радваха, че и нас ще заловят, защото също като мен бяха убедени, че ще намерите дирите ни и ще ни последват.

— Добре, синко. Те не са се излъгали, само че не ние на тях, а те на нас ще ни паднат в ръцете! Ето ножа, а също и шапката ти. Намерихме ги край конусообразната скала. А сега трябва да се нахраниш и да изсушиш дрехите си. Ще запалим огън.

И отсреща на брега горяха вече няколко огъня, а на тях команчите разтапяха смолата, с която трябваше да запълнят фугите между отделните парчета кора на лодките. Докато траеше тази работа, която впрочем бързо напредваше, Соколово око се приближи до Фабиан и каза:

— Моят храбър брат познава дъщерята на белия човек на име Пена, нали?

Седналият край огъня Фабиан изненадано вдигна поглед.

— Да не би моят червенокож брат да е чул нещо за Росарита? — попита младежът и по страните му изби издайническа руменина.

— Соколово око говори за нея с един сиболеро, който бе тръгнал на път за Бизонското езеро, където ще отиде и сеньор Пена заедно с дъщеря си, за да лови диви коне!

Изплашеният Фабиан бързо скочи на крака.

— Тя ще е при Бизонското езеро? Соколово око, тате, Пепе, ставайте, бързо, трябва да тръгваме!

Команчът се усмихна.

— Моят брат може да почака, докато нашите канута бъдат спуснати във водата. Соколово око вече изпрати предупреждение до красивата дъщеря на белите да се пази!

— Въпреки това трябва да побързаме, за да стигнем час по-скоро!

Едва ли имаше нужда от тази подкана, защото за самия команч бе извънредно важно да последва апачите по най-бързия възможен начин. Не след дълго Бизонска грива докара първото кану до острова. Соколово око го посрещна със строг поглед.

— Бизонска грива има ръка, която никога не пропуска целта, обаче куршумът ръждясва в неговата карабина.

— Куршумът на команча улучва винаги когато трябва да улучи!

— Защо тогава не е пронизал сърцата на Сатаните на саваната?

— На Ел Местисо ли? — учудено попита смъмреният индианец.

— Ел Местисо и Мано Сангриенто са били заловили прочутия следотърсач. Той им е избягал във водите на реката, а пушките на команчите са мълчали в това време.

Бизонска грива сведе поглед. Едва сега той узна какви врагове на племето е пропуснал безпрепятствено да преминат наблизо, макар да са му били в ръцете.

— Бизонска грива не познава разбойниците! — извини се той.

— Но той е видял, че са имали в лодката си един пленен бял. Не е било възможно да са свестни мъже! Моят брат е направил голяма грешка, но устата на Соколово око ще я премълчи във вигвама на Умната лисица, защото Бизонска грива ще държи вече очите си отворени, за да могат бандитите да паднат в ръцете на команчите! А на Бизонския остров имаше ли бледалик с четири очи?

— Да, той беше тук, а пък другият бледалик ни каза, че Соколово око ще дойде.

Едва сега Соколово око се сети за нещо, което почти беше забравил. Той се приближи до тримата ловци и попита:

— Големия орел познава ли Уилсън, Монтанеца?

— Знам го по име. Били сме по едно и също време в планините на сивата мечка, но не сме се срещали. Той е голям ловец. Моят брат

чул ли е нещо за него?

— Соколово око го видя и разговаря с него. Команчът трябва да предаде поздравите му на Големия орел и на Изгарящата мълния. Монтанеца ще отиде при Бизонското езеро и там ще чака Соколово око. Той е бил при Бизонския остров и е разговарял с команчите, които очакваха Соколово око. Заедно с него е един бледалик с четири очи, който има голяма магия. Нека моите братя видят това!

Той свали седлото на коня си, а после измежду двете кожи от пантера измъкна картината и с безкрайна гордост я показа на ловците.

— Санта Лаурета, това е Соколово око, самият той! — извика Пепе — Значи при Уилсън има някакъв художник, който носи очила, наричани от команча очи.

Всички изказаха възхищението си от картината и накараха Соколово око да разкаже за срещата си с Монтанеца.

В това време канутата бяха вече готови и хората започнаха да се приготвят за път.

— Моите бели братя ще седят в кануто, но Соколово око и Бизонска грива ще яздат по бреговете — единият по десния, другият по левия, за да ги пазят и да търсят следите, които са оставили апачите и разбойниците.

Това предложение срещна всеобщо одобрение. Бизонска грива се метна на коня на канадеца и хвана юздите на жребеца на микелета, а Соколово око се върна на другия бряг. Скоро и ездачите и лодките потеглиха.

Големия орел и Фабиан седяха между гребците, които придвижваха плавателния съд с голяма скорост напред. Канадецът беше безкрайно щастлив, че отново е заедно със своя любимец, а и Пепе Сънливеца се радваше страшно много, че тъй бързо и неочаквано младият граф Де Медиана пак бе при тях в пълна безопасност. Всички изгаряха от нетърпение час по-скоро да догонят неприятелите, за да могат да си разчистят сметките с тях...

Рано сутринта вакеросите вече бяха насядали на брега на Бизонското езеро, с изключение на двама, които яхнаха конете си и отидоха на разузнаване. Двамата сиболероси също се намираха сред вакеросите. В момента разговорът се водеше около странния англичанин и неговата фиксидея да залови Бегача на прерията.

— Наистина ли съществува такъв бегач? — попита младият вакеро Франсиско — Никога не съм го виждал.

— Разбира се, че съществува — отвърна Енсинас, — но хич не е за чудене, че още не си го видял, сеньор Франсиско, защото колко ли си обикалял по света?

— Ходил съм от асиендата Дел Венадо дотук, до Бизонското езеро. Не е ли достатъчно далече?

— Както обичат да казват, светът бил малко по-голям, отколкото си мислим, млади ми дон вакеро, а пък на мен ми се струва, че Бегача на прерията не тича само между асиендата и Бизонското езеро.

— Та нима е толкова изключително това животно?

— Ама разбира се! Той е несравнимо красив и е такъв бегач... е, уверявам те, когато тича в тръс, е по-бърз от най-добрия галопиращ кон!

— Виждал ли си го някога, сеньор Енсинас?

— Да, но само отдалече. Все пак и това може да се нарече късмет, защото малцина са хората, които са успели повече да се приближат до него.

— Бял кон ли е?

— Разбира се.

— Значи е потомък на бели коне, нали?

— Какви ги говориш! Та този жребец изобщо не е раждан, той няма нито родители, нито родословно дърво.

— Че как е възможно?

— И аз не знам. Сигурното е само едно, че са го виждали още преди шестстотин години.

Енсинас беше суеверен като всички обикновени мъже, скитащи се из прериите и саваните.

— Но навярно ти добре знаеш, че конете са били пренесени от Испания в Америка преди около триста години, нали?

— Por Dios, ама че си ми умен, сеньор Франсиско! Да не би да си присъствал, когато са ги прехвърляли през океана? И не казах ли току-що, че Бегача не произлиза от коне? За какво са ни тогава твоите испански кранти? Той е на шестстотин години, а може би и на хиляда, и никога не е бил залавян!

— Но на мен ми се ще да кажа, че аз ще го уловя! — упорито заяви младият начинаещ герой.

— И аз мисля, че ти си единственият човек, комуто би се удало това — още повече като се има предвид всичко, което вече си направил. Ами колко диви мустанга си заловил с ласото си и си опитомил?

— За съжаление все още нито един.

— Тогава започни с Белия бегач! Заловиш ли го, толкоз по-голяма слава ще си спечелиш. Но трябва да ти кажа, че не се е удало на нито един вакеро. Копитата на това животно са по-твърди от кремък, а онзи, който го преследва твърде надалече, никога не се връща.

— Преследвал ли го е някой толкова надалеч?

— Един ловец от Тексас, който после ми разказа всичко.

— А ти ще трябва да ни го разкажеш на нас. Хей, Санчес, я дай на сеньор Енсинас няколко глътки мескал. Няма по-добро средство за опресняване на паметта от тази напитка!

— Ама че си ми умна глава, сеньор Франсиско! Но ще чуеш моята история.

— Тогава започвай!

— Преди няколко години в Тексас пристигнал някакъв англичанин, голям чудак, също като този дон Уилям, и предложил на най-прочутия тамошен ловец да му даде хиляда златни монети, ако му доведе белия Бегач на прерията. Ловецът се съгласил. Той си набавил изключително бърз кон, най-добрия бегач, какъвто можело да се намери там, а после поел през саваната.

— Намерил ли е Бегача?

— Намерил го е, ти казвам, и това не е било никаква си случайност, а направо нечуван късмет.

— И го е преследвал?

— Разбира се! Преследвал го е, размахвайки над главата си ласото, прескачал е пропасти, скали, преплувал е реки, носил се като вихрушка през необятни равнини на гърба на бързия си кон, а Белия бегач непрекъснато губел по мъничко от преднината си.

— Хей, с удоволствие го чувам! Сигурно скоро му е хвърлил примката около врата!

— Почакай малко, сеньор Франсиско! Когато казвам, че Бегача е започнал да губи от преднината си, това не означава, че е позволил да го заловят. Той поизоставал само защото непрестанно се обръщал назад, за да хвърли на преследвача си такъв огнен поглед, който

вещаел смърт и гибел. Все пак тексасецът продължил преследването, макар да бил чувал, че Бегача всъщност не бил кон, а самият Дух на саваната, който се носел като вихрушка през степите само за да накара хората да се заблудят нейде из дивата пустош. Ловецът си мислел единствено за хилядата златни монети и препускал все по-нататък.

Това продължило от ранна утрин до обед, а после и от обед до вечерта. Преднината се топяла все повече, ала въпреки всичко тексасецът все не успявал да се приближи достатъчно, за да може да използва ласото си. Настъпила нощта и тогава конят му започнал да се изморява.

— Но как е могъл в тъмната нощ да следва Бегача?

— Първо, Бегача е бял кон, бял като сняг, който и в нощния мрак е забележим за доброто зрение, и второ, докато галопирал по камениста земя, изпод копитата хвърчели искри, образувайки четири огнени дири в нощта.

— Por Dios, никога досега не бях чувал да хвърчат искри изпод копита без подкови!

— И аз не съм чувал, но нали Бегача затова е Духът на саваната! Било е вече горе-долу в полунощ, когато ловецът най-сетне го догонил. Развъртял ласото, но щом понечил да го хвърли, усетил... че в ръцете му няма нищо — даже възелът на вързания за седлото ремък се бил развързал и цялото ласо просто изчезнало. А в същото време със задните си копита Бегача така ритнал коня на тексасеца право в гърдите, че животното рухнало мъртво на земята. После ловецът чул как призрачното животно препуснало и се отдалечило нейде надолу в тъмната нощ. Той останал при трупа на коня си, докато се зазорило, и тогава за свой ужас видял, че се намирал на самия край на пропаст, дълбока стотици стъпки. Бегача бил скочил долу, без ни най-малко да пострада и пасял далеч на хоризонта сред високата трева. Това е историята, която ми разказа тексасецът, след като изморен до смърт се беше върнал пеша от това лудо преследване.

В този момент входът на палатката на англичанина се отвори и странният лорд излезе навън. После се отправи към края на гората, където пасяха трите коня. Там Уилсън легеше на земята.

— Мастър Уилсън!

— Сър Уилям!

— Иска ми се да претърся околността, за да видя дали няма да открия следите на Белия бегач. Оседлайте ми коня!

— Да ви оседлая коня ли? Това го няма в договора ни! Да не съм ви коняр!?

— Well, тогава сам ще го оседлая!

Той така и направи, възседна го и воден от добре въоръжения Уилсън, без да проявява каквато и да било предпазливост, навлезе в гората. Стигнаха до един канал, по който водата от Бизонското езеро се вливаше в Рио Хила. Там се издигаше великански кедър, който англичанинът оглежда дълго време от всички страни.

— Мастър Уилсън!

— Сър Уилям!

— Нека поставим сгъваемия стол ей тук, на това място! Искам да рисувам дървото!

— Ами рисувайте го! Междувременно аз ще претърся околността, за да разбера дали сте в безопасност!

След известно време той се върна и легна в тревата до изправения там триножник. Англичанинът рисуваше, а американецът мечтаеше. Но от слуха на уестмана не убягваше и най-слабият шум, по който би могло да се заключи за приближаването на някое враждебно настроено същество.

Внезапно ловецът скочи на крака и с готова за стрелба пушка в ръка застана пред художника, за да го прикрие с тялото си.

— Сър Уилям!

— Мастър Уилсън!

— Идва някакъв ездач!

— Не ме интересува!

— Той е бял!

— Това си е ваша работа. Тъй пише в договора!

— Стой, ти кой си? — извика Уилсън с пръст на спуська.

Приближаващият се ездач спря, като държеше пушката си с наведено дуло.

— Добър приятел. Свали си оръжието! Сам съм!

Уилсън отпусна ръката, която стискаше пушката. Непознатият се приближи.

— Ти кой си! — повтори той въпроса си.

— Името ми е Педро Диас. Можеш ли да ми кажеш дали дон Агустин Пена се намира при Бизонското езеро?

— Там е. Ами ти откъде идваш?

— От Мъгливите планини.

— Аа! Сър Уилям, този сеньор идва от Мъгливите планини!

— Не ме интересува!

— Каква работа имаше там, сеньор?

— Бях с една експедиция, която обаче бе унищожена от апачите.

Аз съм единственият човек, който им се изплъзна.

— И трима бели ловци, които все още се намират там.

— Ти видя ли ги?

— Не, но ми разказаха за тях. Значи си тръгнал от планините преди нас.

— Вероятно. По пътя се забавих, защото конят ми куцаше и бях принуден да уловя някой по-добър. Та какво са ти разказали за тримата ловци? И те са избягали от апачите, така ли?

— Не знам. Един команч, Соколово око, искаше да отиде при тях.

— Соколово око ли? Тогава са спасени! А той сам ли беше?

— Да, но при Бизонския остров имаше отряд от негови хора, които бяха получили заповед да чакат и него, и тримата ловци.

— Слава Богу! Тогава може би сме във от опасност! Сеньор, не поемай риска да се отдалечавате твърде много от това място! Апачите идват след мен, за да нападнат хората при Бизонското езеро!

Той насочи коня си към канала, за да може по брега му да стигне до езерото.

— Сър Уилям!

— Мастър Уилсън!

— Апачите се канят да ни нападнат!

— Не ме интересува!

— Но ние трябва да се оттеглим към езерото!

— Goddam, а аз трябва да рисувам! Оставам тук и вие ще се погрижите за безопасността ми!

— В договора ни пише ли, че е наложително да нарисувате този кедър?

— Но. Значи трябва да ви последвам!

Той сгъна стола и статива и възседна коня, за да се върне при езерото.

Диас ги изпревари и пристигна пръв. Пена стоеше пред входа на палатката си и го видя, когато се появи между дърветата.

— Сеньор Диас! В името на всички светии, ти ли си, или е само твоят дух? — изплашено възкликна той, понеже завръщането само на този един-единствен човек веднага му изясни всичко.

— Самият аз съм. Мога ли да отседна при теб?

— Да, ела, ела! Росарита, Росарита! — извика той, отметвайки копринената завеса, закриваща входа на нейната палатка. — Излез, сеньор Педро Диас се върна от експедицията!

Тя се появи и също се изплаши при вида на Изстребителя на индианци.

— Заповядай, влез, защото сега трябва да ни разкажеш всичко, сеньор Диас! — помоли Пена, като го побутваше да влезе в палатката, където тримата насядаха. — Какво стана с експедицията?

— Унищожена е!

Бащата и дъщерята пребледняха.

— Ами дон Естебан?

— Мъртъв е!

— А Кучильо, Бараха, Ороче, Бенито?

— Всички са мъртви. Аз съм единственият, който успя да избяга.

— Света Дево!

Росарита извика и покри лицето си с ръце.

— Ами Тибурсио Ареляно?

— Той не беше от експедицията, напротив, преследваше я като неин враг. Когато напуснах Мъгливите планини, младият граф Де Медиана бе все още жив, а току-що научих от един ловец, който сега е тук при вас, че вероятно младежът ще се завърне здрав и читав.

— Граф Де Медиана ли? Та нали каза, че дон Естебан е мъртъв?!

— Да! Дон Естебан, който, както само ти знаеш, беше граф Де Медиана, а и херцог, е мъртъв, умря, осъден от съд на саваната като убиец и похитител на хора. Но неговият племенник, младият граф Де Медиана, е жив. Оставих го в твърде незавидно положение — бандитите на саваната и апачите го бяха обсадили, ала при него са Големия орел и Изгарящата мълния. Ще му се притече на помощ и

Соколово око, най-храбрият воин на команчите. Поръчано ми е от него да те поздравя, сеньор Агустин, а също и вас, сеньорита!

— Младият граф Де Медиана, негов племенник? Не го познавам. Нищо не съм чувал за него!

— Много добре го познаваш! Той е Тибурсио Ареляно!

— Тибурсио ли? — попита учуденият дон Агустин.

— Тибурсио? — възкликна и Росарита, като отпусна ръце. — Значи той е жив? Не е мъртъв, нали?

Страните й отново поруменияха, а очите й пак заблестяха.

— Нали ви казах, жив е!

— Разказвай, разказвай! — извика асиендерото. — Сигурно са се случили ужасяващи събития!

— Тогава слушайте!

И той започна.

Затаили дъх, другите жадно поглъщаха думите, с които той подробно описваше своите преживявания. Никой не го прекъсна, а дори и след като свърши, още доста дълго в малкото проветриво помещение остана тихо.

Най-сетне асиендерото пое дълбоко дъх и рече:

— Божиите пътища са неведоми. Росарита, бедният растреадор сега е мой, а и твой господар!

В този момент навън се разнесе многогласен вик, изразяващ уплах, нададен от всички вакероси. Дон Агустин и Диас побързаха да излязат. Всички присъстващи мъже бяха грабнали оръжията си и гледаха към долния край на езерото, по чийто бряг един въоръжен до зъби индианец се изкачваше в галоп. Целият му кон бе обкичен със скалпове на избити врагове. Широка лента, минаваща през челото му, беше живописно преплетена с кожа от гърмяща змия. Затъкнати в колана му блестяха томахок и нож за скалпиране, а в дясната си ръка той държеше карабина, чийто приклад бе обкован със сребърни гвоздеи.

— Индианци! На оръжие! На оръжие! — завикаха наоколо.

Тези викове подмамиха сър Уилям да излезе от палатката си.

— Идва някакъв червенокож. Изглежда ще трябва да се бием! — подхвърли Уилсън.

— Не ме интересува!

Той се прибра обратно в палатката си.

Индианецът продължи да се приближава, тъй че вече можеше да се различат цветовете, с които бе покрил лицето си.

— Той е команч, сеньор Пена! — успокоително каза Уилсън.

— Да, команч е — подкрепи го Диас. — Сеньорита, не бива да се тревожите!

Асиендерото нареди на вакеросите да се държат спокойно.

— Соколово око, por Dios, не е никой друг, освен Соколово око!
— извика нечий глас.

Беше гласът на Енсинас, който си проправи път напред и се втурна да посрещне своя познат.

— Сиболерото! — възкликна индианецът. — Моят бял брат ще ми каже ли къде е бледоликият, който се нарича Агустин Пена?

— Това е ей там онзи чернобрадият човек при голямата палатка!

Индианецът отиде в галоп при него, спря коня и наведе дулото на карабината си.

— Соколово око, команчът, идва, за да поздрави своите бели приятели. Значи този бял сеньор се казва Агустин Пена?

— Да — отговори асиендерото.

— Педро Диас, Изстребителя на индианци, не е ли дошъл при Бизонското езеро?

— Да, аз съм!

— Ами един мъж с четири очи, който...

Той млъкна, защото в този момент зърна Уилсън, чието присъствие даде отговор на въпроса му. После команчът видя и Росарита, която боязливо се бе оттеглила чак до входа на палатката си. Индианецът пъргаво скочи от седлото и застана пред нея.

— Соколово око, команчът — продължи той — трябва да предаде този пръстен на красивата дъщеря на белите в знак на това, че Тибурсио, прославеният следотърсач, е още жив!

Беше пръстенът от майката на Фабиан, който младежът беше получил от Аречиса. С треперещи пръсти тя го взе от дланта на Соколово око. После команчът се обърна към асиендерото:

— Нека дон Агустин, Изстребителя на апачи и Монтанеца дойдат на съвещание със Соколово око!

Без да изчака някой да го покани, той пръв влезе в палатката. Там обаче предпочете да остане прав, вместо да седне.

— Натъкна ли се Изстребителя на индианци на някаква следа от апачите край Рио Хила?

— Не.

— А Монтанеца видя ли бойните канута на чакалите във водата?

— Не.

— Разбойниците на саваната са се присъединили към кучетата апачи. Те са се настанили там, където Рио Хила пие водите на Бизонското езеро. Но зад тях се намират войните на команчите заедно с Големия орел, Изгарящата мълния и прочутия следотърсач. Тибурсио искаше да отиде при бледоликите, за да ги предупреди, ала Големия орел не го пусна, а го задържа при себе си.

Дон Агустин се изплаши заради дъщеря си. Не беше си и помислял, че опасността е толкова близо.

— Какво ще каже моят червенокож брат, какво трябва да направим?

— Той няма да каже нищо. Той иска да чуе гласовете на бледоликите.

— Не бива да им позволяваме да дойдат дотук. Трябва да ги изпреварим — обади се асиендерото. — Заедно с моите вакероси сме осемнайсет мъже...

— Не бива да броите и лорд Уолърстоун — намеси се Уилсън.

— Е, добре, тогава сме седемнайсет. С колко команчи разполага в момента моят червенокож брат?

— С десет.

— Значи общо сме трийсет мъже. Но какъв е броят на апачите?

— Соколово око нямаше възможност да ги преброи, понеже след като видя следите на апачите, той не последва врага, а тръгна към белите.

— Ако ги нападнем неочаквано, навярно на всеки бял ще се паднат по няколко неприятели. С колко души може да се разправи Соколово око?

Индианецът отметна платнището на входа на палатката и посочи към своя кон.

— Съвсем сам команчът взе тези скалпове само за половин слънце! — гордо отвърна той.

Асиендерото го погледна невярващо.

— Истината казва — потвърди Уилсън.

— Тогава ще ги нападнем още тази нощ. Нека Соколово око каже това на своите хора и да ни изпрати някой воин, който ще ни заведе при врага. Поставим ли ги между два огъня, сигурно ще ги унищожим.

Другите двама дадоха съгласието си, а Соколово око излезе навън на открито място и се огледа наоколо.

— Команчът няма да направи това, а нещо друго — каза той, след като се върна.

— Какво?

— Той ще залови чакалите, тъй както бледоликите залавят конете на саваната — обясни той, посочвайки към корала. — Апачите ще поставят стражи, които ще забележат приближаването на бледоликите. Нападението няма да ги изненада и те така ще се прикрият, че ще успеят да избият мнозина от белите мъже.

— Това е вярно — съгласи се с него Диас. — Трудно е незабелязано да нападнеш индиански бивак.

— А след залез-слънце апачите сигурно ще изпратят съгледвачи до Бизонското езеро, на които бледоликите биха се натъкнали.

— Тогава нека моят червенокож брат да ни каже какво да направим!

— Команчът мисли, че Ел Местисо ще дойде още по време на слънцето, за да види къде е лагерът на белите край Бизонското езеро. Там той ще го открие на онова място, което е заобиколено с ограда.

— Аха, и защо?

— Нека моят брат остави команча да говори! Ел Местисо не бива да види Изтребителя на индианци, Монтанеца и човека с четирите очи. Тогава той ще реши да нападне мястото при първия полъх на утрото и...

— Но тогава ще ни унищожи — обади се Диас. — Той няма да нахлуе в корала през входа му, а ще предприеме нападението откъм дърветата, от чиито върхове ще владее положението над целия лагер. После ще ни изпозастреля до крак!

— Изтребителя на индианци е храбър воин. Той ще постъпи както иска, но нека преди това чуе гласа на команча! Ел Местисо има намерение да отвлече красивата дъщеря на белите воини. Той няма да допусне да заговорят куршумите, които биха могли да я улучат, а ще нахлуе през входа на корала. Но няма да намери бледоликите, а само техните вигвами, и когато реши да се върне, портата ще се окаже

затворена, а от дърветата ще загърмят пушките на бледоликите и команчите. Когато той види, че явно белите се чувстват в безопасност, няма да се промъкне до тях тихо като дебнеща котка, а ще дойде със своите канута чак до Бизонското езеро. Нека моите бели братя пренесат бързо своите вигвами вътре в онова място, което наричат корал, а красивата дъщеря на бивака да седне пред колибата си, за да може онзи бандит да я зърне и да си загуби ума!

Планът, който им представи, беше хитър и остроумен, и затова всички го подкрепиха. Обсъдиха го във всичките му подробности, после команчът се метна на коня си и препусна в галоп. След половин час палатките заедно с всички предмети от лагера се намираха вътре в корала, а известен брой от вакеросите изчезнаха. Заедно с тях и Диас.

По-трудното беше да накарат англичанина да се съгласи да поеме своята роля. Уилсън влезе в неговата палатка.

— Сър Уилям!

— Мастър Уилсън!

— През нощта диваците ще ни нападнат!

— Не ме интересува!

— Може би ще ни избият!

— Не ме интересува!

— Ще убият и вас, сър Уилям!

— Мен ли?

Той хвана очилата си с палеца и показалеца на дясната си ръка и с широко отворена уста и всички признаци на безкрайно учудване зяпна ловеца.

— Goddam, не и мен! Ами вие за какво сте тук, а?

Той бръкна в джоба си и извади някаква изцапана и измачкана хартия.

— Ето какво пише в договора: „Срещу упоменатото възнаграждение по-горе цитираният мастър Уилсън поема задължението да закриля сър Уилям Уолърстоун и да го защитава срещу всякакви опасности, възникнали по време на пътуването като: индианци, пантери, ягуари, тигри, мечки от всякакви видове и размери, гърмящи и други змии, алигатори, глад и жажда, наводнения, горски и прерийни пожари.“ Чухте ли, мастър Уилсън?

— Да. А там пише ли нещо за бели и метиси?

— No. Не съм ги отбелязал, защото не очаквам от тях опасности.

— Но въпреки това нападението ще се ръководи от един бял и от един метис!

— Well, тогава допълнително ще ги включим в договора!

— В никакъв случай!

— Тогава оседлавам коня и си тръгвам!

— Така обаче никога няма да заловите Бегача на прерията!

— Goddam, вярно! Мастър Уилсън!

— Сър Уилям!

— Ще останете ли, ако ви освободя от нашия договор за тази нощ?

— Аха, разбирам какво целите!

— Какво?

— Отдавна имате желанието да нарисувате някоя индианска битка!

Хитрият американец добре знаеше как да подхване своя човек.

— Аа, наистина! И така, ще останете ли, ако ви освободя от поетите задължения?

— Ако и вие се биете като всички други!

— Well, така и ще направя!

— Тогава запишете споразумението ни в моя екземпляр!

Той извади подобен лист хартия, на който англичанинът вписа желаната забележка.

Известно време след този разговор двама мъже се промъкваха през най-гъстите части на гората в посока от Рио Хила към Бизонското езеро. По-възрастният от тях носеше на главата си кичур от пера, докато по-младият бе вързал дългите си коси само с една кожена лента. Незабелязано, както си мислеха, те стигнаха до края на гората и започнаха да претърсват околностите на езерото.

— По дяволите, ама че е непредпазлив този Пена! Старче, ти виждал ли си някога някой да направи бивака си в корал?

— А защо не? Сигурно си мисли, че там ще е в по-голяма безопасност, отколкото на открития бряг. Ловът на диви коне все още не е започнал, тъй че там ще може да лежи в палатката си много по-удобно, отколкото където и да било другаде!

— Всъщност му давам право, но... хмм, ще трябва да видим колко хора води със себе си. Ела!

Много предпазливо те се промъкнаха чак до оградата на корала и там се покатериха на един дъб с гъста шума, между чиито клони имаха възможност да наблюдават и най-малките подробности в лагера.

— Ей къде е седнала и си прави венчета от цветя! Старче, ще я отмъкна на всяка цена, ако ще би от живота ми да са останали само два-три дни. Ел Местисо има нужда от жена и това ще е тя и никоя друга!

— Ел Местисо е луд! — разгневи се Кървавата ръка.

— Мълчи, стари грешнико, ако не искаш да опиташ острието на ножа ми! Ти ще си получиш своя дял от плячката, без да се излагаш на опасност. Десетина вакероси, Пена и дъщеря му. Стига ни само да влезем вътре — останалото е фасулска работа.

— Така е! После ще станем господари на Бизонското езеро, ще заловим конете на асиендерото и ще изчакаме, докато се появят тъй наречените Господари на прерията. Никой удар досега не ни се е удавал толкова лесно!

Те слязоха от дърветата и изчезнаха в посоката, от която бяха дошли.

Малко след това Соколово око влезе в палатката на асиендерото, който се изненада тъй скоро отново да види команча.

— Соколово око!

— Команчът наблюдава Сатаните на саваната. Те се качиха на едно дърво и видяха дъщерята на бледоликия. Сигурно ще минат през портата, тъй както команчът каза. Хау!...

Денят измина. Настъпи нощта. Езерото и неговата околност потънаха в дълбока тъмнина. Огньовете на стражите, осветяващи палатките на вакеросите, лека-полека изгаснаха и жабите, населяващи саваната, които започват да се обаждат едва след полунощ, нададоха своето силно басово квакане.

Ето че по едно време откъм канала се разнесе тихият, едва доловим плисък на вода. Едно подир друго се появиха неясните очертания на четири канута, които спряха под клоните на дърветата. Бяха апачите.

От лодките наизскачаха тъмни човешки силуети и начело с Метиса и баща му се запромъкваха покрай гората към входа на корала. Във всяко бойно кану остана по един воин, за да го пази. Другите безшумно изчезнаха зад палисадата.

— О-хиии, о-хиии! — проехтя изведнъж бойният вик на команчите.

В същото време четири страховити човешки фигури скочиха в канутата... само след минута-две те се затичаха към корала със скалповете на пазачите, окачени на поясите им.

Едва бе проехтял бойният вик, когато отвъд палисадата проблеснаха светлини и големи наръчи от горящи клони полетяха над оградата, падайки в ограденото място, където се намираха апачите, слисани от празните палатки и от внезапно разнеслия се вик на неприятеля. Огньовете осветиха корала и незабавно последва залп от всички страни, който причини голяма суматоха сред изненаданите апачи. Чуха се още два залпа, тъй че всичко живо се втурна презглава към изхода. Само че той бе вече преграден отвън.

— Дръжте ги! — прогърмя могъщият глас на канадеца и тъмните силуети на команчите и белите устремно започнаха да се прехвърлят през оградата. Малко пушки се насочиха срещу тях. Броени мигове бяха достатъчни, за да повалят повечето изненадани неприятели, от които остана да се съпротивлява само малка скупчена групичка хора.

— Къде е Метиса? — извика канадецът, втурвайки се сред оказващите все още съпротива врагове.

— А Мано Сангриенто, мерзавецът? — добави Пепе, пробивайки си устремно път редом с него.

Покрай тях профуча Соколово око. Неговото остро зрение веднага откри човека, когото търсеше.

— Умната лисица изпраца Соколово око, за да вземе скалпа на Черната птица, хленчещия страхливец!

Томахокът му изсвистя и удари отдолу брадичката на вожда, който се строполи на земята. Близо до него се бяха счепкали Фабиан и Метиса.

— Нека лешоядите изядат сърцето на разбойника!

Команчът заби ножа си между плещите на бандита, който отпусна ръце и надавайки задавен стон, рухна в тревата.

— Соколово око! — проехтя гласът на канадеца. Ей тук е старият! Подарявам скалпа му на Умната лисица. Нека моят брат му го занесе!

На мястото, откъдето се разнесе този глас, Кървавата ръка лежеше вързан на земята.

Тук-там все още се разнасяше по някой изстрел, проехтяваше по някой предсмъртен вик. После горящите наръчи от клони бяха събрани на едно място, тъй че се образува буен огън, на чиято светлина можеха да се различат дори и най-дребните предмети. Нито един от апачите не бе успял да избяга. От нападателите все още жив бе единствено Мано Сангриенто, за когото обаче нямаше вече никакво спасение. Планът на команча се оказа превъзходен и доведе до пълното унищожение на враговете.

Тогава на несигурната трепкаща светлина на пламъците последва такава сцена на поздравления и радост, по-оживена и бурна от която трудно може да си представи човек. Команчите заедно с тримата си бели предводители се бяха промъкнали към бивака по петите на неприятеля и ето защо до този момент Фабиан не бе имал възможност да разговаря с дон Агустин. Ето че сега той се приближи до него и подвикна:

— Дон Агустин!

— Тибур... рог Dios, извинете, ваше превъзходителство, не можах да...

— Къде е сеньорита Росарита? — прекъсна младежът извиненията му.

— В гората.

— Сама?

— Под закрилата на Енсинас.

— Вакеросите знаят ли мястото?

— Франсиско беше там.

— Тогава моля за извинение, дон Агустин!

Той се затича към вакеросите, които си помагаха взаимно да превържат раните си.

— Сеньор Франсиско, знаел си къде е сеньорита Росарита, нали?

— Да.

— Заведи ме при нея!

Новоизгряващият герой, който се бе държал тъй храбро, че дори получи няколко леки рани, закричи пред него. Навътре в гората имаше малка полянка, където бяха построили колиба за Росарита, в която под закрилата на изпитания сиболеро тя очакваше изхода от сражението. Беше обзета от страх и тревога. Не можеше да седи спокойно на едно

място и бе застанала на прага на колибата, за да се опита по достигащите до нея викове да разбере в чия полза клони битката.

Изстрелите заглъхнаха. Наоколо се възцари дълбока тишина.

— Сеньор Енсинас, дали сме победили?

— Сигурно, защото крясъците на апачите не бяха победоносни, а изразяваха ярост.

— Но несъмнено имаме убити и ранени — даде израз на тревогата си тя. — Трябва да тръгна, трябва да отида при татко, за да видя дали не му се е случило нещо лошо. Енсинас, заведи ме при него!

— Не бива да го правя, сеньорита! Баща ви ми заповяда да чакам тук, докато дойде или пък докато изпрати някой вестоносец. Я чуйте, това са стъпки!

Между храстите си проправи път един мъж. Зад него се появи и втори.

— Франсиско! Какво стана?

— Победихме, сеньор Енсинас!

— Ами баща ми?

— Жив и здрав е, сеньорита!

— Слава Богу! Ами тук ли са белите, които са пристигнали с команчите?

— Всички до един.

— А Тибурсио Ареляно?

— И той е тук — дойде отговор откъм сумрака на гората и вторият мъж също се приближи. — Ще му позволите ли да ви го докаже?

— Тибурсио! — извика тя, протягайки към него ръце, смаяна и очарована от внезапното му появяване.

Той я прегърна и леко я притисна до гърдите си.

— Росарита, мислехте ли за мен, тъй както аз мислех за вас всеки ден, всеки час, всеки миг?

— Да! — промълви тя, но после нежно се освободи от ръцете му и каза:

— Хайде, заведете ме сега при татко!

Той я хвана за ръката и закричи с нея към корала. Сиболерото и Франсиско ги последваха.

Когато стигнаха при езерото, изстреща още един изстрел. Последният. Бяха осъдили Мано Сангриенто и куршумът на Соколово

око прониза коварното му сърце.

— Команчът ще прибави скалпа му към косите на Метиса и на Черната птица! — заяви той, докато сваляше кожата от главата на бандита — Кучетата апачи ще дадат месото си на вълците и чакалите, а воините на команчите ще се завърнат в своите вигвами с оръжията и скалповете на враговете си!

Неколцина от вакеросите се бяха заели вече с преместването на палатките на предишното им място. После те се върнаха в корала, за да заличат следите от кървавата схватка. А белите заедно със Соколово око седяха край лагерния огън, който ги предпазваше от утринния хлад, и с голямо внимание слушаха разказите на прерийните герои, докато накрая всички знаеха вече събитията, намерили при Бизонското езеро толкова бърза развързка. Само за бонансата никой нищо не спомена. На първо време тя си оставаше тайна...

На следващия ден англичанинът стоеше на входа на своята палатка. Лявата му ръка беше превързана. Този особняк се бе държал много храбро по време на сражението и беше получил дълбока, но безопасна прободна рана.

— Мастър Уилсън!

— Сър Уилям!

— Никакъв апач не се мярка повече!

— Не.

— Well, тогава ще задраскаме вчерашната клауза от договора ни!

— Съгласен съм!

— Значи както и преди вие пак сте длъжен да се грижите за моята безопасност! А как стои въпросът с Белия бегач?

— Още днес в чест на своите гости дон Агустин организира отдавна замисления лов на диви коне.

— Не ме интересува!

— Ами ако бъде заловен и Бегача?

— Damned, вярно! Чия собственост ще е тогава?

— На дон Агустин или на онзи, който го хване.

— В такъв случай ще го купя.

— Веднъж вече предлагате за него в Тексас хиляда златни монети. Дали тук ще го получите за същата сума? Не ми се вярва!

— Well, тогава ще предложи две хиляди!

— Ами ако пак не стане? Може би ще дадете три хиляди или може би дори пет хиляди, а?

— Goddam, тогава ще го откраднем!

— За подобно нещо няма и дума писана в нашия договор. Но я вижте, ето че идва сеньор Ареляно заедно с двамата ловци! Нима този канадец не прилича на човек, който може да смаже и двайсет индианци?

— Не ме интересува!

Големия орел и Пепе се отправиха към корала, но Фабиан се приближи до англичанина и каза:

— Сър Уилям, дон Агустин ви моли да заемете място на трибуната. Вече имаме сведение, че едно многобройно стадо коне се е насочило насам.

— Не ме интересува!

Той понечи да влезе в палатката си, но Уилсън го задържа.

— Но ако в стадото е и Бегача? Нима ще се откажете от него?

— No! Идвам и аз!

В края на гората, там, където тя граничеше с корала, в стърчащите над оградата клони на дърветата бе направено нещо като балкон, определен за зрителите, желаещи да се наслаждават на завладяващата сцена, когато подгоненото стадо коне се вкарва в корала.

Палатки, коне и всичко, което можеше да се изпречи на пътя на мустангите, беше отстранено. Дон Агустин с Росарита и останалите бяха вече заели местата си, когато тримата мъже се изкачиха на трибуната.

Предишния ден вакеросите бяха гонили дивите коне през саваната, а през нощта стесниха още повече обръча около тях. В очакване на назряващите събития всякакви разговори бяха прекратени. Крясъците на един блатар, прелетял над поляната, накараха горските птички да замлъкнат, тъй че наоколо се възцари дълбока тишина.

Изведнъж тя бе нарушена от пронизително изсвирване от вакеросите, разнесло се нейде навътре в гората. После се чуха силни ехтящи викове, които се приближаваха от всички страни. Малко след това до притаилите дъх зрители долетя цвилене, което ставаше все по-ясно и по-силно и даваше основание да се заключи, че стадото диви коне бе многобройно. Шумът се засилваше и приближаваше все повече

и повече. Табунът бе вече толкова близо, че можеше да се долови страхливото пръхтене на притеснените животни. Всички горски обитатели се подплашиха и станаха неспокойни. Ята от птици се вдигнаха във въздуха, надавайки крясъци. Объркани кукумявки запляскаха криле на ярката дневна светлина, а елените с мучене побягнаха, напускайки своите скрити убежища.

Храсталаците здравата запращяха. Млади дръвчета застанаха под напора на конските тела. Свиренето, виковете и крясъците на гончиите станаха демонични. После зелената завеса, обграждаща поляната, изведнъж се разтвори, за да пропусне истинско море, в което като вълни се носеха глави и тела. Бягащи от вакеросите, животните се втурнаха между гората и езерото право към корала с искрящи очи, издути ноздри, изпускащи пара, с развени гриви и опашки. Пред оградата обаче това пъстро море се спря за миг-два, удържайки напиралците отзад нови талази; с искрящите си очи най-предните животни подозрително заоглеждаха маскираната със зелени клони палисада, ала гончиите не им оставиха никакъв изход.

Един великолепен, чисто бял жребец предвождаше стадото. Той не можа да устои на блъскащите се зад него коне и с наведена глава се втурна в корала... цялото стадо, наброяващо към триста глави, неудържимо го последва.

— Ехей, заловихме ги! — разнесоха се наоколо виковете както от трибуната, така и от устата на вакеросите, които побързаха да поставят дебелите напречни греди, служещи като мандало. В този тържествуващ хор се извиси един глас, надвиквайки всички останали.

— Той е, hey-day^[1], той е, наистина е той!

— Кой, сър Уилям? — попита дон Агустин.

— Goddam, нима не го виждате, Белия бегач на прерията? Ей там онзи снежнобял жребец, когото следват всички други!

Изминаха няколко секунди, без гордите създания на саваната и гората да забележат клопката, но когато разбраха, че отвсякъде са обградени със здрава преграда от дървесни стволи, проехтя изпълнено с бясна болка цвилене, наподобяващо звука от хиляди тръби. Животните затърсиха изход, но не го намериха. От очите им сякаш изскачаха искри. В уплахата им от муцуните полетяха едри късове пяна и те запрепущаха насам-натам в див безпорядък.

Най-бърз и най-възбуден от всички беше белият жребец, животно, бяло като цвета на водната лилия без никакво петънце. Гордият мустанг се втурваше от единия край на корала до другия и в яростта си поваляше на земята онези свои нещастни другари, които не успяваха да избегнат сблъсъка с гърдите му. На няколко метра около препускащия като побеснял из корала жребец се образува свободно пространство. Той ядно тръскаше бялата си грива и огласяше въздуха с яростното ей цвилене.

Диаз скочи на крака и се надвеси над корала, колкото можеше повече. Той бе един от най-смелите ездаци и с истинско въодушевление се наслаждаваше на гледката, която предлагаше този великолепен кон.

— Това животно или ще се освободи, или ще умре! — извика той. — Невъзможно е да се укроти!

— Така ли? — отвърна Фабиан.

Очите му заблестяха, а страните му се покриха с руменина.

— Гледайте внимателно, сеньори, какво ще направи Тибурсио Ареляно!

В същия миг той слезе от трибуната и изчезна в гората.

Мустангите тичаха и се блъскаха в оградата, но тя бе много здрава и устояваше на страхотния натиск. Огъваше се и пращеше, ала не отстъпваше. Над задъханите пръхтящи животни се образува облак от прах и изпарения. Едни от тях ожесточено хапеха непоклатимата палисада, други ровеха с копита земята. Някои от тях, сломени от безсилната си ярост, рухваха на място като ударени от гръм и вече не ставаха, а най-неукротимите и най-разбеснелите се ритаха и хапеха собствените си другари. После, подобно на море от застиваща лава, лека-полека стадото престана да беснее. Яростта бе последвана от пълно объркване, а то се смени с мрачна неподвижност... дивите обитатели на гората и прерията бяха на първо време победени.

Ето че измежду дърветата долетя тропот на кон. Фабиан се появи на гърба на жребеца на команча, въоръжен само с едно ласо.

— Отворете! — заповяда той на вакеросите.

— Санта Лаурета, какво ще правиш, сеньор Фабиан? — извика Пепе. — Та ти си загубен сред стадото на тези побеснели зверове!

Другите също му извикаха да не влиза в корала, ала препречващите входа греди бяха вече отстранени и той се втурна

вътре, пришпорвайки жребеца.

Белият кон все още беснееше насам-натам. Щом зърна ездача, той побягна ужасен. Фабиан се понесе подир него. Лудешката гонитба продължи няколко обиколки покрай оградата на корала. Животните, изпречили се на пътя им, биваха или изблъскани настрани, или повалени на земята. Фабиан изведнъж пресече ограденото пространство... ласото се завъртя няколко пъти над главата му, после изсвири във въздуха и клупът му се надяна около врата на мустанга. Но той продължи да лети напред. Дръзкият ездач го последва, забавяйки хода на своя кон, тъй че ласото неизбежно се изпъна. И тогава той изведнъж накара коня си рязко да се обърне, последва мощно дръпване, при което жребецът на команча падна на колене, ала белият мустанг се отърколи на земята, зарита с копита около себе си, полагайки напразни усилия отново да се изправи на крака.

Всъщност обикновено конеукротителят здраво опъва ласото веднага след като го хвърли, но в случая с това диво и много силно животно подобен опит неминуемо би завършил с неуспех. Фабиан отново накара коня си рязко да се обърне — последва второ мощно дръпване на ремъка и клупът така се затегна около врата на мустанга, че дъхът му секна. Тогава Фабиан скочи от седлото, докато неговото животно продължаваше да държи ласото здраво опънато. Развързвайки друго ласо от колана си, той направи с него нещо като оглавник на белия мустанг, застана с широко разтворени крака над тялото му и преряза изпънатото ласо. Белият кон незабавно скочи на крака. За пръв път в живота си той усети някаква тежест на гърба. От изненада за миг-два сякаш замръзна на място, ала след това започна да хвърля къч, да се изправя на задните си крака, да скача рязко ту наляво, ту надясно, затъркаля се по земята... ала невъзмутимият ездач все оставаше на гърба му. Накрая в дивата си сляпа ярост мустангът се втурна в луд бяг, обикаляйки покрай оградата на корала.

— Внимавайте, сеньори! — извика Фабиан.

Последва силен натиск с бедрата, затягане на ласото... белият мустанг се понесе, пресичайки ограденото място, и с един направо невероятен скок прелетя над палисадата. За две-три секунди прекоси поляната и плисналите нависоко води на езерото заляха кон и ездач. Само след минута един врязващ се във водата нос, покрит с гора, скри и двамата от погледите на изумените зрители. Те слязоха от трибуната,

за да изчакат завръщането им долу. Стадото мустанги трябваше да бъде приучено на покорство чрез глад и жажда.

Изминаха около два часа, докато най-сетне смелият следотърсач се появи отново. Той се спускаше ходом по брега на езерото. Белият мустанг беше укротен. Всички го посрещнаха с искрено възхищение.

— Санта Лаурета, хич не ми се ще да направя същото! — обади се Пепе.

— Граф Де Медиана е най-храбрият гранд на Испания — засмя се канадецът.

— Сеньор Фабиан, ти си най-добрият ездач в Сонора! — тържествено го увери Диас.

Щастливата Росарита се усмихваше, слушайки думите на признание, които се сипеха върху нейния любим от всички страни.

— Дон Фабиан, кому принадлежи това животно? — осведоми се англичанинът, като хвана очилата си с палеца и показалеца на дясната си ръка и през големите им стъкла с алчен поглед заглежда белия мустанг, от който се вдигаше пара.

— Естествено, че е собственост на дон Агустин!

— Не ме интересува!

— Не, на дон Фабиан е — възрази асиендерото. — Твой е Тибурсио, нали добре знаеш защо, а и освен това ти го укроти!

— Не ме интересува! Трябва да го имам! Той е Бегача на прерията! — отсече англичанинът.

— Не ми се вярва дон Агустин да пожелае да го продаде — обади се Фабиан.

— Не ме интересува! Давам хиляда златни монети!

— А на мен не ми се вярва дон Фабиан да го отстъпи за толкова — възрази Пена.

— Well, тогава давам две хиляди!

— Не се продава! — отсякоха двамата.

— Три хиляди!

— И за пет хиляди не! — увери го Фабиан.

— И за десет хиляди не! — подкрепи го и асиендерото.

— Goddam, давам ви, колкото поискате!

— Този кон е подарък за сеньорита Росарита. Тя ще го язди! — отсече Фабиан.

— Well, с една мис не мога да се пазаря! Но щом не получавам Бегача, няма да я наричам. Мастър Уилсън!

— Сър Уилям!

— Пригответе се! Връщаме се в Лондон.

— Вие да, но не и аз! За това няма и дума, писана в нашия договор. Ще ви заведа до Галвестън в Тексас. После можете да правите каквото си искате! Но я ми кажете, завършихте ли вече вашата картина, изобразяваща сражението?

— И тя вече не ме интересува!

Той влезе в палатката си в кисело настроение.

След известно време двамата мъже се сбогуваха с останалите — англичанинът извънредно студено, ала Уилсън с приятелски чувства към смелите и прославени хора, с които прекара няколко дни.

На следващото утро команчите също се метнаха на конете, за да се завърнат в своите вигвами.

Соколово око беше изпълнил своята задача. Той занесе на Умната лисица скалповете на Черната птица и на двамата бандити на саваната, а на Мо-ла — „голямата магия“, нарисувана от англичанина. Команчът бе сигурен, че ще стане вожд и че ще може да заведе Цветето на саваната във вигвама си като своя скуоу.

— Великия дух казва на Соколово око, че трябва да се завърне у дома. Той ще разкаже на своите братя за Господарите на горите и саваните, както и за прочутия следотърсач, който укроти Бегача на прерията, за Диас, Изстребителя на апачи, за добрия асиендеро и за неговата красива дъщеря. Нека Добрия дух им даде дълги дни и силна ръка, която никога да не усеща умора в битките срещу враговете им! Хау!

Целият обкичен със скалпове, той смуши коня си и си тръгна, последван от своите хора.

Другите също не се задържаха дълго край Бизонското езеро. Всички се върнаха в асиенда Дел Венадо, където можеха да си починат от умората, напрежението и лишенията.

[1] Възкликание на радост и удивление Б.пр. ↑

ФРАНЦ КАНДОЛФ

ПОСЛЕСЛОВ

На 5 януари 1852 г. гибелта на един кораб, който на път за Калифорния се подпалва, слага бърз и неочакван край на живота на млад, многообещаващ писател. Габриел Фери, с истинско име Луи Габриел дьо Белмар, роден през 1809 г. в Гренобъл, може с пълно право да се нарече френския Купър. От неговите немногобройни произведения (та той е бил едва на 42 години, когато смъртта го сполетява) само четири спадат към жанра на индианския роман: „Costal l’Indien“, „Les Gambusinos“, „Les Squatters“ и „Le Coureur des Bois“. А всъщност от тези четири произведения само едно, последното, му спечелва световна известност.

Още през 1851 г. в Хале се появява немски превод на „Le Coureur des Bois“ под заглавието „Горски скитник“. По-късно той е включен и в Световната библиотека на издателство „Реклам“. Към края на 70-те години издателство „Нойгебауер“, Щутгарт, отпечатва една немска преработка за младежта на този изключително обичан роман. Автор на тази преработка е Карл Май.

Това старо издание отдавна е напълно изчерпано. Следващото силно съкратено издание едва ли вече може да се припише на Карл Май. То следва да се оцени като всички останали подобни преработки, чрез които са се правили опити да нагодят Купър, Дефо, Суифт и др. за юношите или по-скоро да отвратят младите от тях. Онзи, който желае наистина да изпита удоволствие от „Горски скитник“, посяга към старата преработка от Карл Май, включена и в Събраните съчинения на писателя.

От тази преработка в някои отношения „Горски скитник“ съществено е спечелил. Честите твърде продължителни диалози са изчезнали, сантименталностите в общуването между горския скитник и неговия храненик са значително съкратени, а под перото на Карл Май младият невзрачен Тибурсио Ареляно се превъплъщава в прочут следотърсач. Освен това се срещат толкова многобройни добавки от

ръката на Май, че читателят, запознат добре с романите на разказвача от Радебойл, скоро забравя Фери и четейки, добива впечатлението, сякаш пред себе си има истинско произведение на Карл Май. Тази преработка е извършена толкова всеобхватно и задълбочено, че човек се вижда принуден да каже. „Горски скитник“ е имал двама автори — Габриел Фери и Карл Май.

Един от най-прекрасните литературни образи на Фери е младият команч Рейон Брюлан, който всъщност по рождение е апач. И именно този млад воин, от когото в своята преработка Карл Май създава команча Соколово око, е прототип на неговия Винету.

Винету в „Коледа“ или дори в „Наследниците на Винету“ е различен от образа на Винету в първия разказ — „Олд Файерхенд“. Тук естествено имаме предвид първоначалния вариант от 1876 г., а не по-късния текст, съставляващ централната част на втория том „Винету“. Там той е все още истинско дете на природата, дивак, чиято най-голяма радост е да събере възможно повече скалпове и който рядко е способен на някое по-топло чувство, като, да речем, любовта към детето на Рибана и приятелството с Олд Файерхенд. Човек го побиват студени тръпки по гърба, когато го чува да казва: „Моят бледолик брат ме познава. Той е заставал до мен срещу числено превъзхождащите ни арапахи и е виждал окървавените мандани в краката ми. Той е броил скалповете по стените на вигвама ми и сега вижда на колана ми да висят косите на моите врагове.“

След като Карл Май написва своя „Олд Файерхенд“, той се залавя с преработката на „Горски скитник“ за юношите. От само себе си се разбира, че човекът, който умее изцяло да се вживява в образите на собствената си фантазия, успява да се вживее и в героите на Фери. И що се отнася поне до индианеца на Фери — Рейон Брюлан, това е станало с такава всеотдайност, че този млад герой оказва силно влияние върху последвалите романи с главен герой вожда на апачите Винету. Двата разказа — „Смъртоносен прах“ (1880) и „Смъртта на Винету“ (1883), ни показват такъв Винету, който не само следва като образец героя на Фери, а с изключение на някои незначителни черти представлява физическото и духовното копие на своя предтеча. Карл Май пише „Винету“, ала в своята фантазия си представя Рейон Брюлан. Това отъждествяване между Винету и Рейон Брюлан естествено не бива да се разбира в смисъла, че Карл Май просто е

използвал сюжета на „Горски скитник“. Това би било литературна кражба. Не, Винету на Карл Май е напълно самостоятелно творение на фантазията му, което е независимо от своя образец, но... носи чертите на героя на Фери.

„Той беше млад воин с елегантно яко телосложение и гъвкава горда походка. Силните му рамене и широки гърди бяха голи, а около стройната му талия беше увито фино сантилско сарапе с втъкани пъстри лъскави нишки. Гамашите бяха от яркочервено сукно скриваха краката му. Гамашите бяха здраво стегнати с нещо като ластици за чорапи, извезани с човешки косми и закопчани с прилични на жълди копчета, изработени прекрасно от четина на бодливо свинче. Накрая той бе обут с полувисоки ботуши, направени също тъй грижливо, както и ластиците за чорапи. С изключение на кичур къса коса, образуваща нещо като украшение на шлем, главата му бе гладко избръсната и покрита с много странно подобие на тюрбан, състоящ се от две живописно навити една върху друга кърпи. Между гънките им се виждаше прокарана сухата лъскава кожа на огромна гърмяща змия. От раменете му висяха както главата на влечугото с острите си зъби, тъй и опашката с все още добре запазените пластинки по нея. Що се отнася до лицето му, ако можеше да се махнат нанесените по него разноцветни бои, които го обезобразяваха, скривайки неговите правилни и чаровни черти, сигурно то би напълно оправдало хвалебствията на Енסיнас. Високото чело, на което сякаш бяха изписани храбростта и честността, черните огнени очи, римският нос, както и накрая неговите фино изваяни, но същевременно и горди устни, придаваха на младия воин достолепен, внушаващ почит и уважение външен вид. Той приличаше на великолепа антична статуя от флорентински бронз.“

Дотук е текстът на Фери в превод на Кюне. Към това описание Карл Май добавя от себе си в своята обработка следното.

„Тъй както стоеше изправен в задушната одимена вента, той би могъл съвсем спокойно да се появи на най-елегантния маскен бал в някоя европейска столица и никой не би повярвал, че всички тези описани неща са действително неделима част от саваната — толкова чист и спретнат изглеждаше той от глава до пети, толкова елегантно и същевременно властно бе цялото му поведение“

Нека сравним този текст с описанието на Винету в разказа „Смъртоносен прах“, отпечатан в „Дойчер Хаусшац“ през 1879/1880 г., липсващ в романа от Събраните съчинения:

„Широките му рамене, както и мускулестите гърди бяха голи и покрити с многобройни белези. Около стройната му тясна талия беше увито фино сантилско одеяло, което пъстрееше в най-различни лъскави цветове. Къси тесни панталони от великолепна щавена кожа покриваха плътно мускулестите му бедра. От двете си страни те бяха украсени със скалпове на убити врагове. Гамашите от алено сукно скриваха прасците му. Тези гамашите бяха пристегнати под коленете и над глезените с нещо, прилично на ластици за чорапи, изплетени от човешки коси, които без съмнение произхождаха също от неприятелски скалпове, а подобните на жълди копчета бяха изкусно изработени от четината на бодливо свинче. Краката му бяха обути в наистина майсторски направени мокасини, които бяха издокарани с украса от конски косъм. От раменете му се спускаше кожа на сива мечка. Ако лицето му не бе покрито с бойни цветове, можеха с възхищение да се забележат неговият истински римски нос, високото му чело, което издаваше храброст и

честност, дръзко очертаните устни, както и две очи, изглежда родени, за да се налагат с властния си поглед. Почти незабележимо изпъкващите скули изобщо не нарушаваха красивата хармония в неговите черти, а тъкмо обратното — придаваха им нещо своеобразно чуждоземно, което неизбежно пленяваше хората... Тъй както си седеше под короните на дърветата в гората, той спокойно можеше да се появи и на някой изискан маскен бал в коя да е европейска столица и никой не би повярвал, че всички тези неща идват от Дивия запад — толкова чист и спретнат бе червенокожият воин от глава до пети, толкова рицарско и същевременно властно бе цялото му поведение и външен вид.“

Приведените тук за сравнение текстове показват по колко много точки си приличат образите на Винету и на неговия прототип. Трябва да отбележим само две различия: Винету има дълга, спускаща се по плещите му черна коса, докато Рейон Брюлан — гладко обръсната глава. Освен това Винету има забодени три орлови пера, защото е вожд.

В морален аспект индианецът на Фери също предизвиква възхищението ни. Авторът ни го описва като образец на храброст, честност, кавалерство и вяност към приятелите. Но в едно отношение той няма нищо общо с Винету и буквално ни въздейства отблъскващо. Той обича една девойка от племето на апачите и тя отвърща на любовта му. Ала вождът насилствено му отнема годеницата. Все пак той успява да избяга заедно с любимата си и да намери убежище при команчите. И тогава следва онова, което болезнено засяга нравствените ни принципи. Омразата на Рейон Брюлан се насочва не само срещу човека, който го е обидил, ами и срещу цялото племе. Той се превръща в най-върлия враг на апачите, на които сам нанася повече вреди, отколкото всички команчи взети заедно.

Карл Май също се е почувствал подразнен от това несъответствие и го е заличил в своята обработка на „Горски скитник“. В нея Соколово око, т.е. Рейон Брюлан, не е вече избягал от племето си

апач, а команч, и така тъмното петно от този литературен образ е изчезнало.

Прекрасно е да се узнае, че в преработката на „Горски скитник“ от Карл Май за пръв път се появява Сребърната карабина. Фери изобщо не споменава за подобна пушка. И едва от ръцете на създадения от перото на Май команч Соколово око тя преминава по-късно в ръцете на Винету...

Карл Май зачерква цели части от „Горски скитник“ и изпълва с ново съдържание някои само намекнати от Фери по-незначителни неща, превръщайки ги в нови глави, изпълнени с напрежение. Така например Фери отделя на сърдечните трепети на индианеца само няколко думи, докато Карл Май измисля цяла нова любовна история. Той ни отвежда в бивака на команчите и във вигвама на красивата Мола, тайно обожаваната девойка. Умната лисица, вожд на команчите и баща на момичето, се появява пред читателя и поставя на младия воин трудна задача, с чието изпълнение той може да я извоюва за жена. Команчът тръгва на път също както навремето са правели Рицарите на Кръглата маса, за да спечелят с битки обекта на своята любов...

Но връзката между Карл Май и Фери не се изчерпва само с преработката на „Горски скитник“, понеже произведенията на Фери са били за Май в много отношения източник на импулси и на насочващи идеи за неговото собствено творчество. Докато Май се занимава с „Горски скитник“ и все повече се привързва към тази работа, неговата фантазия продължава самостоятелната си съзидателна дейност. Тъкмо тогава възниква сюжетът, идеята за неговия разказ „Смъртоносен прах“. Карл Май, а не Фери, използва за пръв път израза „смъртоносен прах“. И действително целият роман на Фери е построен върху жаждата за „смъртоносния прах“ и ако той не го беше кръстил „Горски скитник“, не би могъл да му даде друго по-подходящо заглавие от „Смъртоносен прах“.

Какво по-естествено от това в процеса на работата на Карл Май да му хрумне идеята да избере като тема на едно свое ново произведение именно проклятието на златото и гибелното зло, наречено златна треска? Тази мисъл е била съвсем близка, поне за един надарен с богата фантазия писател като Карл Май...

И в по-късните произведения на Карл Май също се забелязват следи от влиянието на „Горски скитник“.

При Фери второстепенна роля играе англичанин особняк. Той пътува през Дивия запад заедно с един американски ловец, за да улови бързоногия Бегач на прерията, и е сключил със своя придружител договор, според който ловецът се задължава да го пази от всички опасности по техния път. Несъмнено този образ е бил прототип на лорд Кестълпул от „Съкровището в Сребърното езеро“. Той също е наел за свой придружител изпитан, опитен уестман, но не със задачата да отстранява всички трудности по пътя му през саваните, а да му съдейства да изживее възможно повече приключения.

А освен това и мелезът Ел Местисо, с френското име Сан-меле! От художествена гледна точка този образ е един от най-великолепните, създадени от Фери. Той е дал импулси и на Карл Май и вероятно без „Горски скитник“ никога нямаше да бъде написан и разказът „Метиса“.

В края на своята преработка Карл Май подхвърля и цяла редица от въпроси, които се въртят около по-късната житейска участ на героите от неговата книга. Тук цитираме въпросните редове, които в настоящото, иначе несъкратено издание са изпуснати.

„Остана ли там Фабиан още дълго, или прекоси океана, за да отиде в Испания и да предяви претенциите си за графството Де Медиана? Дали се отказа от бонансата, или пак посети Златната долина с гробницата на индианския вожд и всичките нейни ужаси и съкровища? Дали Князете на горите и Господарите на саваната останаха с него в страната на цивилизацията, или гласовете на пушките им отново се разнесоха из прериите? Бледоликите не размениха ли повече никаква вест със Соколово око, команча? Какво стана с Педро Диас, с Енסיнас и всички онези, които преживяха опасностите в този роман? Продължава ли Звездата на Сонора да свети над главата на прочутия следотърсач?

Засега се налага тези въпроси да останат без отговор, защото Горския скитник преживя още не едно и две приключения, за които любезният читател ще научи по-късно...“

Какво ли означава това?

Карл Май е знаел много добре, че Фери не е написал никакво продължение на „Горски скитник“. Следователно не е и могъл да дава никакви обещания на читателя. Или пък самият той е възнамерявал да сътвори продължението му? Само в този смисъл би трябвало да се тълкуват тези заключителни думи. И наистина, Габриел Фери не е могъл да намери друг по-достоеен и по-компетентен писател, който да продължи неговия роман. Но дали в действителност Карл Май е създал никакво продължение на „Горски скитник“?

И да, и не!

Твърде вероятно е навремето, когато Карл Май е написал тези заключителни редове, да е планирал такъв роман. Но никога не се е стигнало до изпълнение на това намерение. Или все пак се е стигнало? Нима Соколово око не се появява пак в образа на Винету? Сан-меле в „Метиса“ и сър Уилям в лорд Кестълпул? А не възкръсват ли по един или друг начин и останалите герои на Фери, превъплъщавайки се в различни други образи на уестмани, създадени от Карл Май? Изребителят на индианци Педро Диас — в Безухия, предателят Кучильо — в убиеца Сантър, негодникът Бараха — в Томас Мелтън, братоубиеца, Тибурсио Ареляно — в Олд Шетърхенд, и накрая самият Горски скитник — в Олд Файерхенд? Всички те са се появили отново, вярно, в други образи и с други имена, но колкото и героите на Карл Май да са самостоятелно творение на неговия дух, те все пак са и донякъде част от духа на Габриел Фери.

В това няма нищо лошо, напротив, трябва да е така! И то, защото всеки творец се обляга, търси помощта на някой предшественик или предшественици, а и постигнатото от него може да се разбере и оцени напълно едва тогава, когато са ни познати корените, от които е израснало.

Така Карл Май стъпва върху творчеството на Габриел Фери.

Той е упражнявал младия си писателски талант върху „Горски скитник“ и ако днес можем да се наслаждаваме с голямо удоволствие на неговите възникнали по-късно произведения с вождя на апачите Винету, то го дължим не само на изкусното умение на нашия писател, а отчасти и на човека, който десетилетия преди това намира твърде ранната си смърт във водите на океана по време на пътуването си за Калифорния.

Франц Кандолф

Издание:

Автор: Карл Май

Заглавие: Горски скитник

Преводач: Веселин Радков

Година на превод: 2008

Език, от който е преведено: немски

Издател: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“

Град на издателя: София

Година на издаване: 2008

Тип: роман

ISBN: 978-954-07-2580-2

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/7576>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.